



การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

สิปเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด
โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”
สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร

วิทยานิพนธ์

ของ

สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มีนาคม 2558

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Enhancing the Secondary School Students' Disciplines on Dressing
and Cleanness at Thetsaban 3 “Yuttithamwittaya” Secondary School
under the Office of Education, Sakon Nakhon City Municipality

By

Sgt.Khunnawut Phiromlap

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for
The Master of Education Degree in Educational Administration
At Sakon Nakhon Rajabhat University

March 2015

All Rights Reserved by Sakon Nakhon Rajabhat University

ประกาศคุณูปการ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครสงขลา สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาคำแนะนำต่างๆ เกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้กำลังใจเป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไธล อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา นายชาติรี คำกรฤชา ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” นายสมัย วงษาพาน ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสงขลา นายเจนเชิง สารจิต ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสงขลา และ นายบรรพต หนูยงจันทร์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย ตลอดจนให้การสนับสนุนด้านต่างๆ ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณคณะครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุทัย สัตยารักษ์ ข้าราชการบำนาญ และนายภูวดล ถวิลคำ นักศึกษาปริญญาโท วิชาเอก การบริหารการศึกษารุ่น 12 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการดำเนินการ ด้านต่างๆ ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดี

ขอขอบคุณนางสุดใจ ภิรมย์ลาภ มารดาผู้ให้กำเนิด นางรุ่งรัศมี ภิรมย์ลาภ ผู้เป็นภริยา และนายพิฑูร ภิรมย์ลาภ บุตรชาย ที่เป็นผู้ให้กำลังใจตลอดระยะเวลาการทำวิจัยจนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าของวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตาแต่ ร้อยตรี บุญชู ภิรมย์ลาภ บิดาผู้วางชนม์ และครูอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้อบรมสั่งสอนให้ผู้วิจัยมีความรู้ความสามารถในการทำวิทยานิพนธ์ให้บรรลุผลสำเร็จในครั้งนี้

สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ

ชื่อเรื่อง	การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษา ความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร
ผู้วิจัย	สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ
กรรมการที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญพิศ ธรรมรัตน์ ดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา
ปริญญา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” 2) หาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด 3) เพื่อติดตามผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด กลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย กลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 21 คน ประกอบด้วย ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูที่ปรึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 หัวหน้างานปกครอง ครูที่ปรึกษานักเรียน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 98 คน กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา นักเรียนจำนวน 80 คน ประกอบด้วย นักเรียนกลุ่มแต่งกายไม่ถูกระเบียบจำนวน 46 คน นักเรียนกลุ่มไม่รักษาความสะอาดจำนวน 34 คน โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผน (planning) ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (action) ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (observation) และขั้นที่ 4 การสะท้อนผล (reflection) โดยดำเนินการ 2 วนรอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกตและแบบประเมินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ความก้าวหน้า และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพและปัญหาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร พบว่า 1.1) สภาพของวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษา

ความสะอาด ผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นว่านักเรียนยังไม่มีวินัยเท่าที่ควร โดยเฉพาะนักเรียนบางส่วน แต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน แต่งกายเป็นไปตามสมัยนิยมมากเกินไป นักเรียนไม่ใส่ใจในการดูแลรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกาย ขาดวินัยในเรื่อง เครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด 1.2) ปัญหาเกิดจากการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวินัย นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ยังไม่มีรูปแบบหรือแนวทางที่กำหนด การปฏิบัติไว้ชัดเจน ครูผู้สอนไม่มีโอกาสชี้แจงแนวทางการปฏิบัติในเรื่องการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การดำเนินงานวินัยนักเรียนด้านเครื่องแต่งกายทำได้เพียงตักเตือน

2. แนวทางและกิจกรรมการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด ใช้ 3 แนวทาง ได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) กิจกรรมเพื่อ พัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด 3 กิจกรรม ได้แก่ 2.1) กิจกรรมไฮมูม 2.2) กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษา ความสะอาด 2.3) กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและ การรักษาความสะอาด และ 3) การนิเทศติดตาม

3. ผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษา ความสะอาดพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดอยู่ในระดับมาก กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและนักเรียน เห็นความสำคัญของการมีวินัย ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางและกิจกรรมในการ พัฒนาการดำเนินงานร่วมกัน นักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 76 คนบรรลุความมุ่งหมาย ที่ตั้งไว้คือ การมีวินัยในด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษา ความสะอาด จากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดจำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 95 คงเหลือนักเรียนจำนวน 4 คน ที่ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาและเสริมสร้าง วินัยด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 5

TITLE Enhancing the Secondary School Students' Disciplines on Dressing and Cleanness at Thetsaban 3 "Yuttithamwitthaya" Secondary School under the Office of Education, Sakon Nakhon City Municipality

AUTHOR Sgt.Khunnawut Phiromlap

ADVISORS Asst.Prof.Dr.Ploenpit Thummarat
Dr.Rapeepan Roypila

DEGREE M.Ed. (Educational Administration)

INSTITUTION Sakon Nakhon Rajabhat University

YEAR 2014

ABSTRACT

The purposes of this study were to 1) investigate current conditions and problems of the students' disciplines on dressing and cleanness at Thetsaban 3 "Yuttithamwitthaya" Secondary School under the Office of Education, Sakon Nakhon City Municipality, 2) find out guidelines for enhancing the students' disciplines on dressing and cleanness, and 3) follow up and evaluate the enhancement of the students' disciplines on dressing and cleanness. The sampling groups consisted of the researcher as a teacher in charge of Mathayom Suksa 1/4, the head of disciplinary affairs and 19 co-researchers who were the teachers in charge of Mathayom Suksa 1-6, along with 98 informants. The targeted group was composed of 80 students who were among 46 students with improper dressing styles against the school disciplinary rules/regulations and those 34 students with no responsibilities on cleanness. The 2-spiral PAOR model of 4 phrases in each spiral comprising: planning, action, observation and reflection was employed. The instruments applied in this study comprised a form of interview, a form of observation, and a form of assessment. The quantitative data were analyzed in forms of percentage, mean, standard deviation, and Percentage of Progress. Content analysis was used to analyze qualitative data.

The findings were as follows:

1. The current conditions and problems of the students' disciplines on dressing and cleanness at Thetsaban 3 "Yuttithamwitthaya" Secondary School revealed that

1.1) The current states of the students' disciplines on dressing and cleanness observed by those concerned showed that the students were not quite well-disciplined. Particularly, some of the students usually wore improper dressing styles against the school disciplinary rules/regulations, dressing styles with modern fashion, a neglect of responsibility on body and dressing cleanness and a lack of appropriate disciplines on dressing and cleanness,

1.2) There were some problems on the procedures of the students' disciplines on dressing and cleanness caused by the unclear rules or having no modes of rules/guidelines.

The teachers did not have enough time for explaining the rules/guidelines of improper dressing styles against the school disciplinary rules/regulations to the students mentioned.

The procedures of the students' disciplines on dressing were done by warnings only.

2. The guidelines and activities for enhancing the students' disciplines on dressing and cleanness included 3 means: 1) a workshop, 2) implementation of the enhancement of the students' disciplines covering all 3 activity respects –2.1) homeroom, 2.2) dressing and cleanness checking, and 2.3) an activity on the contest of dressing styles in line with the school disciplinary rules/regulations as well as the students' cleanness, and 3) monitoring supervision.

3. The effects of developing the enhancement of the students' disciplines on dressing and cleanness indicated that the teachers gained knowledge and understanding at the high level. The co-researchers and students realized the importance of disciplines. In addition, the stakeholders concerned participated in setting up strategies as well as guidelines and activities in developing the implementation of the student disciplines. The 76 targeted students achieved the goal set on dressing styles in line with the school disciplinary rules/regulations as well as the students' cleanness showing 95 percent of the students who reached the goal set. There were only 4 students or 5 percent of the whole targeted students who did not achieve the goal set on these aspects.

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย	4
ความมุ่งหมายของการวิจัย	4
ความสำคัญของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดของการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
งานกิจการนักเรียน	14
ความหมายของกิจการนักเรียน	15
จุดมุ่งหมายของกิจการนักเรียน	16
วินัยนักเรียน	17
ความหมายของคำว่าวินัย	17
ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาวินัย	18
ประเภทของวินัย	19
ปัญหาเกี่ยวกับการรักษาวินัยของนักเรียน	21
แนวคิด ความสำคัญ และทฤษฎีเกี่ยวกับวินัยนักเรียน	23
วิธีส่งเสริมวินัย	28
วินัยด้านการแต่งกาย	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วินัยด้านการรักษาความสะอาด	39
การพัฒนาบุคลากร	46
ความหมายของการพัฒนาบุคลากร	46
ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร	47
กระบวนการพัฒนาบุคลากร	48
กิจกรรมการพัฒนาบุคลากร	54
แนวทางที่ใช้ในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน	57
การประชุมเชิงปฏิบัติการ	57
กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการ แต่งกายและการรักษาความสะอาด	59
กิจกรรมไฮมรุม	59
กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด	60
กิจกรรมการประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของ โรงเรียนและการรักษาความสะอาด	61
การนิเทศติดตาม	61
การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	68
ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	68
แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	69
ลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	72
ขั้นตอนของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม	74
บริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”	79
ข้อมูลทั่วไป	79
แนวนโยบายการพัฒนา	82

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	85
งานวิจัยในประเทศ	85
งานวิจัยต่างประเทศ	96
3 วิธีดำเนินการวิจัย	105
กลุ่มเป้าหมาย	105
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	106
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	118
ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ	118
วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ	119
การเก็บรวบรวมข้อมูล	120
การวิเคราะห์ข้อมูล	121
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	121
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	123
การดำเนินการในวงรอบที่ 1	123
การดำเนินการในวงรอบที่ 2	143
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	159
ความมุ่งหมายการวิจัย	159
กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย	160

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
วิธีดำเนินการวิจัย	160
สรุปผลการวิจัย	162
อภิปรายผลการวิจัย	165
ข้อเสนอแนะ	174
บรรณานุกรม	177
ภาคผนวก	193
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์	195
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	203
ภาคผนวก ค รายนามผู้เชี่ยวชาญ	241
ภาคผนวก ง โครงการ ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา"	245
ภาคผนวก จ ภาพประกอบกิจกรรม	273
ประวัติย่อผู้วิจัย	287

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลจำนวนผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา เทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ปีการศึกษา 2555	80
2 ข้อมูลจำนวนนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ปีการศึกษา 2555	81
3 แผนปฏิบัติการการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษา ความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”	108
4 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด	129
5 การนิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”	132
6 การประเมินความรู้ ความเข้าใจของครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัย นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษา เทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”	134
7 จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด และนักเรียนทั้งหมด	136
8 จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด	137
9 จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด ที่เหลือจากการพัฒนาในวงรอบที่ 1	144

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
10 การเปรียบเทียบการประเมินผลการนิเทศติดตามการดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โดยกลุ่มผู้นิเทศติดตาม (N=6)	154
11 การเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้างวินัย นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด เมื่อดำเนินการครบ 2 วงรอบ	156

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 กรอบแนวคิดของการวิจัย	7
2 กระบวนการพัฒนาบุคลากร	50
3 ขั้นตอนของการพัฒนาบุคลากร	53
4 วงจรกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart	77
5 ลงทะเบียนรับเอกสาร	275
6 เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ	275
7 วิทยากร บรรยายพิเศษ	276
8 การประชุมเชิงปฏิบัติการ (1)	276
9 การประชุมเชิงปฏิบัติการ (2)	277
10 ผู้วิจัยปรึกษารื้อกับวิทยากร	277
11 พักรับประทานอาหารกลางวัน	278
12 การระดมความคิดเห็น (1)	278
13 การระดมความคิดเห็น (2)	279
14 ผู้วิจัยถ่ายภาพร่วมกับครูที่ปรึกษา	279
15 ครูที่ปรึกษาตรวจการรักษาสะอาดนักเรียน (1)	280
16 ครูที่ปรึกษาตรวจการรักษาสะอาดนักเรียน (2)	280
17 ครุงานปกครองและครูที่ปรึกษาตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาสะอาดนักเรียน (1)	281
18 ครุงานปกครองและครูที่ปรึกษาตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาสะอาดนักเรียน (2)	281

บัญชีภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพประกอบ	หน้า
19 ครูงานปกครองและครูที่ปรึกษาตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาดนักเรียน (3)	282
20 นักเรียนที่กระทำผิดวินัยด้านการแต่งกายลงชื่อเพื่อดำเนินการแก้ไขพฤติกรรม	282
21 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด (ม.ต้น)	283
22 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด (ม.ปลาย)	283
23 ฝ่ายบริหารมอบรางวัลนักเรียนที่ชนะเลิศกิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด (1)	284
24 ฝ่ายบริหารมอบรางวัลนักเรียนที่ชนะเลิศกิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด (2)	284
25 กรรมการนิเทศติดตามให้การนิเทศแก่ครูที่ปรึกษา (1)	285
26 กรรมการนิเทศติดตามให้การนิเทศแก่ครูที่ปรึกษา (2)	285

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาของชาติเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่สำคัญเพราะเป็นกระบวนการสร้างการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามของบุคคลในสังคม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้การฝึกการอบรมการสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการการสร้างสรรค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อม สังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2550 : 20)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 เป็นกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษา มีหลายมาตราที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนและเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมของนักเรียนโดยเฉพะอย่างยิ่ง มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 21) หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข และมีความเป็นไทย มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยในตนเอง ปฏิบัติตนตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนา หรือศาสนาที่ตนนับถือ มีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 7) การศึกษาเป็นการสร้างคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ องค์ประกอบที่จะทำให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์นั้นก็คือ การมีวินัย วินัยสร้างความคิด คนจะมีวินัยก็ต้องมีคุณธรรมประจำใจ

คนที่มีความรู้อย่างเดียวกับชาควินัย จะทำให้สังคมเดือดร้อนมีปัญหาดังกล่าวตามมา สังคมที่ไร้วินัยยอมสับสนวนว้าย เพราะเมื่อคนในสังคมชาควินัย ต่างคนต่างก็ทำตามใจตัวเอง จึงเกิดความไม่สะดวกในการปฏิบัติ ชาควินัยไม่ยอมรับและปฏิบัติตนตามกฎเกณฑ์ของสังคม สังคมไทยจึงไร้ระเบียบ การทำงานไม่มีประสิทธิภาพ และการที่สังคมมนุษย์จะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขนั้น เนื่องจากการมีวินัยในสังคม ซึ่งบุคคลทุกคนจะต้องปฏิบัติตามที่สังคมกำหนดขึ้น ฉะนั้นการสร้างวินัยในสังคม จึงจำเป็นต้องวางรากฐานให้กับสมาชิกของสังคมตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเกิดประสิทธิภาพ (สำราญ สุขเกษม. 2547 : 1)

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจโดยตรงในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด และยังมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน รวมทั้งการดูแลป้องกันและควบคุมแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำคัญของผู้เรียน การปลูกฝังแนวปฏิบัติที่ดีให้ผู้เรียนมีการปรับตัวที่ดี จะทำให้สามารถลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้ ดังนั้นการพัฒนาบุคคลให้เป็นคนดี จะต้องเกิดจากการเรียนรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การพัฒนาบุคคลหรือกำลังคนในชาติโดยอาศัยการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ซึ่งประกอบด้วย 1) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย และ 8) มีจิตสาธารณะ อันเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 7) จากคุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 8 ประการ การที่ผู้เรียนจะสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายทั้ง 8 ประการนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิบัติตนในข้อที่ 3 ให้ได้เสียก่อน นั่นก็คือ การเป็นผู้มีวินัย การมีวินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผนข้อบังคับและข้อกำหนดที่สังคมสร้างขึ้น เป็นแนวทางวิธีการปฏิบัติสำหรับบุคคลในสังคม เป็นสิ่งควบคุมให้บุคคลอยู่ในระเบียบแบบแผนเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความ เป็นระเบียบเรียบร้อยและความสงบสุขของสังคม (วุฒิไกร ไชยช่วย. 2552 : 9) และความสำคัญและจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างการมีวินัยให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ได้ถูกนำเสนอไว้ในหนังสือ มงคลชีวิตฉบับ “ทางก้าวหน้า” ในมงคลชีวิต 38 “มีวินัย” จัดเป็นมงคลชีวิตที่ 9 กล่าวว่า “ตาบคมที่ไร้ฝึก ลูกกระเบิดที่ไม่มีสลักนิรภัย ย่อมเกิดโทษแก่เจ้าของได้ฉายฉันใดความรู้ความสามารถถ้าไม่มีวินัยกำกับแล้ว ก็จะมีโทษแก่ผู้เป็นเจ้าของได้ฉันนั้น ช่างดาบทำฝักดาบไว้กันอันตราย ช่างทำระเบิดก็ทำสลักนิรภัยไว้เช่นกัน” ดังนั้นเมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอน

ศาสนิกชนให้เป็นคนฉลาดรู้ฉลาดทำ แล้วจึงทรงสัพทด้วยว่าต้องมีวินัย วินัยจึงเป็นสิ่งที่ใช้ควบคุมให้คนเราใช้ความรู้ความสามารถในทางที่ถูกที่ควรคือ ทำให้เป็นคนฉลาดใช้นั้นเอง (พระสมชาย ฐานวุฑโฒ. 2545 : 71) การที่ผู้เรียนจะประกอบความดีได้นั้น จำเป็นที่จะต้อง มีวินัยในตนเองเสียก่อน วินัยจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับตัวผู้เรียนและเยาวชน ซึ่งจะเป็นกำลังพลที่สำคัญของประเทศชาติในอนาคต เพราะการมีวินัยในตนเองนั้น จะช่วย ขัดเกลานิรันดร์ให้กลายเป็นคนดี มีความขยันอดทนซื่อสัตย์ รู้จักหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย รู้จักควบคุมตนเอง และเมื่อเป็นคนดีที่รู้จักควบคุมตนเองได้แล้ว ก็จะสามารถแสวงหาวิชาความรู้ใส่ตนเองมากยิ่งขึ้น โรงเรียนจึงเป็นสถาบันที่สำคัญในการ เสริมสร้างวินัยในตนเองของผู้เรียน (วรพงษ์ มีมาก. 2547 : 3)

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” มีโครงสร้างการดำเนินงานตาม ขอบข่ายและกิจการบริหารและการจัดการศึกษา แบ่งเป็น 4 ฝ่าย ประกอบด้วย 1) ฝ่ายบริหาร งานวิชาการ 2) ฝ่ายบริหารงานงบประมาณ 3) ฝ่ายบริหารงานบุคคล และ 4) ฝ่ายบริหาร งานทั่วไป งานปกครองเป็นงานที่อยู่ในฝ่ายบริหารงานทั่วไป เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน โดยตรง เป็นเรื่องที่ทางโรงเรียนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญที่จะต้องพัฒนาเป็นอันดับ ต้นๆ คือ การมีวินัยในตนเองของผู้เรียน ถ้าผู้เรียนมีวินัยในตนเองที่ดีแล้ว ก็สามารถที่จะ ดำเนินการพัฒนาในส่วนต่างๆ ได้ง่ายและเร็วขึ้น เพราะว่าการมีวินัยเป็นคุณลักษณะอันสำคัญ ยิ่งประการหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นคนดีและมีคุณภาพ ที่ผ่านมา พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด จากสถิติพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยนักเรียนและรายงานการตรวจสุขภาพนักเรียน ปีการศึกษา 2555 (โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”. 2555 : 1-10) จากสภาพ ปัญหาคารขาดวินัยของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูที่ปรึกษานักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับงานปกครอง มีความเห็นว่าการเสริมสร้างวินัยหรือพฤติกรรมอันพึงประสงค์ด้านอื่นๆ นั้น จะเกิดขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีวินัยขั้นพื้นฐานให้ได้เสียก่อน แล้วจึงจะพัฒนาไปสู่การมีวินัยหรือพฤติกรรม ที่พึงประสงค์ในด้านอื่นๆ ต่อไป การแต่งกายเป็นการสร้างวินัยขั้นพื้นฐานที่เห็นเป็นรูปธรรม ชัดเจน จึงให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย รวมถึง การรักษาความสะอาด นับเป็นการสร้างวินัยขั้นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาเสริมสร้าง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ข้อที่ 3 อันเป็นหนึ่งใน 8 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่มุ่งจะสร้างให้มีและเกิดกับนักเรียน

ทั้งยังเป็น การตอบสนองต่อกระแสความต้องการของสังคมและประเทศชาติในการจะสร้างนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัย เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้คู่คุณธรรม เป็นคนดีและมีคุณภาพของสังคม ทั้งยังเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความมั่นคงเจริญ รุ่งเรือง และยั่งยืนตลอดไป

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการวิจัยไว้ดังนี้

1. สภาพและปัญหา เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เป็นอย่างไร
2. แนวทางการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เป็นอย่างไร
3. ผลของการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”
2. เพื่อหาแนวทางการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”
3. เพื่อติดตามผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความสำคัญของการวิจัยไว้ดังนี้

1. ให้ทราบถึงสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและ

การรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ให้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด

2. ได้แนวทางการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ให้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด

3. ได้ผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

ขอบเขตของการวิจัย

การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจำนวน 21 คนประกอบด้วย

- 1.1 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูที่ปรึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 จำนวน 1 คน
- 1.2 ผู้ร่วมวิจัย หัวหน้างานปกครอง จำนวน 1 คน
- 1.3 ครูที่ปรึกษานักเรียน จำนวน 19 ห้อง จำนวน 19 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 98 คนประกอบด้วย

- 2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน
- 2.2 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน
- 2.3 ครูพิเศษ จำนวน 15 คน
- 2.4 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน โดยเป็นผู้ปกครองของนักเรียนในข้อ 3

จำนวน 80 คน

3. กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา

กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา คือ นักเรียน จำนวน 80 คน ประกอบด้วย

- 3.1 นักเรียนกลุ่มแต่งกายไม่ถูกระเบียบ จำนวน 46 คน
- 3.2 นักเรียนกลุ่มไม่รักษาความสะอาด จำนวน 34 คน

4. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย

4.1 เนื้อหาที่จะใช้ในการพัฒนา

4.1.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวินัยนักเรียน

4.1.2 วินัยนักเรียน 2 ด้าน ได้แก่

4.1.2.1 วินัยด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน

4.1.2.2 วินัยด้านการรักษาความสะอาด

4.2 แนวทางที่ใช้ในการพัฒนา

4.2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

4.2.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ประกอบไปด้วย

4.2.2.1 กิจกรรมโฮมรูม สอดแทรกการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด

4.2.2.2 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด

4.2.2.3 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด

4.2.3 การนิเทศติดตาม

5. ขอบเขตด้านระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” โดยใช้กระบวนการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของเคมมิส และแม็กแท็กการ์ท (Kemmis and McTaggart, 1988 : 11 อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์, 2551 : 342-344) เป็นการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู นักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง จำแนกกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอนหลัก คือ

ขั้นที่ 1 การวางแผน (planning)

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (action)

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (observation)

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (reflection)

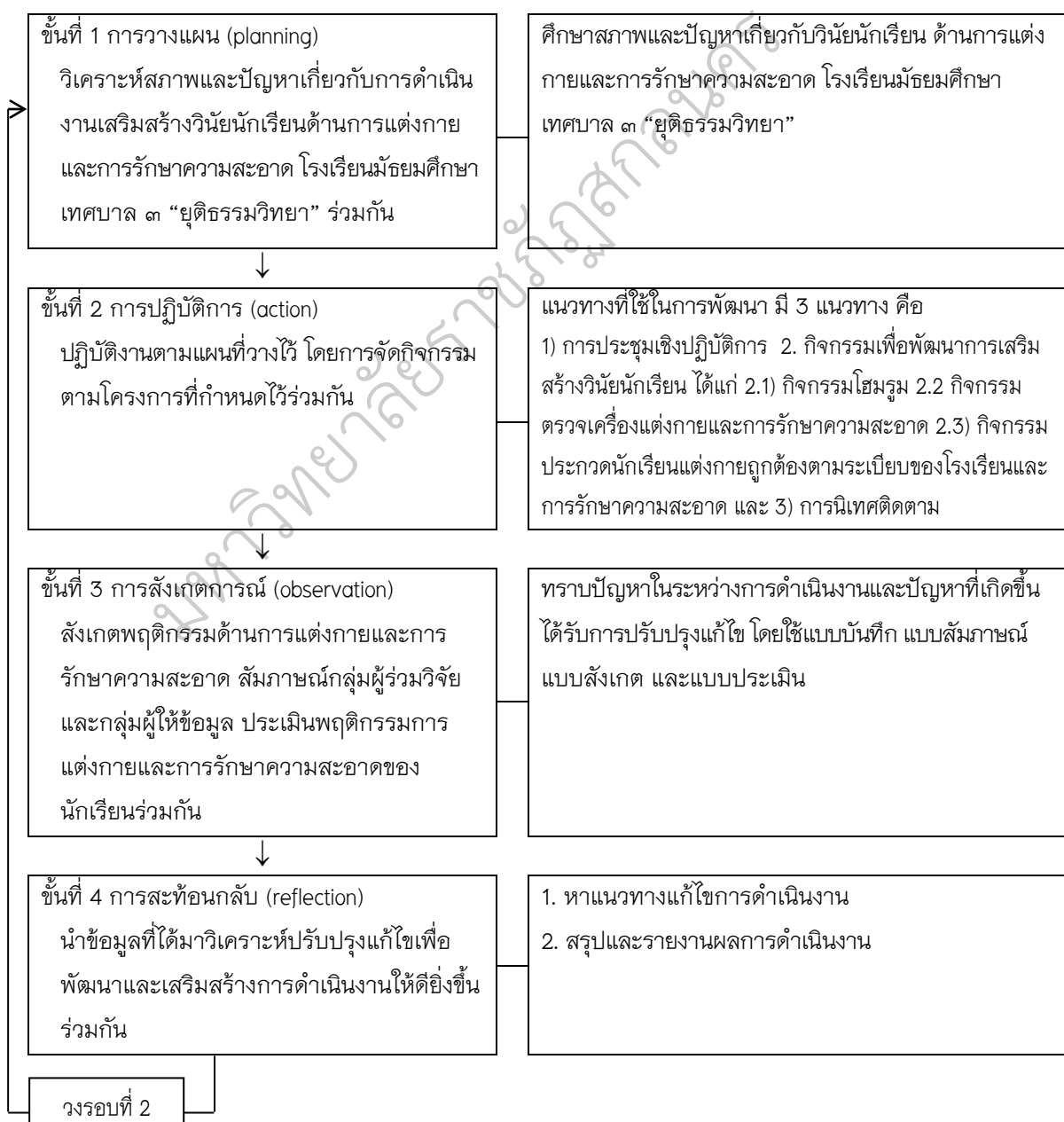
6. ขอบเขตด้านเวลา

6.1 วงรอบที่ 1 ตั้งแต่ วันที่ 16 พฤษภาคม 2555 ถึง 15 กรกฎาคม 2555

6.2 วงรอบที่ 2 ตั้งแต่ วันที่ 16 กรกฎาคม 2555 ถึง 15 สิงหาคม 2555

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยในครั้งนี้ รายละเอียดแสดงดังภาพประกอบ 1



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิตยาคมศัพท์เฉพาะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดนิตยาคมศัพท์เฉพาะในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. วินัย หมายถึง แบบแผน ข้อบังคับ ธรรมเนียมปฏิบัติ เพื่อควบคุมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบแบบแผนข้อตกลงตามระเบียบโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ว่าด้วยงานกิจการนักเรียน พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 3 ว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน และการดูแลรักษาความสะอาดสุขอนามัยส่วนตนในการปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีสุชนิสัยและสุขลักษณะที่ดี

2. วินัยด้านการแต่งกาย หมายถึง การแต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ว่าด้วยงานกิจการนักเรียน พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 3 ว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน ประกอบด้วย

2.1 เครื่องแบบนักเรียน

2.1.1 เครื่องแบบนักเรียนชาย ได้แก่ สวมเสื้อกางเกงเข็มขัดรองเท้า-ถุงเท้า และไว้ทรงผมที่ถูกระเบียบ ตามประกาศโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน พุทธศักราช 2555

2.1.2 เครื่องแบบนักเรียนหญิง ได้แก่ สวมเสื้อกระโปรงรองเท้า-ถุงเท้าและไว้ทรงผมที่ถูกระเบียบ ตามประกาศโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน พุทธศักราช 2555

2.1.3 เครื่องหมายของโรงเรียน ได้แก่ การปักชื่อ-สกุลอักษรย่อของโรงเรียน (ม.ท.สน.๓) ถูกระเบียบ ตามประกาศโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน พุทธศักราช 2555

2.2 เครื่องแต่งกายตามโอกาสและกิจกรรม

2.2.1 ในรอบ 1 สัปดาห์ กำหนดให้นักเรียนแต่งเครื่องแบบให้เหมาะสมตามโอกาสและกิจกรรม โดยวันที่เรียนตามปกตินักเรียนทุกคนแต่งกายชุดนักเรียนปกติ เว้นเฉพาะวันที่นักเรียนมีรายวิชาพลศึกษา นักเรียนทุกคนแต่งกายด้วยชุดพลและวันพฤหัสบดีนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง 3 แต่งกายด้วยชุดลูกเสือหรือยุวกาชาด

2.2.2 การแต่งกายสำหรับชุดฝึกวิชาพลศึกษา นักเรียนต้องแต่งชุดพลศึกษาโดยใช้รองเท้ายกกีฬาสีขาว กางเกงวอร์มชายาวสีด้า เสื้อเชิ้ตคอโปโลสีแดงในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และสีน้ำเงินในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามประกาศโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เรื่อง ระเบียบว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน

พุทธศักราช 2555 กำหนดไว้เท่านั้น

2.2.3 เครื่องแต่งกายกิจกรรมลูกเสือกิจกรรมชุมนุมที่นักเรียนเป็นสมาชิกให้แต่งกายตามเครื่องแบบนั้นๆ ตามวันที่กำหนด

2.3 ไม่ใช้เครื่องสำอาง เครื่องประดับ ไม่ไว้ทรงผม และเล็บในลักษณะที่ไม่พึงประสงค์ ไม่เจาะหรือสักส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย รวมถึงกระทำการใดที่ฝ่าฝืนหรือผิดระเบียบของโรงเรียน

3. วินัยด้านการรักษาความสะอาด หมายถึง การปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีสุขนิสัยที่ดีในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยความสะอาดตนเอง โดยมีอวัยวะพื้นฐานหลักในการรักษาความสะอาด ได้แก่ การรักษาความสะอาดปากและฟัน ผม ผิวหนัง เล็บ มือและเท้า รวมถึงการซักเสื้อผ้าที่สวมใส่ให้สะอาดอยู่เสมอ เพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีต่อตนเอง เป็นการสร้างสุขนิสัยและสร้างสุขลักษณะที่ดีให้เกิดขึ้นกับนักเรียนในเรื่องการรักษาความสะอาด รวมถึงเป็นการสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดในการเป็นผู้มีสุขนิสัยที่ดี

4. สภาพเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด หมายถึง สภาพที่เกิดขึ้น ณ ปัจจุบันในโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ที่เกี่ยวข้องกับวินัยด้านการแต่งกายและวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน

5. ปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคขัดขวางต่อการเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน

6. การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด หมายถึง การพัฒนากลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลให้มีความรู้ความเข้าใจหลักจิตวิทยา เพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน

7. แนวทางการพัฒนา หมายถึง วิธีการหรือแผนงานที่นำมาใช้ในการเสริมสร้างการมีวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน โดยใช้กิจกรรมดำเนินงานต่อไปนี้

7.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมโดยการให้ความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน มีการวิเคราะห์สภาพและปัญหา แนวทางแก้ไข การพัฒนาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของนักเรียน โดยเชิญวิทยากร ผู้บริหาร และคณะครูในโรงเรียนร่วมประชุม

ปรึกษาหารืออภิปราย สร้างความเข้าใจที่ตรงกัน เพื่อหาแนวทางการแก้ไขและการพัฒนาการดำเนินงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

7.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน

7.2.1 กิจกรรมโฮมรูม หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ครูที่ปรึกษา ได้ใช้ช่วงเวลาก่อนที่จะเริ่มกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละวัน โดยครูที่ปรึกษาจะทำการนิเทศนักเรียน เพื่อที่จะปลูกฝังเสริมสร้างวินัยในการแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสมแก่นักเรียน และการรักษาความสะอาด โดยมีกิจกรรมที่ปฏิบัติคือ การตรวจสภาพความเรียบร้อยและความสะอาดของนักเรียนแต่ละคน กิจกรรมดังกล่าวนี้จัดขึ้นทุกวันจันทร์ในตอนเช้าหลังกิจกรรมเคารพธงชาติ ครูที่ปรึกษามีโอกาสได้พบปะพูดคุยกับนักเรียน อีกทั้งยังเป็นการสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูและนักเรียน ในการปมเพาะวินัยด้านการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการรักษาความสะอาดให้ถูกสุขอนามัย

7.2.2 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อตรวจสภาพการแต่งกาย ทรงผม เครื่องประดับ ว่านักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ว่าด้วยการแต่งกายนักเรียน พุทธศักราช 2555 รวมถึงการรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ กิจกรรมดังกล่าวเป็นกระบวนการหนึ่งในการสร้างความตระหนักให้เกิดแก่นักเรียนในการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน ทั้งยังเป็นการป้องปรามไม่ให้นักเรียนกระทำผิดวินัย

7.2.3 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด หมายถึง การจัดกิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” โดยใช้กฎกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการแต่งกายนักเรียน พุทธศักราช 2555 การประกวดนักเรียนที่รักษาความสะอาดถูกสุขลักษณะ จนนับเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ ที่กระทำผิดวินัยและยังเป็นการเสริมแรงในทางบวกแก่นักเรียนที่ปฏิบัติตนถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดตนเอง

7.3 การนิเทศติดตาม หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการดำเนินกิจกรรมที่ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย และฝ่ายบริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” จัดขึ้นเพื่อนิเทศติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและ

การรักษาความสะอาด รวมถึงการให้คำปรึกษา แนะนำ กำกับดูแลเกี่ยวกับแผนการดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของครูที่ปรึกษา

8. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการค้นหาข้อมูลร่วมกัน ระหว่างผู้วิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อใช้แก้ปัญหาและเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านการแต่งกายและวินัยด้านการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” โดยการระบุปัญหาหรือการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้แก่ ผู้บริหาร คณะครู ตัวแทนนักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง โดยทุกคนมีส่วนร่วมในการวิจัยร่วมกัน ไม่ใช่เพียงในฐานะผู้ให้ข้อมูลกับนักวิจัย แต่ถือว่าทุกคนร่วมกัน ทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องของตนเอง และมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับดังนี้

1. งานกิจการนักเรียน
 - 1.1 ความหมายของกิจการนักเรียน
 - 1.2 จุดมุ่งหมายของกิจการนักเรียน
2. วินัยนักเรียน
 - 2.1 ความหมายของคำว่าวินัย
 - 2.2 ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาวินัย
 - 2.3 ประเภทของวินัย
 - 2.4 ปัญหาเกี่ยวกับการรักษาวินัยของนักเรียน
 - 2.5 แนวคิด ความสำคัญและทฤษฎีเกี่ยวกับวินัยนักเรียน
 - 2.6 วิธีส่งเสริมวินัย
 - 2.7 วินัยด้านการแต่งกาย
 - 2.8 วินัยด้านการรักษาความสะอาด
3. การพัฒนาบุคลากร
 - 3.1 ความหมายของการพัฒนาบุคลากร
 - 3.2 ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร
 - 3.3 กระบวนการพัฒนาบุคลากร
 - 3.4 กิจกรรมพัฒนาบุคลากร

4. แนวทางที่ใช้ในการดำเนินงานการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
 - 4.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ
 - 4.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด
 - 4.2.1 กิจกรรมไฮ้มรุม สอดแทรกการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดให้ถูกต้องลักษณะ
 - 4.2.2 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายนักเรียน
 - 4.2.3 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด
 - 4.3 การนิเทศติดตาม
5. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
 - 5.1 ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
 - 5.2 แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
 - 5.3 ลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
 - 5.4 ขั้นตอนของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม
6. บริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”
 - 6.1 ข้อมูลทั่วไป
 - 6.2 แนวนโยบายการพัฒนา
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 7.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

งานกิจการนักเรียน

งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน นอกเหนือจากการเรียนการสอนตามปกติในชั้นเรียน และเกี่ยวข้องกับนักเรียนตั้งแต่เริ่มเข้าสู่วินัยนักเรียนจนกระทั่งเรียนจบออกไป งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่มุ่งสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดแก่นักเรียน ส่งเสริมการเรียนและการดำเนินชีวิตของนักเรียนในขณะที่อยู่ในโรงเรียนและนอกโรงเรียนให้ดำเนินไปได้ด้วยดี สร้างความมีวินัยในตนเองอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการที่จะปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนและปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศเป็นลำดับไป

งานกิจการนักเรียนเป็นงานด้านหนึ่งในงานบริหารทั่วไปของโรงเรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความเข้าใจในหลักการและกระบวนการบริหาร มีความสามารถในการประสานงานกับทุกฝ่ายและต้องให้ความสนใจและเอาใจใส่ในกิจการนักเรียนไม่น้อยไปกว่างานด้านอื่นๆ เนื่องจากงานกิจการนักเรียนเป็นงานที่มุ่งส่งเสริมพัฒนานักเรียนด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นการเสริมสร้างวินัยขั้นพื้นฐานให้มีและเกิดแก่นักเรียนเป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ ตามความมุ่งหวังของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้นักเรียนสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก

1. ความหมายของกิจการนักเรียน

นักการศึกษาและนักบริหารการศึกษาค้นคว้าให้ความหมายของคำว่า กิจการนักเรียนไว้อย่างหลากหลายพอสรุปได้ดังนี้

ภิญญา สาธร (2546 : 204) กล่าวว่าการบริหารกิจการนักเรียนหมายถึง การบริหารและการนิเทศบรรดากิจการต่างๆ ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการสอนในห้องเรียน

สมศักดิ์ คงเที่ยง (2546 : 66) กล่าวว่าการบริหารกิจการนักเรียนหมายถึง การบริหารและนิเทศงานกิจการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการสอนในห้องเรียน การบริหารกิจการนักเรียนจะเริ่มตั้งแต่ก่อนที่เด็กจะเข้าโรงเรียนจนกระทั่งเด็กจบออกจากโรงเรียนไปแล้ว

สันติ นิลหมื่นไวย (2546 : 9) ได้กล่าวถึงการบริหารกิจการนักเรียนว่าเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง นอกเหนือจากการสอนในชั้นตามปกติ เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียนการสอนของนักเรียนทุกคนให้มีความก้าวหน้า ประสบผลสำเร็จและมุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนในโรงเรียนให้ดำเนินไปด้วยดี อันจะมีผลไปถึงการพัฒนาบุคลิกภาพและความรู้ความสามารถ หรือความถนัดเฉพาะตนของนักเรียนแต่ละคนให้ก้าวหน้าและเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ตัวนักเรียน

จรัญ ชูชื่น (2547 : 13) ได้ให้ความหมายการบริหารกิจการนักเรียน หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับตัวนักเรียน และกิจกรรมนักเรียนทั้งหมดที่ไม่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน แต่เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้ผู้เรียนสามารถปฏิบัติพัฒนาตนเองตามความรู้ความสามารถ และเต็มศักยภาพของผู้เรียน

จากความหมายของกิจการนักเรียนที่กล่าวมาสรุปได้ว่า งานกิจการนักเรียนเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรงตั้งแต่นักเรียนเข้าโรงเรียนจนกระทั่งออกจากโรงเรียน และเป็นกิจกรรมที่นอกเหนือจากการเรียนการสอน มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถ ตลอดจนการนิเทศให้กับนักเรียนเพื่อการพัฒนาตนเองให้เต็มตามศักยภาพ

2. จุดมุ่งหมายของกิจการนักเรียน

งานกิจกรรมนักเรียนเป็นงานที่มุ่งส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์ให้เกิดแก่ผู้เรียนโดยเฉพาะในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การมีวินัย อันเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้นักเรียนเป็นกิจกรรมนอกเหนือไปจากการเรียนการสอนตามปกติ โดยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังกล่าวเป็นทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต ที่นำไปใช้ในชีวิตจริงของนักเรียน เป็นการเชื่อมโยงการเรียนรู้สู่การปฏิบัติ ดังนั้นสถานศึกษาแต่ละแห่งจะต้องกำหนดจุดมุ่งหมายของกิจการนักเรียนไว้เป็นแนวปฏิบัติของบุคลากรผู้รับผิดชอบให้ดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้อง มีนักการศึกษาได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียนไว้ดังนี้

เริงชัย จงพิพัฒน์สุข (2546 : 48) ให้ความสำคัญของงานกิจการนักเรียนว่า การพัฒนาคนต้องตระหนักว่า คนเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า มีความรู้ มีปัญญา มีความสามารถมากน้อย ขึ้นอยู่กับหลักความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งปัญญาและความสามารถเป็นตัวบ่งชี้ถึงบุคลิกภาพของคนด้วยการพัฒนาปัญญาแต่ละด้านให้สูง หากมีการศึกษาคุณลักษณะของผู้เรียนให้เข้าใจและยอมรับความแตกต่างของบุคคลจะเป็นการช่วยพัฒนาผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

มานพ จิตมั่น (2551 : 9) ให้ความหมายหมายงานกิจการนักเรียนว่า เป็นกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง ที่นอกเหนือจากการเรียนการสอนในชั้นตามปกติ เพื่อช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนให้บรรลุผลยิ่งขึ้น และมุ่งส่งเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของนักเรียนให้นักเรียนได้มีความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้มีระเบียบวินัยอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ไพริน กกรัมย์ (2552 : 9) กล่าวถึงงานกิจการนักเรียนไว้ว่า เป็นกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนนอกจากการสอนในชั้นเรียนปกติ เพื่อให้นักเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อยตามกฎระเบียบของโรงเรียน

จากความมุ่งหมายที่นักการศึกษาได้กล่าวถึงข้างต้น สรุปได้ว่า กิจกรรมนักเรียน เป็นกิจกรรมนอกเหนือไปจากการเรียนการสอนตามปกติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือนักเรียน ในการพัฒนาบุคลิกภาพ ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านวิชาการอย่างเหมาะสม เสริมสร้างให้ นักเรียนมีความเจริญงอกงามในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม ร่างกายและจิตใจ เพื่อให้ นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกาของโรงเรียน อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

วินัยนักเรียน

ความมีวินัยเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน และเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ ประเทศใดที่มีพลเมืองมีวินัย เช่นมีวินัยในการทำงาน แม้ประเทศนั้นจะขาดทรัพยากรธรรมชาติ ก็สามารรถที่จะพัฒนา ประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองได้ ตัวอย่างเช่น อิสราเอล ญี่ปุ่น สิงคโปร์ เป็นต้น การมีวินัยนั้น ผู้ใดเอาชนะความไร้วินัยได้ จึงเท่ากับเป็นผู้ชนะและเป็นชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ เพราะเป็นการชนะ ใจของตนเอง อันเป็นสิ่งที่ทำได้ยากยิ่ง ซึ่งในความเป็นจริงแล้ว วินัยไม่ได้มีไว้ลงโทษหรือ ทำลายใคร พฤติกรรมความไม่มีวินัยของผู้นั้นเองต่างหากที่สร้างผลร้ายให้กับตัวเอง แต่ ความมีวินัยเป็นปัจจัยสำคัญที่จะสร้างความเจริญให้แก่ชีวิต ผู้ใดมีวินัยในการใช้เวลา เวลา ก็มีค่า ผู้ใดมีวินัยในการทำงาน งานก็มีประสิทธิภาพ ผู้ใดมีวินัยในการใช้เงิน เงินก็มีคุณค่า สามารถที่จะตั้งตัวได้ ผู้ใดมีวินัยในการดำเนินชีวิต ชีวิตก็ประสบความสำเร็จ และสังคมใด ประชาชนมีวินัย ประเทศชาติก็เจริญรุ่งเรือง ความมีวินัยจึงจัดเป็นคุณสมบัติที่มักจะพบอยู่ ในชีวิตของผู้นำและความสำเร็จในชีวิตเสมอ

การพัฒนาให้นักเรียนและเยาวชนไทยเป็นผู้มีวินัยนั้น เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เพราะความมีวินัยเป็นคุณสมบัติอันแสดงออกถึงความเป็นคนที่มีคุณค่าและเป็นคนที่สังคม ต้องการ เพราะการมีวินัยเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้คนมีคุณธรรมและจริยธรรมอันดี

1. ความหมายของคำว่าวินัย

การที่บุคคลจะมีวินัยนั้น ทางจิตวิทยาและสังคมวิทยาเชื่อว่าต้องมีพื้นฐานมาจากวัยแรกเริ่มของชีวิต โดยเฉพาะในวัยเรียน ความมีวินัยในตนเองเป็นลักษณะที่มีความ สำคัญต่อการแสดงออกทางพฤติกรรม โดยเฉพาะทางด้านจริยธรรมและคุณธรรม คำว่า “วินัย” มีความหมายที่อธิบายไว้หลากหลายดังต่อไปนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (ราชบัณฑิตยสถาน. 2546 : 1077) ให้ความหมายของคำว่า “วินัย” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า Discipline หมายถึง ระเบียบแบบแผน และข้อบังคับข้อปฏิบัติ

อนันต์ ศรีอำไพ (2549 : 284) ได้ให้ความหมายของวินัยทั่วไปไว้ว่า วินัย หมายถึง กฎระเบียบ ข้อบังคับและข้อปฏิบัติที่กำหนดไว้สำหรับคนในวงการหนึ่งๆ หรือ อาชีพหนึ่งๆ จะมีความแตกต่างกันในเชิงเนื้อหาสาระความเข้มข้นของการยึดถือปฏิบัติ

วันวิสา ผลิตปัญญา (2550 : 19) สรุปคำว่าวินัย หมายถึง พฤติกรรมของบุคคล ที่อยู่ในกฎระเบียบ ข้อบังคับ และข้อตกลงขององค์กรหรือหน่วยงาน เพื่อให้บุคคลในหน่วยงานมีคุณลักษณะที่ดีปฏิบัติตนเป็นคนดีมีคุณธรรม เป็นการปฏิบัติอันเกิดจากความสำนึกว่าเป็นค่านิยม ยึดมั่นปฏิบัติเป็นนิสัยและค่านิยมที่ดีก่อให้เกิดประโยชน์ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของคนในสังคมและประเทศชาติ

มานพ จิตแมน (2551 : 11) กล่าวว่าวินัย หมายถึง การปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ ข้อตกลงและระเบียบต่างๆ ของกลุ่มคน เพื่อให้สมาชิกในสังคมนั้นอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ซึ่งจะเห็นได้ว่าวินัยเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อคนในสังคมเป็นอย่างมาก

โพลิน กกรัมย์ (2552 : 14) ให้จำกัดความคำว่าวินัย หมายถึง การอยู่ในระเบียบข้อบังคับ แบบแผน ธรรมเนียม ที่ควรปฏิบัติของโรงเรียนและสังคมที่พึงปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคม

วุฒิไกร ไชยช่วย (2552 : 9) ให้ความหมายของคำว่าวินัย หมายถึง ระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อกำหนดที่สังคมสร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทางวิธีการปฏิบัติสำหรับบุคคลในสังคม เป็นสิ่งควบคุมให้บุคคลอยู่ในระเบียบวินัยที่เป็นแบบแผนเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความ เป็นระเบียบเรียบร้อยและความสงบสุขของสังคม

สรุปได้ว่า วินัย หมายถึง แบบแผน ข้อบังคับ ธรรมเนียมปฏิบัติ เพื่อควบคุมให้บุคคลแต่ละภาคส่วนของสังคมนั้น ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบแบบแผนเดียวกัน อันจะทำให้สังคมนั้นเกิดความเรียบร้อยและสงบสุขในการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกัน

2. ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาวินัย

สังคมในแต่ละภาคส่วน ประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความหลากหลายทางด้าน พฤติกรรมในการดำเนินชีวิต มีความแตกต่างทางด้านเศรษฐกิจ ความรู้ความสามารถ ค่านิยม ความเชื่อ ศาสนาที่นับถือ หากสังคมนั้นสมาชิกแต่ละคนยึดถือตนเองเป็นที่ตั้ง ไม่สนใจ แบบแผนข้อบังคับ ระเบียบปฏิบัติที่ตกลงร่วมกัน ก็จะทำให้สังคมนั้นวุ่นวาย

ปราศจากความสงบสุข เพราะคนในสังคมขาดซึ่งวินัย จากเหตุผลดังกล่าวได้มีผู้ให้ความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาวินัยดังนี้

พระสมชาย ฐานวุฑโฒ (2545 : 71) ได้นำเสนอไว้ในหนังสือมงคลชีวิตฉบับ “ทางก้าวหน้า” ในมงคลชีวิต 38 “มีวินัย” จัดเป็นมงคลชีวิตที่ 9 กล่าวว่า “ดาบคมที่ไร้ฝัก ลูกกระเบิดที่ไม่มีสลักนिरภัยย่อมเกิดโทษแก่เจ้าของได้ง่ายฉนั้นใด ความรู้ความสามารถถ้าไม่มีวินัยกำกับแล้วก็จะมีโทษแก่ผู้เป็นเจ้าของได้ฉนั้นนั้น ช่างดาบทำฝักดาบไว้กันอันตราย ช่างทำระเบิดก็ทำสลักนिरภัยไว้เช่นกัน” ดังนั้นเมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสอนศาสนิกชนให้เป็นคนฉลาดรู้ฉลาดทำแล้ว จึงทรงส่ำทับด้วยว่าต้องมีวินัย การอยู่รวมกันเป็นหมู่เหล่าถ้าขาดระเบียบวินัยต่างคนต่างทำตามอำเภอใจ ความขัดแย้งและทะเลาะกันก็จะเกิดขึ้น ยิ่งมาก คนก็ยิ่งมากเรื่อง ไม่มีความสงบสุข การงานที่ทำก็จะเสียผลประโยชน์ วินัยจึงเป็นสิ่งที่ใช้ควบคุมให้คนเราใช้ความรู้ความสามารถในทางที่ถูกต้องควร คือทำให้เป็นคนฉลาดใช้นั่นเอง

มานพ จิตแมน (2551 : 12) ให้ความสำคัญของคำว่าวินัย หมายถึง การปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติของหน่วยงาน ตั้งแต่หน่วยงานย่อยไปจนถึงหน่วยงานใหญ่หรือสถาบันย่อยไปสู่สถาบันใหญ่ เพื่อให้มีการปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกัน และก่อให้เกิดประโยชน์ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของคนในสังคมจากสังคมเล็กๆ ไปสู่สังคมใหญ่ๆ จนถึงประเทศชาติ เพื่อให้คนในชุมชนและสังคมเป็นคนที่มีคุณภาพ ส่งผลต่อประเทศชาติให้เป็นประเทศที่ได้รับการพัฒนาแล้ว

กล่าวโดยสรุปความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาวินัยได้ดังนี้ บุคคลที่ประกอบกันเป็นสังคมในแต่ละภาคส่วนนั้น ประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความหลากหลายทางด้านพฤติกรรม ด้านเศรษฐกิจ ความรู้ความสามารถ ค่านิยมความเชื่อ ศาสนาที่นับถือ หากสังคมนั้นสมาชิกแต่ละคนยึดถือตนเองเป็นที่ตั้ง ไม่สนใจแบบแผนข้อบังคับ ระเบียบปฏิบัติที่ตกลงร่วมกัน ก็จะทำให้สังคมนั้นวุ่นวายปราศจากความสงบสุข ดังนั้นการมีวินัยของคนในสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้บุคคลต่างๆ ในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข อันมีพื้นฐานมาจากการเคารพกฎระเบียบข้อบังคับที่ตกลงร่วมกัน ซึ่งเรียกว่า การมีวินัย

3. ประเภทของวินัย

นักวิชาการและนักการศึกษา ได้แบ่งประเภทของวินัยไว้ดังนี้

สมเจตน์ อภิเมณฑร์รักษา (สมเจตน์ อภิเมณฑร์รักษา. 2520 : 15 อ้างถึงใน กุลชา ศิริเฉลิมพงศ์. 2544 ; 16) ได้กล่าวถึงประเภทของวินัยว่า หากแบ่งประเภทโดยเอาผู้ประพฤติดั้งเดิมและพฤติกรรมวินัยเป็นสำคัญแล้ว แบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ

1. วินัยในตนเอง (Self Discipline) คือ กระบวนการหรือวิธีการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง โดยตนเองเป็นผู้แนะนำตนเองให้ประพฤติไปตามแนวทางที่เลือกกว่าดี วินัยประเภทนี้เป็นวินัยที่เราสร้างขึ้นเองและตัวเราเองเป็นคนปฏิบัติตามข้อบังคับนั้นๆ ทั้งนี้ก็เพื่อให้พฤติกรรมของคนเราดำเนินไปตามทางที่เรามุ่งหมายไว้ วินัยสำหรับตนเองนี้เป็นวินัยชั้นเลิศที่ทุกคนควรสร้างขึ้น เพื่อบังคับพฤติกรรมของตนเอง การสร้างวินัยสำหรับบังคับตนเองนั้นทำได้หลายอย่าง เช่น

1.1 การสร้างวินัยเพื่อบังคับตนเองให้ทำในสิ่งที่ดีบางอย่าง และละเว้นสิ่งที่เราคิดว่าเป็นความเชื่อ แม้จะขัดกับความนิยมในสังคม เช่นการบังคับตนเองให้เป็นคนประหยัด ไม่ดื่มสุราไม่สูบบุหรี่ การตัดผมสั้นและการแต่งกายให้เหมาะสมถูกกฎระเบียบของสถาบันหรือหน่วยงาน

1.2 สร้างวินัยในการปฏิบัติงานต่างๆ ตรงตามเวลานัดหมายอยู่เสมอ

1.3 สร้างวินัยในการนอน การตื่นนอน การทำงาน การออกกำลังกาย การดูหนังสือและการพักผ่อนให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมในแต่ละวัน

2. วินัยส่วนรวมและวินัยสำหรับหมู่คณะ (External Authority Discipline) คือ การสร้างระเบียบวินัยข้อบังคับ เครื่องมือในการรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยเพื่อให้สมาชิกทุกคนในหมู่คณะนั้นปฏิบัติตามหรือควบคุมพฤติกรรมของหมู่คณะนั้นให้บรรลุตามความมุ่งหมายที่หมู่คณะตั้งไว้ เช่น วินัยข้าราชการพลเรือน วินัยทหาร วินัยตำรวจ วินัยครู วินัยพระสงฆ์ วินัยในสถานศึกษา ซึ่งวินัยของแต่ละหมู่คณะย่อมแตกต่างกันไปตามจุดมุ่งหมายของหมู่คณะนั้น อย่างไรก็ตามวินัยของหมู่คณะจะต้องคำนึงถึงการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นประชาธิปไตยเป็นสำคัญ คือมีความสามัคคีธรรม คาราวธรรม ปัญญาธรรม

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 249 อ้างถึงใน นวรัตน์ วงศ์โสภา. 2544 ; 12) ได้กล่าวถึงวินัยที่ใช้กันอยู่ในสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. วินัยเฉียบขาดแบบทหาร ใช้ในกรณีที่ยุ่กว่านักเรียนไม่รู้จักรับผิดชอบชั่วดี จึงต้องมีการควบคุมให้ปฏิบัติตามคำสั่งและระเบียบ ผู้กระทำผิดจะต้องได้รับโทษ ผู้ปฏิบัติไม่ใช่ผู้ออกระเบียบปฏิบัติ ข้อดีคือผู้ถูกบังคับให้ประพฤติในทางที่ดีก็เกิดเป็นนิสัยและมีคุณค่าของการประพฤติดี จะรู้สึกปราศจากเหตุผลและไม่เต็มใจ

2. วินัยแบบดำเนินงานให้สอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนนักศึกษา

ยึดหลักว่าถ้าได้ในสิ่งที่สนใจแล้ว ผู้ได้จะรู้สึกสบายใจ ผู้ปฏิบัติมีส่วนร่วมในการกำหนดกฎระเบียบ ข้อดีคือผู้ปฏิบัติพร้อมที่จะปฏิบัติตามในทางที่ตนสนใจ ข้อเสียคือสถานศึกษาไม่สามารถดำเนินการตามความสนใจและความต้องการของนักเรียนได้มากนัก

3. วินัยที่เกิดจากการรู้จักความรับผิดชอบรู้จักเกียรติของตนเองและสังคม สถานศึกษาจะช่วยให้เกิดวินัยได้โดยการหาวิธีการก่อให้เกิดความรักนับถือเกียรติและการรู้จักรับผิดชอบต่อตน

รุจิรี ภูสาระ และคนอื่นๆ (2547 : 17) ได้แบ่งวินัยออกเป็น 3 ประเภท ซึ่งแต่ละประเภทต่างก็มีแนวทางปฏิบัติแตกต่างกันออกไปดังนี้

1. ระเบียบวินัยส่วนตัว หมายถึง กฎเกณฑ์แนวปฏิบัติหรือคติประจำใจซึ่งแต่ละคนจะแตกต่างกันไป เพราะแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัวไม่เหมือนกัน สิ่งที่ทำให้วินัยส่วนตัวแตกต่างกันออกไป ได้แก่ เพศ วัย ฐานะทางสังคม ระดับการศึกษา หน้าที่การงาน หรือค่านิยม เช่น การตรงต่อเวลา ไม่ประพฤติผิดศีล เป็นต้น

2. ระเบียบวินัยในหน้าที่ หมายถึง กฎเกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่การงาน เช่น วินัยของครอบครัวที่ทุกคนในบ้านต้องปฏิบัติในฐานะบิดามารดา ลูกหลานหรือผู้อาศัย วินัยของโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เช่น การแต่งกาย การทำความเคารพ เป็นต้น

3. ระเบียบวินัยทางสังคม ได้แก่ แนวปฏิบัติอันดีที่ทุกคนในสังคมยึดถือปฏิบัติเหมือนกัน มีลักษณะเหมือนกันกับวินัยส่วนตัวและวินัยในหน้าที่ แต่วินัยทางสังคมมีความหมายที่กว้างกว่า ทั้งนี้วินัยทั้งสองเกี่ยวข้องกับกลุ่มเล็กกว่าวินัยทางสังคม ตัวอย่างของวินัยทางสังคมเช่น มารยาทกฎหมายจารีตประเพณี หลักปฏิบัติทางศาสนา เป็นต้น

สรุปได้ว่า วินัยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ วินัยในตนเองซึ่งเป็นจิตสำนึกภายในของตนเอง ทำให้สามารถควบคุมจิตใจและพฤติกรรมของตนเองได้ และวินัยทางสังคมซึ่งเป็นวินัยที่เกิดจากการควบคุมของอำนาจจากภายนอก ส่งผลต่อการควบคุมจิตใจและพฤติกรรมของบุคคล เช่นการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับตามกฎหมายของสังคม

4. ปัญหาเกี่ยวกับการรักษาวินัยของนักเรียน

การรักษาวินัยในโรงเรียนนั้น เป็นสิ่งที่ทุกคนที่มีความเกี่ยวข้องพึงตระหนักอย่างยิ่ง เพื่อค้นหาสาเหตุแห่งปัญหาให้ได้ว่าปัญหาต่างๆ ที่ส่งผลให้นักเรียนไม่มีวินัยนั้นมีสาเหตุมาจากอะไร เพราะเมื่อทราบสาเหตุแห่งปัญหาดังกล่าวแล้ว ก็จะได้หาวิธีการแก้ปัญหาได้ถูกต้อง

มาลี จุฑา (2542 : 54 อ้างถึงใน ณิชามา จันวงศ์แก้ว. 2552 ; 12) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมทุกอย่างย่อมมีสาเหตุ การที่นักเรียนประพฤติผิดวินัยนั้นน่าจะจะมีสาเหตุจากสิ่งต่อไปนี้เป็นคือ

1. สภาพเกี่ยวกับตัวนักเรียน นักเรียนอาจมีปัญหาในด้านต่อไปนี้
 - 1.1 สภาพทางร่างกาย เช่น สุขภาพไม่ดีก็นั่งหลับในห้องเรียน หิวบ่อย จึงชอบรับประทานขนมในห้องเรียน อารมณ์หงุดหงิดบ่อยๆ
 - 1.2 สภาพส่วนตัว อาจจะทำให้ไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เช่น ตะมุตะมอลไปโดนกระจกแตก ชอบทำอะไรตามใจตนเอง โวยวายขณะเรียนหนังสือ ต้องการแสดงพฤติกรรมเด่นและดัง แต่งกายผิดระเบียบชอบเลียนแบบความประพฤติที่ไม่ดีของผู้อื่น พูดจาไม่สุภาพ
 - 1.3 สภาพทางจิตเช่นเป็นนักเรียนที่อยู่ในครอบครัวที่หย่าร้างกันหรือทะเลาะกันเป็นประจำ ทำให้นักเรียนสุขภาพจิตเสีย จึงชอบแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวอยู่เสมอ
 2. สภาพแวดล้อมนักเรียนอาจมีปัญหาสืบเนื่องมาจากสภาพสิ่งแวดล้อมได้แก่
 - 2.1 สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนไม่ดี เช่นโรงเรียนไม่น่าอยู่ แออัดเกินไป อากาศไม่ดี มีสิ่งรบกวนต่างๆ ทั้งเสียงและกลิ่น
 - 2.2 เพื่อนๆ ไม่ดี เช่น นักเรียนถูกเพื่อนๆ รังแก
 - 2.3 สิ่งแวดล้อมนอกโรงเรียน เช่น สภาพการจราจรติดขัด ทำให้นักเรียนมาสาย
 3. ครู ครูเป็นตัวละครสำคัญทำให้นักเรียนเกิดปัญหาทางวินัย ได้แก่
 - 3.1 ครูมีบุคลิกภาพไม่ดี พูดจาวางตัวและแต่งกายไม่เหมาะสม
 - 3.2 ครูไม่เตรียมการสอน เข้าห้องเรียนแล้วเริ่มต้นด้วยการดูดำนักเรียน
 - 3.3 ครูขาดความชำนาญในการสอน สอนตะกุกตะกัก ทำให้เป็นที่น่าเบื่อ นักเรียนไม่สนใจ
 - 3.4 ครูไม่ยุติธรรมและมีอคติต่อนักเรียน ทำให้นักเรียนเสื่อมศรัทธาในตัวครู
 - 3.5 ครูขาดเทคนิควิธีในการสอนที่ดี เช่น สอนไม่เข้าใจ
 - 3.6 ครูขาดเทคนิควิธีการอบรมนักเรียน เช่น ครูอบรมนักเรียนไม่เป็น
- ณิชามา จันวงศ์แก้ว (2552 : 13) ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการรักษาวินัยของนักเรียนไว้ว่า ระเบียบวินัยของนักเรียนเป็นกฎเกณฑ์ข้อตกลงที่กำหนดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทาง

ในการให้บุคคลประพฤติปฏิบัติในการดำรงชีวิตร่วมกันอย่างราบรื่นมีความสุข ความสำเร็จ โดยอาศัยการฝึกให้รู้จักปฏิบัติตน รู้จักควบคุมตนเอง มีปัจจัยหลายอย่างส่งผลต่อ พฤติกรรมของนักเรียน เช่น สภาพเกี่ยวกับตัวนักเรียน สภาพแวดล้อมครู ฯลฯ

จากเอกสารที่กล่าวมาข้างต้นพอสรุปได้ว่า สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาทางวินัย ของนักเรียน คือ เกิดจากตัวนักเรียนเอง ได้แก่ สภาพทางด้านร่างกาย สภาพส่วนตัว สภาพทางจิต เกิดจากสภาพแวดล้อมของนักเรียน เกิดจากครู ทุกสาเหตุล้วนเป็นปัจจัยทำให้นักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์เกี่ยวกับการรักษาวินัยของนักเรียน

5. แนวคิดความสำคัญและทฤษฎีเกี่ยวกับวินัยนักเรียน

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ได้ดำเนินการตามกรอบแนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ซึ่งนักการศึกษาได้ให้แนวคิด ความสำคัญเกี่ยวกับวินัยนักเรียนไว้ดังต่อไปนี้

เขาวน มณีวงษ์ (2545 : 168) ได้กล่าวถึงความจำเป็นในการรักษาระเบียบวินัยไว้ 2 ข้อ กล่าวคือ

1. ระเบียบวินัยเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการเตรียมตัวนักเรียนสำหรับการดำเนินชีวิตในอนาคต เมื่อนักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่รู้จักใช้สิทธิเสรีภาพและความรับผิดชอบอย่างถูกต้อง นักเรียนรักษาระเบียบวินัยดีเมื่อขณะศึกษาอยู่ในระเบียบ ย่อมมีผลหรือส่งผลตามไปเมื่อนักเรียนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในภายหน้าและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข
2. ระเบียบวินัยช่วยสร้างและรักษาไว้ซึ่งสถานการณ์อันจำเป็นต่อความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียน หากขาดระเบียบวินัยเสียแล้วการดำเนินงานของโรงเรียนก็ต้องเต็มไปด้วยอุปสรรค จนกระทั่งไม่สามารถดำเนินงานได้ดี ผลเสียก็จะตกอยู่กับนักเรียนและโรงเรียน ซึ่งหมายถึงสังคมประเทศชาติในที่สุด

พรชัย ภาพันธ์ (2546 : 72-73) ได้กล่าวถึงหลักในการพัฒนาและวิธีการปลูกฝังจริยธรรมในเด็กและบรรยากาศทางสังคมในโรงเรียนที่ส่งเสริมจริยธรรมดังนี้

1. หลักในการพัฒนาจริยธรรมนักเรียน
2. มุ่งการป้องกันมากกว่าการแก้ไข
3. พัฒนาตามที่ขาดและตามวัย
4. พัฒนาแบบไม่จงใจมากกว่าจงใจ
5. ผู้พัฒนาควรมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ถูกพัฒนา

6. คำนึงถึงบริบทของผู้ถูกพัฒนา

7. พัฒนาให้ครบขั้นตอน

วิธีการปลูกฝังจริยธรรมในเด็ก ครูที่จะอบรมสั่งสอนทางจริยธรรมให้แก่ นักเรียนได้อย่างดีนั้น ครูต้องเป็นผู้ที่รักเด็กและเด็กรักพอใจ ครูนอกจากนั้นครูจะต้องเป็นผู้มีจริยธรรมสูง ที่สำคัญครูต้องรู้วิธีการอบรมสั่งสอนปลูกฝังจริยธรรมเด็กที่ถูกต้องดังนี้

1. ความสัมพันธ์กับเด็ก ทำให้เด็กมีความไว้วางใจในตัวครู ให้ความรักเด็ก อย่างจริงใจ เลือกที่จะให้รางวัลพฤติกรรมดีของเด็กมากกว่าคอยจับผิดลงโทษ เมื่อเด็ก แสดงพฤติกรรมที่ดีควรเสริมแรงและให้ความสนใจในพฤติกรรมนั้นทันที ครูต้องพร้อมที่จะ เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก

2. การให้รางวัล เมื่อเด็กทำดีเปรียบเสมือนใส่ปุ๋ยต้นไม้ขณะที่ยังเล็กอยู่ เมื่อเติบโตแข็งแรงความต้องการการปุ๋ยจะลดลงและสามารถยืนอยู่ได้

3. การลงโทษ ต้องให้เด็กยอมรับพร้อมที่จะรับการลงโทษ ครูต้องใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมชี้ให้เห็นความผิดที่เกิดขึ้น

4. ครูต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ครูสอนให้กระทำความดี แต่ พฤติกรรมครูกลับกระทำตรงกันข้ามทำให้เด็กเกิดความสับสน

5. ควบคุมโดยการป้องกันมากกว่าคอยจับผิด

6. ครูควรให้เด็กได้ตัดสินใจด้วยตนเอง พร้อมทั้งจะให้คำแนะนำกระตุ้นให้ ปรับพฤติกรรม

7. บรรยากาศทางสังคมในโรงเรียนที่ส่งเสริมจริยธรรม

8. สภาพแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน สามารถพัฒนาจิตใจของนักเรียนได้โดย อัตโนมัติ สามารถทำให้นักเรียนมีเหตุผลเชิงจริยธรรมสูง เชื้ออำนาจในตนและสุขภาพจิตดี สภาพแวดล้อมที่ดีในโรงเรียนมีลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ

8.1 ลักษณะประชาธิปไตยในโรงเรียนเป็นความสัมพันธ์ 4 ประเภท ระหว่างครูกับนักเรียนดังนี้

8.1.1 ความรักสนับสนุนจากครู แสดงความรักหวังดีต่อศิษย์และให้ คำแนะนำในสิ่งทีนักเรียนมีปัญหา

8.1.2 ใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ ให้รางวัลหรือลงโทษอย่างเหมาะสม กับเจตนาของผู้กระทำ

8.1.3 การลงโทษทางจิตมากกว่าทางกาย โดยงดเว้นกิจกรรมที่เด็กชอบบางประการ ครูเล็กเขียนดีแต่ต้องให้ทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

8.1.4 การควบคุมปานกลางถึงน้อย ควบคุมแต่ในโอกาสที่จำเป็น โดยสนับสนุนให้เด็กได้ควบคุมตนเองให้ได้

8.2 ลักษณะที่นักเรียนสามารถทำนายและควบคุมผลที่จะเกิดกับตนได้ โรงเรียนต้องจัดสภาพแวดล้อมที่ดีให้นักเรียนเกิดความมั่นคงในจิตใจว่า ตนได้รับความเป็นธรรมและเสมอภาค การเห็นแก่ส่วนรวมมากกว่าเห็นแก่ตัวเองหรือพวกพ้อง คำกล่าวที่ว่า “เรากำลังพ่ายแพ้สงครามทางปัญญา” อาจเป็นความจริงเมื่อเยาวชนขาดคุณภาพเพราะเรากำลังวิ่งตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกที่เรียกว่า “โลกาภิวัตน์” เมื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่หลังไหลเข้ามา ความเป็นอยู่ของคนเปลี่ยนไปตามค่านิยมที่เป็นสังคมแห่งการบริโภคเน้นวัตถุนิยมคุณค่าความดีและคุณค่าแห่งความเป็นมนุษย์ก็จะลดลงตามไปด้วย เด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าที่เปรียบเสมือนต้นกล้าที่พร้อมจะรับน้ำเติมปุ๋ยจากผู้ใหญ่ จะเป็นคนดีคนเก่งและมีความสุขในสังคม โดยผู้ใหญ่ต้องประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างที่ดี ไม่เพียงแต่สอนทฤษฎี ครูสั่งสอนให้นักเรียนกระทำแต่สิ่งที่ดีงาม แต่ครูผู้สอนกลับปฏิบัติตนในทางตรงกันข้ามกับคำสั่งสอน การเป็นครูมีอาชีพไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ครูก็สามารถทำให้ตนเป็นครูมีอาชีพได้ โดยเริ่มจากการประพฤติตนเป็นแบบอย่างทางคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียน หากครูสามารถยกระดับปัญญาของมนุษย์ของเด็กให้สูงขึ้นได้ แสดงว่าครูประสบความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ในการสร้างคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์แล้ว ก็จะทำให้ครูเกิดความรู้สึกภูมิใจในอาชีพครู

โกษีย์ วงษ์สุธา (2546 : 15) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมนักเรียนว่าเป็นกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นด้วยความร่วมมือของนักเรียน เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์และพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญาของนักเรียน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย และเป้าหมายที่กำหนดไว้ เพื่อให้ให้นักเรียนมีโอกาสพัฒนาตนเองทางด้านสังคม ด้านระเบียบวินัย และความรักในเกียรติคุณชื่อเสียงของโรงเรียน ด้วยการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ผลที่ได้จากการจัดกิจกรรม ช่วยให้นักเรียนรู้จักตนเอง รู้จักผู้อื่น และระเบียบวินัย ซึ่งทำให้คนอยู่ร่วมกันทำงานด้วยกันอย่างมีความสุข

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551 : 7) และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545 : 9) หมวด 4 แนวการจัด

การศึกษา มาตรา 24 (4) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ไว้ในทุกรายวิชา รวมถึงมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานด้านผู้เรียนนั้น มาตรฐานที่ 1 มุ่งให้ผู้เรียนเป็นคนดีมีคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ ตัวบ่งชี้ที่ 1 มีวินัยมีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามระเบียบและหลักธรรม เบื้องต้นของแต่ละศาสนา มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว สังคมและปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตย รู้จักตนเองพึ่งตนเองได้ มีบุคลิกภาพที่ดี ตัวบ่งชี้ที่ 3 รู้กาลเทศะในการใช้คำพูด กิริยามารยาทและการแต่งกาย จะเห็นได้ว่าความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษา ได้กำหนดให้ผู้เรียนมีวินัยในตนเองและส่วนรวม ซึ่งเป็นการเน้นให้เห็นถึงความจำเป็นถึงการมีวินัยของนักเรียน และเป็นวินัยขั้นพื้นฐานของคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 8 ประการ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

อุดมวิทย์ วันกุมภาพันธ์ (2551 : ออนไลน์) กล่าวไว้ว่า วินัยนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ครอบคลุมถึงแบบประพจน์ในจารีตประเพณี การเคารพกฎกติกา ข้อบังคับ กาลเทศะ มารยาททางสังคม การแสดงบทบาทที่เหมาะสม การพึ่งพาตนเอง ความสามารถในการควบคุมตนเอง การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มิใช่สิ่งใดสิ่งหนึ่งเพียงอย่างเดียว การเรียนรู้ทำความเข้าใจต่อวินัยนักศึกษาเป็นเรื่องดี เพราะฉะนั้นการเรียนรู้ทำความเข้าใจความคิดของอาจารย์และนักศึกษาต่อวินัยนักศึกษานั้น จะเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความต้องการของยุคสมัยในสภาวะธรรมชาติแห่งวิสัย สภาวะทางสังคม วินัยนักศึกษานั้นมีความสำคัญสำหรับอาจารย์และนักศึกษาทุกคน สามารถสะท้อนความคิดในเรื่องวินัยนักศึกษา เช่น เครื่องแต่งกายที่เข้ายุคสมัย ปัจจัยในการแต่งกายของนักศึกษา การใช้ชีวิตของนักศึกษาในสังคมเมือง สัมมาคารวะ กาลเทศะมารยาททางสังคม ความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบต่อ ระเบียบข้อบังคับด้านวินัยนักศึกษา แต่ที่สุดแล้วคำว่า “วินัย” มีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นกรอบในการดำเนินชีวิตของตน ทำให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทำให้ชีวิตมีแบบแผน ทำให้บุคลิกภาพภาพลักษณ์ ดูดีมีความน่าเชื่อถือ สร้างคุณค่าให้ตน สังคมมีระเบียบ การเกิดขึ้นของวินัยนักศึกษาเกิดจาก การอบรม ปลูกฝัง การมีโอกาสปฏิบัติซ้ำๆ

พิชิต ฤทธิ์จรูญ (2536 : 26-27 อ้างถึงใน วุฒิไกร ไชยช่วย. 2552 : 21)

กล่าวถึงหลักการดำเนินงานด้านวินัยนักเรียนไว้ว่า การดำเนินงานด้านวินัยนักเรียน เป็นสิ่งที่จะต้องอาศัยความละเอียดอ่อนและจะต้องดำเนินการให้รัดกุมอย่างมาก โดยยึดหลักการดังนี้

1. หลักการป้องกัน (Prevention) หลักการข้อนี้เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการประพฤติผิดวินัยขึ้นมีแนวความเชื่อพื้นฐานว่า การป้องกันดีกว่าการแก้ไขเยียวยา โดยดำเนินการป้องกันด้วยวิธีการหลายๆ อย่าง
2. หลักการควบคุม (Control) หลักการข้อนี้เพื่อควบคุมให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน โดยดำเนินการควบคุมดูแลหรือชักจูงให้นักเรียนประพฤติตามสิ่งที่กำหนดไว้
3. หลักการแก้ไข (Correction) หลักการข้อนี้เพื่อปรับปรุงการประพฤติผิดวินัยของนักเรียน ดำเนินการโดยการลงโทษหรือแก้ไขปรับปรุงพฤติกรรมตามความเหมาะสม
4. หลักการพัฒนาและส่งเสริม (Development) หลักการข้อนี้เพื่อส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์ขึ้นอีก ให้นักเรียนประพฤติดียิ่งขึ้นและมากขึ้น โดยโรงเรียนจัดสภาพแวดล้อมหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนาและการส่งเสริมพฤติกรรมที่พึงประสงค์
5. หลักการจูงใจ (Induction) หลักการนี้เพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระตุ้นจากภายในของนักเรียน ดำเนินการโดยใช้สิ่งตอบแทนเรื่องคะแนนความประพฤติ คำชมเชยหรือรางวัลที่สำคัญกว่าทรัพย์สินที่ตราค่าไม่ได้ ก่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการพัฒนา
6. หลักการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance) เป็นการประเมินผล การปฏิบัติหน้าที่ เป็นการประเมินสมรรถภาพที่พัฒนานักเรียน ปรับปรุงให้เปลี่ยนแปลงไปตามระเบียบแบบแผนที่กำหนดการพัฒนาไว้และติดตามงานต่อไป

จากแนวคิดหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวกับวินัยนักเรียนที่กล่าวมา ผู้มีวิจัยได้สรุปว่า วินัยมีความสำคัญที่สุด เพราะเป็นกรอบในการดำเนินชีวิตของตน ทำให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทำให้ชีวิตมีแบบแผน ทำให้บุคลิกภาพ ภาพลักษณ์ดูดี มีความน่าเชื่อถือ สร้างคุณค่าให้ตนเอง ทำให้สังคมมีระเบียบ ครูสามารถใช้ระเบียบวินัยเป็นเครื่องมือหรือหลักในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนตั้งแต่การป้องกัน การควบคุม การแก้ไข การพัฒนา การส่งเสริม การจูงใจและการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักเรียน ทั้งยังเป็นการสร้างนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัยในตนเอง มีความสามัคคีรักหมู่คณะ รู้จักหน้าที่ของตน รวมถึงหน้าที่ต่อสาธารณะ ทำให้นักเรียนเกิดประสบการณ์ตรง สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน การดำรงชีวิตในอนาคต สามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการ

นักเรียนในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นผู้เคารพกฎกติกา ของสังคม การมีวินัยเป็นพื้นฐานสำคัญของชีวิต เป็นสิ่งสำคัญในการสร้างทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ เพื่อการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองถาวรสืบไป

6. วิธีส่งเสริมวินัย

การส่งเสริมวินัย เป็นกระบวนการที่ใช้เพื่อเสริมสร้างให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัย นักการศึกษาได้ให้แนวทางวิธีการส่งเสริมวินัย ดังนี้

พินัส หันนาคินทร์ (2545 : 38-39) ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติตนให้มีระเบียบวินัยดังนี้

1. ต้องรู้จักกฎระเบียบของสังคมที่เราอยู่เป็นอย่างดีเพื่อจะไม่ละเมิดกฎหมาย
2. ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบนั้นอย่างเคร่งครัดทั้งต่อหน้าและลับหลัง
3. ฝึกปฏิบัติตามกฎระเบียบจนติดเป็นนิสัย วิธีสนับสนุนหรือส่งเสริมให้เด็กรู้จักควบคุมพฤติกรรมของตนเองหรือการช่วยสร้างความรับผิดชอบที่ดีให้แก่เด็ก เป็นสิ่งจำเป็นมากในการอบรมเด็กในสังคมปัจจุบัน ทำได้หลายวิธีด้วยกันทั้งที่บ้านและโรงเรียน คือ
 - 3.1 พ่อแม่จะต้องสร้างวินัยสัมพันธ์ภาพอันดีกับลูกของตนไม่ควรบังคับขู่เข็ญให้เด็กทำตามกฎข้อบังคับที่วางเอาไว้ หรือปล่อยปละละเลยเด็กจนเกินไป การให้เด็กทำอะไรสักอย่างหนึ่ง ควรจะแนะนำและชี้แจงแต่โดยดี เพื่อจะช่วยให้เด็กเข้าใจสิ่งที่ให้ทำนั้นอย่างแจ่มแจ้ง
 - 3.2 พ่อแม่จะต้องยอมให้เด็กมีอิสระในการพัฒนาตนเอง ไม่ควรควบคุมเด็กอยู่ตลอดเวลา ควรให้โอกาสเด็กออกไปเล่นหรือเข้ากับสังคมเพื่อนๆ บ้าง เพื่อจะได้รู้จักอยู่ร่วมกับเด็กอื่นๆ รู้จักการเป็นผู้ให้และผู้รับ ทั้งยังเป็นการส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็นตามธรรมชาติของเด็กด้วย
 - 3.3 จงพยายามศึกษาเด็กว่ามีความสามารถในการทำอะไรบ้าง และพยายามส่งเสริมให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ที่เขาสามารถทำได้ ไม่ควรมอบความรับผิดชอบให้เด็กจนเกินกำลังของเด็ก
 - 3.4 ช่วย让孩子เรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่ควรกระทำ
 - 3.5 ต้องรู้จักอธิบายคำถามต่างๆ ที่สนใจและเต็มใจที่จะอธิบายปัญหาหรือรับฟังเหตุผลต่างๆ ของเด็ก และนำสิ่งต่างๆ เหล่านี้มาพิจารณาอีกครั้ง

3.6 จงมีความนับถือในตัวเด็ก อย่างบังคับเขามากจนเกินไป ควรปล่อยให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ้าง

3.7 ควรยกย่องหรือให้คำชมเชยเด็กในโอกาสอันควร เพื่อเป็นการส่งเสริมกำลังใจและแสดงความพอใจต่อการกระทำของเด็ก

3.8 จงเป็นคนมีเหตุผลและสามารถอธิบายเหตุผลต่างๆ ให้เด็กเกิดความเข้าใจ ก่อนที่เด็กจะเชื่อฟังและกระทำตาม

3.9 จงเป็นคนคงเส้นคงวาอย่าแสดงอาการวันนี้ดีพรุ่งนี้ร้าย หรือวันนี้สั่งให้ทำอย่างนี้ แต่พรุ่งนี้สั่งให้ทำอีกอย่างหนึ่ง

3.10 อย่าทำการลงโทษเด็กเมื่อเวลาโกรธ

3.11 ควรยกบุคคลที่มีระเบียบวินัยดีมาให้เด็กดูเป็นตัวอย่าง

3.12 การให้กฎเกณฑ์ต่างๆ จะต้องให้ในเวลาที่เหมาะสม

3.13 การลงโทษเด็กเมื่อทำผิดควรเป็นการสั่งสอนไม่ควรทำอย่างดุร้ายรุนแรงหรือทารุณต่างๆ หรือทำเป็นเวลานาน

3.14 การทำโทษควรจะทำอย่างคงเส้นคงวาและทันทีทันใด เพื่อให้เด็กทราบว่าทำไมเขาจึงถูกลงโทษ

3.15 ควรเข้าใจว่าไม่มีใครในโลกนี้ที่จะสามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างได้ตามกฎที่ตั้งขึ้น แต่ควรจะสอนให้รู้จักปรับตัวให้เข้ากับกฎเกณฑ์

คู่มือโรงเรียนนิติบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ. 2546 : 73) ตามกรอบงานการบริหารงานทั่วไป คู่มือการให้โรงเรียนเป็นนิติบุคคลกำหนดให้มีการส่งเสริมงานกิจการนักเรียน มีกรอบงานดังนี้

1. วางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักเรียนโดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน

2. ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียนและส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย

3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง

4. สรุปละประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขการส่งเสริมวินัยนักเรียน การส่งเสริมความมีวินัยในตนเองให้เกิดขึ้นในตัวเด็ก เปรียบเทียบการเตรียมความพร้อมให้เด็กเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต มีพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นที่ยอมรับของสังคม

นอกจากกรอบงานดังกล่าวแล้ว คู่มือโรงเรียนนิติบุคคลยังมีแนวทางรวมถึงหลักการส่งเสริมการมีวินัยในตนเองไว้ดังนี้

1. สนับสนุนให้มีกิจกรรมเสริมสร้างความมีวินัยในตนเองเช่นสนับสนุนความเป็นผู้นำและวิธีการของประชาธิปไตย เพื่อสร้างคุณค่าทางบวกให้แก่สถานศึกษา หรือโรงเรียนเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการสร้างกฎเกณฑ์ในการปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการตัดสินใจการให้การแสดงบทบาทสมมติ การใช้กลุ่มเพื่อให้เกิดความคล้อยตามและการให้เลียนแบบจากตัวแบบ ซึ่งการฝึกระเบียบวินัยสามารถสอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมต่างๆ ได้
 2. การอบรมสั่งสอนในการฝึกระเบียบวินัยเพื่อให้เด็กมีวินัยในตนเองนั้นควรใช้วิธีการสอนตักเตือนและแก้ไข ซึ่งเป็นวิธีจำเป็นเพราะเด็กๆ ต้องได้รับการชี้แนะว่า จะต้องทำอะไรและย่ำสิ่งที่สอนไปแล้ว รวมทั้งเมื่อทำไม่ถูกต้อง ซึ่งมีขั้นตอนการสอนดังนี้
 - 2.1 เริ่มสอนกฎและระเบียบเฉพาะเรื่องที่สำคัญทีละน้อยๆ สอนเพิ่มภายหลัง ส่วนวิธีการสอนนั้นควรพูดในสิ่งที่เป็นรูปธรรม เด็กมองเห็นได้ชัดเจนขณะนั้น ไม่ควรพูดถึงอนาคตที่ไกลเกินไป ไม่ควรพูดล่วงหน้าทั้งๆ ที่เด็กยังไม่ได้ทำ และไม่ใช้คำว่า “อย่า” อย่างฟุ่มเฟือยเกินไป เช่น ควรพูดว่า “ช่วยเก็บของเล่นด้วยเมื่อเล่นเสร็จ”
 - 2.2 ควรสอนเด็กเมื่อเด็กอารมณ์ดี ไม่โกรธหรือไม่เหนื่อยเกินไป ในทำนองเดียวกัน ขณะสอนผู้สอนต้องอารมณ์ดีด้วย ถ้าสอนด้วยความโมโหจะไม่เป็นผลดีต่อตัวเด็ก
 - 2.3 ควรชมเชยและให้กำลังใจเด็ก ซึ่งจะมีผลดีกว่าการอยู่เฉยๆ เมื่อเด็กทำดีหรือคุณเมื่อเด็กไม่ทำหรือทำผิด ควรชมเชยเฉพาะสิ่งที่เด็กทำได้ ไม่ควรพูดชมเกินความสามารถของเด็ก มิฉะนั้นเด็กจะรู้สึกว่าคุณใหญ่ไม่จริงใจ การให้รางวัลเด็ก ไม่ควรให้พร่ำเพรื่อ มิฉะนั้นเด็กจะทำงานเพื่อให้ได้รางวัล
 - 2.4 ในระยะแรกควรเตือนให้เด็กปฏิบัติบ้างในกรณีที่เด็กอาจจะลืมปฏิบัติ ควรแก้ไขในทันทีหรือในเวลาใกล้ๆ กัน มิฉะนั้นเด็กจะลืมและต้องมีการอบรมสั่งสอนในทุกโอกาส ซึ่งต้องใช้เวลาและค่อยเป็นค่อยไป อย่างไรก็ตามการควบคุมตนเองของเด็กปฐมวัยให้ได้ตลอดไปนั้นเป็นเรื่องยาก แต่ก็เป็นไปได้ถ้ามีคนคอยให้กำลังใจ การเรียนรู้จะเป็นไปอย่างง่ายดาย ถ้าได้รับการเสริมสร้างแรงจากการเรียนรู้ นั่นคือมั่นใจว่า จะทำได้เป็นที่ยอมรับของเพื่อนและได้รับความรักจากทุกคน
3. การฝึกระเบียบวินัยต้องฝึกอย่างสม่ำเสมอ มีความอดทนมีความพยายาม ไม่ใจร้อนและต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก มีความเข้าใจ

ระเบียบวินัยแต่ละเรื่องที่ให้ปฏิบัติ โดยอธิบายให้เข้าใจเหตุผล ซึ่งให้เห็นผลดีของการปฏิบัติ และผลเสียที่เกิดขึ้นหากไม่ปฏิบัติ เมื่อเด็กมีความเข้าใจ เด็กจะปฏิบัติด้วยความเต็มใจ ซึ่ง จะช่วยให้เด็กมีวินัยในตนเองไม่ว่าจะอยู่ต่อหน้าหรือลับหลังผู้ใหญ่ ก็จะปฏิบัติตนอยู่ใน ระเบียบวินัยอันดี การฝึกวินัยต้องฝึกตั้งแต่แรกก้าวเข้ามาในโรงเรียนหรือสถานศึกษา

4. การสร้างคำขวัญและสัญลักษณ์ โดยทางโรงเรียนสามารถจัดทำ คำขวัญและสัญลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับความมีวินัยในตนเองที่สั้นๆ และเข้าใจง่ายขึ้น เพื่อติด บอร์ดหรือประชาสัมพันธ์ให้เด็กทราบและเห็นเป็นประจำ จะทำให้เด็กจำได้ง่ายและปฏิบัติ ตามได้

อุดมวิทย์ วันกุมภาพันธ์ (2551 : ออนไลน์) กล่าวไว้ว่าสิ่งที่ควรกระทำในเรื่องการ ส่งเสริมวินัยนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ปรับปรุง “ระเบียบ” ให้ปฏิบัติได้ ระเบียบที่มี มาตรฐานเดียวใช้ได้ทุกคณะวิชา ทุกศูนย์การศึกษา เมื่อนักศึกษากระทำผิดมีการระบุโทษ ชัดเจน ให้นักศึกษาร่วมกำหนดบทบาทโทษ ใช้เทคนิคการเสริมแรงแก่นักศึกษาที่ทำดีอยู่ แล้ว เพื่อรักษาความเชื่อมั่นที่จะทำดี มหาวิทยาลัยควรแสดงถึงความเอาใจจริงเอาใจคนจริง ภารกิจพัฒนาแก่นักศึกษาที่กระทำผิดบ่อยๆ สร้างกลุ่มแกนนำนักศึกษาเพื่อเป็นแบบ อย่างที่ดี สร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของอาจารย์ที่กำกับดูแลด้านวินัยนักศึกษา สร้างเวที ความคิดเพื่อจุดกระแสในเรื่องวินัยนักศึกษา

สรุปได้ว่า พ่อแม่หรือครูมีหน้าที่รับผิดชอบในการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนเด็ก ควร พยายามหาทางส่งเสริมให้เด็กรู้จักควบคุมตนเองรู้จักตัดสินใจด้วยตนเองอย่างดีที่สุด ต้อง ไม่ลืมว่าระเบียบวินัยต้องสามารถปฏิบัติได้ เป็นมาตรฐานอันเดียวกัน หากมีการกระทำผิด ต้องมีการระบุโทษที่ชัดเจน หากกระทำดีอยู่แล้ว ก็ควรจะมีเทคนิคการเสริมแรงเพื่อรักษา ความเชื่อมั่นที่จะทำดีต่อไป ซึ่งกระบวนการดังกล่าวจะเป็นส่วนช่วยให้เด็กได้เรียนรู้ในสิ่งที่ จะทำให้ชีวิตเขาสมบูรณ์ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคม เด็กจะสะสมระเบียบวินัยและกฎเกณฑ์ ข้อบังคับที่ละเล็กทีละน้อยๆ จนเข้าใจความหมายได้ ด้วยวุฒิภาวะและความคิดที่เจริญ อกงามขึ้นตามวัย อันเป็นแนวทางที่จะทำให้เขาเป็นผู้ใหญ่ที่มีความสามารถเต็มตาม ศักยภาพและดูแลตนเองให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างปกติสุขในที่สุด

7. วินัยด้านการแต่งกาย

การแต่งกายถือเป็นวินัยอย่างหนึ่ง การแต่งกายที่ถูกกาลเทศะเป็นการบ่งบอกให้ ผู้อื่นรู้ว่าเป็นคนเช่นไร เครื่องแต่งกายจะบอกให้ผู้อื่นเห็นว่าเขาคนนั้นเป็นบุคคลเช่นไร ถ้า แต่งกายดีเรียบร้อย ก็จะทำให้ตนเองเกิดความเชื่อมั่นมีความภาคภูมิใจ การแต่งกายให้ถูก

กาลเทศะก็เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญยิ่ง และเมื่อเวลาใดแต่งกายไม่เรียบร้อยก็จะทำให้ตนเองขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ขาดความภาคภูมิใจ หากแต่งกายดีก็จะรู้สึกมั่นใจทั้งยังทำให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง และโดยเฉพาะนักเรียนจะต้องแต่งกายให้เป็นไปตามระเบียบของทางโรงเรียน และของทางราชการที่กำหนดขึ้น เหมาะสมกับสภาพความเป็นนักเรียน ถูกต้องตามกาลเทศะ สถานที่ อันจะทำให้เกิดความเชื่อมั่น ภาคภูมิใจ บ่งบอกถึงลักษณะนิสัยของบุคคลนั้นๆ ได้เป็นอย่างดี นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายที่เกี่ยวข้องกับวินัยด้านการแต่งกาย ดังนี้

วิจิตร อาวะกุล (2546 : 123-124) อธิบายว่าการแต่งกายเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพให้แก่ตนเอง ผู้ที่แต่งกายดีย่อมดึงดูดความสนใจให้ผู้อื่นอยากคบหาสมาคมด้วย เครื่องแต่งกายช่วยเสริมสร้างและสามารถเปลี่ยนบุคลิกภาพของตนเองได้ การแต่งกายดีทำให้มีเสน่ห์ไม่จำเป็นต้องใช้ของแพงหรือหรูหราแบบทันสมัย ไม่ต้องถึงกับนำสมัยเป็นการสิ้นเปลือง สิ่งสำคัญแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่างบุคลิกของตน การแต่งกายของคนเราอย่ามบ่งบอกอะไรหลายอย่างว่า ผู้แต่งนั้นมีรสนิยม นิสัย ฐานะ ความรู้สึกนึกคิด การศึกษา อารมณ์ จิตใจ ว่าเป็นอย่างไร ผู้ที่แต่งกายเป็นจะช่วยเสริมสร้างบุคลิกให้เด่น เก๋ มีเสน่ห์ ดูเรียบร้อยและงามสง่า การแต่งกายที่เหมาะสมนั้น ควรคำนึงว่าเหมาะสมกับวัยโอกาส สถานที่ สถานการณ์หรือเหตุการณ์ และส่วนผู้ที่แต่งกายดีประพาศดีมีเสน่ห์ผู้คนที่อยากใกล้ชิดสนิทสนม

จำรัส หารราชวงศ์ (2548 : 28) กล่าวว่า การแต่งกายเป็นการเสริมสร้างบุคลิกลักษณะที่ดีให้กับบุคคลและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้อื่น การแต่งกายเป็นการเพิ่มพูนบุคลิกลักษณะ และการจะเป็นผู้มีบุคลิกลักษณะที่ดี จะต้องรู้จักศิลปะในการแต่งกาย เพื่อเพิ่มพูนบุคลิกลักษณะ เพราะบุคคลจะถูกวิพากษ์กันด้วย การแต่งกายนั่นเอง

สุวิทย์ จันทร์เพชร (2548 : 26) สรุปไว้ว่า การแต่งกายเป็นการเสริมบุคลิกภาพให้กับตนเอง ผู้ที่แต่งกายดีย่อมดึงดูดความสนใจให้ผู้อื่นอยากคบหาสมาคมด้วย เครื่องแต่งกายช่วยเสริมสร้างและสามารถเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพของตนเองได้ การแต่งกายดีย่อมทำให้มีเสน่ห์ ไม่จำเป็นต้องมีราคาแพง หรูหราแบบทันสมัย ไม่ต้องถึงกับนำสมัยเป็นการสิ้นเปลือง สิ่งสำคัญคือ แต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่างบุคลิกของตน การแต่งกายของคนเราอย่ามบ่งบอกอะไรหลายอย่างว่า ผู้แต่งกายนั้นมีรสนิยม นิสัย ฐานะ ความรู้สึกนึกคิด การศึกษา อารมณ์ จิตใจ ฯลฯ ว่าเป็นอย่างไร ผู้ที่แต่งกายดีจะช่วยเสริมสร้างบุคลิกให้เด่น

เก้ มีเสน่ห์ ดูเรียบร้อยและสง่างาม การแต่งกายที่เหมาะสมนั้น ควรคำนึงถึงว่า เหมาะสมกับวัย โอกาส สถานที่ สถานการณ์หรือเหตุการณ์และผู้ที่แต่งกายดีประพฤติดี มีเสน่ห์ ผู้คนอยากใกล้ชิดสนิทสนม ซึ่งสุวิทย์ จันทร์เพชร ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบวินัยด้านการแต่งกายไว้ดังนี้ 1) ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการแต่งกาย โรงเรียนที่อยู่นอกเขตเมืองอาจทำได้โดยตรวจนักเรียนในเรื่องความสะอาดของร่างกายและเครื่องแต่งกาย รวมทั้งความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเครื่องแบบที่สวมใส่ประจำวัน เก็บรวบรวมบันทึกผลการตรวจไว้ เพื่อแสดงผลการพัฒนาและเป็นข้อมูลในการพิจารณา อาจใช้โครงการพี่ช่วยน้อง ในแง่เด็กโตรับผิดชอบดูแลเด็กเล็ก ในเรื่องเครื่องแต่งกายจัดให้มีการประกวดความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเครื่องแต่งกาย พิจารณากำหนดระเบียบหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเครื่องแต่งกาย ตามความเหมาะสมของท้องถิ่น และ 2) ความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการแต่งกาย โรงเรียนที่อยู่ในเขตเมือง อาจทำโดยสถานศึกษา มีการกำหนดปรับปรุง แก้ไขกฎระเบียบต่างๆ เกี่ยวกับการแต่งกายของนักเรียนชาย - หญิง การแต่งกายลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ชุดพลศึกษา รวมทั้งเรื่องผมและเครื่องประดับต่างๆ ที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น โดยขอให้ครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎระเบียบอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการและพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมที่สามารถปฏิบัติได้จริงของนักเรียนในท้องถิ่นนั้นๆ เป็นสำคัญ

วันวิสา พลิปัญญา (2550 : 43) กล่าวว่า การแต่งกายเป็นการเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่ตนเอง ช่วยให้เป็นผู้มีบุคลิกลักษณะที่ดี น่าคบหาสมาคมด้วย การแต่งกายดีทำให้มีเสน่ห์ แต่ไม่จำเป็นต้องใช้ของดี มีราคาแพงหรือหรูหราแบบทันสมัย ควรแต่งกายให้เหมาะสมกับรูปร่างบุคลิกของตน เหมาะสมกับวัย โอกาส สถานที่ สถานการณ์หรือเหตุการณ์ ผู้ที่แต่งกายเป็นจะช่วยเสริมสร้างบุคลิกให้เด่น เก้ มีเสน่ห์ ดูเรียบร้อยและสง่างาม การแต่งกายของคนเราสามารถบ่งบอกได้ว่าผู้แต่งนั้นมีรสนิยม นิสัย ฐานะ ความรู้สึกนึกคิด การศึกษา อารมณ์ จิตใจ ฯลฯ เป็นอย่างไร

ดิเรก ศรีเกื้อกลิ่น (2550 : 54) สรุปไว้ว่า วินัยในการแต่งกายคือ การแต่งกายให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพและวัยของตนเอง โดยให้ถูกต้องตามกาลเวลา สถานที่ จะทำให้เกิดความเชื่อมั่น ความสง่างามและความภาคภูมิใจแก่ตนเอง ซึ่งจะเป็นการให้เกียรติกับบุคคล โอกาส สถานที่ รวมทั้งต้องแต่งกายให้ถูกต้องตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายของสถาบันหรือสังคม

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ออกระเบียบว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ.2551 (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 3-4) มีรายละเอียดในส่วนของระดับมัธยมศึกษาดังนี้

1. เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.1 นักเรียนชาย

1.1.1 เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น

1.1.2 เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

1.1.3 กางเกง ผ้าสีดำ สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสี kaki แบบสุภาพ ขาสั้น

1.1.4 เข็มขัด หนังสีดำหรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าชนิดหัวกลัด นักเรียนที่เป็นลูกเสือจะใช้เข็มขัดลูกเสือแทนก็ได้

1.1.5 รองเท้า หนังหรือผ้าใบ สีดำหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก

1.1.6 ถุงเท้า สั้น สีขาวหรือสีน้ำตาล

1.2 นักเรียนหญิง

1.2.1 เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอปกกลาสีผู้ด้วยผ้าผูกคอชายสามเหลี่ยมเงื่อนกลาสีสีดำหรือสีกรมท่า แขนสั้น

1.2.2 เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

1.2.3 กระโปรง ผ้าสีดำหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละสามจีบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข้า

1.2.4 รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัดหลังเท้า

1.2.5 ถุงเท้า สั้น สีขาว

2. เครื่องแบบนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายประเภทสามัญศึกษา

2.1 นักเรียนชาย

2.1.1 เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิ้ต แขนสั้น

2.1.2 เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้องขวาบนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

2.1.3 กางเกง ผ้าสีดำ สีน้ำเงิน สีกรมท่าหรือสี kaki แบบสุภาพ ขาสั้น

2.1.4 เข็มขัด หนังสือดำหรือสีน้ำตาล หัวเข็มขัดเป็นโลหะรูปสี่เหลี่ยม
ผืนผ้าชนิดหัวกลัด

2.1.5 รองเท้า หนังหรือผ้าใบ สีดำหรือสีน้ำตาล แบบหุ้มส้นชนิดผูก

2.1.6 ถุงเท้า สั้น สีขาวหรือสีน้ำตาล

2.2 นักเรียนหญิง

2.2.1 เสื้อ ผ้าสีขาว แบบคอเชิด แขนสั้น

2.2.2 เครื่องหมาย ใช้ชื่ออักษรย่อของสถานศึกษาปักที่อกเสื้อเบื้อง
ขวาบนเนื้อผ้าด้วยด้ายหรือไหม โดยสถานศึกษารัฐใช้สีน้ำเงิน สถานศึกษาเอกชนใช้สีแดง

2.2.3 กระโปรง ผ้าสีดำหรือสีกรมท่า แบบสุภาพ พับเป็นจีบข้างละ
สามจีบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง เมื่อสวมแล้วชายกระโปรงคลุมเข่า

2.2.4 เข็มขัด หนังหรือผ้าใบสีดำ หัวเข็มขัดรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดหัว
กลัดหุ้มด้วยหนังหรือผ้าสีเดียวกับเข็มขัด

2.2.5 รองเท้า หนังหรือผ้าใบสีดำ แบบหุ้มส้นหุ้มปลายเท้า มีสายรัด
หลังเท้า

2.2.6 ถุงเท้า สั้น สีขาว

การดำเนินการเพื่อให้เกิดการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในด้านการแต่งกายที่ดีและ
เหมาะสมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ได้กำหนดกรอบ
การแต่งกายของนักเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรม
วิทยา” ว่าด้วยงานกิจการนักเรียน พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 3 ว่าด้วยการแต่งกายของ
นักเรียนโดยแยกเป็นชายและหญิง ดังนี้

ก. นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น

1. นักเรียนชาย

1.1 ทรงผม ห้ามไว้ด้านหน้าและกลางศีรษะเกิน 4 ซม. ชายผมรอบศีรษะ
ต้องตัดเกรียนชิดผิวหนัง ไม่เปลี่ยนสีผม ไม่ใช้น้ำมัน หรือเจล

1.2 เสื้อ เสื้อเชิ้ตคอตั้งสีขาวไม่มีลวดลาย ไม่บางจนเกินไป สาบเสื้อกว้าง
3-4 ซม. ใช้กระดุมสีขาวกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 ซม. แขนเสื้อสั้นเพียงข้อศอกหรือ
เลยข้อศอกไม่เกิน 2 ซม. มีกระเป๋าดัดราวนมด้านซ้าย 1 กระเป๋า ขนาดกว้าง 8-12 ซม.
ลึก 10-15 ซม. พอเหมาะกับขนาดตัวเสื้อ เหนือกระเป๋ารั้งไป 2 ซม. ให้ปักชื่อภาษาไทย
ด้วยด้ายสีน้ำเงิน ขนาดอักษร 0.8 ซม. สูง 1 ซม. ขนาดตัวอักษร 0.02 ซม. หน้าอกเสื้อ

ด้านขวาให้ปักชื่อย่อโรงเรียน ม.ท.สน.๓ ขนาดกว้าง 1.5 ซม. สูง 2 ซม.ขนาดเส้นตัวอักษร 0.04 ซม. การปักหรือพิมพ์ให้อยู่ในแนวระดับเดียวกันกับชื่อด้านซ้าย และให้ปักเลขประจำตัวนักเรียน การปักให้ปักด้วยไหมสีน้ำเงินหรือด้วยหมึกสีน้ำเงิน ห้ามใช้ปากกาขีดเขียนเครื่องหมายที่หน้าอกเสื้อแทนการปักหรือพิมพ์เป็นอันขาด เมื่อสวมเสื้อ ต้องสอดชายเสื้อไว้ในกางเกง ให้เรียบร้อยและมองเห็นเข็มขัด

1.3 กางเกง ให้ใช้กางเกงสีทึบไม่มีจีบ ไม่มีกระเป๋าก้น ให้มีกระเป๋าด้านในแนวเดียวกันกับตะเข็บข้างขนาดกว้างหรือลึกพอเหมาะ ปลายขากางเกงขณะยืนตรงต้องมีขนาดกว้าง 5-6 นิ้ว และเย็บพับขาเข้าข้างใน ขนาดประมาณ 5 ซม. และยาวเหนือเข่าวัดจากกลางสะบ้าขึ้นมาไม่เกิน 5 ซม.

1.4 เข็มขัด ให้ใช้เข็มขัดหนังสีน้ำตาลไม่มีลวดลาย ขนาดกว้าง 3-4 ซม. หัวเข็มขัดเป็นโลหะทองเหลืองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าชนิดหัวกลัด เจาะ 1 รู หรือหัวเข็มขัดลูกเสือ เข็มขัดนี้คาดทับขอบหรือกางเกง ในลักษณะพองามไม่หลวมหรือแน่นเกินไป โดยสอดเข้าหูกางเกงทุกหู

1.5 รองเท้า ให้ใช้รองเท้าสีน้ำตาลไม่มีลวดลายหุ้มส้น เป็นผ้าใบหรือหนังก็ได้ ถ้าเป็นหนังต้องไม่เป็นหนังกลับ เชือกผูกรองเท้าเป็นสีเดียวกับรองเท้า รองเท้าจะไม่มีลวดลายใดๆ

1.6 ถุงเท้า ให้ใช้ถุงเท้าสีน้ำตาลสำหรับเครื่องแบบนักเรียน และถุงเท้าสีทึบสำหรับเครื่องแบบลูกเสือ ไม่มีลวดลายใดๆ ทั้งสิ้น

1.7 ชุดล้างอง เสื้อโปโลสีแดง กางเกงสีดำ หรือกรมท่าไม่มีลวดลาย นักเรียนชายสวมรองเท้านักเรียนหรือรองเท้าผ้าใบสีขาวกีฬา นักเรียนหญิงสวมรองเท้าผ้าใบสีดำหรือสีขาว

2. นักเรียนหญิง

2.1 ห้ามไว้ผมยาวเกินต้นคอ ไม่ตัด ไม่มีดิสเปร์ย์ ไม่ติดกิ๊บหลากสี ไม่ชอย ไม่ตกแต่งทรงผมเป็นอย่างอื่น หรือหากได้รับอนุญาตจากสถานศึกษาให้ไว้ผมยาว ต้องผูกรวบให้เรียบร้อยด้วยริบบิ้นหรือผ้าผูกผมสีเข้มเท่านั้น

2.2 ต้องไม่ใช้เครื่องสำอาง หรือสิ่งแปลกปลอมอื่นเพื่อการเสริมสวย ต้องตัดเล็บให้สั้น

2.3 เสื้อ เสื้อสีขาวคอพับ ไม่มีลวดลายในตัว ลึกพอเหมาะให้สวมศีรษะได้สะดวก สบตลบเข้าด้านใน ส่วนบนของสบทให้ใหญ่ พอเบะคอแล้วมองไม่เห็นตะเข็บ

ด้านใน มีปกขนาด 10 ซม. ใช้แบบเย็บเข้าถ้ำ แขนสั้นเหนือคออก มีจีบปลายเล็กน้อย มีผ้าขาวหุ้มปลายแขนสั้นเสื้อ 4 ซม. ความยาวของตัวเสื้อวัดจากข้อมือขณะยืนตรงประมาณ 20 ซม. ความกว้างพอเหมาะสำหรับลำตัวไม่รัดเอว การปักอกเสื้อให้สูงพอเห็นได้ชัดเจน ปักขนาดเดียวกับเสื้อนักเรียนชาย โบว์ผูกคอสีน้ำเงินผูกเป็นเงื่อนกลาสี

2.4 กระโปรง กระโปรงนักเรียนทรงนักเรียนสตรีกรมท่า ไม่มีลวดลายใดๆ พับเป็นจีบข้างละ 3 จีบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ยาวเพียงเข่า เย็บชายกระโปรงเข้าข้างใน ขนาด 5 ซม. ดัดซิบบ้างขนาด 6 นิ้ว ให้มีกระเป๋าด้านข้าง 1 กระเป๋า

2.5 รองเท้า เป็นรองเท้านักเรียนหรือผ้าใบสีดำชนิดหุ้มส้นไม่มีลวดลาย มีสายรัดหลังรองเท้าสั้นสูงไม่เกิน 2-3 ซม.

2.6 ถุงเท้า ใช้ถุงเท้าสีขาวล้วนไม่มีสีหรือลวดลาย พับลงทับข้อเท้าแต่พองาม

ข. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

1. นักเรียนชาย

1.1 ทรงผม ให้ไว้ผมรองทรงสั้น ด้านหน้าและกลางศีรษะไม่เกิน 6 ซม. ชายผมด้านข้างและด้านหลังสั้นชิดผิวน้ำ ไม่ไว้หนวดเครา ไม่เปลี่ยนสีผม ไม่ใส่น้ำมันหรือเจล

1.2 เสื้อ กางเกง รองเท้า ให้ใช้เหมือนกับนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1.3 ถุงเท้า ให้ใช้ถุงเท้าชนิดสั้นสีน้ำตาล

1.4 เข็มขัด เป็นสายหนังสีน้ำตาล ขนาดกว้าง 3-4 ซม. หัวเข็มขัดเป็นโลหะทองเหลืองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดกัลดเจาะ 1 รู

2. นักเรียนหญิง

2.1 ทรงผม ให้ไว้ทรงผมและปฏิบัติเหมือนนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือหากได้รับอนุญาตจากสถานศึกษาให้ไว้ผมยาว ต้องผูกรวบให้เรียบร้อยด้วยริบบิ้นหรือผ้าผูกผมสีเข้มเท่านั้น

2.2 เสื้อ เป็นเสื้อปกติสีขาวไม่มีลวดลาย แขนสั้น ผ่าอกตลอด ทำเป็นสวาทลอบเข้าด้านในกว้าง 3 ซม. มีกระดุมกลมสีขาวเส้นผ่าศูนย์กลาง 1 ซม. แขนสั้นยาวเหนือข้อศอกไม่เกิน 3 ซม. มีจีบปลายแขนประดับด้วยผ้า 2 ชั้น กว้าง 3 ซม. สอดชายเสื้อเข้ากระโปรงให้เห็นเข็มขัด การปักหน้าอกเสื้อให้ปักเหมือนกับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
ทุกรายการ ห้ามใช้เครื่องประดับตกแต่งร่างกาย

2.3 รองเท้า กระโปรง ถุงเท้า เหมือนกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

2.4 เช็มขัด เป็นเช็มขัดหนังสีดำ หัวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าชนิดหัวกลัดหุ้มด้วยหนังสีเดียวกับเช็มขัด

ค. ชุดกีฬา

1. เสื้อ ให้ใช้เสื้อกีฬาของโรงเรียนกำหนด

2. กางเกงผ้ายืด สีกรมท่าไม่มีลวดลาย

3. รองเท้า นักเรียนชายสวมรองเท้านักเรียนหรือรองเท้าผ้าใบสีขาวกีฬา

นักเรียนหญิงสวมรองเท้าผ้าใบสีน้ำตาลหรือสีขาว

4. อนุญาตให้นักเรียนแต่งกายชุดกีฬาเฉพาะในคาบเรียนวิชาพลศึกษาเท่านั้น

สมคิด แก้วตา (2553 : 56) กล่าวไว้ว่า การแต่งกายให้เหมาะสมกับกาลเทศะ กฎ ระเบียบ เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เครื่องแต่งกายจะบอกผู้อื่นว่าผู้แต่งกายเป็น คนอย่างไร เวลาที่ตนเองแต่งกายเรียบร้อยเหมาะสมกับโอกาสและสถานที่ จะทำให้เกิดความ เชื่อมั่นและภาคภูมิใจ และในทางตรงกันข้ามเมื่อใดที่ตนเองแต่งกายไม่เรียบร้อยจะมีความ รู้สึกว่าตนเองไม่มีเสน่ห์ ขาดความเชื่อมั่นและขาดความภาคภูมิใจในตนเอง

สรุปได้ว่า การแต่งกายให้สะอาดและเหมาะสมกับกาลเทศะเป็นสิ่งจำเป็น และ มีความสำคัญยิ่งเพราะเครื่องแต่งกายจะบ่งบอกให้ผู้อื่นได้ทราบว่า ผู้แต่งกายเป็นบุคคลที่มี ธรรมเนียม การศึกษา ความรู้สึกนึกคิด บุคลิกลักษณะเป็นอย่างไรเครื่องแต่งกายจะช่วยเสริม สร้างบุคลิกลักษณะที่ดีและสามารถเปลี่ยนแปลงบุคลิภาพของบุคคลได้ การแต่งกาย สะอาดดูดีย่อมทำให้มีเสน่ห์ ไม่จำเป็นต้องใช้ของมีราคาแพง หูหราทันสมัย สิ่งสำคัญต้อง แต่งกายให้สะอาดเหมาะสมกับรูปร่าง กาลเทศะและบุคลิภาพของตน และเมื่อเวลาใด แต่งกายไม่เรียบร้อยไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ รวมถึงเสื้อผ้าที่สวมใส่สกปรก จะเป็นสาเหตุ ทำให้ผู้สวมใส่ขาดความเชื่อมั่นในตนเองขาดความภาคภูมิใจในการแต่งกาย แสดงออกให้ เห็นถึงการประพฤติปฏิบัติตนตามจารีตประเพณี เคารพกฎกติกาข้อบังคับของสังคม เหมาะสมกับกาลเทศะและมารยาททางสังคม ทั้งยังเป็นการแสดงบทบาทที่เหมาะสมของผู้ ที่สวมใส่ เป็นการบ่งบอกถึงความเป็นผู้มีวินัยและโดยเฉพาะโรงเรียนซึ่งเป็นสถานที่ให้การ อบรมสั่งสอนและจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับนักเรียน จึงควรที่จะจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้ และมีส่วนในการพัฒนาการแต่งกายที่สะอาด ถูกต้องและเหมาะสมกับกาลเทศะ เป็นการ บ่มเพาะการมีวินัยขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียนซึ่งควรจะดำเนินการจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ นักเรียนแต่งกายและปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนดังนี้

1. กำหนดระเบียบแนวปฏิบัติเครื่องแต่งกายของนักเรียนให้ปฏิบัติได้อย่างชัดเจน
2. ประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการแต่งกายให้เข้าใจถูกต้องตรงกัน โดยเฉพาะการใช้คาบไฮมรุมชี้แจงแนวปฏิบัติการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดส่วนตนแก่นักเรียน
3. ประชาสัมพันธ์ความรู้เกี่ยวกับการแต่งกายที่ถูกระเบียบให้นักเรียนนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง
4. ตรวจสอบความสะอาดของเครื่องแต่งกาย ร่างกาย รวมทั้งความเป็นระเบียบเรียบร้อยถูกต้องของเครื่องแบบที่สวมใส่ประจำวันของนักเรียน ตามระเบียบของโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้
5. จัดประกวดความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเครื่องแต่งกายและร่างกายนักเรียนเป็นประจำและต่อเนื่อง
6. การว่ากล่าวตักเตือนและดำเนินการแก้ไขปัญหานักเรียนที่แต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
7. นิเทศติดตามและประเมินผลการปฏิบัติในด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียนในโรงเรียน

8. วินัยด้านการรักษาความสะอาด

ความสะอาด เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตที่สำคัญของมนุษย์ ซึ่งช่วยให้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างปลอดภัย ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง จำเป็นอย่างยิ่งที่ควรปลูกฝังให้เป็นวินัยพื้นฐานในการดำเนินชีวิตที่สำคัญประการหนึ่ง โรงเรียนเป็นสถานที่ให้การศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หากมีการแสดงพฤติกรรมด้านการรักษาความสะอาดให้นักเรียนได้ปฏิบัติตนที่ถูกต้อง ย่อมเป็นสิ่งที่ดีเพราะจะทำให้นักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนเหล่านั้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ มีนักการศึกษาได้กล่าวถึงการเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดไว้ดังนี้

พุลสวัสดิ์ นาคเสน (2544 : 34) สรุปไว้ว่า การรักษาความสะอาด คือ การที่บุคคลรู้จักควบคุมตนเอง ประพฤติตนอย่างมีระเบียบและสม่ำเสมอในการรักษาความสะอาดของตนเอง บ้านเรือนที่อยู่อาศัยและสาธารณสถาน เช่น สวมเสื้อผ้าสะอาด ทิ้งขยะลงถังขยะ ไม่เขียนข้อความในบริเวณที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

พิสิทธิ์ หอมสมบัติ (2546 : 30) กล่าวว่า วินัยการรักษาความสะอาด คือ การที่บุคคลมีลักษณะนิสัยที่ดีในการรักษาความสะอาดตนเอง เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย รวมถึง

สิ่งของที่เป็นสาธารณะอื่นใดด้วยความสำนึกที่เกิดขึ้นภายในจิตใจที่ได้รับการบ่มเพาะมาจนกลายเป็นวิถีชีวิตของบุคคลนั้นๆ

ชาญวิทย์ โสภิยะตา (2546 : 32) กล่าวว่า การรักษาความสะอาดเป็นการที่บุคคลรู้จักควบคุมตนเองประพฤติปฏิบัติอย่างมีระเบียบและสม่ำเสมอในการรักษาความสะอาดของตนเอง บ้านเรือนที่อยู่อาศัยและสาธารณสถาน เช่น สวมเสื้อผ้าที่สะอาด ทิ้งขยะลงถังขยะ ไม่ขีดข้อความในบริเวณที่ไม่สมควร เป็นต้น

เรืองยศ สมมาตร (2548 : 23) กล่าวไว้ว่า การรักษาความสะอาดเป็นการที่บุคคลรู้จักควบคุมตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีระเบียบและสม่ำเสมอในการรักษาความสะอาดของตนเอง บ้านเรือน ที่อยู่อาศัยและสาธารณสถาน เป็นการปฏิบัติเพื่อดูแลบำรุงรักษาสถานที่ อุปกรณ์เครื่องใช้ให้พร้อมในการทำงาน เพื่อขจัดสิ่งของที่ไม่จำเป็นออก และจัดสิ่งที่เป็นให้เกิดความสะดวกในการใช้ ทำความสะอาดในบริเวณต่างๆ ที่ตนเองรับผิดชอบและปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอ เช่น สวมใส่เสื้อผ้าสะอาด ทิ้งขยะลงในที่ทิ้งขยะ ไม่เขียนข้อความในบริเวณที่ไม่สมควร เป็นต้น

สิลวัฒน์ ชมพูพิน (2548 : 34) สรุปไว้ว่า การรักษาความสะอาดเป็นการปฏิบัติตนให้เป็นคนมีระเบียบ การรู้จักรักษาความสะอาดเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นคนมีวินัย สถานที่แห่งใดที่มีคนมีวินัยด้านความสะอาด จะทำให้สถานที่แห่งนั้นน่าอยู่อาศัย ดังนั้นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาก็ต้องปฏิบัติหน้าที่เวรประจำวันในการรักษาความสะอาดห้องเรียน อาคารเรียนและบริเวณโรงเรียนที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้มีความสม่ำเสมอในการรักษาความสะอาดตนเอง บ้านเรือน ที่อยู่อาศัยและสาธารณสถาน สวมใส่เสื้อผ้าที่สะอาด ทิ้งขยะลงในถัง ไม่เขียนข้อความในบริเวณที่ไม่สมควร เป็นต้น

สุวิทย์ จันทรเพชร (2548 : 28) กล่าวว่า วินัยด้านความสะอาด คือ การที่บุคคลรู้จักประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกฎ กติกา ระเบียบ ประเพณีหรือวัฒนธรรมของหน่วยงาน ขององค์กรหรือสังคมนั้นๆ เช่น การรักษาความสะอาดของร่างกาย เสื้อผ้า ตลอดจนการดูแลรักษาความสะอาดของอาคารสถานที่ที่อยู่อาศัยอย่างสม่ำเสมอ

สมคิด แก้วตา (2553 : 54) สรุปไว้ว่า วินัยด้านการรักษาความสะอาดคือการที่บุคคลรู้จักควบคุมตนเอง ประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกติกา ระเบียบ ประเพณีหรือวัฒนธรรม หน่วยงานหรือองค์กรของสังคมนั้นๆ เช่น การรักษาความสะอาดร่างกาย เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ตลอดจนการดูแลความสะอาดของอาคารสถานที่ที่อยู่อาศัยเป็นประจำและสม่ำเสมอ หากได้มีการปลูกฝังการแสดงพฤติกรรมนี้ให้นักเรียน เช่น

การปฏิบัติหน้าที่เวรทำความสะอาดบริเวณโรงเรียนจะเป็นกิจกรรมที่ดี เพราะจะเป็นการปมเพาะพฤติกรรมที่พึงประสงค์แก่นักเรียนที่จะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต

จากวินัยด้านการรักษาความสะอาดที่นักการศึกษาได้กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าวินัยการรักษาความสะอาด คือ การปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีสุขนิสัยที่ดีในการดูแลรักษาสุขภาพอนามัยความสะอาดตนเอง เครื่องใช้ส่วนตัว การบำรุงรักษาสถานที่ ที่อยู่อาศัย รวมถึงสถานที่สาธารณะด้วยจิตสำนึกที่เกิดขึ้นมาจากภายในจิตใจและที่ได้รับการสั่งสอนปมเพาะให้มีขึ้น เป็นการสร้างสุขนิสัยและสุขลักษณะที่ดีให้เกิดขึ้นกับบุคคลในเรื่องการรักษาความสะอาดตนเองและส่วนรวม โดยเฉพาะรายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางของการรักษาความสะอาดตนเองดังนี้

1. การรักษาความสะอาดตนเอง

การรักษาความสะอาดตนเอง ถือเป็นการปฏิบัติตนของนักเรียนในด้านการรักษาความสะอาดของอวัยวะส่วนต่างๆ ของร่างกาย เช่น ปาก ฟัน ผม ผิวหนัง เล็บ มือและเท้า เป็นต้น รวมไปถึงเสื้อผ้าเครื่องแต่งกายของตนเอง ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเป็นผู้มีสุขภาพร่างกายที่สะอาด มีสุขอนามัยตลอดไป ซึ่งมีนักการศึกษาได้กล่าวถึงแนวทางการรักษาความสะอาดตนเอง ประกอบไปด้วยการรักษาความสะอาดของปากและฟัน การรักษาความสะอาดของผม การรักษาความสะอาดของผิวหนัง การรักษาความสะอาดของเล็บ การรักษาความสะอาดของมือ และการรักษาความสะอาดของเท้า ไว้ดังนี้

1.1 การทำความสะอาดปากและฟัน

จินตนา สรายุทธพิทักษ์ (2536 : 76 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 27) กล่าวถึง เรื่องการแปรงฟันในโรงเรียนเป็นการดำเนินงานในโรงเรียนเพื่อกระตุ้นและสร้างทัศนคติที่ดีแก่นักเรียนในการแปรงฟัน จนเกิดเป็นทันตสุขนิสัย เพราะเป็นที่ยอมรับกันในปัจจุบันแล้วว่า การแปรงฟันเป็นวิธีการทำความสะอาดฟันที่ได้ผลดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแปรงฟันให้ถูกวิธีทุกครั้งหลังรับประทานอาหาร จะช่วยกำจัดเศษอาหารที่ตกค้างอยู่ในปาก

พนัส หันนาคินทร์ (2539 : 1 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 27)

กล่าวว่า ในปากเรามีฟันซึ่งใช้เคี้ยวอาหาร หลังจากรับประทานอาหารแล้วมักจะมีเศษอาหารติดอยู่ตามซอกฟัน ถ้าเราปล่อยให้เศษอาหารที่ติดอยู่ตามซอกฟันจะบูดเน่า ทำให้ปากเรามีกลิ่นเหม็น เป็นสาเหตุให้ฟันผุได้ เราจึงต้องแปรงฟันและบ้วนปาก เพื่อให้เศษอาหารที่ติดอยู่ตามซอกฟันหลุดออกมา เราจึงต้องแปรงฟันทุกวันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง

คือหลังจากตื่นนอนตอนเช้าและก่อนเข้านอน การแปรงฟันทุกครั้งหลังจากรับประทานอาหารจะทำให้ปากสะอาด เหงือกและฟันแข็งแรง

สรุปได้ว่า การแปรงฟันหลังรับประทานอาหารทุกครั้ง จะทำให้เศษอาหารที่ติดอยู่ตามซอกฟันหลุดออกมา ไม่ทำให้เกิดการบูดเน่า ทำให้มีสุขภาพช่องปากที่สะอาด เหงือกและฟันแข็งแรง เราจึงควรแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง คือ หลังจากตื่นนอนตอนเช้าและก่อนเข้านอน การฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขอนามัยช่องปาก จะเป็นการฝึกความมีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด

1.2 การทำความสะอาดผม

พนัส หันนาคินทร์ (2539 : 10 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 28) ได้นำเสนอวิธีการทำความสะอาดผมไว้ดังนี้

1. เราควรสระผมอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง
2. เราควรชโลมผมให้เปียกก่อนสระผม
3. ใช้แชมพูสระผมให้ทั่วแล้วล้างออกด้วยน้ำสะอาด
4. เราควรหวีผมและแปรงผมบ่อยๆ ทุกวัน เพื่อให้ผมนุ่มหรือลื่น

สกปรกออกจากผม

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2539 : 13 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 28) กล่าวถึงการทำความสะอาดผมไว้ว่า ผมเป็นสิ่งที่ปกคลุมศีรษะช่วยให้ความอบอุ่นและป้องกันหนังศีรษะ ผมยังเป็นส่วนที่มีการเจริญและจะยาวออกเรื่อยๆ เราไม่ควรปล่อยให้ยาวเกินไป เพราะจะทำให้รักษาความสะอาดได้ยาก เหงื่อและฝุ่นละอองในอากาศจะทำให้ผมสกปรก เราจึงควรสระผมอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ด้วยแชมพูและล้างออกด้วยน้ำสะอาด แล้วเช็ดผมให้แห้งหรือให้เรียบร้อย ควรทำความสะอาดหวีที่ใช้พร้อมกับการสระผมด้วยทุกครั้ง

สรุปได้ว่า การทำความสะอาดผม ควรสระผมอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง ชโลมผมให้เปียกก่อนใช้แชมพูสระผม แล้วล้างออกด้วยน้ำสะอาด เช็ดให้แห้งและหวีผมบ่อยๆ ทุกวัน ทำความสะอาดหวีทุกครั้งพร้อมกันกับการสระผม จะทำให้ผมสะอาดปราศโรค เหาและรังแค นักเรียนควรตัดผมให้สั้นจะได้ทำความสะอาดได้ง่ายยิ่งขึ้นการฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับการรักษาความสะอาดผม จะทำให้เป็นผู้มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดตนเอง

1.3 การทำความสะอาดผิวหนัง

ผิวหนังเป็นอวัยวะที่สำคัญในร่างกายของมนุษย์ การทำความสะอาดผิวหนังช่วยให้ร่างกายสะอาดปราศจากโรคผิวหนังต่างๆ ควรทำความสะอาดผิวหนังทุกวัน วันละ 1-2 ครั้ง และควรทำเป็นกิจวัตรประจำวัน ถือเป็น การสร้างเสริมสุขนิสัยที่ดี การปลูกฝัง การทำความสะอาดผิวหนังเป็นการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนได้เช่นกัน มีนักการศึกษากล่าวถึงการทำความสะอาดผิวหนังไว้ดังนี้

สมศักดิ์ ลินธุระเวชญ์ (2539 : 12 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 28) กล่าวถึงการทำความสะอาดผิวหนังไว้ว่า ร่างกายของเรามีผิวหนังห่อหุ้มอยู่ทั่วตัว ทำหน้าที่ให้ความอบอุ่นและป้องกันเชื้อโรคผิวหนังได้แก่ กลาก เกลื้อนและสิ่ว เราดูแลผิวหนังให้สะอาดได้โดยการอาบน้ำอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง สบู่จะช่วยล้างเชื้อโรคและฝุ่นออกจากผิวหนังในขณะที่อาบน้ำ ควรเช็ดตัวทั้งใบหน้า จมูก แขน รักแร้ ซอกขา มือและเท้า หลังอาบน้ำ เช็ดตัวให้แห้งด้วยผ้าสะอาด ทาแป้งแล้วจึงสวมเสื้อผ้าที่สะอาด เสื้อผ้าที่สวมใส่ควรนำไปซักให้เรียบร้อย

พนัส หันนาคินทร์ (2539 : 11 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 29) กล่าวไว้ว่า ผิวหนังเป็นอวัยวะที่ห่อหุ้มร่างกายที่อยู่ส่วนนอกสุด ผิวหนังของเราจึงสกปรกได้ง่าย จำเป็นต้องดูแลให้ผิวหนังของเราสะอาดอยู่เสมอด้วยการปฏิบัติดังนี้

1. อาบน้ำอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ด้วยสบู่ หลังจากตื่นนอนตอนเช้า และตอนเย็น
2. หลังจากอาบน้ำเสร็จแล้ว ควรเช็ดตัวให้แห้งด้วยผ้าสะอาดและเปลี่ยนเสื้อผ้าใหม่ที่ซักไว้สะอาดแล้ว

สรุปได้ว่า ผิวหนังมีความสำคัญมาก จึงควรทำความสะอาดโดยการอาบน้ำ ฟอกสบู่ทุกวันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง เพื่อชำระเชื้อโรคและสิ่งสกปรกให้หลุดออกจากร่างกาย หลังอาบน้ำเสร็จควรเช็ดตัวให้แห้งด้วยผ้าสะอาด แต่งกายด้วยชุดใหม่ การทำความสะอาดผิวหนังยังช่วยป้องกันโรคผิวหนังได้อีกด้วยการฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับการรักษาสุขอนามัยผิวหนังจะทำให้นักเรียนเป็นผู้มีสุขอนามัยที่ดี ทั้งยังเป็นการฝึกการมีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดตนเอง

1.4 การทำความสะอาดเล็บ

พนัส หันนาคินทร์ (2539 : 11 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 29) กล่าวว่า วิธีการทำความสะอาดเล็บ มีขั้นตอนดังนี้

1. เราควรล้างเล็บและแคะขี้เล็บให้สะอาดทุกครั้งที่ล้างมือ
2. เราควรตัดเล็บให้สั้นอยู่เสมอ
3. เราไม่กัดเล็บมือหรืออมนิ้วมือเล่น เพราะจะทำให้เชื้อโรคที่

ติดตามซอกเล็บเข้าสู่ร่างกายได้

4. เราไม่ควรไว้เล็บยาว เพราะจะเป็นที่อยู่อาศัยของโรค ขี้เล็บและความสกปรกจะเป็นอันตรายต่อร่างกายของเราได้

สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ (ม.ป.ป. : 19 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 30)กล่าวถึงการทำความสะอาดเล็บไว้ว่า เราจะต้องตัดเล็บมือและเล็บเท้าให้สั้นอยู่เสมออย่าปล่อยให้เล็บยาว เพราะจะทำให้เป็นที่อยู่ของเชื้อโรคและสิ่งสกปรกต่างๆ เราไม่ควรกัดเล็บหรืออมนิ้วมือ เพราะจะทำให้เชื้อโรคเข้าสู่ปากได้

สรุปได้ว่า การทำความสะอาดเล็บทำได้โดยการตัดเล็บมือเล็บเท้าให้สั้นอยู่เสมอ จะได้ไม่มีเชื้อโรค ล้างมือบ่อยๆ เพื่อเล็บจะได้สะอาดอยู่เสมอ และไม่ควรงัดเล็บหรืออมนิ้วเพราะจะทำให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ การฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขอนามัย การดูแลเล็บมือจะทำให้นักเรียนมีสุขอนามัยที่ดี รวมถึงเป็นการฝึกการมีวินัยในตนเองทำให้เป็นผู้มีความรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดตนเอง

1.5 การทำความสะอาดมือ

สมศักดิ์ ลินธุระเวชญ์ (2539 : 13 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 30) กล่าวถึงวิธีการทำความสะอาดมือไว้ว่า เราต้องล้างมือด้วยสบู่เพื่อชำระล้างความสกปรก ฟันละอองและเชื้อโรค เนื่องจากมือต้องสัมผัสสิ่งต่างๆ ตลอดเวลา จึงมีความสกปรก ฟันละออง และเชื้อโรคติดอยู่ ต้องตัดเล็บให้สั้น เวลาล้างมือให้ขัดบริเวณเล็บให้สะอาด ห้ามกัดเล็บและอมนิ้วมือ เพราะจะทำให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายทำให้ไม่สบายได้ เราต้องล้างมือก่อนรับประทานอาหาร และล้างมือหลังจากเข้าส้วมทุกครั้ง จะช่วยป้องกันการติดเชื้อโรคได้

พนัส หันนาคินทร์ (2539 : 11 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 30) กล่าวถึงการทำความสะอาดมือไว้ดังนี้

1. เราควรล้างมือให้สะอาดอยู่เสมอด้วยสบู่ หลังจากการทำงานและหยิบจับสิ่งของสกปรก
2. เราควรล้างมือให้สะอาดก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง
3. หลังจากล้างมือควรใช้ผ้าที่ซักสะอาดแล้วเช็ดให้แห้ง เราควรใช้แป้งฝุ่นโรยมือและตามซอกนิ้ว

สรุปได้ว่า การทำความสะอาดมือ ทำได้โดยการล้างมือด้วยสบู่ทุกครั้ง ก่อนรับประทานอาหาร หลังจับสิ่งสกปรกและหลังจากถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะหรือออกจากห้องส้วม การฝึกให้นักเรียนปฏิบัติตนเกี่ยวกับสุขอนามัยตนเองโดยการรักษาความสะอาดมือนั้น มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเราใช้มือในการหยิบจับทำให้สัมผัสกับสิ่งสกปรกต่างๆ มากมาย การฝึกการมีวินัยในตนเองและมีความรับผิดชอบในการรักษาความสะอาดมือนั้น จะทำให้นักเรียนมีสุขอนามัยที่ดี

1.6 การทำความสะอาดเท้า

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2539 : 13 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 31) กล่าวว่า คนไทยส่วนใหญ่จะถอดรองเท้าเดินในบ้าน ทำให้เท้าของเราสัมผัสกับฝุ่นและเชื้อโรคมากมาย เราจึงต้องล้างเท้าด้วยสบู่ทุกวัน โดยถูสบู่บริเวณซอกนิ้ว ล้างน้ำสะอาดแล้วเช็ดให้แห้ง ตัดเล็บให้สั้นเพื่อป้องกันเล็บขบ สวมถุงเท้าและรองเท้าน้ำสะอาด

พนัส หันนาคินทร์ (2539 : 12 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 31) ได้กล่าวถึงการทำความสะอาดเท้าไว้ดังนี้

1. หลังจากที่เราวิ่งมาแล้ว ควรล้างเท้าให้สะอาด
2. เราควรใช้สบู่ฟอกเท้า โดยเฉพาะตามง่ามเท้าให้สะอาดทุกครั้งที่เราอาบน้ำ

3. เช็ดเท้าของเราให้แห้งด้วยผ้าที่สะอาด

4. เราควรใช้แป้งโรยเท้าและนึ่งเท้า เพื่อป้องกันโรคที่จะเกิดกับเท้า

5. เราควรเปลี่ยนถุงเท้าทุกวันและซักถุงเท้าให้สะอาดหลังจากใช้แล้ว

สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์ (ม.ป.ป. : 18 อ้างถึงใน อุทัย ภูเต่าสูง. 2553 : 31) กล่าวถึงวิธีการรักษาความสะอาดเท้าไว้ว่า เรามีเท้าไว้เดิน เท้าของเราจะเป็นดินซึ่งฝุ่นและสิ่งสกปรกต่างๆ เราจึงต้องป้องกันและรักษาเท้าให้สะอาดอยู่เสมอ โดยการสวมถุงเท้าและรองเท้าเมื่อออกจากบ้าน และก่อนนอนต้องล้างเท้าให้สะอาด

สรุปได้ว่า การทำความสะอาดเท้า เราต้องล้างเท้าให้สะอาดด้วยสบู่ เช็ดเท้าให้แห้งอาจโรยแป้งป้องกันโรคเกี่ยวกับเท้า สวมถุงเท้าและรองเท้าที่สะอาดก่อนออกจากบ้าน การทำความสะอาดเท้าเป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือตนเอง ฝึกการมีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด

จากการรักษาความสะอาดตนเองที่นักการศึกษาได้กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การรักษาความสะอาดตนเองมีอวัยวะพื้นฐานหลักอยู่ 6 อย่าง ในการรักษา

ความสะอาด ได้แก่ 1) การรักษาความสะอาดปากและฟัน โดยควรแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง คือหลังจากตื่นนอนตอนเช้าและก่อนเข้านอนหรือแปรงฟันหลังรับประทานอาหารทุกครั้ง 2) การรักษาความสะอาดผม ควรสระผมอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง 3) การรักษาความสะอาดผิวหนัง ควรทำความสะอาดโดยการอาบน้ำ ฟอกสบู่ทุกวันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง 4) การรักษาความสะอาดเล็บ ควรตัดเล็บมือเล็บเท้าให้สั้นอยู่เสมอ จะได้ไม่มีเชื้อโรค ล้างมือบ่อยๆ เพื่อเล็บจะได้สะอาดอยู่เสมอ และไม่ควรงัดเล็บหรืออมนิ้วเพราะจะทำให้เชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายได้ 5) การรักษาความสะอาดมือ ทำได้โดยการล้างมือด้วยสบู่ทุกครั้ง ก่อนรับประทานอาหาร หลังจับสิ่งสกปรกและหลังจากถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะหรือออกจากห้องส้วม และ 6) การรักษาความสะอาดเท้า โดยการล้างเท้าให้สะอาดด้วยสบู่ เช็ดเท้าให้แห้งอาจโรยแป้งป้องกันโรคเกี่ยวกับเท้า สวมถุงเท้าและรองเท้าที่สะอาดก่อนออกจากบ้าน การทำความสะอาดปากและฟัน ผม ผิวหนัง เล็บ มือและเท้าเป็นการฝึกให้มีวินัยในตนเอง มีความรับผิดชอบเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด

การพัฒนาบุคลากร

1. ความหมายของการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาองค์กร สิ่งที่จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการดำเนินงานใดๆ นั้น ทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการนำพาองค์กรนั้นๆ ไปสู่ความสำเร็จ ตามเป้าหมายขององค์กร เป็นที่ยอมรับกันว่าทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพย่อมสามารถ ขยับเคลื่อนให้องค์กรประสบความสำเร็จได้มากกว่าองค์กรที่มีทรัพยากรบุคคลที่ด้อยคุณภาพกว่า ดังนั้นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ จึงเป็นสิ่งจำเป็น ที่ต้องกระทำเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้กับองค์กร ความหมายของการพัฒนาบุคลากรนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

จำรงค์ มิ่งเจริญ (2548 :11) กล่าวว่าการพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการหรือกรรมวิธีต่างๆ ที่มุ่งจะเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญประสบการณ์ ให้กับบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์การ ตลอดจนพัฒนาทัศนคติประสิทธิภาพตามที่หน่วยงานตั้ง องค์กร โดยเฉพาะคนที่รับราชการใหม่ในหน่วยงานและยังไม่มีทักษะประสบการณ์ในงานที่รับผิดชอบโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร

ปรีชา เกตุผดุง (2549 : 13) กล่าวว่าการพัฒนาบุคลากรหมายถึงกระบวนการหรือกรรมวิธีต่างๆ ที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญ ทักษะ ประสบการณ์ ทัศนคติ

ค่านิยมความสามารถของบุคลากร ตลอดจนการให้แนวคิดใหม่ในการปฏิบัติงานของบุคคล ในหน่วยงานให้มีคุณภาพและส่งผลสะท้อนทำให้หน่วยงานมีผลผลิตประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพ

ฐราณีย์ ไทยดี (2552 : 23) กล่าวว่าการพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการหรือกรรมวิธีต่างๆ ที่หน่วยงานนำมาพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้ ความสามารถทักษะความชำนาญ ตลอดจนความรู้สึกรักงานที่ดีต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้ งานที่ปฏิบัติบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

อดุลย์ ศรีรักรักษ์ (2552 : 14) ให้ความหมายของการพัฒนาบุคลากร หมายถึง ขั้นตอนที่วางไว้เพื่อดำเนินการให้บุคคลในองค์กรได้มีความรู้ ความสามารถเพิ่มขึ้น ซึ่งส่งผล ให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพในการทำงาน

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการหรือกรรมวิธีต่างๆ ที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญประสบการณ์ และทัศนคติให้กับ บุคลากรขององค์กร ตลอดจนการปลูกฝังแนวคิด ค่านิยมอันพึงประสงค์ในการปฏิบัติงาน ของบุคคลให้มีคุณภาพอันส่งผลให้หน่วยงานมีผลผลิตที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

2. ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร

บุคลากรในสถานศึกษามีความแตกต่างกันทั้งในแง่ของระดับความรู้ ความ ชำนาญ ทักษะ ดังนั้นการพัฒนาบุคลากรจึงมีความสำคัญและจำเป็นประกอบกับสภาพ ของปัญหาในการปฏิบัติและการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาซึ่งทำให้ การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญและจำเป็นมากยิ่งขึ้นได้ มีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการ พัฒนาบุคลากรไว้ดังนี้

กาญจนา รุ่งแจ้ง (2551 : 22) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรนั้น มีความสำคัญ และจำเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของเทคโนโลยี และข่าวสารข้อมูล ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงของบริบทของสังคม ทำให้บุคคลนั้นก้าวตามไม่ทันกับสิ่งใหม่ๆ และ ความรู้ไม่เพียงพอ เพื่อประสิทธิภาพของงานและคุณภาพของบุคคล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่องค์กรต่างๆ จะต้องพัฒนาบุคลากร โดยเฉพาะครูที่เป็นผู้นำทางความคิดและปัญญา ของสังคม ต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

หั่น พันชัย (2551 : 14) กล่าวถึงความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญมาก หน่วยงานหรือองค์กรที่บุคลากรได้รับการพัฒนา อยู่เสมอ จะสามารถทำให้เกิดระบบงานที่มีคุณภาพ ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนา

บุคลากรไม่เพียงแต่จะทำให้หน่วยงานหรือองค์กรมีประสิทธิภาพเท่านั้น ยังเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน บุคลากรซึ่งมีความต้องการแตกต่างกัน ความสนใจและความถนัดของตนเอง ทั้งนี้สอดคล้องกับสภาพการณ์ ไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพยากร สภาพแวดล้อมและความทันสมัยของเทคโนโลยีด้วย

ฐราณีย์ ไทยดี (2552 : 24) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรมีความสำคัญมาก หน่วยงานหรือองค์กรที่บุคลากรได้รับการพัฒนาอยู่เสมอ จะทำให้เกิดระบบงานมีคุณภาพ ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การพัฒนาบุคลากรไม่เพียงแต่ทำให้หน่วยงานหรือองค์กรมีประสิทธิภาพเท่านั้น ยังเป็นการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งมีความแตกต่างกันตามความสนใจ ความถนัดของตนเอง ทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับสภาพการณ์ไม่ว่าจะเป็นด้านทรัพยากรสภาพแวดล้อมทางสังคม การเปลี่ยนแปลงและความทันสมัยของเทคโนโลยีด้วย

อดุลย์ ศรีรักษ์ (2552 : 16) ให้ความหมายของความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรไว้ว่า มนุษย์จำเป็นจะต้องพัฒนาคุณภาพในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอและต้องก้าวให้ทันวิทยาการใหม่ๆ เพื่อเป็นการสร้างเสริมให้สามารถปฏิบัติงานได้เร็วขึ้นและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อองค์กร เนื่องจากปัจจุบันเป็นยุคของเทคโนโลยีข่าวสารข้อมูล ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงของบริบททางสังคมอย่างรวดเร็ว บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ จะทำให้สามารถปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการสมัยใหม่ และโดยเฉพาะครูซึ่งเป็นบุคลากรต้นแบบที่สำคัญ เป็นผู้นำทางความคิดและปัญญาของสังคม ควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ การพัฒนาบุคลากรยังนับเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจที่ดี สร้างความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ ครูที่ได้รับการพัฒนานับเป็นกลไกสำคัญในการสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ และนักเรียนที่มีคุณภาพก็จะเป็นบุคลากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศต่อไป

3. กระบวนการพัฒนาบุคลากร

การพัฒนาบุคลากรเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาหน่วยงานหรือองค์กรเป็นกระบวนการที่ดำเนินงานต่อบุคลากรในการเพิ่มพูนความรู้ ความรู้ความสามารถและทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานตามที่ได้รับผิดชอบ เป็นการทำให้งานมีคุณภาพมากขึ้น โดยเฉพาะในโรงเรียน จำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอและเป็นระบบ เนื่องจากครูเป็นบุคลากรที่เป็นต้นแบบในการพัฒนานักเรียน โรงเรียนจะดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน

เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใดนั้น กระบวนการพัฒนาบุคลากรมีส่วนสำคัญในการทำให้เป้าหมายที่ตั้งไว้ประสบผลสำเร็จ มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายกระบวนการพัฒนาบุคลากร ดังนี้

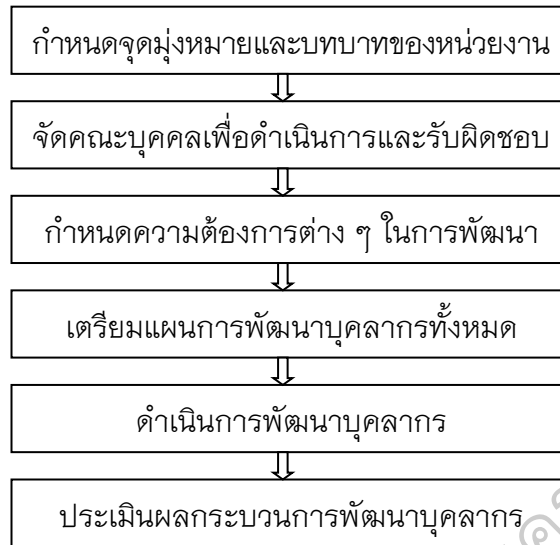
จำรงค์ มิ่งเจริญ (2548 :11) กล่าวว่ากระบวนการพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการหรือกรรมวิธีต่างๆ ที่มุ่งจะเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญประสบการณ์ ให้กับบุคลากรในหน่วยงานหรือองค์การ ตลอดจนพัฒนาทัศนคติ ประสิทธิภาพตามที่หน่วยงานต้องการ โดยเฉพาะคนที่รับราชการใหม่ในหน่วยงานและยังไม่มีทักษะประสบการณ์ในงานที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหาร

ปรีชา เกตุผดุง (2549 : 13) กล่าวว่ากระบวนการพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการหรือกรรมวิธีต่างๆ ที่มุ่งเพิ่มพูนความรู้ ความชำนาญทักษะประสบการณ์ ทัศนคติ ค่านิยม ความสามารถของบุคลากร ตลอดจนการให้แนวคิดใหม่ในการปฏิบัติงานของบุคคลในหน่วยงานให้มีคุณภาพและส่งผลสะท้อนทำให้หน่วยงานมีผลผลิตประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อรรถพล ปิ่นมั้น (2550 : 12) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง การดำเนินการเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถและทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปรีชญา ถาษา (2550 : 152) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้มีการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้สามารถปฏิบัติงานให้ได้ผลตามที่หน่วยงานต้องการ หรือให้ได้ผลดียิ่งขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้งานที่ปฏิบัติบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

สมพงษ์ เกษมสิน (2544 : 14 อ้างถึงใน รุราณีย์ ไทยดี. 2552 : 27-32) ได้เสนอแนะกระบวนการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ดังภาพประกอบ 2



ภาพประกอบ 2 กระบวนการพัฒนาคณากร

ที่มา : สมพงษ์ เกษมสิน 2544 : 14

ขั้นที่ 1 กำหนดจุดมุ่งหมายและบทบาทของหน่วยงาน

ในการที่จะให้มองเห็นภาพของกระบวนการพัฒนาคณากรอย่างชัดเจนมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าใจความสัมพันธ์ของเป้าประสงค์ กับระบบงานที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาคณากร ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันดังต่อไปนี้

1. เป้าประสงค์ของระบบโรงเรียนจะก่อให้เกิดตำแหน่งและความรับผิดชอบต่างๆ ในหน่วยงาน
2. กิจกรรมต่างๆ ในระบบโรงเรียนต้องการทักษะความรู้ และความสามารถในด้านต่างๆ ของคณากร
3. งานของโรงเรียนจัดขึ้นเป็นระบบย่อยๆ หรือหน่วยงานย่อยๆ และปฏิบัติโดยคณากรเป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา และอื่นๆ
4. ในการที่จะปรับปรุงประสิทธิผลและประสิทธิภาพของระบบโรงเรียนทั้งหมดนั้น แต่ละหน่วยงานควรเข้าใจและทราบบทบาทของตนว่าบทบาทของตนมีอย่างไร เพราะเป็นความจำเป็นเบื้องต้นสำหรับพฤติกรรมของบุคคล
5. ระบบโรงเรียนควรจะให้แต่ละหน่วยงานแต่ละบุคคลได้ทราบมาตรฐานของการดำเนินงาน ซึ่งคาดหวังไว้และให้บรรลุผล

6. แผนการพัฒนาบุคลากรเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับเป้าประสงค์ของระบบงานหน่วยงานและปัจเจกบุคคลกิจกรรมการพัฒนาแต่ละอย่างจะมุ่งกิจกรรมที่จะทำให้บุคคลหรือหน่วยงานก้าวไปข้างหน้าจากที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเข้าสู่บทบาทที่เป็นอุดมคติ การประเมินค่าแผนงานต่างๆ ในระบบงานเพื่อการพัฒนาจะตั้งอยู่บนรากฐานของความก้าวหน้าที่จะนำไปสู่มาตรฐานของการดำเนินงานข้างหน้า

ขั้นที่ 2 จัดคณะบุคคลเพื่อดำเนินการและรับผิดชอบ

การจัดคณะบุคคลเพื่อดำเนินการและรับผิดชอบมีอย่างน้อย 3 ฝ่ายด้วยกันในระบบโรงเรียนที่มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาบุคลากรคือ 1) คณะกรรมการสถานศึกษา 2) สมาคมหรือองค์กรครู และ 3) ปัจเจกบุคคล

คณะกรรมการสถานศึกษามีบทบาทและความรับผิดชอบในแผนงานพัฒนาบุคลากรในด้านที่จะสร้างบรรยากาศและคิดหาหนทางที่จะทำให้กิจกรรมการพัฒนาบุคคลเกิดขึ้นได้ โดยจะเป็นผู้วางแผนและกำหนดแผนงานหลักของการพัฒนาบุคลากร หัวหน้าหน่วยงานต่างๆ จะมีความรับผิดชอบที่จะกำหนดความรู้ ความสามารถ ทักษะที่จำเป็น และต้องการในการดำเนินงานของหน่วยงานของตนและเสนอแนวทางต่างๆ ให้กับผู้บังคับบัญชาได้ทราบความจำเป็นเหล่านี้ แต่อย่างไรก็ดีความรับผิดชอบส่วนใหญ่ในการพัฒนามักตกอยู่กับผู้บริหารของแต่ละหน่วยงาน เพราะเป็นผู้ที่ติดต่อกับผู้ใต้บังคับบัญชาในแต่ละวันจึงทราบความประสงค์ต่างๆ ของบุคลากรที่ต้องการพัฒนา

ขั้นที่ 3 กำหนดความต้องการต่างๆ ในการพัฒนา

ในขั้นนี้จะเป็นการกำหนดความต้องการต่างๆ ให้เฉพาะเจาะจงที่ต้องการพัฒนา ซึ่งจะกระทำได้ด้วยการจัดแผนงานอย่างมีระบบตามความต้องการต่างๆ สามารถแยกออกได้เป็น 3 ลักษณะคือ

1. ความต้องการพัฒนาของระบบเป็นส่วนรวม หมายถึง ความต้องการที่จะพัฒนาสอดคล้องกันระหว่างสภาพความขาดแคลนกับสภาพที่ต้องการเพื่อพัฒนาระบบในหน่วยงานแหล่งข้อมูลข่าวสารที่สำคัญคือแผนกำลังคนซึ่งจะชี้ความแตกต่างระหว่างกำลังคนที่มีอยู่กับกำลังคนที่ต้องการ การพัฒนาระบบจึงเป็นหนทางหนึ่งที่จะแก้ไขความแตกต่างในเรื่องความต้องการบุคลากรและบรรจุหรือเสริมตำแหน่ง รวมทั้งการเลื่อนโยกตำแหน่ง ระบบงานแผนกำลังคนจะช่วยในการสร้างโปรแกรมการพัฒนาบุคคลต่างๆ ได้
2. ความต้องการเฉพาะหน่วยงาน เป็นความต้องการของหน่วยงานที่สนใจในการพัฒนาบุคคลในหน่วยงานของตน เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์

3. ความต้องการพัฒนาของปัจเจกบุคคล เป็นการปรับปรุงประสิทธิผลของแต่ละรายบุคคลตามความต้องการของแต่ละบุคคล โดยพิจารณาจากข้อมูลและรายละเอียดจากหลักฐาน การสรรหา การคัดเลือก การจูงใจบุคคลเข้าสู่หน่วยงานและกระบวนการประเมินค่าการปฏิบัติงานของบุคลากร

ขั้นที่ 4 เตรียมแผนการพัฒนาบุคลากรทั้งหมด

การวางแผนสำหรับการพัฒนาบุคลากรของฝ่ายบริหารกลางนั้น เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในปัญหาที่สำคัญๆ เช่น แผนงานอะไรที่คาดหวังจะทำให้สำเร็จลุ่ลวงไปด้วยทางใดภายในขอบเขตใดและลำดับก่อนหลังอย่างไร ส่วนผู้บริหารระดับสูงในระบบโรงเรียนจะกำหนดแนวทางที่จะเริ่มดำเนินการและการประสานงานแผนงานพัฒนาบุคคลทั้งหมด แนวทางนี้จะรวมทั้งจุดมุ่งหมายของการพัฒนาบุคลากรทั้งระยะสั้นและระยะยาว นโยบายต่างๆ งบประมาณการลำดับก่อนหลัง

ขั้นที่ 5 ดำเนินการพัฒนาบุคลากร

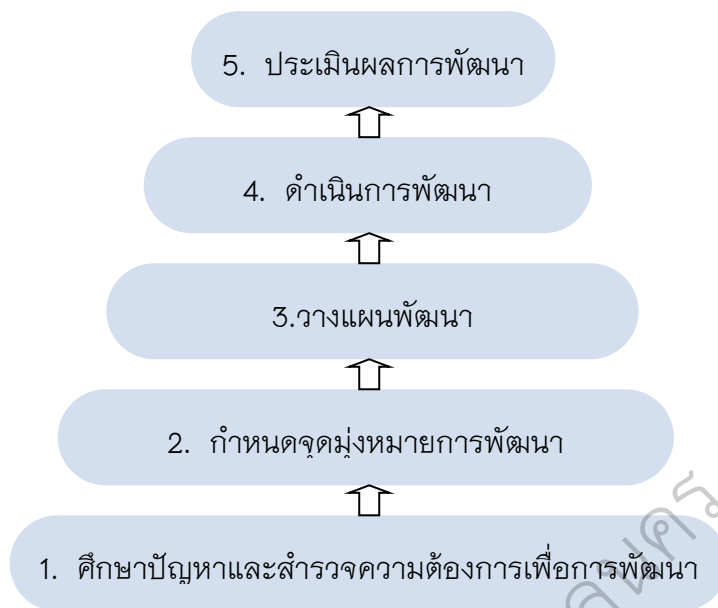
การดำเนินงานแผนงานพัฒนาบุคลากร เป็นการรวบรวมเอากิจกรรมต่างๆ ในแผนการพัฒนาบุคลากร เพื่อดำเนินการให้บรรลุจุดมุ่งหมายต่างๆ ที่ตั้งไว้ และให้เป็นไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย การดำเนินการจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเฉพาะอย่าง เช่น การตัดสินใจเลือกกิจกรรม ช่วงระยะเวลาสำหรับดำเนินกิจกรรม บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เงินที่จะใช้จ่าย สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ที่ต้องการ

ขั้นที่ 6 ประเมินผลกระบวนการพัฒนาบุคลากร

การประเมินผลกระบวนการพัฒนาบุคลากรมีข้อคำนึงอยู่ 3 ประการคือ

1. ค้นหารายละเอียดเพื่อให้ทราบว่า ฝ่ายบริหารรู้วิธีนำเอากระบวนการพัฒนาไปใช้อย่างไร ได้แก่ การวางแผนการจัดการ การดำเนินงาน และการควบคุม
2. ค้นหาข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณของประสิทธิผลที่ก่อให้เกิดความรู้ทางเทคนิคในการพัฒนาบุคลากรมากเพียงใด
3. แผนงานพัฒนาได้มีส่วนช่วยให้เป้าประสงค์ของหน่วยงานในแต่ละวันแต่ละปี และเป้าประสงค์ระยะยาวบรรลุผลเพียงใด เราจะวัดอะไรได้บ้างจากการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงาน

ขั้นตอนในการพัฒนาบุคลากรมี 5 ขั้นตอน ดังแสดงในภาพประกอบ 3



ภาพประกอบ 3 ขั้นตอนของการพัฒนาบุคลากร

ที่มา : สมพงษ์ เกษมสิน 2544 : 16

ขั้นที่ 1 ศึกษาปัญหาและสำรวจความต้องการเพื่อพัฒนาควรจะมีการศึกษาวิเคราะห์หรือวิจัย เพื่อให้ทราบปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของหน่วยงาน นอกจากนี้ควรศึกษาให้ครอบคลุมถึงการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของบุคลากร

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมายโดยกำหนดจากปัญหาและความต้องการในการพัฒนา ความต้องการในการพัฒนาแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1. ความต้องการพัฒนาของระบบเป็นส่วนรวม
2. ความต้องการพัฒนาเฉพาะหน่วยงาน
3. ความต้องการพัฒนาของปัจเจกบุคคล

ขั้นที่ 3 การวางแผนพัฒนาเป็นขั้นตอนที่ครอบคลุมไปถึงการกำหนดกิจกรรมหรือวิธีการต่างๆ ที่ใช้ในการพัฒนา กำหนดผู้รับผิดชอบกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งกำหนดเวลาที่จะดำเนินการ โดยใช้การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร ควรพิจารณาให้สอดคล้องกับแผนงานด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับกำลังคน

ขั้นที่ 4 การดำเนินการพัฒนาเป็นขั้นตอนการลงมือปฏิบัติ ดำเนินการตามแผนที่ได้กำหนดไว้ ควรจะให้บุคลากรในหน่วยงานทุกคนได้ทราบเกี่ยวกับแผนดำเนินการเพื่อจะได้เข้าใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินการให้บรรลุจุดมุ่งหมายต่างๆ ที่ตั้งไว้ และเป็น

ไปตามนโยบายที่ได้รับมอบหมาย การดำเนินงานจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเฉพาะอย่าง เช่น การตัดสินใจเลือกกิจกรรม ช่วงระยะเวลาสำหรับเลือกกิจกรรม บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เงินที่จะใช้จ่าย สิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องการ

ขั้นที่ 5 การประเมินผลกระบวนการพัฒนาบุคลากรเมื่อได้ดำเนินการพัฒนาไปแล้ว จำเป็นจะต้องมีการประเมินผล ซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญมาก เพราะผลจากการประเมินจะสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขในขั้นตอนต่างๆ ในการพัฒนาบุคลากรครั้งต่อไปให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

อดุลย์ ศรีรักษ์ (2552 : 33) วิธีการพัฒนาบุคลากร หมายถึง การจัดการพัฒนาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของบุคลากรมี 8 กิจกรรมดังนี้ 1) การศึกษาคู่มือและสื่อเทคโนโลยี 2) การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชน 3) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 4) การศึกษาดูงาน 5) การศึกษาต่อ 6) การสอนงาน 7) การประชุม และ 8) การสัมมนา

จากกระบวนการพัฒนาบุคลากรที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การพัฒนาบุคลากร หมายถึง กระบวนการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้มีการพัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมายที่หน่วยงานหรือองค์กรต้องการ กระบวนการพัฒนาบุคลากร ประกอบด้วย 8 กิจกรรม คือ 1) การศึกษาคู่มือและสื่อเทคโนโลยี 2) การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชน 3) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 4) การศึกษาดูงาน 5) การศึกษาต่อ 6) การสอนงาน 7) การประชุม และ 8) การสัมมนา โดยมี 5 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นศึกษาปัญหาและสำรวจความต้องการเพื่อพัฒนา 2) ขั้นกำหนดจุดมุ่งหมาย 3) ขั้นวางแผนพัฒนา 4) ขั้นดำเนินการพัฒนา และ 5) ขั้นประเมินผลการพัฒนา

4. กิจกรรมการพัฒนาบุคลากร

จากการศึกษาแนวทางการพัฒนาบุคลากรจากนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่าน การจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนส่วนมากได้ดำเนินการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรอยู่ 8 กิจกรรมคือ 1) การศึกษาคู่มือและสื่อเทคโนโลยี 2) การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมของชุมชน 3) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 4) การศึกษาดูงาน 5) การศึกษาต่อ 6) การสอนงาน 7) การประชุม และ 8) การสัมมนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติของบุคลากรให้เพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ (อดุลย์ ศรีรักษ์, 2552 : 33) จากกิจกรรมทั้งหมดที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยได้ประมวลแล้วว่า กิจกรรมที่จำเป็นและเป็นไปได้ในการนำมาปรับใช้กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ

แบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” มีอยู่ 2 กิจกรรม คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศการศึกษาหรือการนิเทศติดตาม

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ

การประชุมเป็นวิธีการหนึ่งที่ใช้ในการพัฒนาบุคลากร การประชุมเชิงปฏิบัติการเป็นรูปแบบหนึ่งที่คณะบุคคลใช้กระบวนการให้และแลกเปลี่ยนความรู้ รวมถึงประสบการณ์ เพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกัน มีผู้ให้ความหมายของการประชุมเชิงปฏิบัติการไว้ดังนี้

ประชุม โปธิกุล (2546: 92) ได้ให้ความหมายของการประชุมเชิงปฏิบัติการว่าการที่บุคคลตั้งแต่ 10-25 คนซึ่งมีความสนใจหรือมีปัญหาที่จะต้องร่วมกันแก้ไขได้มาพบปรึกษาหารือ ศึกษาค้นคว้าหรือวิเคราะห์ เพื่อแก้ปัญหาเพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการทำงานหรือเพื่อให้มีความรู้กว้างขวางขึ้น สถานที่สำหรับจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการควรจะต้องใหญ่พอที่จะนั่งได้สบาย มีที่วางเอกสารข้อมูลต่างๆ ที่จะใช้ มีห้องสมุดหรือเอกสารข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้า มีกระดานดำหรืออุปกรณ์อื่นใดสำหรับจดบันทึกด้วย

สมชาย โอนอ่อน (2547 : 8) ให้ความหมายว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการหมายถึง การประชุมที่มีการลงมือกระทำเพื่อแก้ปัญหาและมีการปฏิบัติจริงระหว่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จะแก้ปัญหาาร่วมกันผลการประชุมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที ผู้เข้าประชุมมีความมั่นใจในการทำงานและส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของสถานศึกษา

หนูใจ ทมถา (2551 : 26) ให้ความหมายการประชุมปฏิบัติการไว้ว่า การประชุมปฏิบัติการ เป็นการประชุมหรืออบรมครูอาจารย์ให้มีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะทางด้านวิชาการและด้านปฏิบัติ เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

อดุลย์ ศรีรักษ์ (2552 : 36) กล่าวว่าการประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การประชุมที่มีการฝึกปฏิบัติจริงให้เกิดความรู้ความเข้าใจและเกิดทักษะในการทำงานเพื่อนำไปใช้ในหน่วยงาน

สรุปได้ว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การประชุมที่มีการลงมือกระทำเพื่อแก้ปัญหาและมีการปฏิบัติจริงร่วมกัน ผลการประชุมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทันที โดยเฉพาะในสถานศึกษา การที่คณะบุคคลซึ่งมีความสนใจหรือมีปัญหาที่จะต้อง

ร่วมกันแก้ไขได้มาพบปรึกษาหารือศึกษาค้นคว้าหรือวิเคราะห์ เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาคือ เป็นกระบวนการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานทั้งยังทำให้ผู้เข้าประชุมมีความ มั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ ส่งผลดีต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในงานที่ปฏิบัติต่อไป

2. การนิเทศการศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาองค์ประกอบและกระบวนการ การหลายอย่างพร้อมกัน กระบวนการหนึ่งที่มีความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนาการศึกษา คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้และการบริหารภายในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพ การนิเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการหนึ่งที่สถานศึกษาใช้ดำเนินการกำกับ ติดตาม ดูแล สนับสนุนส่งเสริม ช่วยเหลือครูให้ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามภารกิจของสถานศึกษา ซึ่งมีภารกิจ หลักคือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม ให้เป็นคนดี คนเก่งและมีสุข มีนัยการศึกษาได้ให้ความหมายการนิเทศ การศึกษาไว้ดังนี้

ธวัชชัย นันทสว่าง (2546 : 7) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาคือกระบวนการ ทำงานร่วมกัน ชี้แนะ ส่งเสริมในการปรับปรุงการเรียนการสอนระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการ นิเทศ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และส่งผลให้คุณภาพการเรียนการสอนมี ประสิทธิภาพสูงขึ้น

เฉลียว นัยนา (2550 : 11) กล่าวว่า การนิเทศภายในเป็นการนิเทศภายใน โรงเรียน โดยมีผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกันปรับปรุงและพัฒนากระบวนการ เรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่พึงประสงค์ โดยเน้นบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย มีการยอมรับซึ่งกันและกัน ในฐานะผู้นำและ ผู้ตามและมีความรับผิดชอบต่อผลงานร่วมกัน

อรรถพล ปิ่นม้น (2550 : 21) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ โดยผู้นิเทศ พยายามทุกวิถีทางที่จะทำให้ผู้รับการนิเทศ ปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานการจัดการ เรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ด้วยความเต็มใจ ดังนั้นการ นิเทศการศึกษาจึงหมายถึง การที่ผู้นิเทศใช้ความพยายามด้วยเทคนิควิธีและกระบวนการ ต่างๆ ที่จะกระตุ้น ชักจูง เร่งเร้า ให้ผู้รับการนิเทศได้ปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงาน การ จัดการเรียนการสอนให้เกิดคุณภาพสูงสุดด้วยความเต็มใจและภาคภูมิใจ

หัน พันชัย (2551 : 25) กล่าวว่า การนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคลากรภายในโรงเรียน ในการที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครู ในการที่จะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

สมนึก โกเสนตอ (2551 : 8) กล่าวไว้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการที่จะปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาผู้เรียน การร่วมมือกันของบุคลากรทุกฝ่ายที่พยายามดำเนินการให้การศึกษาที่มีคุณภาพสูงสุด

ฐราณีย์ ไทยดี (2552 : 58) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง กระบวนการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนโดยผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในโรงเรียนร่วมมือกัน โดยใช้เทคนิควิธีการและกิจกรรมการนิเทศแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถ เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล มีการประสานสัมพันธ์ และเสริมสร้างขวัญกำลังใจ โดยมีเป้าหมายร่วมกันคือ คุณภาพของคน คุณภาพของงาน คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน และคุณภาพของนักเรียน

จากความหมายที่นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ประกอบไปด้วย ผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เป็นการทำงานร่วมกันของบุคลากรภายในโรงเรียน โดยใช้เทคนิควิธีการและกิจกรรมการนิเทศแบบต่างๆ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถ เต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ในการที่จะพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด อันจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาผู้เรียน ซึ่งมีเป้าหมายร่วมกันคือ คุณภาพของคน คุณภาพของงาน คุณภาพของนักเรียน และคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

แนวทางที่ใช้ในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน

การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ผู้วิจัยได้นำแนวทางมาใช้ในการดำเนินงานดังนี้

1. การประชุมเชิงปฏิบัติการ

การประชุมเชิงปฏิบัติการหมายถึง การดำเนินกิจกรรมโดยการให้ความร่วมมือของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน มีการวิเคราะห์สภาพและปัญหา แนวทางแก้ไข การพัฒนาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์

ของนักเรียน โดยเชิญวิทยากร ผู้บริหาร และคณะครูในโรงเรียนร่วมประชุมปรึกษาหารืออภิปราย สร้างความเข้าใจที่ตรงกัน เพื่อหาแนวทางการแก้ไขและการพัฒนาการดำเนินงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ โดยมีแนวทางดังนี้

ไพพรรณ เกียรติโชติชัย (2545 :19) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการในรูปของการสัมมนา เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย การหาแนวทางหรือวิธีการดำเนินงานได้หลายรูปแบบที่สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาที่กำหนดไว้โดยตรง การจัดสัมมนาก็นับว่าเป็นวิธีการหนึ่งที่เป็นระบบและมีหลักการซึ่งในการจัดสัมมนามีหลักการและแนวคิดที่เกี่ยวกับการสัมมนาเป็นหลักการต่างๆ ไป ดังนี้

1. การสัมมนาเป็นการประชุมกลุ่มแบบหนึ่งที่ยึดระบบการทำงานกลุ่มเป็นหลัก
2. เป้าหลักของการสัมมนา มุ่งแก้ไข้ปัญหาของหน่วยงานหรือองค์กรโดยการเสนอแนะวิธีแก้ปัญหานั้นๆ
3. ผู้เข้าร่วมสัมมนาจะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ในปัญหานั้นๆ มาก่อน
4. ในการศึกษาปัญหาในการสัมมนาต้องอาศัยรูปแบบการประชุมที่หลากหลาย โดยเลือกรูปแบบที่เหมาะสมกับลักษณะของปัญหาและลักษณะของผู้เข้าร่วมสัมมนา
5. การดำเนินการศึกษาหาแนวทางแก้ปัญหานั้น จะต้องร่วมมือกันอย่างเป็นระบบ
6. การสัมมนาเป็นกระบวนการเรียนรู้ประเภทหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในเชิงช่วยสร้างความคิดสร้างสรรค์
7. การระดมความคิดในการแก้้ปัญหาในการสัมมนาจะประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง ถ้าผู้เข้าร่วมสัมมนามีโอกาสได้เตรียมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัปัญหา นั้นอย่างเต็มที่
8. หลังจากการสัมมนาแต่ละครั้ง จะมีการทำรายงานผลของการสัมมนา เพื่อแจกจ่ายให้แก่ผู้ร่วมการสัมมนาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับปัญหาที่ใช้ในการสัมมนา เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวความคิดที่จะดำเนินการแก้ไข้ปัญหาต่อไป

นอกจากหลักการที่กล่าวมาข้างต้น องค์ประกอบสำคัญของการสัมมนาคือ “ผู้เข้าร่วมสัมมนา” (Participant) ควรเป็นบุคคลที่มีประสบการณ์ในเรื่องที่จะทำการสัมมนา และเป็นผู้มีความสนใจตั้งใจต่อการศึกษาปัญหาและหาแนวทางแก้้ปัญหาอย่างแท้จริง การสัมมนาจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความเอาใจใส่ในการให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมการสัมมนา ดังนั้นหน้าที่รับผิดชอบของผู้เข้าร่วมสัมมนาจึงมี ดังนี้

1. แสดงความคิดเห็นหรือข้อซักถามวิทยากรในโอกาสที่เหมาะสม และควรยกมือก่อนจะพูดหรือถามทุกครั้ง
2. ก่อนพูดทุกครั้งควรบอกชื่อและนามสกุลพร้อมทั้งสถานที่ทำงานเพื่อความสะดวกในการประสานงานของผู้จัดและความคุ้นเคยของผู้เข้าร่วมสัมมนาที่จะมีการสืบสานแลกเปลี่ยนความรู้ต่อไป
3. ควรให้ความร่วมมือกับผู้นำอภิปรายในโอกาสที่มีการแบ่งกลุ่มย่อยในการสัมมนาและแสดงข้อคิดเห็นต่างๆ ไม่ควรนั่งอยู่เฉยๆ แต่ไม่ควรผูกขาดการพูดเพียงคนเดียว
4. สำหรับผู้สัมมนาที่ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้นำอภิปรายเฉพาะเรื่องในหัวข้อสัมมนา ควรพูดนำเรื่องเพื่อให้ผู้สัมมนาแสดงข้อคิดเห็นและจับประเด็นไว้ เพื่อสรุปให้ผู้เข้าสัมมนาฟังภายหลัง และควรกล่าวขอบคุณผู้แสดงความคิดเห็นทุกครั้ง

สรุปได้ว่า การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เป็นวิธีการหนึ่งที่มีระบบค่อนข้างจะซับซ้อนและมีหลักการในการดำเนินงานที่สามารถนำไปสู่การแก้ปัญหาหรือสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้โดยตรง เป็นรูปแบบที่นำมาปรับใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคคลต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ในการเข้ามามีส่วนร่วมในวิเคราะห์วิพากษ์วิจารณ์ อภิปราย ระดมสมองและความคิด เพื่อหาแนวทางพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้

2. กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

2.1 กิจกรรมโฮมรูม หมายถึง กิจกรรมหนึ่งที่จัดขึ้นเพื่อให้ครูที่ปรึกษาได้ใช้ช่วงเวลาก่อนที่จะเริ่มกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละวัน โดยครูที่ปรึกษาจะทำการนิเทศและแนะนำนักเรียน เพื่อที่จะปลูกฝังเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายที่ถูกต้องเหมาะสมแก่นักเรียน และการรักษาความสะอาดตนเองให้ถูกสุขลักษณะ โดยมีกิจกรรมที่ปฏิบัติคือการตรวจสภาพความเรียบร้อยของเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียนแต่ละคน กิจกรรมดังกล่าวนี้ จัดขึ้นทุกวันในตอนเช้าหลังกิจกรรมเคารพธงชาติ ครูที่ปรึกษามีโอกาสได้พบปะพูดคุยกับนักเรียน ทั้งยังเป็นการสร้างสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียนในการบ่มเพาะวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดตนเอง

สวันลา ม่วงรัตน์ (2549 : 3) ได้กล่าวว่า กิจกรรมโฮมรูมเป็นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมทั้งในและ

นอกโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนควรเลือกครูโฮมรูมชั้นชุดหนึ่งให้เข้ารับการอบรมและสัมมนา เรื่องการจัดโฮมรูมและการจัดทำหลักสูตรโฮมรูมชั้นใช้ในโรงเรียนตามระดับชั้นต่างๆ และ ทำคู่มือการจัดโฮมรูมชั้นเพื่อปฏิบัติให้ตรงกันทุกคนและครอบคลุมเนื้อหาที่จะจัดกิจกรรม แต่ละครึ่ง ลักษณะของหัวข้อโฮมรูมที่จัดขึ้นเป็นหลักสูตรหรือกิจกรรมที่ให้ประสบการณ์แก่นักเรียนเป็นชุดวิธีการจัดกิจกรรม

สรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นหนึ่งในกิจกรรมที่ใช้เป็นแนวทางในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดตนเอง ที่จะต้องจัดกิจกรรมให้เป็นไปได้ในแนวทาง ดังนี้

1. ครูที่ปรึกษาทำความเข้าใจ เรื่องการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติตามระเบียบโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ว่าด้วยงานกิจการนักเรียน พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 3 ว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน อธิบายพร้อมทั้งยกตัวอย่างเครื่องแต่งกาย ทรงผม เข็มขัด รองเท้า-ถุงเท้าที่ถูกต้อง

2. นำนักเรียนตัวอย่างที่ได้รับการคัดเลือกมาเป็นตัวอย่างในการแต่งกาย ที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน รวมถึงการแต่งกายสะอาดและเรียบร้อยเหมาะสม

3. ครูที่ปรึกษาสร้างความตระหนักในเรื่องการรักษาความสะอาดตนเอง ในเรื่องการดูแลความสะอาดของร่างกาย ได้แก่ ปาก ฟัน ผม ผิวหนัง เล็บ มือและเท้า

2.2. กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด หมายถึง กิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อตรวจสอบสภาพการแต่งกาย ทรงผม เครื่องประดับ ว่าปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ว่าด้วยงานกิจการนักเรียน พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 3 ว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน กิจกรรมดังกล่าวเป็นกระบวนการหนึ่งในการสร้างความตระหนักให้เกิดแก่นักเรียนในการประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยของโรงเรียน รวมถึงสร้างสุขนิสัยในการรักษาความสะอาดและสุขอนามัยส่วนตน

การดำเนินกิจกรรม

1. ขออนุมัติจัดกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายนักเรียน
2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน
3. การดำเนินงาน

3.1 ประกาศแจ้งให้นักเรียนทราบถึงวันเวลาที่จะดำเนินกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายนักเรียน

3.2 ดำเนินการตามกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายนักเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ว่าด้วยงานกิจการนักเรียน พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 3 ว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน

2.3. กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด หมายถึง การจัดกิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ว่าด้วยงานกิจการนักเรียน พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 3 ว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน และการประกวดนักเรียนที่รักษาความสะอาดตนเองถูกสุกซัลักษณะ จนนับเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนคนอื่น ๆ ทั้งยังเป็นการเสริมแรงในทางบวกให้แก่ นักเรียนที่ปฏิบัติตนถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนด้านการแต่งกาย ส่งเสริมการสร้างนิสัยการรักษาความสะอาดตนเองให้ถูกสุกซัลักษณะ

การดำเนินกิจกรรม

1. ขออนุมัติจัดกิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด

2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

3. การดำเนินงาน

3.1 ประชาสัมพันธ์แจ้งให้นักเรียนทราบและเข้าร่วมกิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด

3.2 ดำเนินการประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด ตัดสินการประกวด มอบเกียรติบัตรและรางวัลให้กับนักเรียนที่ชนะเลิศการประกวดในทุกๆระดับชั้น

สรุปได้ว่า กิจกรรมที่ใช้ในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ได้ใช้กิจกรรมการดำเนินงานอยู่ 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมไฮมูม กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายนักเรียน และกิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด

3. การนิเทศติดตาม

การนิเทศติดตาม หมายถึงกระบวนการหรือวิธีการดำเนินการที่ฝ่ายบริหารจัดขึ้นในการนิเทศให้กับครูที่ปรึกษา เพื่อมุ่งเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียนด้านการแต่งกาย

และการรักษาความสะอาด ให้สามารถพัฒนาและปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยด้านการแต่งกายได้ ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และเป็นผู้ที่มีการรักษาความสะอาดตนเองได้ถูกสุขลักษณะ

ไพจิตร อุทัยประดิษฐ์ (2551 : 43-44) กล่าวว่า การนิเทศ หมายถึง กระบวนการ หรือวิธีการดำเนินกิจกรรมที่ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกันจัดขึ้นเพื่อพัฒนา การปฏิบัติงานของครูในทุกด้าน รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดความก้าวหน้าทั้งในวิชาชีพและ สัมฤทธิ์ผลสูงสุดในการเรียนรู้ของผู้เรียน ความมุ่งหมายของการนิเทศในการปฏิบัติงาน ใน สถานศึกษานั้นมีปัญหาและอุปสรรคมากมาย ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนจึงมีความ จำเป็นที่เกิดขึ้นในการดำเนินงาน ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องจัดให้มีการนิเทศในโรงเรียน โดย ความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพทางการจัดการ เรียนการสอนและเป็นการร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุจุดหมายและความมุ่งหมาย ของการนิเทศติดตาม ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจถึงปัญหาต่างๆ ของนักเรียนที่กำลังสอนอยู่และ พยายามให้ครูสังเกตเห็นและเข้าใจอย่างชัดเจนว่านักเรียนวัยนั้นๆ มีลักษณะพฤติกรรมและ ความต้องการอย่างไร เพื่อจะได้ดำเนินการสอนและจัดกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้สนอง กับความต้องการของนักเรียนให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้
2. เพื่อช่วยให้ครูได้ทราบถึงความแตกต่างของเด็กแต่ละคน ทราบจุดอ่อนใน การเรียนรู้ของแต่ละคนว่าเป็นอย่างไร และช่วยให้สามารถวางแผนการสอนให้เหมาะสม ตามความสามารถเพื่อแก้ไขจุดอ่อนเหล่านั้น การเรียนการสอนจะได้รับผลเต็มเม็ดเต็มหน่วย
3. เพื่อช่วยให้ครูเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งถึงวัตถุประสงค์ในการศึกษาโดยทั่วไปของ แต่ละโรงเรียน ตลอดจนปรัชญาของโรงเรียน และช่วยครูให้ดำเนินการสอนให้บรรลุจุด ประสงค์นั้น
4. เพื่อช่วยให้ครูมีลักษณะความเป็นผู้นำและเป็นนักประชาธิปไตย
5. เพื่อช่วยผู้บริหารโรงเรียนได้สำรวจและค้นพบความสามารถพิเศษของ ครูแต่ละคน เพื่อที่จะได้มอบหมายงานที่เหมาะสมตามความสามารถและความถนัด นอก จากนั้น ยังได้ส่งเสริมความสามารถพิเศษนั้นๆ ได้พัฒนายิ่งขึ้นไปด้วย
6. เพื่อพัฒนาความสามารถในการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
7. เพื่อเสริมสร้างขวัญของครูให้อยู่ในสภาพขวัญและกำลังใจที่ดี เพื่อจะได้ มีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน มีความรักความภาคภูมิใจในอาชีพครูที่ปฏิบัติอยู่ และร่วมมือร่วมใจปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

8. เพื่อช่วยให้ครูรู้สึกปลอดภัยในการทำงานและป้องกันการตำหนิหรือกล่าวโทษครูที่ไม่เป็นธรรม

9. เพื่อประเมินผลการเรียนของเด็กการสอนของครู และหาช่องทางที่จะทำให้ผลการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดีที่สุดในที่สุดเท่าที่จะทำได้

จากความหมายของการนิเทศดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูทุกคนมีหน้าที่ในการนิเทศและต้องปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนของตนเพื่อมุ่งที่จะช่วยเหลือครูในทุกด้าน ให้สามารถพัฒนาตนเองให้มีขวัญและกำลังใจการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย อันจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และการนิเทศยังสามารถพัฒนาผู้เรียนให้เรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ การนิเทศจะดำเนินการอย่างได้ผลตามวัตถุประสงค์ได้ จำเป็นต้องอาศัยขั้นตอนในการปฏิบัติที่เรียกว่า กระบวนการหรือแบบแผนของการปฏิบัติงาน กระบวนการนิเทศภายในของหน่วยศึกษานิเทศก์ผสมผสานกับกระบวนการนิเทศภายในของแฮร์ริส (Harris, 1975 : 14-15 อ้างถึงใน ไพจิตร อุทัยประดิษฐ์, 2551 : 44-48) กำหนดขั้นตอนการนิเทศได้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการวางแผนการนิเทศการนิเทศติดตาม เป็นกิจกรรมที่ต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้บริหารโรงเรียน ผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ การนิเทศติดตามจะสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย จำเป็นต้องใช้ความสามารถในการคาดหมายเหตุการณ์ต่างๆ อย่างแม่นยำ โดยอาศัยข้อสารสนเทศและหลักวิชาการต่างๆ กล่าวคือ ต้องมีการวางแผนการนิเทศ การวางแผน คือ การคาดการณ์หรือกำหนดการเกี่ยวกับการดำเนินงานในอนาคตขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งประกอบด้วยแผนงานโครงการและกิจกรรมสำหรับกระบวนการวางแผนงานนิเทศการศึกษามีหลักการ ดังนี้

1.1 การวางแผนปฏิบัติงาน เพื่อหาข้อกำหนดว่าจะทำอะไร มีขอบเขตอย่างไร เพื่อจะได้ดำเนินการให้ตรงเป้าหมายที่กำหนดไว้ การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และการวางแผนแนวทางการแก้ปัญหาต่างๆ

1.2 การจัดระบบงาน เป็นการจัดแบ่งสายงานการนิเทศการศึกษาในหน่วยงาน อำนาจหน้าที่ของบุคลากรส่วนใด เป็นต้น

1.3 การดำเนินงาน จะใช้วิธีใดดำเนินการติดตามผลและการกำหนดเริ่มปฏิบัติตามแผน แผนสิ้นสุดเมื่อใด เป็นต้น

1.4 การประเมินผลงาน กำหนดวิธีการประเมินผลงานไว้เป็นระยะเพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไข ควรจะประเมินผลทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ การวางแผนการ

นิเทศเป็นขั้นตอน การสำรวจปัญหาและความต้องการการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ การกำหนดนโยบายและจุดประสงค์ของการนิเทศ กำหนดขั้นตอนการปฏิบัติการนิเทศ และการจัดลำดับความจำเป็นเร่งด่วนก่อนหลัง ซึ่งการวางแผนการนิเทศเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญยิ่ง จึงจะสามารถปฏิบัติงานได้สำเร็จตามวัตถุประสงค์

2. ขั้นตอนการนิเทศ เป็นขั้นตอนการเตรียมบุคลากรเตรียมวัสดุเตรียมกิจกรรมให้เรียบร้อยที่สุด เพื่อให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการที่วางไว้ ได้แก่ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศให้แก่ผู้ร่วมงาน ให้ความรู้และทักษะในการนิเทศแก่ผู้นิเทศและผู้ร่วมงาน กำหนดผู้ให้การนิเทศ กำหนดสื่อเครื่องมือและแหล่งทรัพยากร กำหนดกิจกรรมที่จะใช้ในการปฏิบัติ การนิเทศการเตรียมการนิเทศ อาจแบ่งการเตรียมการไว้เป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 เตรียมคนหรือเตรียมบุคลากรโดยอาจใช้ลักษณะดังต่อไปนี้

2.1.1 ประชุมปรึกษากับบุคลากรในโรงเรียนเพื่อสร้างการยอมรับความศรัทธาในกระบวนการนิเทศ

2.1.2 ประชุมให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนิเทศติดตามแก่บุคลากร

2.1.3 สร้างความเข้าใจให้บุคลากรยอมรับในความสามารถที่แตกต่างกันของบุคลากร เพื่อก่อให้เกิดผู้นำผู้ตามที่ดี

2.1.4 สร้างความเข้าใจตรงกันว่า การนิเทศไม่ใช่การจับผิดหรือสร้างปมด้อยให้แก่ครูตรงกันข้ามกับเป็นการช่วยพัฒนาครูให้มีคุณภาพและเพิ่มพูนศักยภาพของตนให้สูงขึ้น

2.1.5 สร้างความเข้าใจตรงกันว่า การนิเทศไม่ใช่การเพิ่มงาน แต่เป็นภารกิจและหน้าที่ของครูพึงปฏิบัติตามบทบาทที่ตนเองเกี่ยวข้อง

2.1.6 สร้างความเข้าใจตรงกันว่า การนิเทศเป็นการรวบรวมความคิดเพื่อแก้ปัญหาและอุปสรรคร่วมกัน การนิเทศเป็นการทำงานในระบบทีมซึ่งจะเสริมสร้างความรักความสามัคคีในหมู่คณะ

2.1.7 สร้างความเข้าใจให้บุคลากรในโรงเรียนตระหนักว่าการนิเทศ จะนำไปสู่ความมั่นใจความถูกต้องและจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้น รวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน

2.1.8 สร้างความรู้ให้บุคลากรในโรงเรียนครบทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านพฤติกรรมศาสตร์ พฤติกรรมองค์การ การพัฒนาตนเองและการพัฒนาองค์การ

2.2 เตรียมงานโดยอาจใช้แนวปฏิบัติในลักษณะต่อไปนี้

2.2.1 กำหนดสื่อเครื่องมือและแหล่งทรัพยากรตามโครงการนิเทศที่จัดทำไว้ในขั้นตอนการวางแผนการนิเทศ

2.2.2 จัดหาและผลิตสื่อประกอบการนิเทศ

2.2.3 กำหนดกิจกรรมการนิเทศวิธีการนิเทศตลอดจนถึงเทคนิคการนิเทศต่างๆ

3. ขั้นตอนการนิเทศเป็นขั้นตอน การนำโครงการนิเทศภายในหน่วยงานที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการได้แล้วไปสู่การปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่ตั้งไว้ การดำเนินการนิเทศภายใน ควรดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการ การลงมือปฏิบัติ ตามโครงการ และการรายงานผลการปฏิบัติ

3.1 การเตรียมการการดำเนินการ ในขั้นตอนนี้แบ่งเป็น 2 ตอนคือ

3.1.1 การจัดทำรายละเอียดในการปฏิบัติงาน หมายถึง การกำหนดงานย่อยที่จะต้องปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้ทราบว่าม้งานอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติ ในการจัดทำรายละเอียดในการปฏิบัติงานนั้น ต้องกำหนดว่าม้งานอะไรบ้าง ใครเป็นผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน การกำกับดูแล การติดตามผลปัญหาและอุปสรรค ซึ่งสามารถนำมาปรับปรุง และใช้เป็นแนวทางในการจัดการทำรายละเอียดของโครงการอื่นต่อไป

3.1.2 การประสานงานกับผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน

3.2 การลงมือปฏิบัติตามโครงการมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

3.2.1 การปฏิบัติตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ ได้แก่ การที่บุคคลได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานย่อยที่ระบุไว้ในโครงการได้ดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

3.2.2 การติดตามควบคุมและกำกับการงาน จุดมุ่งหมายของขั้นตอนนี้ เพื่อติดตามดูแลช่วยเหลือและสนับสนุนให้ปฏิบัติงาน การรวบรวมข้อมูลเพื่อประเมินโครงการ ให้ทราบประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานและการกำหนดวิธีการแก้ไขปรับปรุง ซึ่งดำเนินการลักษณะรวบรวมเอกสาร สัมภาษณ์ ใช้แบบสำรวจ แบบทดสอบ และการออกคำสั่ง หรือหนังสือเวียน เป็นต้น

3.2.3 การเสริมสร้างขวัญและกำลังใจในขณะปฏิบัติงาน ซึ่งจะเพิ่มพลังในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้น ดังนั้นผู้บริหารและผู้ให้การนิเทศจะต้องถือเป็นหน้าที่สำคัญในการเสริมสร้างให้ผู้เข้ารับการนิเทศมีขวัญกำลังใจดีเสมอ สามารถดำเนินการได้โดยปฏิบัติตนเป็นเพื่อนร่วมงานและเป็นทีปรีक्षाที่ดี เปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานแสดงความคิดเห็น สร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน บำเหน็จความชอบตามความเหมาะสม และสร้างการยอมรับในความสำเร็จของการปฏิบัติงาน

3.3 การรายงานผลการปฏิบัติงานมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

3.3.1 การรายงานผลการปฏิบัติงานระหว่างการดำเนินงาน เพื่อให้ทราบถึงปัญหาอุปสรรคในการทำงานและรายงานความก้าวหน้าของการทำงาน อาจเป็นรายงานด้วยวาจาหรือรายงานเป็นประจำทุกเดือน

3.3.2 การรายงานผลการปฏิบัติงานเมื่อสิ้นสุดการดำเนินการ เพื่อรวบรวมข้อมูลต่างๆ ไปใช้ในการประเมินโครงการ

4. ขั้นการเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน ขวัญและกำลังใจหมายถึง สภาพจิตใจและอารมณ์ ซึ่งมีผลกระทบต่อความตั้งใจในการทำงาน ผลกระทบนั้นอาจเกิดขึ้นกับบุคลากรหรือองค์กร ขวัญและกำลังใจที่ดีจะเพิ่มพลังในการทำงานให้สูงขึ้น ซึ่งผู้นิเทศต้องถือเป็นหน้าที่ที่สำคัญที่จะต้องเสริมสร้างให้ผู้รับการนิเทศมีขวัญและกำลังใจที่ดีอยู่เสมอ โดยอาศัยทักษะเชิงมนุษยสัมพันธ์และการจูงใจสามารถดำเนินการได้โดยปฏิบัติตนเป็นเพื่อนร่วมงานที่เป็นทีปรีक्षाที่ดี เปิดโอกาสให้เพื่อนร่วมงานแสดงความคิดเห็น สร้างบรรยากาศที่ดีในการปฏิบัติงาน ให้บำเหน็จความชอบตามความเหมาะสมและสร้างการยอมรับในความสำเร็จของการปฏิบัติงาน

5. ขั้นการประเมินผลการนิเทศติดตาม คือ การประเมินกระบวนการดำเนินงานนิเทศติดตาม กระทำได้โดยการนำข้อมูลจากการปฏิบัติงานมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่คาดหวัง หรือสิ่งที่ระบุไว้ในด้านต่างๆ การประเมินผลการนิเทศติดตาม จัดทำขึ้นเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าของโครงการ พิจารณาผลสัมฤทธิ์ของโครงการว่ามีมากน้อยเพียงใด พิจารณาว่าโครงการดำเนินไปแล้วได้ผลตามจุดประสงค์หรือไม่ และการนำไปปรับปรุงการบริหารให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

5.1 การประเมินก่อนเริ่มโครงการ เป็นการประเมินนโยบายของหน่วยงาน ประเมินความต้องการ ความจำเป็นของบุคลากร การวิเคราะห์กิจกรรม รวมทั้งประเมินทรัพยากรสิ่งที้นำเข้าหรือทางเลือกในการจัดทำโครงการ

5.2 การประเมินผลระหว่างดำเนินการ เป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงงาน การจัดระบบงานหรือการจัดรายงานความก้าวหน้า การเปรียบเทียบผลของการปฏิบัติงานหรือเปรียบเทียบผลนำเข้ากับวิธีการดำเนินงานกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ในโครงการ ว่ามีความสอดคล้องหรือแตกต่างกันอย่างไร

5.3 การประเมินผลหลังการดำเนินงาน เป็นการประเมินผลสรุป เพื่อดูว่าการดำเนินงานได้ผลตามความมุ่งหมายหรือไม่ และมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมอย่างไร โดยเปรียบเทียบผลผลิตที่คาดหวังกับผลผลิตที่เกิดขึ้นจริง ข้อมูลที่ได้จากการประเมินจะแสดงให้เห็นถึงความสำคัญระหว่างผลที่ได้กับจุดประสงค์ของโครงการ ส่วนประกอบสิ่งแวดล้อมปัจจุบันเข้า โดยกระบวนการทั่วไปการประเมินผลสรุปโครงการ จะให้ข้อมูลแก่ผู้ตัดสินใจในเรื่องประสิทธิภาพของโครงการ ค่าใช้จ่ายของโครงการ การเปรียบเทียบประสิทธิผลของการลงทุนกับงานลักษณะที่เปรียบเทียบกันได้ และข้อมูลเสนอแนะ เพื่อยุติการดำเนินการหรือปรับปรุงโครงการ การประเมินผลการนิเทศมุ่งที่จะนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินการในภาพรวมของการนิเทศติดตาม ดังนั้นเพื่อให้การปรับปรุงการดำเนินงานนิเทศติดตามได้มากที่สุด ควรจะได้ประเมินบรรยากาศขององค์กร การสำรวจเจตคติของผู้รับการนิเทศและผู้ให้การนิเทศด้วย นอกจากนี้ควรจัดแบบรายงานผลการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษรและจัดทำอย่างเป็นระบบทุกขั้นตอน ก็จะสามารถทำให้ทราบปัญหาและอุปสรรคตลอดจนแนวทางปรับปรุงพัฒนาแก้ไขในจุดบกพร่องต่อไป

กล่าวโดยสรุป การนิเทศ หมายถึง กระบวนการหรือรูปแบบวิธีการที่ทีมผู้บริหารและคณะครูในโรงเรียนได้ร่วมมือกันจัดทำขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาหรือปรับปรุงครู นักเรียน หรือบุคลากรทางการศึกษาในทุกๆ ด้าน โดยมีกระบวนการจัดทำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการนิเทศอยู่ 5 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนการวางแผนการนิเทศ ขั้นตอนการนิเทศ ขั้นตอนดำเนินการนิเทศ ขั้นเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน และขั้นการประเมินผลการนิเทศ รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจให้บุคลากรในโรงเรียนได้ตระหนักว่า การนิเทศจะนำไปสู่การสร้าง ความมั่นใจ ความถูกต้อง ทั้งยังสามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นและการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนให้เป็นไปตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียนต่อไป

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

1. ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research) หรือ นิยมเรียกว่า PAR เกี่ยวข้องกับการวิจัยอยู่ 2 ประเภท คือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) และการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (Participatory Research) ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมาย ดังนี้

สิทธิณัฐ ประพุทธนิตสาร (2546 : 39) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่น่าจะสะท้อนความจริงที่มีความแตกต่างหลากหลายซับซ้อน โดยไม่มีรูปแบบตายตัว ไม่มีสูตรสำเร็จ แต่ต้องมีวิธีที่เปิดกว้าง ยืดหยุ่นและความลงตัวอยู่ที่สถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เป็นวิธีการที่กระทำร่วมกัน โดยนักวิจัยหรือนักพัฒนาและผู้ปฏิบัติ ผลผสมผสานทฤษฎีและแนวคิดที่ต่างกันของนักวิจัยและนักพัฒนาให้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่เป็นไปได้ในการปฏิบัติของผู้ที่ปฏิบัติหรือผู้ดำเนินงาน (ชาวบ้าน) ที่เริ่มจากผู้คนที่รอบรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตของพวกเขาเป็นประสบการณ์ที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาความรู้และทักษะในการปฏิบัติ เป็นวิธีการที่มีอยู่แล้วในมือของพวกเขาที่จะนำมาพัฒนา

ชอบ เข้มกลัด และโกวิท พวงงาม (2547 : 3-4) ให้ความหมายของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การวิจัยเพื่อการพัฒนาที่รวมการวิจัยอย่างมีส่วนร่วม (Participatory research) กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) เข้าด้วยกันและเป็นเครื่องมือในการจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน โดยคณะนักวิจัยชุมชนและแกนนำชาวบ้านมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน ตั้งแต่การศึกษาชุมชน การวิเคราะห์ปัญหา การหาแนวทางในการแก้ปัญหา ตลอดจนการดำเนินงานและติดตามประเมินผล เพื่อให้ผลการวิจัยนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงในการพัฒนา

สำราญ กำจัดภัย และคณะ (2547 : 10) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการ หมายถึง การวิจัยประเภทหนึ่งที่ทำวิจัยคือผู้ปฏิบัติงานในองค์การหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในองค์การนั้น ซึ่งอาจมีคนเดียวหรือหลายคน หรือทุกคนในองค์การ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาองค์การให้ดีขึ้น โดยนำเอาวิธีการ แนวทาง หรือกิจกรรมต่างๆ ที่ผ่านการพิจารณาตรวจสอบเบื้องต้นแล้วว่าเหมาะสม ไปทดลองปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้ มีการติดตามตรวจสอบและประเมินกระบวนการปฏิบัติงาน และผลลัพธ์ย่อยๆ ที่ต้องการให้เกิดขึ้น

ในแต่ละขั้นตอนของการทำงาน รวมทั้งปัญหาอุปสรรคต่างๆ สะท้อนผลการประเมินที่ได้ให้กับองค์การเป็นระยะ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังเป็นปัญหา จากนั้นดำเนินการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาต่อไป จนกระทั่งปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การนั้นได้รับการคลี่คลาย หรือการพัฒนานั้นบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

นิคม กกขุนทด (2550 : 3-5) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) เป็นกระบวนการวิจัยประเภทหนึ่ง ซึ่งใช้กระบวนการปฏิบัติอย่างมีระบบ ซึ่งผู้วิจัยและเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติและวิเคราะห์วิจารณ์ผลการปฏิบัติการ โดยมีขั้นตอนการเนินการ 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การสังเกต การสะท้อนผลการปฏิบัติ ซึ่งทั้ง 4 ขั้นตอนจะเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างผู้วิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินการจะเป็นลักษณะต่อเนื่องไปจนกว่าจะได้ข้อสรุปที่แก้ไขได้จริง หรือพัฒนาสภาพการณ์ของสิ่งที่ได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นการนำเอาแนวคิด 2 ประการมารวมเข้าด้วยกัน คือ การวิจัยเชิงปฏิบัติการกับการมีส่วนร่วม มาใช้ในการดำเนินการวิจัยเป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อแก้ไขปัญหหรือพัฒนางานขององค์กร หน่วยงานหรือชุมชน โดยนักวิจัยและบุคลากรในองค์กร ชุมชน หรือชาวบ้านทุกคนมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยทุกขั้นตอน ตั้งแต่การศึกษาสภาพและปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญห และติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการวางแผนพัฒนาหรือปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ยังเป็นปัญหา จากนั้นดำเนินการแก้ไขปัญหหรือพัฒนาต่อไป จนกระทั่งปัญหาที่เกิดขึ้นในองค์การนั้นได้รับการแก้ไข หรือการพัฒนานั้นบรรลุเป้าหมายตามที่ต้องการ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

การวิจัยจะเป็นไปตามจุดมุ่งหมาย ผู้วิจัยและผู้มีส่วนร่วมในการวิจัยควรเข้าใจหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยนั้นๆ มีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายหลักการและแนวคิดเกี่ยวกับการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ดังนี้

นิตยา เงินประเสริฐศรี (2544 : 61-62) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเป็นกลยุทธ์ที่สะท้อนให้เห็นถึงการเดินทางไปสู่การพัฒนา (Journey of Development) โดยมีการเปลี่ยนแปลงจากสิ่งที่เป็นอยู่ไปสู่สิ่งที่สามารถเป็นไปได้ ทั้งในระดับปัจเจกชนและระดับสังคม โดยหัวใจสำคัญของการเปลี่ยนแปลงอยู่ที่กระบวนการวิจัย ซึ่งใช้แนวทางการร่วมมือ (Collaborative Approach) ระหว่างนักวิจัยกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ทั้งนี้กระบวนการวิจัยจะต้องเป็นประชาธิปไตย ยุติธรรม มีอิสระ ส่งเสริมคุณค่าของชีวิต

และกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจะเข้าร่วมสังเกตตรวจสอบสถานการณ์ต่างๆ สะท้อนความคิดเห็นและความต้องการของตน ทรัพยากรที่มีอยู่ อุปสรรคและปัญหาที่ปรากฏอยู่ ตรวจสอบทางเลือกที่เป็นไปได้ และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีจิตสำนึกไปสู่การเปลี่ยนแปลงใหม่

เนลลิว บุริภักดี และคณะ (2545 : 238) กล่าวว่า กิจกรรมของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีลักษณะ 3 ประการ ที่เชื่อมโยงเข้าด้วยกันอย่างผสมกลมกลืน คือ

1. เป็นการค้นคว้าวิจัยเพื่อให้ได้คำตอบที่จำเป็น เช่น ข้อมูลความจริง ปัญหาเชิงพัฒนาที่จะต้องแก้ไข สมมติฐานสำหรับการทดสอบต่อไป แผนการดำเนินงาน สำหรับการพัฒนาหรือแก้ปัญหา และการติดตามประเมินผลการพัฒนาแก้ไขปัญหา
2. เป็นการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกลุ่มเป้าหมาย ผู้ซึ่งเป็นทั้งผู้ร่วมดำเนินการวิจัยและผู้ได้รับผลลัพธ์ของการวิจัย
3. เป็นการปฏิบัติการในการดำเนินชีวิตจริง มิใช่เป็นการจำลองจากชีวิตจริงมาเพื่อการวิจัย และผู้เข้ามามีส่วนร่วมในการวิจัยจะเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกิจกรรมครั้งนี้

อมรา พงศาพิชญ์ (2545 : 29-30) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นการวิจัยร่วมกันระหว่างนักวิจัยภายนอกกับกลุ่มเป้าหมายในทุกขั้นตอนของกระบวนการวิจัย (เรียกกลุ่มเป้าหมายว่า “นักวิจัยภายใน” ซึ่งอาจเป็นกลุ่มคนในองค์กรใดองค์กรหนึ่ง กลุ่มคนในโครงการต่างๆ หรือกลุ่มชาวบ้าน ฯลฯ) ทั้งในขั้นตอนการค้นหาปัญหาและประเด็นปัญหาต่างๆ และการวิเคราะห์ข้อมูลและสถานการณ์เพื่อทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับปัญหาและปัจจัยสาเหตุของปัญหา วิธีการศึกษา เน้นการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (นักวิจัยภายนอกมีส่วนร่วมในกิจกรรม) และการสัมภาษณ์ในลักษณะเป็นการพูดคุยหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน และยังเน้นการให้ความสำคัญกับข้อมูลและความคิดของกลุ่มเป้าหมาย โดยทั่วไปการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมจะเน้นการค้นหาข้อมูลร่วมกันระหว่างนักวิจัยและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อใช้ในอธิบายปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น แต่ถ้ามีการนำเอาการวิจัยแบบมีส่วนร่วมไปประยุกต์เพื่อการพัฒนาโดยบูรณาการไปพร้อมๆ กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่มุ่งเน้นการค้นหาวิธีการแก้ปัญหาหรือพัฒนาและนำไปปฏิบัติการจริง ลักษณะการวิจัยดังกล่าวจะเรียกว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

เคมมิส และวิลคินสัน (Kemmis & Wilkinson. 1998 : 23 อ้างถึงใน จันทร์โท จันท์พิมพ์. 2553 : 58-59) ได้เสนอหลักการและคุณลักษณะพื้นฐานของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) ที่พอสรุปได้ดังนี้

1. PAR เป็นกระบวนการทางสังคม (PAR is a Social Process) เนื่องจากมีความเชื่อว่ากระบวนการพัฒนาบุคคลกับกระบวนการเปลี่ยนแปลงทางสังคมต้องเป็นไปอย่างสัมพันธ์กันไม่ว่าบุคคลนั้นๆ จะได้รับประโยชน์โดยส่วนตนมากน้อยเพียงใด

2. PAR มีลักษณะของการมีส่วนร่วมของคนที่ทำวิจัย (PAR is Participatory) ในการวิจัยอาจจะเริ่มต้นหรือจุดประกายจากภายนอก แต่ในกระบวนการวิจัยจะเน้นที่การมีส่วนร่วมของทุกคนในกลุ่มหรือในชุมชน เป็นเจ้าของการวิจัยร่วมกัน ไม่ใช่เพียงในฐานะผู้ให้ข้อมูลกับนักวิจัยภายนอกหรือในฐานะเฉพาะผู้ได้รับประโยชน์ แต่ถือว่าทุกคนร่วมกันทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องของตนเอง ไม่ใช่การทำวิจัยในเรื่องของคนอื่นหรือกลุ่มอื่น ทุกคนมีส่วนร่วมในการพิเคราะห์วิเคราะห์ศักยภาพและคุณค่าในตน มีส่วนร่วมในการจัดการใช้ความรู้ความคิดของตนเพื่อการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งเรียนรู้ที่จะสะท้อนความคิด วิพากษ์วิจารณ์ตนเองในสิ่งที่ได้กระทำร่วมกัน ทั้งนี้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในอุดมคตินั้น สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการวิจัย ตั้งแต่การกำหนดปัญหาการวิจัย การเลือกวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การปฏิบัติตามแผน การสรุปผล การประเมินผล

3. PAR เป็นการปฏิบัติ (PAR is Practical) โดยเฉพาะการปฏิบัติที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ของคนในสังคม โดยมุ่งทำความเข้าใจวิธีการและผลการปฏิบัติและผลที่เกิดขึ้น โดยที่ความรู้ที่ได้จากการวิจัยจะเป็นพื้นฐานของการปฏิบัติ

4. PAR เป็นการดำเนินการวิจัยที่มีฐานคิดในการให้อิสระภาพกับนักวิจัย (PAR is Emancipatory) กล่าวคือ เป็นการปลุกจิตสำนึกเพื่อให้คนได้คลี่คลายและเอาชนะอุปสรรคอันเนื่องมาจากการถูกเอารัดเอาเปรียบในสังคมที่มีโครงสร้างไม่เป็นธรรม ทำให้คนเรียนรู้ที่จะแบ่งปันและร่วมสร้างสิ่งที่เป็นธรรมและสงบสุขมากขึ้น

5. PAR คือ กระบวนการที่ต้องผ่านการวิพากษ์และสะท้อนผลปฏิบัติ (PAR is Critical) และการสะท้อนตนเอง (Self-Reflection) ในขั้นตอนของการวิจัย ทั้งก่อนและหลังการปฏิบัติ

6. PAR คือ ลำดับขั้นตอนตามวงจรที่ต้องปฏิบัติในการวิจัย (PAR is Recursive) ที่สะท้อนถึงการเรียนรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะช่วยให้เรียนรู้ต่อไปจากการปฏิบัติร่วมกัน

อัจฉราวดี สุขชัยบรร (2553 : 21) กล่าวว่า แนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม นั้น มีวัตถุประสงค์มุ่งไปที่การแก้ไขปัญหาเพื่อการพัฒนา เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นกระบวนการของการทำงานร่วมกัน อันต้องอาศัยการค้นคว้าหาปัญหาข้อโต้แย้ง วิเคราะห์สาเหตุแห่งปัญหา และเหนือสิ่งอื่นใดต้องปฏิบัติงานร่วมกันเป็นกลุ่มในการแก้ไข

ปัญหานั้นๆ นอกจากนี้จากวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ยังเป็นกระบวนการวิจัย ที่มีการพลิกแพลงนำเอาการปฏิบัติกับการพิจารณาไตร่ตรองเพื่อการสะท้อนกลับ รวมเข้าด้วยกัน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขอย่างมีเหตุมีผล โดยเป้าหมายสูงสุดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม คือการช่วยให้ประชาชนมีเป้าหมายและสนับสนุนเป้าหมายในการพัฒนาของตนเอง โดยที่ผู้ดูแลแล้ว นอกจากจะสามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นพร้อมทั้งได้รับความรู้แล้ว การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ยังสร้างแนวทางที่จะสามารถทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องแก้ไขปัญหต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วยตนเอง เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในครั้งต่อไป

กล่าวโดยสรุป แนวคิดการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการค้นหาข้อมูลร่วมกันระหว่างนักวิจัยและกลุ่มเป้าหมาย เพื่อใช้ในแก้ปัญหต่างๆ ที่เกิดขึ้นในองค์กรหรือชุมชนที่สนใจศึกษา โดยทุกคนมีส่วนร่วมในการวิจัยร่วมกัน ไม่ใช่เพียงในฐานะผู้ให้ข้อมูลกับนักวิจัย แต่ถือว่าทุกคนร่วมกันทำวิจัยเกี่ยวกับเรื่องของตนเอง และมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนของการวิจัย ตั้งแต่การกำหนดปัญหาการวิจัย การเลือกวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การปฏิบัติตามแผน การสรุปผล การประเมินผลการวิจัย การวิจัยประเภทนี้ จะไม่เรียกกลุ่มเป้าหมายในการทำวิจัยว่ากลุ่มตัวอย่างหรือกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเหมือนการวิจัยทั่วไป แต่จะเรียกว่า “นักวิจัยภายในหรือนักวิจัยร่วม” เพราะบทบาทของกลุ่มเป้าหมาย ไม่ใช่เพียงแค่ผู้ให้ข้อมูล แต่เป็นผู้มีส่วนร่วมในการทำวิจัย ในขณะที่นักวิจัยเอง (นักวิจัยภายในหรือนอก) ก็ไม่ใช่เพียงเป็นผู้สังเกตการณ์เท่านั้น แต่จะเข้ามามีส่วนร่วมในปัญหาของกลุ่มเป้าหมายที่นักวิจัยทำงานร่วมอยู่ด้วย

3. ลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) เป็นวิธีการวิจัยเพื่อพัฒนาการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปัญหที่มีอิทธิพลมาจากการร่วมมือร่วมใจมากกว่าการถูกบังคับหรือการทำตามคำสั่ง เป็นการพัฒนาการมาจากการวิจัยทางการศึกษาและการวิจัยทางสังคม วิธีการวิจัยประกอบด้วย การมีส่วนร่วม การให้ผลสะท้อนกลับ เพื่อการพัฒนาสถานการณ์ทางสังคมให้ดีขึ้น โดยเฉพาะสังคมที่เป็นหน่วยงานทางการศึกษานั้นๆ

สุวิมล ว่องวานิช (2544 : 11) ได้กล่าวถึงลักษณะของวิจัยปฏิบัติการดังนี้ ผู้วิจัยคือ ผู้ที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน (ในทางการศึกษา ผู้วิจัย คือ ครู) สิ่งที่ถูกวิจัย คือ ปฏิบัติการทางการศึกษา วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ พัฒนาการเรียนการสอน การค้นหาแนวทางการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้น การพัฒนาวิชาชีพ วิธีการวิจัย คือ กระบวนการค้นหาความรู้ที่มี

ขั้นตอน หลักการสำคัญ คือ การมีส่วนร่วมและการปฏิบัติลักษณะสำคัญของการวิจัยปฏิบัติการ ได้แก่

1. การสะท้อนกลับผลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของตนเองและผลที่เกิดขึ้น
2. การเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน เพื่อร่วมงาน มีส่วนในการวิพากษ์วิจารณ์การปฏิบัติงานและผลที่ได้รับ
3. กระบวนการที่มีการดำเนินงานเป็นวงจรต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน
4. ผลที่ได้จากการวิจัยนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน

เฉลียว บุรีภักดี และคณะ (2545 : 239) กล่าวว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม อาจมีรูปแบบของการมีส่วนร่วมแบบหนึ่งแบบใดใน 3 รูปแบบ ต่อไปนี้

1. มีนักวิจัยจากภายนอกเป็นนักวิจัยหลักในระยะแรกๆ หรือวงรอบแรกๆ ของกระบวนการวิจัย โดยมีประชาชนในท้องถิ่น (หรือผู้ปฏิบัติงานในองค์กร) ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย เข้ามาเป็นนักวิจัยร่วม (นักวิจัยภายใน) จนกระทั่งถึงระยะหนึ่งหรือวงรอบหลังๆ จึงค่อยถ่ายโอนความรับผิดชอบของบทบาทผู้นำของนักวิจัยหลักจากภายนอกไปยังสมาชิกในชุมชน (หรือในองค์กร) โดยอาจจะมึนักวิจัยหลักหรืออาจไม่มีก็ได้

2. ไม่มีนักวิจัยหลักจากภายนอก แต่อาจมีผู้ให้คำปรึกษาคนเดียวหรือเป็นคณะผู้ให้คำปรึกษา และมีสมาชิกผู้ร่วมวิจัยจากชุมชนท้องถิ่น (หรือจากองค์กร) นั้น ดำเนินการจัดรูปองค์กรคณะผู้วิจัยขึ้นเองตามที่เหมาะสมกับลักษณะปัญหาเชิงพัฒนาที่ ต้องการแก้ไขของชุมชนท้องถิ่น (หรือองค์กร)

3. รูปแบบอื่นที่ดัดแปลงหรือประยุกต์ไปจากรูปแบบในข้อ 1 และข้อ 2 เช่น ไม่เรียกนักวิจัยหลักจากภายนอกและไม่เรียกผู้ให้คำปรึกษา แต่อาจเรียกว่า ผู้อำนวยความสะดวกกระบวนการ (Facilitator) เป็นต้น

องอาจ นัยพัฒน์ (2551 : 339) อรรถาธิบายการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไว้ว่า (participatory action research) หรือที่รู้จักกันในชื่อสั้นๆ ว่า “PAR” เป็นรูปแบบการวิจัยที่เกิดจากการบูรณาการผสมผสานแนวคิดระหว่างการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (participatory research) หรือ “PR” กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) หรือ “AR” เข้าด้วยกัน การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบนี้ถือว่าเป็นแนวทางหรือกลยุทธ์ในการสืบค้นหาความรู้ความจริงทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์แบบใหม่ โดยมีจุดเน้นอยู่ที่การมีส่วนร่วมระหว่างนักวิจัยในฐานะผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกและบุคคลที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน

องค์กร หรือชุมชน ในฐานะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้ส่วนเสียกับปัญหาการวิจัยที่เกิดขึ้นจริงในสถานที่ดังกล่าว ผลการศึกษาวิจัยที่ค้นพบหรือสรรค์สร้างขึ้นในรูปของความรู้เชิงปฏิบัติการที่ได้จากการสืบค้นแบบมีส่วนร่วมระหว่างมุมมองของคนใน (emic view) และคนนอก (etic view) จะถูกนำไปใช้สำหรับปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างทันที่ทันที่ ตามความหมายโดยนัยนี้จะพบว่า การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (PAR) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (AR) มีความหมายใกล้เคียงกันค่อนข้างมาก กล่าวคือ มีองค์ประกอบหลักร่วมกัน 3 ประการ ได้แก่ การสืบค้นหาความรู้ความจริง หรือการวิจัย (inquiry or research) การมีส่วนร่วม (participation) และการลงมือดำเนินการเปลี่ยนแปลงใดๆ (action) องค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้ มีความสำคัญยิ่ง ถ้าส่วนใดส่วนหนึ่งขาดหายไป กระบวนการวิจัยจะไม่เรียกว่าเป็น PAR หรือ AR

สรุปได้ว่า ลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นรูปแบบการวิจัยที่เกิดจากการบูรณาการผสมผสานแนวคิดระหว่างการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (participatory research) หรือ “PR” กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) หรือ “AR” เข้าด้วยกัน เป็นวิธีการวิจัยในการสืบค้นหาความรู้ความจริงเพื่อพัฒนา เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขปัญหามีอิทธิพลมาจากการร่วมมือร่วมใจ มากกว่าการถูกบังคับหรือการทำตามคำสั่ง เป็นการพัฒนาการมาจากการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่มีหลักเกณฑ์ในการหาทางแก้ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน การพัฒนาวิชาชีพ วิธีการวิจัยประกอบด้วย การมีส่วนร่วม การให้ผลสะท้อนกลับ เพื่อการพัฒนาหน่วยงานหรือสถานการณ์ทางสังคมให้ดีขึ้น โดยองค์ประกอบหลักร่วมกัน 3 ประการ ได้แก่ การสืบค้นหาความรู้ความจริง หรือการวิจัย (inquiry or research) การมีส่วนร่วม (participation) และการลงมือดำเนินการเปลี่ยนแปลงใดๆ (action) องค์ประกอบทั้ง 3 ประการนี้มีความสำคัญยิ่ง ถ้าส่วนใดส่วนหนึ่งขาดหายไป กระบวนการวิจัยจะไม่เรียกว่าเป็น PAR

4. ขั้นตอนของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

ขั้นตอนและระเบียบวิธีของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีพื้นฐานมาจากการวิจัยแบบมีส่วนร่วม (participatory research) กับการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมดังกล่าว มีนักการศึกษาได้อธิบายไว้ดังนี้

สุวิมล ว่องวานิช (2544 : 13) ได้กล่าวถึงขั้นตอนของการวิจัย มีกระบวนการทำงานที่เป็นวงจรวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน สำหรับการวิจัยปฏิบัติการนี้ เรียกย่อๆ ว่าวงจร PAOR มี 4 ขั้นตอน คือ

1. การวางแผน (Planning) การวางแผนหลังจากที่วิเคราะห์และกำหนดประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไข
2. การปฏิบัติ (Action) การปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้
3. การสังเกต (Observation) การสังเกตผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน
4. การสะท้อนผล (Reflection) สะท้อนผลหลังจากการปฏิบัติงาน ให้มีผู้มีส่วนร่วม ได้วิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานต่อไป

ไพโรจน์ ชลารักษ์ (2549 : 20-21) อธิบายไว้ว่า หากพิจารณาในรูปของกระบวนการวิจัยการมีส่วนร่วมของฝ่ายต่างๆ สามารถระบุได้ตามลำดับขั้น หรือกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมได้หลายขั้นตอน ซึ่งช่วยให้เห็นบทบาทหน้าที่ของผู้เข้าร่วมการวิจัยแต่ละฝ่ายได้อย่างชัดเจน และในทางปฏิบัติแล้ว กระบวนการวิจัยก็ต้องดำเนินไปโดยความร่วมมือกันทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเป็นลำดับขั้นตอน ตั้งแต่ต้นจนจบสิ้นกระบวนการดังต่อไปนี้

1. ขั้นการศึกษาบริบท ในขั้นนี้ นักวิจัยจะทำการกำหนดพื้นที่หรืออาณาบริเวณที่จะทำการศึกษาริวิจัยเพื่อทำประชาคม โดยมีนักพัฒนาประชาสัมพันธ์ชักชวนให้ชาวบ้านเข้าร่วม และชาวบ้านเข้าร่วมกิจกรรมการวิจัย
2. ขั้นกำหนดปัญหา ในขั้นตอนนี้ นักวิจัยสรุปคำถามหรือปัญหา รวมทั้งอธิบายเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการแก้ไขปัญหามาให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เห็นภาพและเกิดความเข้าใจตรงกัน ส่วนนักพัฒนาทำความเข้าใจประเด็นปัญหาจะมองเห็นผลของการวิจัยได้อย่างชัดเจน และครอบคลุมส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ และชาวบ้านได้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อให้ข้อมูล และแสดงความคิดเห็นหรือความต้องการ ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้ว การวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพจริงที่เกิดขึ้นหรือสอดคล้องกับความต้องการพัฒนาที่ประสงค์ได้นั้น ย่อมหลีกเลี่ยงไม่พ้นการที่นักวิจัยจะต้องสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชนในชุมชนท้องถิ่น รวมถึงการสร้างความตระหนักในบทบาทและความสำคัญของการมีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัย ขั้นการกำหนดปัญหาร่วมกับชาวบ้านในชุมชน จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้วิจัยจะต้องดำเนินการให้เกิดผลอย่างแท้จริง ก่อนจะเริ่มดำเนินงานในขั้นตอนอื่น

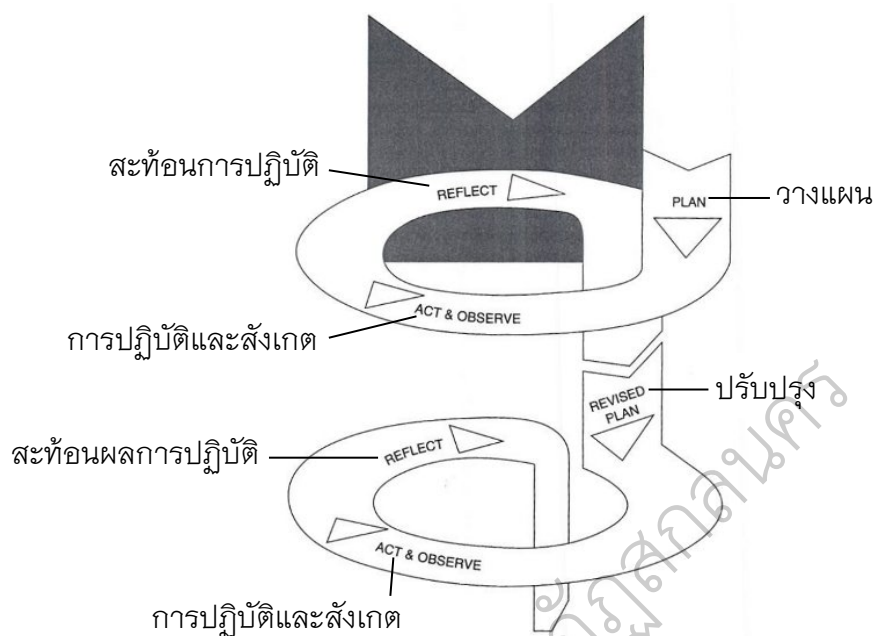
3. ขั้นการวางแผนปฏิบัติงานวิจัย ในขั้นตอนนี้ นักวิจัยจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานวิจัยให้ชัดเจน รวมทั้งระบุว่าผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของการทำวิจัยแต่ละฝ่ายจะมีส่วนร่วมอะไร และอย่างไร เมื่อใดบ้าง พร้อมทั้งแผนการปรับปรุงหรือปรับเปลี่ยน วิธีการวิจัย ส่วนนักพัฒนาจะเข้าร่วมปฏิบัติการวิจัย โดยติดตามผลการดำเนินงานวิจัยทุกขั้นตอน และคอยตรวจสอบผลของการดำเนินงานว่ามีสิ่งใดที่ผิดพลาดหรือไม่ เป็นไปตามแผนหรือเป้าหมาย หรือมีสิ่งใดที่เกิดแทรกซ้อนขึ้นมาหรือไม่ โดยชาวบ้านนั้น จะเข้ามามีส่วนร่วมลงมือในการปฏิบัติงานวิจัยตามแผนและตรวจสอบผลว่าพึงพอใจหรือไม่

4. ขั้นการติดตาม ตรวจสอบและปรับปรุง รวมทั้งการแก้ไขระหว่างการปฏิบัติงานวิจัย ในขั้นนี้ นักวิจัยมีส่วนร่วมโดยการพิจารณาหาทางปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติการวิจัยแบบมีส่วนร่วม โดยอาศัยข้อมูลจากทุกฝ่าย แล้วนำมาทำการปรับเปลี่ยนให้เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย โดยนักพัฒนาจะเข้ามีส่วนร่วมด้วยการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานวิจัยและประเมินว่า ผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ เป็นต้น และประชาชนหรือชาวบ้านจะเข้าร่วมด้วยการรับรู้ถึงการปรับเปลี่ยนการปฏิบัติงานตามที่นักวิจัยกำหนด รวมทั้งให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ที่แสดงถึงความพึงพอใจและความสำเร็จของการดำเนินการวิจัย

5. ขั้นการสรุปผลการวิจัย ในขั้นตอนนี้ นักวิจัยจะทำการสรุปผลการวิจัย และเรียบเรียงเป็นรายงานการวิจัยออกเผยแพร่ นักพัฒนามีส่วนร่วมด้วยการรับทราบและตรวจสอบประเมินผลการวิจัยว่า ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรบ้าง โดยชาวบ้านเข้ามีส่วนร่วมด้วยการให้ข้อมูลย้อนกลับผลของการวิจัยว่าพึงพอใจ และได้ผลตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ และแสดงความคิดเห็นอื่นประกอบข้อมูลด้วยว่าเพราะเหตุใด

องอาจ นัยวัฒน์ (2551 : 342-344) ได้กล่าวถึงกระบวนการดำเนินการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart (1988 : 11) ไว้ว่า ประกอบด้วยกิจกรรมการวิจัยที่สำคัญ 4 ขั้นตอนหลักคือ (ก) วางแผนเพื่อไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น (planning) (ข) ลงมือปฏิบัติการตามแผน (action) (ค) สังเกตการณ์ (observation) กระบวนการและผลของการเปลี่ยนแปลง และ (ง) สะท้อนกลับ (reflection) กระบวนการและผลของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นและปรับปรุงแผนการปฏิบัติงาน และดำเนินการเช่นนี้ต่อไปเรื่อยๆ ความสัมพันธ์ระหว่างกิจกรรมการวิจัยหลักที่หมุนเคลื่อนไปเป็นวัฏจักรของกระบวนการวิจัย โดยเรียกว่าวงจรกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart

เป็นการดำเนินงานวิจัยที่ไม่แยกกิจกรรมการสืบค้นหาความรู้ความจริงออกจากกิจกรรมการพัฒนาที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน โดยมีลักษณะดังภาพประกอบ 4



ภาพประกอบ 4 วงจรกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis & McTaggart
ที่มา: องอาจ นัยพัฒน์. 2551 : 343

กระบวนการดำเนินงานการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามความคิดของ Kemmis & McTaggart (1988 : 11 อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์. 2551 : 343-344) เป็นกิจกรรมการวิจัยที่มีขั้นตอนหลัก 4 กิจกรรม มีรายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน (planning) เป็นการกำหนดแนวทางปฏิบัติการไว้ก่อนล่วงหน้า โดยอาศัยการคาดคะเนแนวโน้มของผลลัพธ์ที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติการตามแผนที่วางไว้ กอปรกับการระลึกถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวในอดีตที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหาที่ต้องการแก้ไขตามประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมของผู้วางแผน ภายใต้การใคร่ครวญไตร่ตรองถึงปัจจัยสนับสนุนขัดขวางความสำเร็จในการแก้ไขปัญหานั้น รวมทั้งสถานการณ์เงื่อนไขอื่นๆ ที่แวดล้อมปัญหาอยู่ในเวลานั้น โดยทั่วไปการวางแผนจะต้องคำนึงถึงความยืดหยุ่น ทั้งนี้เพื่อจะได้สามารถปรับเปลี่ยนให้เข้ากับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งอาจไม่เป็นไปตามเงื่อนไขหรือยากต่อการควบคุมให้เป็นไปในทางที่พึงปรารถนาได้ กิจกรรมที่กำหนดไว้ใน

แผนปฏิบัติการจะต้องประกอบด้วยกิจกรรมที่ส่งผลต่อการแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่งเป็น
 อย่างดี และเป็นกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกลมกลืนกับบริบททางด้านสังคมวัฒนธรรม
 การเมือง และอื่นๆ ที่เป็นอยู่ในสถานการณ์เวลานั้น

2. การปฏิบัติการ (action) เป็นการลงมือดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้
 อย่างระมัดระวังและควบคุมการปฏิบัติการให้เป็นไปตามที่ระบุไว้ในแผน อย่างไรก็ตาม ใน
 ความเป็นจริงการปฏิบัติการตามแผนที่กำหนดไว้มีโอกาสเกิดการพลิกผันหรือแปรเปลี่ยน
 ไปตามเงื่อนไขและข้อจำกัดในสถานการณ์เวลานั้นได้ ด้วยเหตุนี้แผนปฏิบัติการที่ดีจะต้องมี
 ลักษณะเป็นเพียงแผนทดลองหรือแผนชั่วคราว ซึ่งเปิดช่องทางให้ผู้ปฏิบัติการสามารถปรับ
 เปลี่ยนได้ตามเงื่อนไขปัจจัยที่เป็นอยู่ในขณะนั้น ดังที่กล่าวมาแล้ว การปฏิบัติการที่ดีจะต้อง
 ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเป็นพลวัตภายใต้การใช้ดุลยพินิจตัดสินใจ สิ่งใดควรกระทำตามแผน
 ที่วางไว้ ประสบการณ์ที่ผ่านมาช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกระทำของตนได้บางส่วน
 แต่ประสบการณ์เหล่านั้นก็เป็นเพียงสมมติฐานชั่วคราว (working hypothesis) ซึ่งอาจไม่
 สอดคล้องกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในเวลานั้นก็ได้

3. การสังเกตการณ์ (observation) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ
 กระบวนการและผลที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่ได้ลงมือกระทำลงไป (ทั้งที่ตั้งใจและ
 ไม่ได้ตั้งใจ) รวมทั้งสังเกตการณ์ปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยขัดขวางการดำเนินงานตามแผน
 ที่วางไว้ ตลอดจนประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างปฏิบัติการตามแผนที่ว่ามีสภาพ
 หรือลักษณะเป็นอย่างไร การสังเกตการณ์ที่ดีจะต้องมีการวางแผนไว้ก่อนล่วงหน้าอย่างคร่าวๆ
 โดยจะต้องมีขอบเขตไม่แคบหรือจำกัดจนเกินไป เพื่อจะได้เป็นแนวทางสำหรับการสะท้อน
 กลับกระบวนการและผลการปฏิบัติที่จะเกิดขึ้นตามมา นอกจากนี้จะต้องตอบสนองต่อการ
 เปลี่ยนแปลงใดๆ ที่มองเห็นได้ด้วยตาและสัมผัสได้ด้วยกายหรือใจ และจะต้องมีความยืดหยุ่น
 ต่อการเก็บรายละเอียดของสรรพสิ่งต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ในหลายแง่มุมและหลายรูปแบบ
 ดังนั้น นักวิจัยเชิงปฏิบัติการจะต้องมีความพร้อมตลอดเวลาในการสังเกตการณ์การเปลี่ยนแปลง
 ของสรรพสิ่งต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นและไม่เกิดขึ้นตามแผนที่วางไว้

4. การสะท้อนกลับ (reflection) เป็นการทวนระลึกถึงการกระทำตามที่บันทึก
 ข้อมูลไว้จากการสังเกตอย่างครุ่นคิดไตร่ตรองในเชิงวิพากษ์กระบวนการและผลการปฏิบัติ
 งานตามแผนที่วางไว้ ตลอดจนการใคร่ครวญเกี่ยวกับปัจจัยสนับสนุนและปัจจัยขัดขวาง
 การพัฒนา รวมทั้งประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นว่าเป็นไปตามที่พึงประสงค์หรือไม่ กลยุทธ์
 ประการหนึ่งที่ช่วยให้กระบวนการสะท้อนกลับเกิดขึ้นอย่างได้ผล ได้แก่ การอภิปรายซักถาม

ในลักษณะวิพากษ์วิจารณ์หรือประเมินผลการปฏิบัติงานระหว่างบุคคลที่มีส่วนร่วมในการวิจัยภายใต้การยึดมั่นต่อเป้าหมายของกลุ่มเป็นหลัก การสะท้อนกลับโดยอาศัยกระบวนการกลุ่มดังกล่าวนี้ จะนำไปสู่การรื้อถอน (deconstruction) แนวคิดความเชื่อและการปฏิบัติงานอย่างเดิม ไปสู่การฟื้นฟูหรือปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานตามแนวทางดั้งเดิมเปลี่ยนไปเป็นการปฏิบัติงานตามวิธีการใหม่ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการทบทวนและปรับปรุงวางแผนปฏิบัติการในวงจรกระบวนการวิจัยในรอบหรือเกลียวต่อไป

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนของกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการขั้นตอนตามแนวคิดของเคมมิส และแม็กแท็กการ์ท (Kemmis and McTaggart. 1988 : 11 อ้างถึงใน งามใจ นัยพัฒน์, 2551 : 342-344) ซึ่งประกอบด้วยไปด้วยขั้นตอนในการปฏิบัติ 4 ขั้นตอน คือ 1. การวางแผน (planning) 2. การปฏิบัติการ (action) 3. การสังเกตการณ์ (observation) และ 4. การสะท้อนกลับ (reflection) ที่นำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาองค์กร ให้มีการพัฒนาหรือได้รับการแก้ไข้ปัญหา โดยมีกิจกรรมการวิจัยหลักที่หมุนเคลื่อนไปเป็นวัฏจักรของกระบวนการวิจัย (action research spiral) เป็นวงรอบในการปฏิบัติเช่นนี้เรื่อยไป ซึ่งเป็นกระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ไข้ปัญหาในปัจจุบันอย่างแพร่หลาย

บริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

1. ข้อมูลทั่วไป

โรงเรียนเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2511 โดยแยกจากโรงเรียนเทศบาล ๒ “เชิงชุมอนุชนวิทยา” ได้รับอาคารจากศาลมอบให้เทศบาล และได้ตัดแปลงอาคารศาลเป็นห้องเรียน มีนักเรียนตั้งแต่ ป.5-7 จำนวนทั้งหมด 6 ห้องเรียน ขณะนั้นมีนายสันต์ ไชยมาศ เป็นครูใหญ่ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 8.7 ไร่ ต่อมาใน พ.ศ. 2514 ได้อาคารเรียน “รัฐอุปถัมภ์ 1” มีจำนวนนักเรียน 350 คน มีนายศิริศักดิ์ เชื้อสกุล เป็นครูใหญ่ในปี พ.ศ. 2526 กรมการปกครองได้อนุมัติสร้างอาคารเรียน “รัฐอุปถัมภ์ 2” ได้รับนักเรียนชั้นอนุบาล ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และในปี พ.ศ.2536 จังหวัดสกลนครได้สร้างประติมากรรมด้านข้างโรงเรียนทำให้พื้นที่ของโรงเรียนเหลือเพียง 5 ไร่ ในปี พ.ศ.2555 เทศบาลนครสกลนครได้ประกาศเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสกลนคร โดยได้เปลี่ยนชื่อสถานศึกษาและปรับระบบการจัดการศึกษาจากโรงเรียน

เทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เปลี่ยนชื่อเป็น โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” จัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – มัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2555 โดยโอนนักเรียนโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสกลนคร จากโรงเรียนเทศบาล ๑ “เชิงชุมประชาชนกุล” โรงเรียนเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และโรงเรียนเทศบาล ๒ “เชิงชุมอนุชนวิทยา” ทั้งในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย มาศึกษายังโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2555 โดยมีนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 548 คน นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 144 คน รวมทั้งหมดจำนวน 692 คน

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ปัจจุบันมีผู้บริหาร จำนวน 3 คน ครู จำนวน 35 คน บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 43 คน และนักเรียน จำนวน 692 คน ดังตาราง 1 และ ตาราง 2

ตาราง 1 ข้อมูลจำนวนผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ปีการศึกษา 2555

ตำแหน่ง	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	1	-	1
รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	1	1	2
ครู	11	24	35
พนักงานจ้างทั่วไป	-	1	1
พนักงานจ้างตามภารกิจ	-	1	1
ครูช่วยสอน	-	1	1
ภารโรง	2	-	2
แม่ครัว	-	-	-
รวม	15	28	43

ตาราง 2 ข้อมูลจำนวนนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”
ปีการศึกษา 2555

ระดับชั้น	เพศ		รวมทั้งสิ้น	แต่งกายไม่ ถูกระเบียบ		ไม่รักษา ความสะอาด		รวม (คน)
	ชาย	หญิง		ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
มัธยมศึกษาปีที่ 1/1	15	18	33	-	1	3	-	4
มัธยมศึกษาปีที่ 1/2	18	15	33	1	2	1	-	4
มัธยมศึกษาปีที่ 1/3	18	15	33	2	-	-	2	4
มัธยมศึกษาปีที่ 1/4	19	13	32	-	-	2	2	4
มัธยมศึกษาปีที่ 1/5	17	14	31	-	-	2	2	4
มัธยมศึกษาปีที่ 2/1	22	21	43	1	1	2	-	4
มัธยมศึกษาปีที่ 2/2	24	24	48	1	1	2	-	4
มัธยมศึกษาปีที่ 2/3	24	21	45	2	1	1	-	4
มัธยมศึกษาปีที่ 2/4	21	24	45	1	1	2	-	4
มัธยมศึกษาปีที่ 2/5	23	18	41	2	1	1	-	4
มัธยมศึกษาปีที่ 3/1	14	19	33	2	1	1	-	4
มัธยมศึกษาปีที่ 3/2	16	16	32	2	1	-	1	4
มัธยมศึกษาปีที่ 3/3	16	15	31	2	1	-	1	4
มัธยมศึกษาปีที่ 3/4	16	17	33	1	1	1	1	4
มัธยมศึกษาปีที่ 3/5	10	25	35	2	-	2	-	4
มัธยมศึกษาปีที่ 4/1	15	12	27	3	1	-	-	4
มัธยมศึกษาปีที่ 4/2	12	18	30	2	1	1	-	4
มัธยมศึกษาปีที่ 5/1	12	18	30	2	1	1	-	4
มัธยมศึกษาปีที่ 5/2	11	16	27	2	1	-	1	4
มัธยมศึกษาปีที่ 6/1	10	20	30	2	-	1	1	4
รวม	333	359	692	30	16	23	11	80

วิสัยทัศน์

โรงเรียนได้มาตรฐาน บริหารแบบมีส่วนร่วม เป็นศูนย์รวมองค์กรแห่งการเรียนรู้

พันธกิจ

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. การบริหารแบบมีส่วนร่วม
3. การพัฒนาและส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์

1. การพัฒนาการเรียนการสอน
2. การส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม
4. สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
5. การจัดหาและพัฒนาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่ทันสมัย

อัตลักษณ์

"คนดีศรี ท.๓" เป็นอัตลักษณ์โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" ที่มุ่งพัฒนาศักยภาพของครูและนักเรียนโดยมีการฝึกฝนตนเองในเรื่องการเรียน การกีฬา คุณธรรมจริยธรรม และการให้ความร่วมมือกับชุมชน เป็นคนดี เป็นลักษณะ ความเป็นตัวตนที่โดดเด่นของโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" ที่เกิดจาก คนหรือบุคลากรของโรงเรียนเพื่อมุ่งสู่ปรัชญาโรงเรียนที่ว่า "โยคาเว ชายเต ฐิริ" หมายถึง ผู้ฝึกฝนตนเองดีแล้วช่วยคนอื่นสุข และสอดคล้องกับคำขวัญของโรงเรียนที่ว่า "เรียนดี กีฬา เด่น เน้นคุณธรรม นำสังคม" เพื่อให้ถึงปณิธานโรงเรียนที่ตั้งไว้ คือ "สร้างคนเก่ง คนดี สู่อสังคมนานาชาติ"

2. แนวนโยบายการพัฒนา

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" ได้ดำเนินการจัดการเรียน การสอนตามแนวนโยบายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 ซึ่งประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์ทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบอย่างรุนแรงกว่าช่วงที่ผ่านมา ในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8-10

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ได้น้อมนำ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” แห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลบนพื้นฐานการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและสังคมต้องการ โดยเฉพาะการเสริมสร้างและพัฒนาการมีวินัย อันจะเป็นการพัฒนาตั้งแต่ระดับปัจเจก ครอบครัว ชุมชน สังคม จนถึงระดับประเทศ ซึ่งมีส่วนเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคงท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน โรงเรียนมีความตระหนักในการพัฒนา “คน” อย่างรอบด้านและสมดุล ด้วยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน ให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ รวมทั้งการปลูกฝังและเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยต้องมีการพัฒนาทั้งระบบไม่ว่าจะเป็น การบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาของโรงเรียน และสอดคล้องกับแนวนโยบายทิศทางการพัฒนาประเทศต่อไป

สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” มีลักษณะเป็นชุมชนเมืองอยู่ติดถนนใหญ่ ซึ่งเป็นถนนสายสำคัญทั้ง 2 ด้าน การจราจรคับคั่ง ลักษณะชุมชนค่อนข้างหนาแน่น ประกอบด้วย ชุมชนวัดสะพาน จำนวนประมาณ 300 ครัวเรือน มีจำนวนประชากร ประมาณ 1,000 คน สถานที่สำคัญที่อยู่ใกล้เคียง ได้แก่ องค์การโทรศัพท์จังหวัดสกลนคร สำนักงานการทางจังหวัดสกลนคร เรือนจำจังหวัดสกลนคร ที่ทำการไปรษณีย์สกลนคร โรงเรียนอนุบาลสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 โรงเรียนเทศบาล ๒ “เชิงชุมอนุชนวิทยา” ประชากรส่วนใหญ่ในชุมชนประกอบอาชีพรับจ้างและค้าขาย นับถือศาสนาพุทธ ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่นอกเขตพื้นที่การให้บริการ บ้านพักอยู่ไกลจากโรงเรียน มีรายได้ปานกลางถึงต่ำ ประกอบอาชีพรับจ้างหรือค้าขายเป็นส่วนใหญ่ ครอบครัวของนักเรียนส่วนมากมีปัญหาภายในครอบครัว

บริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” จุดเด่น คือ เป็นโรงเรียนที่อยู่ในชุมชนเมือง การคมนาคมสะดวก จุดอ่อนของโรงเรียน คือ อยู่ใกล้กับแหล่งอบายมุขและสิ่งยั่วยุจำนวนมาก มีความจำเป็นและต้องหาแนวทางแก้ไขโดยเร่งด่วน คือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งครู

ได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน โดยวิธีการบอกกล่าว ตักเตือน ออกคำสั่งห้าม นักเรียนเห็นดเว้นจากกระทำนั้น ซึ่งสิ่งนี้อาจจะไม่ใช้วิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมมากนัก เพราะมัก จะพบว่านักเรียนยังแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ในด้านต่างๆ เหล่านี้อยู่เสมอ ถึงแม้จะถูกกล่าวตักเตือนห้ามปรามหรือถูกลงโทษด้วยวิธีต่างๆ ก็ตาม ปัญหาการขาดระเบียบวินัยของนักเรียน จากการสอบถามครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทำให้ทราบว่าครู บางส่วนมีความท้อแท้ ในการสอน เพราะว่าสอนนักเรียนแล้ว นักเรียนไม่ค่อยให้ความสนใจให้ความร่วมมือ ไม่ให้ความเคารพเชื่อฟัง แสดงออกในทางก้าวร้าว ขาดความกระตือรือร้นในการทำงานหรือการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ไม่ค่อยตั้งใจเรียน ไม่ทำการบ้าน ไม่เอาใจใส่ในกิจกรรมที่ครูมอบหมายให้ทำ ไม่สนใจเรื่องผลการเรียน ไม่ติดตามหรือแก้ไขผลการเรียน ไม่มีสัมมาคารวะต่อผู้ใหญ่ มาโรงเรียนสาย แต่งกายไม่ถูกระเบียบของทางโรงเรียน ชอบแต่งกายตามสมัยนิยม โดยเฉพาะปัญหาด้านการแต่งกายของนักเรียน ที่พบว่า มีนักเรียนจำนวนมากที่แต่งกายไม่ถูกระเบียบของโรงเรียน ได้แก่การสวมเสื้อกางเกงหรือกระโปรง ไม่ถูกระเบียบ ไว้ผมยาว ใช้น้ำมันใส่ผม ไม่ปักชื่อ-สกุล ระดับชั้น อักษรย่อของโรงเรียน ไม่แต่งกายตามโอกาสที่โรงเรียนกำหนด สวมใส่เครื่องประดับ ปล่อยเสื้อลอยชาย รักสวยรักงาม นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนบางส่วนแต่งกายไม่สะอาด ได้แก่ สวมใส่เครื่องแบบที่ไม่สะอาด มีคราบหรือกลิ่นเหม็น ปากมีกลิ่น ฟันไม่สะอาด ผมไม่สระ มีเหา ไม่อาบน้ำมาโรงเรียน บางรายเป็นโรคผิวหนัง กลากเกลื้อน เล็บมือ เล็บเท้ายาว สกปรก ทาเล็บ ไม่รักษาความสะอาดมือและเท้า ซึ่งปัญหาเหล่านี้หากปราศจากการควบคุมอย่างเคร่งครัดของครู และผู้ปกครอง ในการประสานความร่วมมือเอาใจใส่ดูแล รวมทั้งการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาก็ถูกต้องแล้ว ย่อมก่อให้เกิดปัญหากับนักเรียนในด้านพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ถ้าหากนักเรียนปราศจากการมีวินัยขั้นพื้นฐาน ที่จะปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎระเบียบของโรงเรียนเสียแล้ว ก็จะส่งผลกระทบต่อปัญหาของสังคมเป็นลำดับไป หากนักเรียนเติบโตขึ้นเป็นผู้ใหญ่ก็อาจจะเป็นผู้ใหญ่ที่ไม่เคารพ กฎหมาย ซึ่งเป็นกฎกติกาของสังคมและประเทศชาติ ไม่สามารถปกครองแบบนิติรัฐได้ และท้ายที่สุดประเทศชาติก็คงจะประสบกับหายนะอันร้ายแรงเพียงเพราะว่า “ประชาชนคนในชาติขาดซึ่งวินัย”

กล่าวโดยสรุป โรงเรียนเป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านการศึกษาแก่นักเรียน จุดมุ่งหมายหลัก มิใช่แต่เพียงการให้ความรู้ด้านวิชาการเท่านั้น แต่ยังคงคำนึงถึงการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในด้านพฤติกรรมเช่นกัน จะเห็นได้จากข้อความที่ระบุไว้ในยุทธศาสตร์ของโรงเรียน ข้อที่ 2 “การส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณธรรม และคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์” การปฏิบัติตนให้อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข จำเป็นจะต้องเป็นผู้มีวินัย เพราะวินัย คือ แบบแผน ข้อบังคับ ธรรมเนียมปฏิบัติ เพื่อควบคุมให้บุคคลแต่ละภาคส่วนของสังคมนั้น ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบแบบแผนเดียวกัน อันจะทำให้สังคมนั้นเกิดความเรียบร้อยและสงบสุขในการดำเนินชีวิตอยู่ร่วมกัน หากสังคมนั้นสมาชิกแต่ละคนยึดถือตนเองเป็นที่ตั้ง ไม่สนใจแบบแผน ข้อบังคับ ระเบียบปฏิบัติที่ตกลงร่วมกัน ก็จะทำให้สังคมนั้นวุ่นวายปราศจากความสงบสุข ดังนั้น การมีวินัยของคนในสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญในการทำให้บุคคลต่างๆ ในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข โรงเรียนจึงเป็นสถาบันหลักที่สำคัญในการบ่มเพาะการมีวินัยให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน อันจะเป็นการสร้างพื้นฐานของการเคารพกฎระเบียบข้อบังคับที่ตกลงร่วมกัน ซึ่งเรียกว่า “การมีวินัย”

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

พีระพงศ์ บุญแน่น (2552 : 84-86) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน โรงเรียนบ้านพระเสาร์ (สามัคคีวิทยา) ตำบลพระเสาร์ อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จากการสำรวจสภาพปัญหาก่อนการพัฒนา มีนักเรียนประพฤตินิสัยด้านการแต่งกาย และด้านการรักษาความสะอาดภายในห้องเรียน จึงได้ศึกษาค้นคว้าแนวทางแก้ไขปัญหาโดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการที่ประกอบด้วย 2 วงรอบ โดยในวงรอบที่ 1 ใช้กิจกรรมการพัฒนาวินัยของนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน ประกอบไปด้วยกิจกรรมที่มุ่งส่งเสริมการดำเนินงานพัฒนาวินัยนักเรียน 3 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมนักเรียนต้นแบบ กิจกรรมยกย่องเชิดชูกลุ่มคนดี กิจกรรมโรงเรียนสะอาดน่าดู หลังจากการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนในวงรอบที่ 1 นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีการพัฒนาพฤติกรรมที่ดีขึ้น แต่ยังไม่บรรลุความมุ่งหมายของกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า จึงได้หาแนวทางการพัฒนาการเสริมสร้างวินัยในวงรอบที่ 2 โดยพิจารณาใช้กิจกรรมเช่นเดิมจากวงรอบที่ 1 จำนวน 3 กิจกรรม และได้เพิ่มกิจกรรมขึ้นมาอีก 1 กิจกรรม คือ กิจกรรมนิเทศงาน รวมเป็น 4 กิจกรรม ผลการดำเนินงานในวงรอบที่ 2 ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายทั้งหมดบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในระเบียบการแต่งกายและมีความตระหนักในการประพฤติตนให้อยู่ในระเบียบวินัยมากขึ้น

เกรียงไกร ประเสริฐเมือง (2553 : 79-81) ได้ศึกษาเพื่อพัฒนาการเสริมสร้าง วินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ จากการสำรวจสภาพปัญหา ก่อนการพัฒนา นักเรียนมีปัญหเกี่ยวกับวินัย 2 ด้าน ได้แก่ วินัยด้านความสะอาดและวินัย ด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบข้อตกลงของโรงเรียน โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา 2 วงรอบ โดยวงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์การประชุมแบบมีส่วนร่วมและกลยุทธ์การเสริมแรง ประกอบ ด้วย 4 กิจกรรม ได้แก่ กิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมรณรงค์แต่งกายสะอาด สดใสถูกระเบียบ กิจกรรมโฮมรูมและกิจกรรมประกวดนักเรียนตัวอย่างนักเรียนดีเด่น แต่มี นักเรียนร้อยละ 3.4 ของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม จึงได้ดำเนินการ พัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การเสริมแรงต่อไปอีก ทำให้นักเรียนมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดที่ดีขึ้น บรรลุ วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้า

วุฒิไกร ไชยช่วย (2552 : 40-41) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้าง วินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดต่อตนเองและส่วนรวม โรงเรียนคำเขื่อนแก้วชนูปถัมภ์ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร พบว่า การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านการรักษาความสะอาดต่อตนเองและส่วนรวม โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุม แบบมีส่วนร่วมและการนิเทศการประชุมแบบมีส่วนร่วม ประกอบด้วยกิจกรรม 5 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมการรณรงค์การแต่งกายสะอาดถูกระเบียบสถานศึกษา เป็นการสำรวจ ตรวจร่างกายควบคุมดูแลพฤติกรรมแต่งกายของกลุ่มเป้าหมายที่มีพฤติกรรม ขาดระเบียบ วินัยด้านการแต่งกายสะอาดถูกระเบียบสถานศึกษาพร้อมให้คณะครูได้อบรมคุณธรรม จริยธรรมเกี่ยวกับกฎระเบียบการแต่งกายของสถานศึกษาแก่กลุ่มเป้าหมาย 2) กิจกรรม การทำความสะอาดในเขตพื้นที่รับผิดชอบโดยทำความสะอาดทุกวัน ในช่วงเช้าก่อนเข้าเรียน ช่วงบ่ายหลังเลิกเรียนทุกวัน และทำความสะอาดทุกเดือน มีเวรประจำวันเป็นผู้ควบคุมดูแล รักษาและทำความสะอาดอยู่เสมอ มีครูที่ปรึกษาให้คำแนะนำควบคุมกำกับดูแลการรักษา ความสะอาดของกลุ่มเป้าหมาย 3) กิจกรรมการสอนสอดแทรกความมีระเบียบวินัยใน สาระการเรียนรู้อื่นๆ โดยให้ความรู้ความเข้าใจ ปลุกจิตสำนึกสาธารณะและสร้างความ ตระหนักที่เกี่ยวกับเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบ มีความตระหนักเห็นความสำคัญของระเบียบ วินัยการรักษาความสะอาด ทั้งการรักษาความสะอาดต่อตนเองและการรักษาความสะอาด ส่วนรวม 4) กิจกรรมเยี่ยมบ้านกลุ่มเป้าหมายเป็นการศึกษาสภาพความเป็นอยู่ในการเลี้ยงดู

สังเกตพฤติกรรมและทำความเข้าใจปัญหาของกลุ่มเป้าหมายกับผู้ปกครอง หาแนวทาง
 แก้ไขร่วมกันระหว่างกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าในการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษา
 ความสะอาดต่อตนเองและส่วนรวม และ 5) กิจกรรมการประกวดความสะอาดดีเด่น เป็น
 กิจกรรมเพื่อกระตุ้นเสริมแรงให้ครูกลุ่มเป้าหมายมีความกระตือรือร้นแข่งขันกันดูแลรักษา
 ความสะอาดห้องเรียน พื้นที่รับผิดชอบตามที่ได้รับมอบหมาย เป็นตัวอย่างที่ดีและเพื่อให้
 สถานศึกษามีความสะอาดสวยงาม เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน เป็นแบบอย่าง
 ที่ดี จากผลการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาด
 ต่อตนเองและต่อส่วนรวม โรงเรียนคำเขื่อนแก้วชนูปถัมภ์ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัด
 ยโสธร โดยใช้หลักการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ดำเนินการ 2 วงรอบ ด้วยกลยุทธ์
 การประชุมแบบมีส่วนร่วม การนิเทศกำกับติดตามในการพัฒนานักเรียนกลุ่มเป้าหมาย 5
 กิจกรรม สามารถพัฒนาและเสริมสร้างวินัยให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีวินัยด้านการรักษา
 ความสะอาดต่อตนเองและส่วนรวมดีขึ้น

อุทัย ภูเต่าสูง (2552: 107-108) ได้ศึกษาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้าน
 การรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนโคกกลางวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 กาฬสินธุ์ เขต 1 จากการสำรวจสภาพปัญหา โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วม
 วิจัยและข้อมูลการประเมินสถานศึกษา พบว่า นักเรียนโรงเรียนโคกกลางวิทยา มีพฤติกรรม
 เกี่ยวกับการรักษาความสะอาด จำแนกเป็นรักษาความสะอาดตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับ
 น้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรม พบว่า พฤติกรรมที่มีปัญหาสูงกว่าพฤติกรรมอื่นๆ
 คือ การรักษาความสะอาดอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ประกอบด้วย ความสะอาดของฟัน
 ผม เล็บมือ เล็บเท้า และการรักษาความสะอาดของเสื้อผ้า ส่วนการรักษาความสะอาด
 สภาพแวดล้อม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับน้อย และพฤติกรรมที่พบว่า มีปัญหาสูงกว่า
 พฤติกรรมอื่นๆ คือ การรักษาความสะอาดภายในห้องเรียน รอบบริเวณโรงเรียน รวมไปถึง
 ผนังห้องเรียนหรืออาคารเรียนต่างๆ ด้วย จึงได้ดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการ
 รักษาความสะอาดของนักเรียน ตามกรอบแนวคิด คือ ความสะอาดตนเอง และความสะอาด
 ของสภาพแวดล้อม โดยการปฏิบัติกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาสุขภาพฟัน “ฟ.ฟันยิ้มสวย”
 การปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมการรักษาความสะอาดของร่างกาย การปฏิบัติกิจกรรมการรักษา
 ความสะอาดสภาพแวดล้อม และการปฏิบัติกิจกรรมการแบ่งกลุ่มรักษาความสะอาด พบว่า
 ทุกกิจกรรมนักเรียนสามารถปฏิบัติได้อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่า โดยส่วนมาก
 นักเรียนจะให้ความร่วมมือและสนใจที่จะปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย จาก

ผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน ทำให้นักเรียนมี เล็บมือ เล็บเท้า ผม แขน ขา และฟันที่สะอาด รวมไปถึงการสวมใส่เสื้อผ้าเครื่องแต่งกาย ที่สะอาดถูกต้องตามระเบียบที่โรงเรียนกำหนด และในส่วนของสภาพแวดล้อมทั้งในและ นอกห้องเรียน พบว่า สะอาดน่าอยู่ น่าเรียน มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

จตุพล ไกรยุบุตร (2553 : 87-88) ได้ศึกษาค้นคว้าการพัฒนาการดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียน โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร อภิเษก คำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการดำเนินการพัฒนา 2 วงรอบ ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุม ระดมความคิดเห็นร่วมกันกำหนดกิจกรรมเพื่อใช้ในการดำเนินการพัฒนา คือ กิจกรรมพี่น้อง กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรม และกิจกรรมคัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 31 คน ส่วนใหญ่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นผู้มี วินัยด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและแต่งกายสะอาด แต่ยังมีนักเรียน กลุ่มเป้าหมายอีกจำนวน 8 คน ยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจึงต้องดำเนินการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การเสริมแรง จัดกิจกรรมโฮมรูม และกิจกรรมคัดเลือก นักเรียนตัวอย่างแบบไขว้ห้องเรียน ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นผู้มีวินัยด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและแต่งกายสะอาด ส่งผลให้การ ดำเนินการพัฒนารบรรลุเป้าหมายในระดับที่น่าพอใจ และมีกลุ่มเป้าหมายอีก 4 คน ยังไม่มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งทางกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจะได้หาแนวทางในการ พัฒนาต่อไป

จันทร์เพ็ญ แสงเนตร (2553 : 97-98) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนบ้านหนองไผ่ อภิเษกบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ด้วยการจัด 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยนักเรียน 2) กิจกรรมรับ-ส่งนักเรียนที่หน้าประตู โรงเรียน 3) กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน 4) กิจกรรมโฮมรูม ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนคิดเป็นร้อยละ 86.66 ส่วนปัญหาที่พบ ครูที่ปรึกษาบางท่านขาดเทคนิค และขาดรูปแบบกิจกรรมที่ หลากหลายในการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความตระหนักถึงระเบียบวินัยในการแต่งกายของ โรงเรียน และนักเรียนกลุ่มเป้าหมายบางคนยังขาดการกระตุ้นที่จะทำตามกฎระเบียบของ โรงเรียน เพราะไม่กลัวการถูกทำโทษ ไม่มีแรงจูงใจ และไม่เข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาเกี่ยวกับ

วินัยการแต่งกาย มีนักเรียนจำนวน 5 คน เป็นนักเรียน ชาย 3 คน และนักเรียนหญิง 2 คน ที่ยังแต่งกายไม่เรียบร้อย โดยเฉพาะการขอยืมของนักเรียนหญิงและชอบนุ่งกระโปรงสั้นกว่าที่ระเบียบโรงเรียนได้กำหนดไว้ จึงได้ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยจัด 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมรับ-ส่งนักเรียนบริเวณหน้าประตูโรงเรียน 2) กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน 3) กิจกรรมโฮมรูมต่อเนื่อง และ 4) กิจกรรมคัดเลือกนักเรียนต้นแบบ ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ที่ยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแต่งกาย จำนวน 5 คน ได้มีพฤติกรรมการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน 3 คน เหลือนักเรียนหญิงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.33 เท่านั้น ที่ทรงผมยังไม่ถูกระเบียบ โดยสรุป การพัฒนาการดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โดยใช้กลยุทธ์ด้วยการจัด 4 กิจกรรม ได้แก่ 1) การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยนักเรียน 2) กิจกรรมรับ-ส่งนักเรียนที่หน้าประตูโรงเรียน 3) กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน และ 4) กิจกรรมโฮมรูม ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนที่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 86.66 การดำเนินการวงรอบที่ 2 สามารถดำเนินการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างดียิ่ง ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น และสามารถนำไปพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

เจนวิทย์ เข้มทอง (2553 : 137-138) ได้ศึกษาการพัฒนาเสริมสร้างวินัยความรับผิดชอบด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยดำเนินการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบโดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมแบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมเสริมแรง กิจกรรมนักเรียนต้นแบบ กิจกรรม 5 ส. กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และการกำกับติดตาม จากผลการดำเนินงานตามกิจกรรมดังกล่าว ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ได้มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยความรับผิดชอบในการรักษาความสะอาด โดยทราบถึงแนวทางปฏิบัติในการรักษาความสะอาดของร่างกายตนเองและสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียน จนทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบของทางโรงเรียน ช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีการแข่งขันในการรักษาความสะอาดมากขึ้น ผลการดำเนินการพัฒนาดังกล่าวส่งผลให้นักเรียนโรงเรียนบ้านหนองอียอ มีการพัฒนาความรับผิดชอบด้านการรักษาความสะอาด คือ 1. ความรับผิดชอบต่อตนเอง ด้านการรักษาความสะอาดร่างกายตนเองและชุดแต่งกาย ผลปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนผ่านเกณฑ์การพัฒนาในระดับพอใช้ โดยส่วนมากมีพัฒนาการที่ดีขึ้นในการดูแลเอาใจใส่ความสะอาดของตนเองตั้งแต่เส้นผมสะอาดและสั้น เล็บมีการตัดสั้นเป็นประจำ ชี้อุทิศตามข้อพับน้อยลง

ได้รับการแปร่งฟันและดูแลช่องปากสม่ำเสมอ มีการแต่งกายที่สะอาด เสื้อผ้าสะอาดได้รับการเอาใจใส่มากขึ้น คราบสกปรกน้อยลง มีการแต่งกายที่เรียบร้อยเหมาะสมกับสภาพนักเรียนและถูกต้องตามระเบียบของทางโรงเรียน และ 2. ความรับผิดชอบต่อส่วนรวมด้านการรักษาความสะอาดห้องเรียนและเขตบริเวณโรงเรียนเขตที่รับผิดชอบ พบว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ได้รับการพัฒนาด้านวินัย ผลการพัฒนาส่งผลให้นักเรียนมีวินัยร่วมกันรักษาความสะอาดห้องเรียนและบริเวณเขตรับผิดชอบเพิ่มขึ้น การดูแลทำความสะอาดตรงตามเวลามากขึ้น คุณภาพของงานสูงขึ้น มีความตระหนักและเอาใจใส่ในหน้าที่มากขึ้น และมีความสุขในการทำงาน อีกทั้งนักเรียนยังได้มีส่วนร่วมในการรณรงค์รักษาสภาพแวดล้อมของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น จนทำให้สภาพภายในโรงเรียนสะอาดน่าอยู่และน่าเรียน นอกจากนี้ การศึกษาการพัฒนาดำเนินงานเสริมสร้างวินัยความรับผิดชอบด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองอียอ พบว่า กรอบกลยุทธ์และกิจกรรมที่ปฏิบัติ ทำให้ครูสนใจอบรมให้ความรู้ ควบคุม กำกับ ติดตามแก้ไขปัญหา นักเรียนสนใจร่วมกิจกรรมในกิจกรรมเสริมแรง กิจกรรมการประกวด ส่งผลให้นักเรียนมีการพัฒนาวินัยความรับผิดชอบด้านการรักษาความสะอาดร่างกาย ชุดแต่งกาย การทำงานที่ได้รับมอบหมาย และการรักษาความสะอาดห้องเรียน บริเวณโรงเรียนในเขตที่รับผิดชอบมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นมากกว่าก่อนมีการพัฒนา นักเรียนมีพฤติกรรมความรับผิดชอบมากขึ้น ซึ่งถือว่าประสบความสำเร็จอย่างน่าภูมิใจ แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาดำเนินงานเสริมสร้างวินัยความรับผิดชอบด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองอียอ อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ มีประสิทธิภาพและบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ตำรวจศักดิ์ ศรีตะวัน (2553 : 91-92) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมแบบมีส่วนร่วมและกลยุทธ์การเสริมแรงในกิจกรรมต่างๆ คือ กิจกรรมโฮมรูม และการประกวดการแต่งกายนักเรียน ส่งผลต่อนักเรียนได้ปฏิบัติตามระเบียบของโรงเรียนเกี่ยวกับการส่งเสริมด้านวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย จากผลการดำเนินงานการปฏิบัติงานกิจกรรมดังกล่าว ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาและกลุ่มเป้าหมายได้มีความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างการมีวินัยในตนเองของนักเรียน และกลุ่มเป้าหมายได้ทราบถึงแนวทางปฏิบัติการตนเองในการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ตามระเบียบการแต่งกายของโรงเรียนที่ได้จัดทำขึ้นและแจ้งให้

นักเรียนทราบในคู่มือนักเรียน ทำให้นักเรียนได้ปฏิบัติงานตามระเบียบของโรงเรียนด้านการแต่งกาย ลดปัญหาการแต่งกายผิดระเบียบของนักเรียน นักเรียนทุกคนมีความกระตือรือร้นในการที่จะดำเนินงานส่งเสริมวินัยด้านการแต่งกายทุกคน ผลการดำเนินงานตามครูผู้ปฏิบัติงานเพื่อติดตามประเมินผลการมีระเบียบวินัยของนักเรียนด้านการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนที่มีรูปแบบแนวทางเดียวกัน ในการปฏิบัติงานตามคู่มือระเบียบของโรงเรียน นักเรียนมีการแต่งกายสะอาดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และมีความกระตือรือร้นในการที่จะประพฤติปฏิบัติตนในการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน แต่ยังมีปัญหา คือ นักเรียนบางคนยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน แต่อย่างไรก็ตาม ยังมีปัญหา คือ นักเรียนบางคนยังไม่ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการแต่งกาย ทำให้การดำเนินงานดังกล่าว ยังไม่บรรลุตามความมุ่งหมายของการดำเนินงาน จึงดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ดำเนินงานจัดกิจกรรมโฮมรูมอีกครั้งให้แก่กลุ่มเป้าหมาย ซึ่งดำเนินการให้คำแนะนำปรับปรุงแก้ไข โดยจะยังไม่ลงโทษนักเรียนในช่วงดังกล่าว เพื่อให้นักเรียนได้มีเวลาปรับปรุงตนเอง ซึ่งผลจากการดำเนินการพัฒนาตามกิจกรรมต่างๆ นั้นทำให้นักเรียนได้ปรับปรุงตนเองในการเป็นผู้มีวินัยในตนเองด้านการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ผลจากการดำเนินการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายทุกคนได้ปรับปรุงตนเองในด้านการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนทุกคน และเป็นผู้มีวินัยในตนเอง เป็นผู้ที่มีคุณธรรมจริยธรรม สามารถที่จะนำหลักคุณธรรม จริยธรรมไปใช้ในชีวิตประจำวันของตนได้ จนทำให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีวินัยในด้านการแต่งกายตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

พัชรินทร์ จันทรดาประดิษฐ์ (2553 : 130-132) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดและการแต่งกายโรงเรียนที่ โอ เอ วิทยา (เทศบาล 1 วัดคำสายทอง) เทศบาลเมืองมุกดาหาร มีปัญหาด้านความสะอาด เช่น นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการรักษาความสะอาดอาคารสถานที่ บริเวณที่รับผิดชอบห้องเรียน ทั้งขยะไม่เป็นที่ และการแต่งกายของนักเรียน ได้แก่ การแต่งกายไม่ถูกต้องระเบียบของโรงเรียน นักเรียนชาย-หญิงไว้ผมยาว สวมเครื่องประดับมาโรงเรียน จึงได้ดำเนินการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดและการแต่งกาย โดยใช้แนวทางในการพัฒนา 2 แนวทาง ได้แก่ การประชุมแบบมีส่วนร่วม และการศึกษาดูงานด้านการรักษาความสะอาด ดำเนินการโดยแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบการทำ ความสะอาด ประกวาดเขตพื้นที่รับผิดชอบและห้องเรียนสะอาด ผลการพัฒนา พบว่านักเรียนมีร่างกายที่

สะอาด เครื่องแต่งกายที่สวมใส่สะอาดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และเขตพื้นที่รับผิดชอบ และห้องเรียนมีความสะอาดมากขึ้น ด้านการแต่งกาย ดำเนินการโดยจัดกิจกรรมประกวด คนดีศรี ที โอ เอ เพื่อคัดเลือกนักเรียนตัวอย่างด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน พบว่า นักเรียนมีการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบมากขึ้นเป็นที่น่าพอใจ และมีทัศนคติที่ดีในการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน โดยสรุปการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความสะอาดและการแต่งกาย ให้เป็นผู้มีวินัยดีขึ้น โดยใช้แนวทางในการพัฒนา 2 แนวทาง คือ การประชุมแบบมีส่วนร่วม และการศึกษาดูงาน ทำให้นักเรียนมีวินัยด้านความสะอาดและการแต่งกายดีขึ้น

เพชรยูภา สุริยะกาญจน์ (2553 : 120-124) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายโรงเรียนดงเย็นพิทยาคาร จังหวัดอุดรธานี มีปัญหาด้านความมีวินัยของนักเรียนในเรื่องการแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน จึงได้ดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย ประกอบด้วยกิจกรรมในการพัฒนา 4 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมโฮมรูม 2) กิจกรรมประกวดการแต่งกาย 3) กิจกรรมอบรม เรื่องวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียนทุกวันศุกร์ และ 4) กิจกรรมรับนักเรียนหน้าประตูโรงเรียน ผลการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย ทั้ง 4 กิจกรรม พบว่า นักเรียนที่ขาดวินัยด้านการแต่งกายลดลงเรื่อยๆ เพราะการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบเป็นขั้นเป็นตอน การดำเนินงานอาศัยหลักของความร่วมมือจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมประชุมปรึกษาหารือ ร่วมวางแผนการดำเนินการและร่วมติดตามในรูปของ ไตรภาคี ประกอบด้วย ครู นักเรียน และผู้ปกครองหรือชุมชน พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ และกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนด รวมถึงนักเรียนยังให้ความสนใจในเรื่องความสะอาดเครื่องแต่งกายและร่างกายของตนเองมากขึ้น โดยสรุปการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สะท้อนให้เห็นว่าการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายให้เป็นผู้มีวินัยที่ดีขึ้น จากการใช้กิจกรรมพัฒนา 4 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมโฮมรูม 2) กิจกรรมประกวดการแต่งกาย 3) กิจกรรมอบรมเรื่องวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียนทุกวันศุกร์ และ 4) กิจกรรมรับนักเรียนหน้าประตูโรงเรียน ทำให้นักเรียนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการมีวินัยด้านการแต่งกายดีขึ้น

หอมหวน อรุณไพโร (2553 : 94-96) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาด โรงเรียนดอนยุงราษฎร์ประดิษฐ์วิทยาการ โดยดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ การกำกับติดตาม และการเสริมแรง ซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมการตรวจความสะอาดร่างกาย กิจกรรมตรวจความสะอาดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน กิจกรรมดาวเดือนแห่งดอนยุง ผลการดำเนินการในวงรอบที่ 1 ด้านการรักษาความสะอาดตนเอง นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจ สามารถดูแลรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกายตามคำแนะนำของครู แต่ยังมีนักเรียนบางส่วนที่ยังให้ความสนใจในการดูแลรักษาความสะอาดน้อย ทำให้ร่างกายและเครื่องแต่งกายยังไม่สะอาดเท่าที่ควร โดยเฉพาะการดูแลรักษาความสะอาดฟัน ผิวหนังและเล็บเท้า ที่ยังมีปัญหาทำให้ผลการประเมินความสะอาดยังไม่ผ่านเกณฑ์ความสะอาดที่ตั้งไว้ ด้านการรักษาความสะอาดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน นักเรียนส่วนใหญ่ช่วยกันทำความสะอาดห้องเรียนและบริเวณที่โรงเรียนที่ได้รับมอบหมาย โรงเรียนจึงน่าอยู่และปลอดภัย แต่ยังมีนักเรียนบางคนที่ไม่ช่วยเพื่อนทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน เนื่องจากมาโรงเรียนสาย และบางบริเวณภายในบริเวณโรงเรียนบางวันก็สะอาด บางวันก็ยังไม่สะอาดเท่าที่ควร ส่งผลให้การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนยังไม่บรรลุตามความมุ่งหมาย จึงพัฒนาและดำเนินการในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การกำกับติดตามและการเสริมแรงซึ่งประกอบด้วย กิจกรรมการตรวจความสะอาดร่างกาย โดยนำนักเรียนที่ยังบกพร่องในเรื่องการดูแลรักษาความสะอาดไปปฏิบัติการรักษาความสะอาดในช่วงพักกลางวัน กิจกรรมการตรวจการดูแลรักษาความสะอาดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน จัดเวรรักษาความสะอาดห้องเรียน แบ่งเขตรับผิดชอบทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน แจกถุงขยะประจำตัวให้นักเรียนทิ้งขยะ และเก็บขยะที่พบใส่ในถุงขยะประจำตัว นักเรียนลงเวลามาโรงเรียน ตรวจประเมินความสะอาดของห้องเรียน และบริเวณที่แต่ละชั้นรับผิดชอบทุกวัน หัวหน้าห้องแต่ละห้องคอยดูแลติดตามสมาชิกให้ช่วยกันทำความสะอาด จึงไม่มีนักเรียนมาสายและหลีกเลี่ยงการทำงานช่วยเพื่อน กิจกรรมดาวรุ่งแห่งดอนยุง โดยนำคะแนนประเมินความสะอาดเฉลี่ยจากวงรอบที่หนึ่งของแต่ละคนเป็นฐาน เทียบกับคะแนนประเมินในวงรอบที่ 2 ใครมีคะแนนส่วนต่างเป็นบวกมากที่สุด 4 อันดับ ได้รับรางวัลดาวรุ่ง กิจกรรมชั้นเรียนในดวงใจ โดยเพิ่มเกณฑ์การประเมินเพื่อรับรางวัลชั้นเรียนดีเด่น คือ การมาโรงเรียนเช้าของนักเรียนแต่ละชั้น ผลการดำเนินการในวงรอบที่ 2 ด้านการรักษาความสะอาดตนเอง นักเรียนทุกคนสนใจและให้ความสำคัญต่อการดูแลรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกาย ทำให้สามารถดูแลรักษาความ

สะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกายได้ จนทำให้นักเรียนทุกคนมีร่างกายที่สะอาด กล่าวคือ มีผิวหนังที่ปราศจากเชื้อโรค ศีรษะไม่มีรังแคและเหา ฟันขาวสะอาด เล็บมือเล็บเท้าสั้นและขาวสะอาด สวมใส่เครื่องแต่งกายที่สะอาด ทั้งเสื้อ กระโปรง กางเกง ถุงเท้า รองเท้า ด้านการรักษาความสะอาดสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน นักเรียนมาโรงเรียนแต่เช้า ปฏิบัติตนดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียนของตนเองให้สะอาด ตั้งใจในการทำความสะอาดห้องเรียนที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ จนห้องเรียนน่าดูน่าอยู่ ถึงขยะไม่เต็มและไม่สกปรกเหม็น ประดับตกแต่งห้องเรียนให้มีบรรยากาศน่าเรียน มีป้ายนิเทศ และมุมห้องต่างๆ จัดโต๊ะเก้าอี้ นักเรียนเรียบร้อย และปฏิบัติตนในการดูแลรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียนให้สะอาด สวยงาม นักเรียนตั้งใจทำความสะอาดบริเวณที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ รวมถึงการไม่ทิ้งขยะเรี่ยราดตามพื้นในบริเวณโรงเรียน จนทำให้บริเวณที่ได้รับมอบหมายไม่มีเศษกระดาษ กากพลาสติก เศษใบไม้ ไม่ทิ้งขยะเรี่ยราดลงบนพื้น และการทิ้งขยะให้ถูกที่ ทำให้ห้องเรียน และบริเวณโรงเรียนสะอาด บรรยากาศน่าเรียน

สมบูรณ์ อรรถอุดม (2556 : 145-149) ได้ศึกษาการพัฒนาวิทยานิพนธ์นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนหนองจระเข้เรื่องศิลปสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 จากการสำรวจสภาพปัญหาวิทยานิพนธ์นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด เพื่อนำไปเป็นข้อมูลในการพัฒนาวิทยานิพนธ์ให้อยู่ในระดับที่ดีขึ้น โดยการประชุมปรึกษาหารือร่วมกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและศึกษาข้อมูลจากรายงานผลการประเมินคุณภาพภายนอกสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา พบว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเกี่ยวกับวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ซึ่งมีสาเหตุมาจากครูไม่ได้กำกับดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนได้ประพฤติในการทำกิจกรรมต่างๆ ในโรงเรียน จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยได้ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาคือ 1) การสำรวจสภาพปัญหาวิทยานิพนธ์นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้ได้แก่ ด้านการแต่งกาย ประกอบไปด้วย การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบ การแต่งกายสะอาด และด้านการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน และ 2) การจัดกิจกรรมพัฒนาวิทยานิพนธ์นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ได้แก่ 2.1) กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายหน้าเสาธงให้ถูกต้องตามระเบียบ 2.2) กิจกรรมสอนสอดแทรก 2.3) กิจกรรมการเยี่ยมบ้าน 2.4) กิจกรรมนักเรียนต้นแบบ 2.5) กิจกรรมพ่อครูแม่ครู และผู้ปกครองเครือข่าย และ 2.6) กิจกรรมแบ่งเขตรักษาความสะอาด จากผลการจัดกิจกรรม

พัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ปรากฏว่านักเรียนมีพฤติกรรมที่เกี่ยวกับวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดเป็นที่น่าพึงพอใจ เช่นด้านการแต่งกาย นักเรียนไม่ปล่อยชายเสื้อออกนอกกางเกง ด้านการรักษาความสะอาด นักเรียนมีการรักษาความสะอาดเล็บมือเล็บเท้า ดูแลรักษาความสะอาดเครื่องแต่งกาย ล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหาร โดยกิจกรรมการพัฒนาในทุกกิจกรรม มีผลอยู่ในระดับมาก

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยในประเทศ ได้ชี้ให้เห็นว่าการส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติงานในโรงเรียน ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีความรู้คู่คุณธรรม เป็นผู้มีวินัย สามารถออกไปดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเป็นได้ว่าส่วนใหญ่มักจะเป็นการดำเนินงานพัฒนาเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ซึ่งนับว่าเป็นการสร้างวินัยขั้นพื้นฐานให้กับนักเรียนในการที่จะมีวินัยในด้านอื่นๆ ต่อไป การสร้างวินัยเกี่ยวกับการแต่งกายและการรักษาความสะอาด จะเห็นเป็นรูปธรรมในการพัฒนาที่ชัดเจน สามารถประเมินผลการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี ส่วนใหญ่จะใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการหรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ซึ่งการวิจัยที่ทำโดยนักวิจัยและคณะบุคคลที่เป็นผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงาน องค์กร หรือชุมชน โดยมีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อนำผลการศึกษาวินัยที่ค้นพบหรือสรรค์สร้างขึ้นไปใช้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานได้ทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่ต้องการแก้ไข รวมทั้งกลมกลืนกับโครงสร้างการบริหารงาน ตลอดจนบริบททางด้านสังคมและวัฒนธรรม และด้านอื่นๆ ที่แวดล้อมหรือเกิดขึ้นในสถานที่เหล่านั้น การดำเนินการวิจัยต้องมีการดำเนินงานที่เป็นระบบ และต่อเนื่องเนื่องจากการวิจัยเรื่องวินัยนักเรียน เป็นเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของนักเรียนและเป็นเรื่องที่ต้องร่วมมือกันของทุกฝ่าย ในการปลูกฝังบ่มเพาะการมีวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียน บุคคลที่มีส่วนสำคัญดังกล่าวเริ่มต้นจากผู้ปกครอง ครู ผู้บริหารโรงเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องตระหนักถึงความรับผิดชอบในหน้าที่ที่จะต้องทำให้นักเรียนเป็นผู้มีวินัยตามพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของโรงเรียน ตลอดจนผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกๆ ฝ่าย ควรให้ความร่วมมือกันในการดำเนินงานปลูกฝังความมีวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียนด้วยความเอาใจใส่อย่างจริงจังและต่อเนื่อง รวมถึงการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพราะความมีวินัยเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เป็นกรอบในการดำเนินชีวิตของนักเรียน สามารถนำไปประยุกต์ปรับใช้ในชีวิตประจำวันในการดำรงชีวิต สามารถปรับตนเองและอยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างปกติสุข ช่วยเสริมสร้างพัฒนาการ

นักเรียนในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เป็นผู้เคารพกฎกติกาของสังคม การมีวินัยเป็นพื้นฐานสำคัญในการสร้างทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพ เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญสูงสุดของการพัฒนานักเรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ การสร้างให้นักเรียนให้เป็นผู้มีวินัย สอดคล้องกับคำพูดที่ว่า "วินัยสร้างชาติ"

2. งานวิจัยต่างประเทศ

แม็กคอว์ (McCaw. 2000 : 2354-A) ได้ศึกษาสถาบันที่มีพฤติกรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่งของการริเริ่มทางพฤติกรรมของรัฐโอไอโอวาที่ศึกษาความต้องการของนักเรียนด้านสังคมอารมณ์และพฤติกรรม ทั้งนี้เพื่อให้ทราบกระบวนการและการรับรู้วิธีการศึกษาเลือกโรงเรียนมาศึกษาและรับการพัฒนาคณะครูโรงเรียนจำนวน 6 โรงเรียน เป็นเวลานานกว่า 2 ปี เพื่อช่วยคณะครูพัฒนาสิ่งต่างๆ ดังกล่าวในนักเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูล การสัมภาษณ์การสังเกตและการสำรวจ ผลการศึกษาพบว่า มีการนำกลยุทธ์การสอนที่สนับสนุนสภาพสังคม เช่น โปรแกรมทักษะทางสังคมไปใช้ ได้ให้นิยามความคาดหวังทางพฤติกรรมและได้ปรับปรุงการบังคับใช้อย่างสม่ำเสมอ การรับรู้ของผู้ปกครองและนักเรียนเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเป็นไปในทางบวก เช่น นักเรียนรับรู้การเปลี่ยนแปลงมากที่สุดในด้านการปฏิบัติต่อกันและกันด้วยความเคารพ และผู้ปกครองตั้งข้อสังเกตว่า บุตรของตนกำลังเรียนรู้พฤติกรรมและทักษะทางสังคมในโรงเรียน ซึ่งในอนาคตจะช่วยพวกเขาได้ โดยสรุปการริเริ่มปฏิบัติทั้งโรงเรียนนั้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านความเชื่อ ด้านวิธีการสอนและด้านวินัยในโรงเรียนปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการนำกระบวนการไปใช้ ได้แก่คุณลักษณะของการเปลี่ยนแปลง เช่น ความต้องการและความชัดเจนลักษณะของท้องถิ่นและปัจจัยภายนอกแนวคิดสำคัญจากผลการศึกษาคั้งนี้มี 2 ประการ คือ ผู้ระรานแบบเรื้อรังและการสรุปกว้างๆ เกี่ยวกับทักษะทางสังคม การรับรู้โดยรวมของคณะครูผู้ปกครองและนักเรียน ได้แก่ ความพยายามของโรงเรียนนี้ส่งผลกระทบต่อบรรยากาศของโรงเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน พฤติกรรมของครูและพฤติกรรมของนักเรียน

แอกซอย (Aksoy. 2000 : 473-A) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางวินัยที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุดในห้องเรียน วิธีการแก้ปัญหาทางวินัยที่ได้ใช้บ่อยมากที่สุดในการแก้ปัญหาการก่อกวนของนักเรียน สาเหตุหลักของการแก้ปัญหาด้านวินัย เกรงกลัวครูต่อการลงโทษเสียสติ โดยการใช้แบบสอบถามกับครู

จำนวน 398 คน ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาทางวินัยที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุด คือ การคุยกันในห้องเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต ปัญหาไม่ทำการบ้าน ปัญหาทะเลาะวิวาท ปัญหาการก่อความคุ้ยเสียดังและปัญหาการปฏิเสธตามคำขอร้องของครู สาเหตุของปัญหาที่สูงสุด 5 อันดับจากรายงานของครู คือ ปัญหาครอบครัว ปัญหาขาดการเอาใจใส่ของพ่อแม่ต่อการศึกษานักเรียน ปัญหาการมีอคติเชิงลบของพ่อแม่ที่มีต่อพฤติกรรมของลูก ผลของความรุนแรงที่แสดงออกทางโทรทัศน์และสื่ออื่น และปัญหานักเรียนล้นห้องเรียน การพูดคุยกับนักเรียนหลังจากการเรียน การตักเตือนนักเรียนด้วยภาษาใบ้ การชี้แนะความสนใจของนักเรียน ขอร้องให้นักเรียนหยุดกระทำบางอย่างและพูดคุยกันกับนักเรียนตัวต่อตัวทันที เมื่อได้รับรายงานว่าปัญหาทางวินัยที่เกิดขึ้นซ้ำซาก ในการทำโทษโดยการเขียนตี ครูเห็นว่าการเขียนตีเป็นการทำลายความมีศักดิ์ศรีของนักเรียนเอง การลงโทษโดยการเขียนตีมีผลในทางลบต่อความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และการเขียนตีมีผลในทางลบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ตัวแปรเกี่ยวกับเพศ ประสบการณ์การสอนระดับการศึกษา และระดับชั้นเรียนที่สอนมีความสัมพันธ์ทางสถิติ

เอกเนอร์ (Egnor. 2001 : 3950-A) ได้ศึกษาวิธีการกำหนดแนวคิดและนโยบายการแก้ไขวิกฤตเกี่ยวกับวินัยนักเรียนตามข้อกำหนดในอเมริกา จุดประสงค์ของการศึกษาคครั้งนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมความเข้าใจในธรรมชาติและผลกระทบเกี่ยวกับวินัยของผู้กำหนดนโยบายและกระบวนการปฏิบัติ วิธีการศึกษาตามธรรมชาติจะใช้เทคนิคการคัดเลือกข้อมูลจากแบบสอบถามพื้นฐาน โดยข้อมูลเป็นเชิงปริมาณจากการสัมภาษณ์ การสังเกต และบันทึก ข้อมูลในเอกสาร แล้วนำไปวิเคราะห์ประเมินผลจากการสัมภาษณ์ 15 ข้อ โดยใช้นักเรียน 6 กลุ่ม และจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองครูผู้สอนและบุคคลสำคัญในสำนักงานกระทรวงศึกษาธิการของอเมริกา จากการศึกษาพบว่า ผลของการมีวินัยกับนักเรียนตามแบบอย่างนโยบายทฤษฎีการแก้ปัญหา การแก้ไขวิกฤต จากความสำคัญส่วนมากพบว่า จะมีปัญหาในสถาบันศึกษาที่มีขนาดใหญ่ การศึกษาจะรวมไปถึงโครงสร้างเบื้องต้นและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับนโยบายและโครงสร้างขององค์กรโดยตรง โดยจะมีผลเกี่ยวพันที่ได้รับจากหลักสูตรที่ปฏิบัติกระบวนการและครูผู้ดูแลเกี่ยวกับวินัย

เอ็นซิสโซ (Enciso. 2001 : 56) ได้ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับวินัยนักเรียนอันเป็นการศึกษาทัศนะของนักเรียนและครูในโรงเรียนโดยศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาดอนปลายโรงเรียนหนึ่ง ซึ่งมีนักเรียนประมาณ 1,700 คน และครู 69 คน พฤติกรรมทางวินัยของนักเรียนที่ศึกษา ได้แก่ การกระทำที่ไม่เหมาะสมและคำพูดที่นักเรียนคนหนึ่งแสดงออกที่ทำ

ให้สภาพแวดล้อมการเรียนรู้เสียหายสำหรับประชากรนักเรียนโดยทั่วไป วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกล่าวหาว่า แนวความคิดที่ผิดเกี่ยวกับวิธีการที่ครูกล่าวถึงปัญหาวินัยของนักเรียนและครูไม่รู้สึกรู้ว่าการปฏิบัติทางวินัยใดๆ มีประสิทธิผลในการป้องกันหรือเปลี่ยนพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ครูรู้สึกว่าเป็นเหตุผลแรกสำหรับนโยบายวินัยที่ประสบความสำเร็จ ซึ่งขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของการจัดการชั้นเรียนของครู ส่วนนักเรียนเชื่อว่าผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญที่สุดของกระบวนการมีวินัย

แอนโทนี (Anthony. 2002 : 1240) ได้ทำการศึกษาผลของโปรแกรมลักษณะบุคคลที่มีต่อนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 โรงเรียนขนาดเล็กในชนบทโรงเรียนหนึ่ง เพื่อวิเคราะห์การประมาณค่าและความเข้าใจของนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะบุคคลที่ระบุไว้ตามที่เสนอในโปรแกรมนี้ และเพื่อวัดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระหว่างการดำเนินโปรแกรมนี้ วิธีการศึกษาใช้การออกแบบพหุวิธี คือ ใช้เครื่องมือที่แตกต่างกันทางภาษา เพื่อสำรวจความเข้าใจและการประมาณค่าเกี่ยวกับลักษณะของบุคคลตามที่ระบุไว้ ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากรายงานการละเมิดวินัยในโรงเรียน ได้นำมาใช้วัดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรม ผลการศึกษาพบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในกลุ่มทดลองเกี่ยวกับความเข้าใจและการประมาณค่าของนักเรียนในด้านลักษณะของบุคคลตามที่ระบุไว้ ไม่มีการจัดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในด้านการละเมิดวินัยหรือข้อมูลทางพฤติกรรม

โบลลิงเกอร์ (Bollinger. 2002 : 2052-A) ได้ศึกษาเพื่ออธิบายผลของนโยบายเครื่องแบบนักเรียนในบังคับที่มีต่อบรรยากาศของโรงเรียน และวินัยนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมืองโรงเรียนหนึ่ง วิธีการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลและเปรียบเทียบข้อมูลจากโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมือง 2 โรงเรียน ที่มีจำนวนประชากรนักเรียนที่คล้ายกันทางประชากรศาสตร์ ซึ่งตั้งในกลุ่มโรงเรียนกลุ่มเดียวกันในรัฐเท็กซัส 1 ใน 2 โรงเรียนนี้ ได้รับเอานโยบายเครื่องแบบนักเรียนในบังคับในระหว่างปีการศึกษา 1997-1998 ส่วนอีกโรงเรียนหนึ่งยังใช้นโยบายระเบียบเครื่องแต่งกายนักเรียนแบบดั้งเดิมต่อไป การเก็บรวบรวมข้อมูลได้จาก 2 แหล่ง คือ 1) แบบสำรวจบรรยากาศโรงเรียนที่ใช้สำรวจสมาชิกของคณะบุคลากรวิชาชีพและผู้ปกครองจากทั้ง 2 โรงเรียนนั้น และ 2) บันทึกวินัยนักเรียนจากทั้ง 2 โรงเรียน ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสาเหตุเปรียบเทียบ ซึ่งใช้เทคนิคทางสถิติที่เหมาะสม ผลการศึกษาวินิจฉัยทางสถิติจากการสำรวจบรรยากาศในโรงเรียนพบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างบรรยากาศโรงเรียนในโรงเรียน

มัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมืองที่รับเอานโยบายเครื่องแบบนักเรียนในบังคับกับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมืองที่ยังใช้นโยบายระเบียบเครื่องแต่งกายนักเรียนแบบดั้งเดิมต่อไป ผลการวิเคราะห์ทางสถิติเกี่ยวกับข้อมูลวินัยนักเรียนจากโรงเรียนทั้ง 2 แห่ง สำหรับปีการศึกษา 2000-2001 และ 2001-2002 พบว่า จำนวนค่าเฉลี่ยการส่งต่อทางวินัยต่อคนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่ำกว่าระหว่างทั้ง 2 ปี สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมืองที่รับเอานโยบายเครื่องแบบนักเรียนในบังคับ ข้อบ่งชี้จากการศึกษาครั้งนี้ ถือการรับเอานโยบายเครื่องแบบนักเรียนในบังคับของโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมือง จะไม่ส่งผลต่อการปรับปรุงให้ดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านวินัยนักเรียนภายในโรงเรียน

ดิฟฮานี (Dzivhani. 2002 : 842) ได้ศึกษาบทบาทของระเบียบวินัยที่มีต่อการจัดการในโรงเรียนและห้องเรียน โดยการศึกษาจากโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งที่มีกฎระเบียบวินัยดีมาก แสดงให้เห็นจากการสอบเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาได้เป็นจำนวนมาก พบว่าเกิดจากระบบจัดการของโรงเรียนที่ดี เช่น นโยบาย สภาพห้องเรียน บทบาทครูผู้สอน คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ตัวแทนนักเรียนและกฎระเบียบวินัยที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวินัยที่เหมาะสม มีการอุทิศตนให้กับการกำกับดูแลวินัย ควรมีความจริงจังในการปฏิบัติการมีวินัยและการเป็นแบบอย่างที่ดีของคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ล้วนเป็นองค์ประกอบต่อการรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน ประการสำคัญ คือ ได้รับความร่วมมือจากนักเรียนและผู้ปกครองจึงประสบผลสำเร็จได้

เซนท์เนอร์ (Zentner. 2002 : 2312-A) ได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างระเบียบวินัยของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระเบียบวินัยของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระเบียบวินัยของนักเรียนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและได้กำหนดระเบียบวินัยที่สัมพันธ์กัน ซึ่งจะส่งผลทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดี

ไฟรส์ (Fries. 2002 : 480-A) ได้ศึกษาสมมุติฐานความเชื่อและประสบการณ์ของคนกลุ่มหนึ่งคือครูก่อนประจำการ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูก่อนประจำการ จำนวน 7 คน จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกา ทำการศึกษาครูเหล่านี้เพื่อพยายามที่จะเข้าใจว่า ครูเข้าใจวินัยในห้องเรียนอย่างไร การศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพตามที่รู้จักกันว่าเป็นทฤษฎีที่มีพื้นฐานมาจากการสร้างสรรค์ความรู้นั้น ทำการส่งเสริมที่สำคัญได้ 2 ประการ คือ ประการแรกใช้กรอบแนวความคิดซึ่งตรวจสอบความ

เข้าใจเกี่ยวกับการสร้างความมุ่งหมายสำหรับครูก่อนประจำการเหล่านี้ เมื่อเปรียบเทียบกับวินัยในห้องเรียน กรอบนี้ซึ่งมีพื้นฐานในข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้พบว่า ให้ความเข้าใจเกี่ยวกับความซับซ้อนในการเปลี่ยนแปลงในห้องเรียนเมื่อเทียบกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล รวมทั้งกลุ่มผู้เรียนมีข้อค้นพบที่แตกต่างกัน 3 ประการ ดังนี้ 1) สมมุติฐานและความเชื่อของครูก่อนประจำการเหล่านี้เกี่ยวกับเด็ก ครูและห้องเรียนเมื่อเทียบกับวินัย 2) การสังเกตการปฏิบัติและปฏิกริยาของครูก่อนประจำการเหล่านี้ เมื่อเทียบกับเหตุการณ์ทางวินัย และ 3) ความเครียด 7 ด้าน ที่มีอยู่สำหรับครูก่อนประจำการเหล่านี้ เมื่อเปรียบเทียบจากการเจรจาในเรื่องวินัยในห้องเรียน สำหรับการค้นพบ 3 ข้อเหล่านี้ เมื่อมองว่าเป็นส่วนต่างๆ ที่เคลื่อนไหวเชื่อมโยงกันและสัมพันธ์กันกับกรอบวิธีนั้น ใช้วิธีการมองหว่าข้อวิจัยที่ซับซ้อนได้กรอบที่มีหลายชั้นนี้พบว่า การมีวินัยในห้องเรียนไม่ได้รับการจัดการในโรงเรียนได้ หากไม่มีแผนนโยบายหรือกฎระเบียบที่กำหนดไว้

เกอเปท์ (Guepet. 2003 : 3802-A) ได้ศึกษาการพัฒนาวินัยนักเรียนในชั้นเรียนพบว่า วินัยในตนเองเป็นความสามารถของบุคคลที่บังคับควบคุมตนเองได้ทั้งร่างกาย จิตใจ ให้ประพฤติปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เวลา และเป็นไปตามเงื่อนไข กฎเกณฑ์ กติกาหรือข้อตกลงที่สังคมกำหนดไว้ด้วยความเต็มใจ โดยไม่มีการลงโทษ ควบคุม ผู้มีวินัยในตนเองนั้นเป็นผู้รู้จักกาลเทศะ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม และแสดงพฤติกรรมออกมาในลักษณะที่สังคมยอมรับ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง บุคคลที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาวินัยในชั้นเรียน มีทั้งครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียน โดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียนและครู

สเตอร์เนอร์ (Sterner. 2003 : 3382-A) ได้ศึกษาเพื่อกำหนดว่ามีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างปัญหาวินัยนักเรียนในโรงเรียนกับส่วนประกอบของครอบครัวหรือไม่และศึกษาว่าส่วนประกอบของครอบครัวมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อพฤติกรรมของนักเรียน ซึ่งนำไปสู่การส่งต่อการดำเนินการทางวินัยในโรงเรียนมากขึ้นหรือไม่กลุ่มประชากรเป้าหมายได้แก่นักเรียนที่ลงทะเบียนเรียนจริงในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียน W.D. Sugg เมืองเบอร์เคินตันรัฐฟลอริดา จำนวนทั้งสิ้น 289 คนวิธีการศึกษาเกี่ยวข้องกับการออกแบบเชิงบรรยาย ซึ่งใช้บันทึกเอกสารสำคัญพยายามกำหนดว่ามีสหสัมพันธ์ในข้อมูลที่พบหรือไม่ในการศึกษาได้ตรวจสอบนักเรียนชายและนักเรียนหญิงในส่วนประกอบของครอบครัวที่แตกต่างกัน 2 ส่วนประกอบคือส่วนประกอบทางชีววิทยาและส่วนประกอบทางอื่นที่เป็นทางเลือกการใช้สถิติเชิงบรรยายใช้จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้โดยการสืบค้นเอกสารสำคัญที่กรอกไว้ใน

บันทึกทะเบียนประวัตินักเรียนของโรงเรียน แบบทดสอบไคสแควร์ใช้กำหนดระดับนัยสำคัญ สำหรับสมมุติฐานที่เป็นโมฆะทั้ง 2 ข้อโดยนำระดับนัยสำคัญมาเปรียบเทียบกับเพื่อกำหนด ว่าระดับหนึ่งมีนัยสำคัญมากกว่าอีกระดับหนึ่งหรือไม่ข้อค้นพบที่มีนัยสำคัญมากที่สุดบ่งชี้ว่า เพียงร้อยละ 25 ของจำนวนการส่งต่อทั้งหมดที่ได้รับเท่านั้นมาจากโครงสร้างของครอบครัว ทางชีววิทยาซึ่งมีร้อยละ 46 ของจำนวนประชากรทั้งหมดนอกจากนี้ ข้อค้นพบที่มีนัยสำคัญ ทางสถิติประชากรหนึ่งบ่งชี้ว่าร้อยละ 75 ของจำนวนการส่งต่อทั้งหมดได้รับร้อยละ 54 ของ จำนวนประชากรทั้งหมดซึ่งจำแนกไว้ในส่วนประกอบของครอบครัวที่เป็นทางเลือก ข้อค้นพบ เหล่านี้บ่งชี้ว่า กลุ่มทางชีววิทยาได้รับการส่งต่อคิดเฉลี่ย 1-33 รายต่อกลุ่มและนักเรียนใน กลุ่มที่เป็นทางเลือกได้รับการส่งต่อคิดเฉลี่ยร้อยละ 3.5 เมื่อข้อมูลทั้งหมดถูกป้อนเข้าไป โดยใช้แบบทดสอบไคสแควร์หาความแตกต่างแล้วสมมุติฐานที่เป็นโมฆะก็ถูกปฏิเสธเนื่องจาก ข้อเท็จจริงที่ว่า ระดับนัยสำคัญและค่าที่พบเป็น (1, N=1011) 44.89, P=000 ค่าที่มาก ขนาดนี้ ไม่สามารถจะเกิดขึ้นโดยบังเอิญได้ สารสนเทศนี้มีนัยสำคัญต่อการศึกษารอบครัว และจำนวนประชากรโรงเรียนบางจำนวนเพื่อกำหนดว่าการมุ่งเน้นการแทรกแซงที่เป็นไปได้ แต่แรกๆ ในปัญหานี้ที่มีศักยภาพนั้นอาจเกิดขึ้นได้ที่ใดก็ได้ที่ใดก็ได้การศึกษารุ่นนี้มีผลกระทบ อย่างมีนัยสำคัญเนื่องจากข้อเท็จจริงที่ว่า สามารถจะมองเห็นและกล่าวถึงผลกระทบได้ง่าย ภายในสถาบันใดๆ ก็ตาม

บอลเดอร์สัน (Balderson, 2004 : 746) ได้ศึกษาผลกระทบของการใช้รูปแบบ ซึ่ง ส่งเสริมด้านการมีความรับผิดชอบต่อตนเองที่มีพฤติกรรมในด้านการละเลยต่อหน้าที่และ พฤติกรรมด้านเข้าสังคมในทางบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษาผู้วิจัยสร้างรูปแบบซึ่ง ส่งเสริมด้านการมีความรับผิดชอบต่อตนเองขึ้นมา เพื่อลดพฤติกรรมด้านการเข้าสังคมใน ทางบวกของเด็กและเยาวชนเหล่านั้นผลการวิจัยพบว่ากลุ่มนักเรียนที่ทดลองใช้รูปแบบซึ่ง ส่งเสริมด้านการมีความรับผิดชอบต่อตนเองเป็นกลุ่มที่แสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมดังกล่าวทั้งหมดไปในทิศทางที่ปรารถนา แต่ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้นคือยังพบว่า มีผลกระทบต่อพฤติกรรมที่มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นเช่นพฤติกรรมด้านการเข้าสังคมใน ทางบวกและพฤติกรรมด้านการแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างนักเรียน

รอยแอล (Royal, 2004 : 2733-A) มีความมุ่งหมายในการศึกษารุ่นนี้เพื่อระบุ ปัญหาวิสัยนักเรียนที่ส่งผลต่อการพักการเรียนในโรงเรียนและนอกโรงเรียนเพื่อเปรียบ เทียบเพศและระดับชั้นของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย นักเรียนที่ถูกพักการเรียน จากสภาพแวดล้อม การศึกษาปกติโดยทั่วไปจะทำให้เกิดความสามัคคีทำการชู้เชื้อและ

ก้าวร้าวมากกว่าเพื่อนๆ ของตน เพื่อจำแนกความแตกต่างอย่างชัดเจนระหว่างกระทำความรุนแรงกับเรื่องราวทางวินัยจะต้องดำเนินขั้นตอนเพื่อระบุปัญหาวินัยในระดับสูงและเพื่อพัฒนากลยุทธ์และโปรแกรมที่มีประสิทธิผล ที่จะกล่าวถึงประเด็นปัญหาเหล่านี้ (Stephens. 1998) ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ เพื่อศึกษาปัญหาวินัยของนักเรียนเพื่อให้ได้ความรู้เกี่ยวกับปัญหาพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียนผลการศึกษาค้นคว้าพบว่าข้อมูลช่วยสนับสนุนความแตกต่างในประเภทการละเมิดวินัยซึ่งส่งผลต่อการสั่งพักการเรียนในโรงเรียนและนอกโรงเรียนตามที่ระบุไว้ โดยระดับชั้นเรียนของนักเรียนในขณะที่การละเมิดวินัยสำหรับนักเรียนชายกับนักเรียนหญิงต่างกันการสั่งพักการเรียนนักเรียนชายเกิดขึ้นบ่อยกว่านักเรียนหญิงสามเท่าครุในโรงเรียนต้องระบุการปฏิบัติที่มีประสิทธิผลที่จะลดปัญหาวินัยนักเรียนลงได้ โรงเรียนต้องตอบสนองต่อวินัยที่มีการพิจารณาการลงโทษ ด้านจริยธรรมรวมทั้งการพัฒนาส่วนบุคคลของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงด้วยผู้นำต้องรู้ว่าความรุนแรงเป็นพฤติกรรมที่เรียนรู้มาและต้องรู้ว่าความพยายามทางการศึกษาเพื่อความไม่รุนแรง สันติภาพศึกษาทักษะทางสังคมพฤติกรรมแบบร่วมมือและบุคลิกศึกษาเหล่านี้จะต้องนำมาสอน เมื่อระบุปัญหาวินัยนักเรียนแล้วกลยุทธ์ก็สามารถจะนำมากล่าวถึงเพื่อลดการแตกความสามัคคีกันในโรงเรียนลงได้ และสามารถจะช่วยนักเรียนให้บรรลุศักยภาพ ทางวิชาการได้อย่างเต็มที่ จากงานวิจัยต่างๆ ที่กล่าวมาทั้งงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศได้ชี้ให้เห็นว่าบุคคลที่มีส่วนในการปลูกฝังและพัฒนาวินัยในตนเองให้กับเด็กมีหลายกลุ่มทั้งพ่อแม่ครู-อาจารย์ ครุในโรงเรียนโดยเฉพาะครูผู้สอนนั้นมีส่วนสำคัญที่จะต้องให้ความสำคัญ ความสนใจในการส่งเสริมวินัยให้เด็กนักเรียนที่อยู่ในความรับผิดชอบซึ่งจะทำให้เด็กนักเรียนมีระเบียบวินัยดีตามที่คาดหวัง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างประเทศได้ชี้ให้เห็นถึงผลกระทบของการรักษาวินัยและการบกร่องด้านวินัยในโรงเรียนที่มีต่อพฤติกรรมและผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการของนักเรียนการเพิ่มระดับผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เข้าเรียนในโรงเรียนซึ่งมีความบกร่องด้านวินัย มีแนวโน้มว่าจะมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมเพิ่มขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ทางด้านวิชาการลดลง และพบว่าปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมมีผลกระทบต่อความถี่ในการแสดงพฤติกรรมก่อกวนและมีทัศนคติในด้านตรงกันข้าม การเกิดผลกระทบขึ้นอยู่กับปัจจัยที่หลากหลายการมีวินัยที่เข้มงวดสามารถส่งผลกระทบที่เป็นประโยชน์ ถ้าหากว่าได้รับการรักษาไว้ในระดับปานกลางนั้นหมายความว่าสามารถปรับปรุงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ระดับหนึ่ง มีทิศทางโดยตรงต่อนักเรียนซึ่งมีความเชื่อมั่นในความถูกต้องตามกฎหมาย

ของโรงเรียนภายใต้สถานการณ์อื่นๆ อย่างเช่น ถ้าวินัยของโรงเรียนได้รับการยอมรับว่ามี ความเข้มงวดมากเกินไปหรือนำไปประยุกต์ใช้กับนักเรียนในกลุ่มเสี่ยงวินัยของโรงเรียน ก็ อาจจะกลับกลายเป็นสิ่งอันตรายไปก็ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผลการวิจัยที่พบว่า มีแนว โนม์ของการเป็นไปได้อาจจะมีนักเรียนที่จบการศึกษาต่ำลง เพราะการมีวินัยที่เคร่งครัดมาก เกินไปการได้รับความร่วมมือจากนักเรียนและผู้ปกครองเป็นส่วนสำคัญที่สุดของกระบวนการ การมีวินัยจึงประสบผลสำเร็จได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระเบียบวินัยของนักเรียนมี ความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและได้กำหนดระเบียบวินัยที่สัมพันธ์กันซึ่งจะส่งผล ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ดีการพัฒนาวินัยนักเรียน พบว่า วินัยในตนเองเป็นความสามารถของ บุคคลที่บังคับควบคุมตนเองได้ทั้งร่างกาย จิตใจให้ประพฤติปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับ สถานการณ์ เวลา และเป็นไปตามเงื่อนไข กฎเกณฑ์ กติกาหรือข้อตกลงที่สังคมกำหนดไว้ ด้วยความเต็มใจ โดยไม่มีการลงโทษ ควบคุม ผู้มีวินัยในตนเองนั้นเป็นผู้รู้จักกาลเทศะ รับผิดชอบ ตรงต่อเวลา ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม และแสดงพฤติกรรมออกมา ในลักษณะที่สังคมยอมรับ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง บุคคลที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาวินัย มีทั้ง ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา จะเห็นได้ว่าการมีวินัย ของนักเรียนจะมีความ สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีความสัมพันธ์เกี่ยวกับการ เสริมสร้างวินัยให้เกิดขึ้นกับนักเรียนนั้นได้แก่ลักษณะการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา ความอบอุ่นของครอบครัวที่อยู่อาศัย อาชีพฐานะทางเศรษฐกิจและรูปแบบการจัดกิจกรรม ในโรงเรียน ซึ่งมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างวินัยให้กับนักเรียนจึงเป็นความรับผิดชอบของ โรงเรียนที่ต้องดำเนิน การพัฒนาให้เป็นที่คาดหวังการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ครั้งนี้จึงมีประโยชน์ต่อการพัฒนาการดำเนินการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนเป็นอย่างมาก

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อมุ่งเสริมสร้างระเบียบวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) เป็นการทำงานร่วมกันของคณะครูในโรงเรียนและ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มเป้าหมายเป็น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ปีการศึกษา 2555 ดังนี้

1.กลุ่มผู้ร่วมวิจัย

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจำนวน 21 คน ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูที่ปรึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 จำนวน 1 คน
- 1.2 ผู้ร่วมวิจัย หัวหน้างานปกครอง จำนวน 1 คน
- 1.3 ครูที่ปรึกษานักเรียน จำนวน 19 ห้อง จำนวน 19 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 98 คนประกอบด้วย

- 2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน
- 2.2 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน
- 2.3 ครูพิเศษ จำนวน 15 คน
- 2.4 ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน โดยเป็นผู้ปกครองของนักเรียนในข้อ 3

จำนวน 80 คน

3. กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา

กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา คือ นักเรียน จำนวน 80 คน ประกอบด้วย

- 3.1 นักเรียนกลุ่มแต่งกายไม่ถูกระเบียบ จำนวน 46 คน
- 3.2 นักเรียนกลุ่มไม่รักษาความสะอาด จำนวน 34 คน

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) เป็นการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู นักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง โดยผู้วิจัยได้นำเอาแนวคิด หลักการและขั้นตอนการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ของ Kemmis และ McTaggart (1988 : 11 อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์, 2551 : 342-344) ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (planning) การปฏิบัติการ (action) การสังเกตการณ์ (observation) และการสะท้อนกลับ (reflection) มีการปฏิบัติอยู่ 2 วนรอบ มีรายละเอียดในการดำเนินงาน ดังนี้

วงรอบที่ 1

ขั้นที่ 1 การวางแผน (planning)

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

1.2 ประชุมคณะครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เพื่ออภิปรายและศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานติดตามและประเมินผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” รวมทั้งการจัดทำเอกสารการประเมิน

1.4 สัมภาษณ์จากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียน และตัวแทนผู้ปกครอง เกี่ยวกับสภาพปัญหาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

กลุ่มผู้วิจัยได้นำแนวทางและกิจกรรมต่างๆ จัดทำเป็นแผนปฏิบัติการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ตามกรอบงาน 2 ด้านคือ 1) การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และ 2) การรักษาความสะอาด ซึ่งในแผนปฏิบัติการประกอบด้วยแนวทางและกิจกรรมเป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินงาน ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูลหรือผู้ให้ข้อมูลรายละเอียดดังตาราง 3

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ตาราง 3 แผนปฏิบัติการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

แนวทาง/ กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลาในการ ดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง กับการ ดำเนินงาน	วิธีเก็บรวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล หรือ ผู้ให้ข้อมูล
1. การประชุมเชิง ปฏิบัติการ	- เพื่อดำเนินงานเสริมสร้างวินัย นักเรียนด้านการแต่งกายและ การรักษาความสะอาด โรงเรียน มัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” - เพื่อหาแนวทางแก้ไขและเสริม สร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่ง กายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”	วันที่ 25 มิถุนายน 2555	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ครูที่ปรึกษา - วิทยากร 1 คน คือ นายบรรพต หนูยงันทีก	- ตรวจสอบและประเมิน การแต่งกายของ นักเรียน - บันทึกลงในแบบ ประเมินการแต่งกาย และการรักษา ความสะอาด	- แบบประเมิน - แบบสัมภาษณ์	- ครูที่ปรึกษา

ตาราง 3 (ต่อ)

แนวทาง/ กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลาในการ ดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง กับการ ดำเนินงาน	วิธีเก็บรวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล หรือ ผู้ให้ข้อมูล
2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด						
2.1. กิจกรรม ไฮมรุม	- เพื่อที่จะปลูกฝังเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด	ทุกวันจันทร์หลังกิจกรรมหน้าเสาธงตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2555 ถึงเดือนสิงหาคม 2555	- ครูที่ปรึกษา	- การสังเกต	- แบบสังเกต - แบบสัมภาษณ์	- ครูที่ปรึกษา - นักเรียน

แนวทาง/ กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลาในการ ดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง กับการ ดำเนินงาน	วิธีเก็บรวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล หรือ ผู้ให้ข้อมูล
2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด						
2.2. กิจกรรมตรวจ เครื่องแต่งกายและ การรักษาความ สะอาด	- เพื่อที่จะเสริมสร้างวินัย นักเรียนด้านการแต่งกาย ที่ถูกต้องตามระเบียบของ โรงเรียน และการรักษาความ สะอาดของนักเรียน	ทุกวันพุธต้นเดือน เริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2555 ถึงเดือน สิงหาคม 2555	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ครูที่ปรึกษา - นักเรียน	- ตรวจและประเมิน การแต่งกายและ การรักษาความ สะอาดของนักเรียน - บันทึกลงในแบบ ประเมินการแต่ง กายและการรักษา ความสะอาดของ นักเรียน	- แบบประเมิน - แบบสัมภาษณ์	- ครูงานปกครอง - ครูที่ปรึกษา - นักเรียน - ผู้ปกครอง

ตาราง 3 (ต่อ)

แนวทาง/ กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลาในการ ดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง กับการ ดำเนินงาน	วิธีเก็บรวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล หรือ ผู้ให้ข้อมูล
2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด						
2.3. กิจกรรม ประกวดนักเรียน แต่งกายถูกต้อง ตามระเบียบของ โรงเรียนและการ รักษาความสะอาด	- เพื่อที่จะปลูกฝังเสริมสร้าง วินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาดถูก สุขลักษณะ	ทุกวันศุกร์ต้นเดือน ตั้งแต่เดือน มิถุนายน 2555 ถึงเดือน สิงหาคม 2555	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - นักเรียน	- แบบประเมินการ แต่งกายและการ รักษาความสะอาด	- แบบประเมิน - แบบสัมภาษณ์	- ครูงานปกครอง - ครูที่ปรึกษา - ครูผู้สอน - นักเรียน - ผู้ปกครอง

แนวทาง/ กิจกรรม	เป้าหมาย	ระยะเวลาในการ ดำเนินงาน	ผู้เกี่ยวข้อง กับการ ดำเนินงาน	วิธีเก็บรวบรวม ข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ ในการเก็บ รวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล หรือ ผู้ให้ข้อมูล
3. การนิเทศติดตาม	- เพื่อที่จะกำกับติดตามการ ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้าง วินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย ถูกต้องตามระเบียบของ โรงเรียนและการรักษาความ สะอาด	ทุกวันจันทร์ต้น เดือน เริ่มตั้งแต่ เดือนมิถุนายน 2555 ถึงเดือน สิงหาคม 2555	- ผู้วิจัย - กลุ่มผู้ร่วมวิจัย - ครูที่ปรึกษา - นักเรียนกลุ่ม เป้าหมาย	- กำกับติดตามและ ประเมินการดำเนิน กิจกรรมเสริมสร้าง วินัยนักเรียนด้านการ แต่งกาย และการ รักษาความสะอาด โดยการบันทึกลงใน แบบกำกับติดตาม	- แบบประเมิน - แบบสัมภาษณ์	- ครูที่ปรึกษา - ครูผู้สอน - นักเรียนกลุ่ม เป้าหมาย - ผู้ปกครอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (action) โดยดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ที่มีปัญหา โดยการจัดกิจกรรมตามโครงการที่กำหนดไว้ และสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยมีแนวทางในการปฏิบัติการดังนี้

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

2.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ได้แก่

2.2.1 กิจกรรมโฮมรูม จัดขึ้นทุกวันจันทร์ เวลา 08.20-08.40 น. เริ่มวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 ถึง 9 กรกฎาคม 2555 โดยผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมโฮมรูม

2.2.2 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด จัดขึ้นในวันพุธ ที่ 6 มิถุนายน พ.ศ.2555 และวันพุธ ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2555 รวมทั้งสิ้น 2 ครั้ง เวลา 08.20-08.40 น. โดยหัวหน้างานปกครอง ครูงานปกครอง และผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด

2.2.3 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด ดำเนินการในวันศุกร์ ที่ 1 มิถุนายน 2555 และวันศุกร์ ที่ 7 กรกฎาคม 2555 โดยมีการจัดกิจกรรมในช่วงปลายคาบกิจกรรมสวดมนต์

2.3 การนิเทศติดตาม การกำหนดแผนงานการนิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ดำเนินการโดยผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้นิเทศติดตาม ร่วมกันกำหนดแผนงานการนิเทศติดตามโดยใช้แบบนิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ประเมินครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย จำนวน 20 คน จาก 20 ห้องเรียน ในระหว่างวันที่ 11 มิถุนายน - 2 กรกฎาคม 2555 จำนวน 4 ครั้ง

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (observation) โดยการสังเกตการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมตามแนวทางที่กำหนดไว้ไปพร้อมกับขั้นที่ 2 โดยการดำเนินการดังต่อไปนี้

3.1 ประเมินความรู้ความเข้าใจของครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

3.2 กิจกรรมโฮมรูมจัดขึ้นทุกวันจันทร์ เวลา 08.20-08.40 น. ตั้งแต่วันที่ 28 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2555 ถึง วันจันทร์ ที่ 9 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2555 รวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง โดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมโฮมรูมและบันทึกการจัดกิจกรรมในแบบบันทึกกิจกรรมโฮมรูมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและนักเรียนทั้งหมด

3.3 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด นักเรียนกลุ่มเป้าหมายจำนวน 80 คน จัดขึ้นในวันพุธ ที่ 6 มิถุนายน พ.ศ.2555 และวันพุธ ที่ 4 กรกฎาคม พ.ศ.2555

3.4 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการรักษาความสะอาด ดำเนินการโดยครูที่ปรึกษาคัดเลือกนักเรียนในแต่ละห้อง ด้วยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด คัดเลือกนักเรียนห้องเรียนละ 2 คน เป็นชาย 1 คน และหญิง 1 คน รวม 40 คน ดำเนินการในวันศุกร์ ที่ 1 มิถุนายน 2555 และวันศุกร์ ที่ 7 กรกฎาคม 2555 โดยมีการจัดกิจกรรมในช่วงบ่ายคาบกิจกรรมสวดมนต์

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (reflection) โดยการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประเมินผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” มีรายละเอียดการปฏิบัติดังนี้

4.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ด้วยการนำแบบประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมาวิเคราะห์ รวมถึงข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การรับทราบสภาพและปัญหาการดำเนินงานในวงรอบที่ผ่านมา เสนอแนวทางการแก้ไข ปัญหา และพร้อมทั้งปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

4.2 กิจกรรมโฮมรูม มีการวิเคราะห์และประเมินผลข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสังเกตพฤติกรรมการเสริมสร้างวินัย และแบบประเมินระเบียบวินัยของนักเรียนที่มีความเข้าใจและรู้กฎระเบียบของโรงเรียน รวมถึงการรักษาอนามัยส่วนตนให้ถูกสุขลักษณะ

4.3 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด วิเคราะห์ และประเมินผลข้อมูลจากแบบสอบถาม แบบสังเกตพฤติกรรมการเสริมสร้างวินัย และแบบประเมินระเบียบวินัยข้อมูลของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่มีจำนวนการประพฤติผิด ระเบียบและการไม่รักษาความสะอาด

4.4 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการรักษาความสะอาด ประเมินผลการดำเนินงานจากการนำนักเรียนที่มีการแต่งกาย ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและมีการรักษาความสะอาดถูกสุขลักษณะ ที่สมควร นำเอาไปเป็นแบบอย่างให้นักเรียนที่ยังมีพฤติกรรมแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน และไม่รักษาความสะอาดได้นำไปเป็นแบบอย่างต่อไป

4.5 การนิเทศติดตาม วิเคราะห์และประเมินจากแบบนิเทศติดตามการ ดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของครูที่ ปรีक्षाซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ในวันที่ 11, 18, 25 มิถุนายน 2555 และวันที่ 2 กรกฎาคม 2555 จำนวน 4 ครั้ง

วงรอบที่ 2

ขั้นที่ 1 การวางแผน (planning) เป็นการปรับปรุงและเสริมสร้างแผนปฏิบัติการ ที่ใช้ในการวิจัยวงรอบที่ 1 ซึ่งไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ประชุม ร่วมกันพิจารณาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษา ความสะอาดที่ดำเนินการในวงรอบที่ 1 และมีมติให้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเสริมสร้าง วินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ในวงรอบที่ 2 ต่อไป

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (action) เป็นการนำแผนปฏิบัติการที่เสริมสร้างไปใช้ โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยพิจารณาร่วมกันในการปรับปรุงแผนและกิจกรรมให้เข้มข้นขึ้น โดยยังคง แนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและ การรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เช่นในวงรอบที่ 1 ที่ผ่านมา เนื่องจาก ประสพผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้รวมร้อยละ 67.5 ได้แก่

2.1 กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมจัดขึ้นทุกวันจันทร์ เวลา 08.20-08.40 น. เริ่มจันทร์ ที่ 16, 23, 30 กรกฎาคม 2555 และ 6 สิงหาคม 2555 โดยผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครู ที่ปรีक्षाเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมโฮมรูม โดยเน้นย้ำการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของนักเรียน กลุ่มเป้าหมายในห้องเรียนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ จำนวน 26 คน

2.2 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด จัดขึ้นในวันพุธ ที่ 1 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2555 เวลา 08.20-08.40 น. โดยหัวหน้างานปกครอง ครูงานปกครองและผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน โดยเฉพาะนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะที่ตั้งไว้ โดยยังคงเหลือนักเรียนแต่งกายไม่ถูกระเบียบแยกเป็นชาย จำนวน 14 คน หญิง จำนวน 6 คน รวม 20 คน และนักเรียนไม่รักษาความสะอาด แยกเป็นชาย จำนวน 4 คน และ หญิง จำนวน 2 คน รวม 6 คน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะในเรื่องวินัยทั้งสองด้าน จำนวน 26 คน

2.3 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด ดำเนินการในวันศุกร์ ที่ 3 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2555 โดยจัดกิจกรรมในช่วงบ่ายคาบกิจกรรมสวดมนต์ โดยครูที่ปรึกษาในแต่ละชั้นเรียนเป็นผู้ดำเนินการ คัดเลือกนักเรียนจำนวน 2 คน เป็นชาย 1 หญิง 1 เข้าร่วมกิจกรรม โดยยังคงรูปแบบการจัดกิจกรรมเช่นเดียวกันกับในวงรอบที่ 1 เนื่องจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายและไม่ใช้กลุ่มเป้าหมายให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมเป็นอย่างดี

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (observation) เป็นการสังเกต โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยพิจารณาร่วมกันประเมินกิจกรรมบางรายละเอียดของกิจกรรมที่ไม่บรรลุนิติภาวะยังคงรูปแบบการจัดกิจกรรมเช่นวงรอบที่ 1 แต่เพิ่มความเข้มข้นในการจัดดำเนินกิจกรรมในแต่ละกิจกรรม มุ่งเน้นไปยังนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะที่ตั้งไว้ ได้แก่

3.1 กิจกรรมไฮมูม จัดทุกวันจันทร์ เวลา 08.20-08.40 น. ตั้งแต่วันที่ 16, 23, 30 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2555 และ วันจันทร์ ที่ 6 เดือน สิงหาคม พ.ศ. 2555 รวมทั้งสิ้น 4 ครั้ง โดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมไฮมูมและบันทึกการจัดกิจกรรมในรูปแบบบันทึกกิจกรรมไฮมูม เน้นย้ำให้ครูที่ปรึกษาสร้างความตระหนักและเน้นย้ำการแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ ให้กับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ไม่บรรลุนิติภาวะที่ตั้งไว้เป็นกรณีพิเศษ

3.2 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด จัดขึ้นในวันพุธ ที่ 1 สิงหาคม 2555 โดยหัวหน้างานปกครอง ครูงานปกครอง และผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด โดยมีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เหลือจากการพัฒนาในวงรอบที่ 1 จำนวน 26 คน

3.3 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด ดำเนินการในวันศุกร์ ที่ 3 สิงหาคม 2555 โดยครูที่ปรึกษาคัดเลือกนักเรียนในแต่ละห้องด้วยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด คัดเลือกนักเรียนห้องเรียนละ 2 คน เป็นชาย 1 คน และหญิง 1 คน รวม 40 คน โดยยังคงรูปแบบการจัดกิจกรรมเช่นเดียวกันกับในวงรอบที่ 1

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (reflection)

4.1 การสะท้อนผล โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยพิจารณาร่วมกันนำผลการประเมินกิจกรรมหรือโครงการ มาพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้

4.1.1 การบรรลุผลการดำเนินงานกิจกรรมหรือโครงการ

4.1.2 นำผลการประเมินจากวงรอบที่ 1 และวงรอบที่ 2 มาร่วมกันพิจารณาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ว่าควรเสริมสร้างกิจกรรมหรือโครงการอะไรบ้าง อย่างไร

4.2 ประเมินประสิทธิภาพการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ด้วยหลักการมีส่วนร่วม แนวทางและกิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินงานเป็นแนวทางและกิจกรรมที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยใช้ในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ซึ่งประกอบด้วย

4.2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

4.2.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ประกอบไปด้วย

4.2.2.1 กิจกรรมไฮมรุ่มสอดแทรกการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด

4.2.2.2 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายนักเรียน โดยครูงานปกครอง และครูที่ปรึกษา

4.2.2.3 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด

4.2.3 การนิเทศติดตาม

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) เป็นการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร คณะครู นักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง ซึ่งมีเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ประเภทและลักษณะของเครื่องมือ

1.1 แบบสัมภาษณ์ประกอบไปด้วยแบบสัมภาษณ์ 2 ฉบับคือ แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัย 21 คน ได้แก่ หัวหน้างานปกครอง จำนวน 1 คน ครูที่ปรึกษา จำนวน 19 คน และแบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 98 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ครูผู้สอนที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษา จำนวน 15 คน สัมภาษณ์ผู้ปกครองนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 80 คน และนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาที่ถูกประเมินโดยหัวหน้างานปกครอง จำนวน 20 ห้อง โดยเลือกจากนักเรียนที่แต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียนและนักเรียนที่แต่งกายไม่สะอาด จำนวน 80 คน โดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ปลายเปิดให้โอกาสแสดงความคิดเห็นเชิงรายละเอียดสัมภาษณ์ การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาสะอาดของนักเรียน เป็นการสัมภาษณ์ก่อนและหลังการดำเนินงาน เพื่อนำมาผลมาเปรียบเทียบพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

1.2 แบบสังเกต ใช้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน 2 ด้านคือ ด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และด้านการรักษาความสะอาด โดยผู้วิจัยและครูที่ปรึกษาเป็นผู้สังเกต สังเกตก่อนและหลังการพัฒนาเพื่อนำมาผลมาเปรียบเทียบพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

1.3 แบบประเมิน ประกอบไปด้วยแบบประเมิน 2 ฉบับ คือ 1) ใช้ประเมินการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล และ 2) ใช้ประเมินการรักษาความสะอาดของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเป็นรายบุคคล โดยผู้วิจัย หัวหน้างานปกครอง และครูที่ปรึกษาเป็นผู้ประเมินหลังดำเนินกิจกรรมการพัฒนา

2. วิธีสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและหาคุณภาพเครื่องมือแต่ละประเภทด้วยตนเองดังนี้

- 3.1 ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีด้านระเบียบวินัยนักเรียน
- 3.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือประเภทแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน จากเอกสารตำราทางวิชาการต่างๆ และเทคนิคในการรวบรวมข้อมูลจากตำราและศึกษาแบบวิเคราะห์เอกสารของผู้วิจัยคนอื่น ๆ ที่วิจัยในเรื่องที่คล้ายกัน นำความรู้ที่ได้มากำหนดรูปแบบของประเด็นการวิเคราะห์เอกสาร
- 3.3 ศึกษารูปแบบและเทคนิคการประชุม แนวคิดทฤษฎีจากเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 3.4 กำหนดขอบข่ายของสิ่งที่ต้องการ แล้วกำหนดโครงสร้างของแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการคือ พฤติกรรมด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการรักษาความสะอาด
- 3.5 นำแบบสัมภาษณ์แบบสังเกตแบบประเมิน และเอกสารประกอบการประชุมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้
 - 3.5.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไธล อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
 - 3.5.2 นายชาติรี คำกรฤชา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา วิทยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร
 - 3.5.3 นายสมัย วงศ์ษาพาน ตำแหน่ง คศึกษานิเทศก์ วิทยฐานะ คศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร
 - 3.5.4 นายเจนเชิง สารจิต ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร
 - 3.5.5 นายบรรพต หนูจันทิก ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23

3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์และแบบประเมินตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและให้ข้อเสนอแนะ

3.7 หาค่า IOC ของแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบนิเทศติดตามทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีค่า IOC โดยรวมเท่ากับ 0.99, 0.99 และ 0.96 ตามลำดับ

3.8 จัดพิมพ์เครื่องมือเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวางแผนการดำเนินงาน

1. สัมภาษณ์กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล เพื่อต้องการทราบผลสะท้อนการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร โดยใช้การบริหารจัดการด้วยการร่วมมือกันสร้างวินัยการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ดังนี้

- 1.1 สัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 21 คน
- 1.2 สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 98 คน
2. สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา จำนวน 80 คน
3. ประเมินพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาเป็นรายบุคคล จำนวน 80 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยมีการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อนำไปประกอบการนำเสนอผลตามกรอบการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. การจัดทำข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ การสัมภาษณ์ การสังเกตและการประเมิน นำมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และจัดหมวดหมู่แยกประเภทเพื่อนำไปสรุปผลและรายงานผลการศึกษา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต และแบบประเมิน โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละความก้าวหน้า

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการนำข้อมูลที่ได้มารวบรวมเป็นหมวดหมู่ตามขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา และสรุปตามความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ มีดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย (Mean)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
4. ค่าร้อยละความก้าวหน้า (Percentage of Progress)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สำนัก การศึกษา เทศบาลนครสกลนคร ผู้วิจัยดำเนินการ 2 วงรอบ โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลดังนี้

1. สภาพและปัญหา เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษา ความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”
2. แนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการ รักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”
3. ผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษา ความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

การดำเนินการในวงรอบที่ 1

ขั้นที่ 1 การวางแผนงาน (planning)

1. สภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความ สะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

การศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการ รักษาความสะอาด เป็นการศึกษาถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหาการแต่งกายและการรักษาความ สะอาดของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” โดยใช้วิธีการดำเนินงาน ดังนี้

1.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ที่ระบุถึงสภาพและปัญหาเกี่ยวกับการแต่งกาย และการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ได้แก่ จากสถิติพฤติกรรมกรรมการกระทำผิดวินัยนักเรียนและรายงานการตรวจสุขภาพนักเรียน ปีการศึกษา 2555 พบว่า นักเรียนแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบที่โรงเรียนกำหนด และการรักษาความสะอาดยังไม่ถูกสุขลักษณะ

1.2 ประชุมคณะครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เพื่ออภิปรายและศึกษาสภาพปัญหาเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” โดยในที่ประชุมได้ร่วมกันกำหนดหัวข้อแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ผลการประชุม คณะครูมีความคิดเห็นเป็นไปในทิศทางเดียวกันถึงแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานด้านวินัยนักเรียนที่ผ่านมา ซึ่งโรงเรียนได้ดำเนินงานวินัยนักเรียนเป็นปกติ เช่นเดียวกับโรงเรียนมัธยมทั่วไป แต่โรงเรียนยังขาดแนวทางในการดำเนินงานที่เป็นระบบ ไม่มีแนวทางการปฏิบัติที่ชัดเจน ขาดการมีส่วนร่วมของคณะครูและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างจริงจัง โดยที่ประชุมได้กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โดยให้คณะครูมีส่วนร่วมในการพัฒนา คือ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ได้แก่ กิจกรรมไฮ้มูม กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด และกิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด และ 3) การนิเทศติดตาม

1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานติดตามและประเมินผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ตามคำสั่งโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ที่ 87/2555 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานติดตามและประเมินผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ลงวันที่ 30 พฤษภาคม 2555

1.4 การสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครูงานปกครอง ครูที่ปรึกษา ครูผู้สอนที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษาหรือครูพิเศษ นักเรียนและผู้ปกครอง โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ซึ่งมีเนื้อหากล่าวถึงสภาพปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนา

ระเบียบวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ ผู้วิจัยสัมภาษณ์ ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2555 ผลการสัมภาษณ์ มีดังนี้

“...นักเรียนชายบางส่วนแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบโรงเรียนกำหนด เช่น ใส่เสื้อลอยชาย เขยิบสั้นรองเท้า ไว้ผมยาว นักเรียนหญิงบางส่วนไว้ผมยาว บางส่วน ซอยผม รีดผม ใส่ชุดไม่ถูกต้องตามวันที่โรงเรียนกำหนด...”

(เจนเชิง สารจิตตร. หัวหน้างานปกครอง. สัมภาษณ์, 2555)

“...การปฏิบัติงานเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษา ความสะอาด ยังไม่มีรูปแบบหรือแนวทางที่กำหนดการปฏิบัติไว้ชัดเจน กรอบภาระงานของ ครูก็มีมาก เต็มไปด้วยเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประเมินต่างๆ ครูขาดการประสานงานใน แนวทางการปฏิบัติด้านวินัยนักเรียน ยังไม่มีการประชุมเพื่อหารือแนวทางไปในทิศทาง เดียวกันในการพัฒนาวินัยนักเรียน ทำให้มีปัญหาในการปฏิบัติงาน...”

(สมศักดิ์ อุบุญเรือง. ครูงานปกครอง. สัมภาษณ์, 2555)

“...นักเรียนบางส่วนมาสาย แต่งกายไม่เรียบร้อยไม่ถูกระเบียบของ โรงเรียน ครูผู้สอนที่ไม่ใช่ครูที่ปรึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ครูเวรประจำวัน ไม่มีโอกาสชี้แจงแนว การปฏิบัติในเรื่องการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบโรงเรียนกำหนด เนื่องจากมีเวลา ค่อนข้างน้อยในการปฏิบัติกิจกรรมหน้าเสาธงเคารพธงชาติ ทำให้ไม่ค่อยมีเวลาในการ แก้ไขปัญหาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายมากนัก...”

(ขนิษฐา ศรีมงคล. ครูที่ปรึกษา. สัมภาษณ์, 2555)

“...การแต่งกายของนักเรียนในปัจจุบันเป็นไปตามสมัยนิยมมากเกินไป นักเรียนชายบางส่วนไว้ผมยาวใส่เสื้อ ทำผมทรงแฟชั่นสมัยใหม่ นักเรียนหญิงซอยผม ใช้ เครื่องสำอาง ใส่เครื่องประดับ บางส่วนใส่บิกายตามแฟชั่น ทั้งตนเองไม่ได้มีโอกาส ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับดวงตา ดูแล้วน่าจะเป็นอันตรายต่อดวงตามากกว่า...”

(ประครอง เปลียนเอก. ครูที่ปรึกษา. สัมภาษณ์. 2555)

“...การแต่งกายของนักเรียนบางกลุ่ม มักนิยมแต่งกายเลียนแบบดารารหรือตามแฟชั่น เช่น นักเรียนทั้งชายชอบดั่งชอบกางเกงลงต่ำๆ ใส่กางเกงใหญ่ๆ แบบพวกนักร้องเพลงฮิปฮอปนักเรียนหญิงบางราย ก็ปฏิบัติตนเหมือนกันกับนักเรียนชาย เวลาแต่งกายในวันพลศึกษาด้วยกางเกงวอร์มบางรายไม่ใส่ชุดในวันที่มีกิจกรรมชุมนุมหรือวันที่ใส่เสื้อของโรงเรียน...”

(ธีระนัน พิรุณสุนทร.ครูที่ปรึกษา. สัมภาษณ์. 2555)

“...การดำเนินงานวินัยนักเรียนด้านเครื่องแต่งกายที่ผ่านมา ครูที่ปรึกษาทำได้เพียงแค่ตักเตือนเท่านั้น ยังไม่มีมาตรการเด็ดขาดที่จะทำให้นักเรียนที่กระทำผิดวินัยเหล่านั้นเกรง รวมถึงตระหนักและสำนึกในการประพฤติตนให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน เห็นควรน่าจะมีการประชุมปรึกษาหารือ หาแนวทางแก้ไขและพัฒนาต่อไป...”

(อัศรพงศ์ ภูติยา. รองผู้อำนวยการสถานศึกษา. สัมภาษณ์. 2555)

“...นักเรียนไม่ใส่ใจในการดูแลรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกายโดยเฉพาะนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 บางคนมีเพื่อนนักเรียนชายหนึ่งศิระจะเป็นเกลื่อนพันไม่สะอาดเล็บมือสกปรกเสื้อผ้าบางครั้งไม่ซักหรือถุงเท้ารองเท้าสกปรก...”

(ชบาพรรณ นรินทร. ครูที่ปรึกษา. สัมภาษณ์. 2555)

“...นักเรียนไม่ค่อยดูแลรักษาความสะอาดเสื้อกระโปรงมีคราบเหงื่อไคลบนเสื้อ ถุงเท้ารองเท้าไม่ซักให้สะอาด ทำให้มีกลิ่นเหม็น สร้างความรบกวนให้กับครูและเพื่อนนักเรียนด้วยกัน บางรายไม่ดูแลรักษาอนามัยของช่องปากไม่ค่อยแปรงฟันทำให้ฟันไม่ค่อยสะอาดมีฟันผุบางรายมีกลิ่นปาก...”

(อุไรวรรณ ไชยนา. ครูที่ปรึกษา. สัมภาษณ์. 2555)

“...ดิฉันมาส่งลูกสาวในตอนเช้า มักจะเห็นนักเรียนบางคนแต่งกายไม่เรียบร้อย นักเรียนชายไว้ผมยาว บางรายเจาะหู หรือที่วัยรุ่นเรียกกันว่า “ระเบิดหู” ส่วนนักเรียนหญิงก็ซอຍผม ใส่คอนแทคเลนส์ตามแฟชั่น คิดว่าไม่น่าจะใส่เพราะแพทย์สั่ง ไม่ทราบว่ามีมาตรฐานหรือไม่ ดูแล้วเป็นอันตรายต่อลูกตา เพื่อนลูกของดิฉันบางคนไม่รักษา

สุขอนามัยส่วนตัว ปล่อยให้ตนเองมีเหา บางรายเป็นเกลื้อน ทำให้ติดต่อกับเพื่อนคนอื่นๆ ในห้องเรียนเดียวกัน.....”

(อรวรรรณ บุรณะ. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์. 2555)

“...นักเรียนขาดระเบียบวินัยในเรื่องเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด นักเรียนที่แต่งกายไม่ถูกระเบียบ อาจเป็นเพราะครูไม่ลงโทษ และไม่ใส่ใจต่อ นักเรียนที่แต่งกายผิดระเบียบอย่างจริงจัง เพื่อนบางส่วนก็เลยแต่งกายลอกเลียนแบบกัน อยากให้ครูเข้มงวดและลงโทษคนที่แต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบ และให้รางวัลกับคนที่ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีงามให้นักเรียนคนอื่นๆ ...”

(อรอนงค์ กลิ่นศรีสุข. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์. 2555)

“...นักเรียนชายในช่วงเวลาหลังเลิกเรียน มักจะเอาเสื้อออกนอกชาย กางเกง และเหยียบส้นรองเท้า นักเรียนหญิงนั่งใช้เครื่องสำอางตามฟุตบอล ซึ่งดูแล้วไม่ งามตา ไม่เหมาะสมกับสภาพการเป็นนักเรียน ทางโรงเรียนควรมีมาตรการจัดการกับ นักเรียนเหล่านี้...”

(ถาวร นวลมณี. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์. 2555)

“...เพื่อนนักเรียนหญิงมัธยมศึกษาตอนปลายและน้องระดับมัธยมศึกษา ตอนต้นบางคนยังแต่งกายไม่เรียบร้อย เช่น ซอยผม ยัดผม ใส่กระโปรงสั้น ส่วนนักเรียน ชายมักชอบเหยียบส้นรองเท้า เอาเสื้อออกนอกกางเกง ดึงเอวกางเกงลงต่ำๆ ส่วนเรื่อง ความสะอาด นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นบางคนไม่ค่อยซักรีดเสื้อผ้าให้สะอาด ถุงเท้ารองเท้า สกปรกมีกลิ่นเหม็น เล็บมือสกปรก มีคราบเหลืองโคลนตามเสื้อผ้า บางคนมีกลิ่นตัว...”

(กนกวรรณ คุณปัญญา.นักเรียน.สัมภาษณ์, 2555)

สภาพเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ผลจากการศึกษาเอกสาร การประชุม คณะครู และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องพบว่า นักเรียนบางส่วนแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบ ของโรงเรียน แต่งกายเป็นไปตามสมัยนิยมมากเกินไป นักเรียนไม่ใส่ใจในการดูแลรักษา

ความสะอาดของร่างกายและเครื่องแต่งกาย ขาดระเบียบวินัยในเรื่องเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ

ปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่าการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ยังไม่มีรูปแบบหรือแนวทางที่กำหนดการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน ครูผู้สอนไม่มีโอกาสชี้แจงแนวการปฏิบัติในเรื่องการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การดำเนินงานวินัยนักเรียนด้านเครื่องแต่งกายทำได้เพียงตักเตือน

จากการศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดดังกล่าว ที่ประชุมคณะครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” มีมติให้มีแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โดยได้กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาการดำเนินงาน 3 แนวทาง ได้แก่ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ได้แก่ 2.1) กิจกรรมโฮมรูม 2.2) กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด และ 2.3) กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด และ 3) การนิเทศติดตาม

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (action)

2. แนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติโครงการและของงบประมาณสนับสนุนการประชุมเชิงปฏิบัติการ ในวันที่ 14 พฤษภาคม 2555 และปรับปรุงแก้ไขโครงการในส่วนของงบประมาณ ในวันที่ 17 พฤษภาคม 2555

2.1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประชุมเชิงปฏิบัติการตามคำสั่งโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ที่ 74/2555 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการ

ดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน
ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ลงวันที่ 18 พฤษภาคม 2555

2.1.3 ประสานงานกับบุคลากรในฝ่ายบริหารงานวิชาการ ฝ่ายบริหารงาน
งบประมาณ ฝ่ายบริหารงานบุคคล และฝ่ายบริหารงานทั่วไป เพื่อจัดเตรียมความพร้อม
ด้านอาคารสถานที่ เอกสาร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากรสนับสนุนการดำเนินงาน

2.1.4 ประสานงานกับวิทยากร

2.1.5 แจ้งครูที่ปรึกษานักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ฝ่ายบริหารโรงเรียน
และคณะครูเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ

การดำเนินการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงาน
เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด รายละเอียดตามตาราง 4

ตาราง 4 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน
ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

วัน/เดือน/ปี/เวลา	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ/วิทยากร
25 พฤษภาคม 2555		
07.00 – 08.30 น.	- ลงทะเบียนรับเอกสาร	คณะกรรมการ ลงทะเบียน
09.00 – 09.30 น.	- พิธีเปิด และบรรยายพิเศษ	
09.30 – 10.20	- การแต่งกาย	นายบรรพต หนูยงจันทร์
10.20 – 11.10	- การรักษาความสะอาด	นายบรรพต หนูยงจันทร์
11.10 – 12.00	- ระเบียบว่าด้วยการแต่งกาย	นายบรรพต หนูยงจันทร์
12.00 – 13.00 น.	- รับประทานอาหาร	
13.00 – 15.00 น.	- ระดมความคิดเห็นเพื่อหา แนวทางเสริมสร้างและพัฒนา วินัยและการรักษาความ สะอาด	
15.30 น.	- กลุ่มนำเสนอ	กลุ่มครูชาย และครูหญิง

ตาราง 4 (ต่อ)

วัน/เดือน/ปี/เวลา	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ/วิทยากร
25 พฤษภาคม 2555		
16.00 – 16.15 น.	- อภิปรายและซักถาม - ประเมินการประชุมเชิงปฏิบัติกร	
16.30 น.	- พิธีปิด	

เริ่มประชุมตั้งแต่เวลา 07.00 น. – 16.30 น. การประชุมเริ่มจากประธานกล่าวเปิดการประชุม จากนั้นนายบรรพต หนูจันทิก วิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญในการดำเนินงานด้านวินัยนักเรียนจากโรงเรียนชาตุนารายณ์วิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 23 ซึ่งถือเป็นโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศในการดำเนินงานด้านวินัยนักเรียน บรรยายในหัวข้อการแต่งกาย การรักษาความสะอาด ระเบียบว่าด้วยการแต่งกาย เวลา 13.00 – 15.00 น ระดมสมองเพื่อชี้แจงเหตุผลของการทำวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาของการพัฒนา ผู้เข้าร่วมประชุมร่วมระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทางเสริมสร้างและพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด เวลา 15.30 น. กลุ่มครูชายและครูหญิง อภิปรายการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ตลอดจนร่วมกันเสนอแนวทางการปฏิบัติสำหรับการพัฒนา จากนั้นในที่ประชุมได้มีการอภิปรายซักถามข้อสงสัย และประธานกล่าวปิดการประชุม

2.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ได้แก่

2.2.1 กิจกรรมโฮมรูม มีความมุ่งหมายเพื่อสร้างความตระหนักและให้ความรู้แก่นักเรียน โดยสอดแทรกการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ว่าด้วยงานกิจการนักเรียน พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 3 ว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน และการรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ กิจกรรมดังกล่าวนี้จัดขึ้นทุกวันจันทร์ เวลา 08.20–08.40 น. โดยผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมโฮมรูม

2.2.2 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด จัดขึ้นในวันพุธที่ 6 เดือน มิถุนายน พ.ศ.2555 และวันพุธ ที่ 4 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2555 รวมทั้งสิ้น 2 ครั้ง เวลา 08.20-08.40 น. โดยหัวหน้างานปกครอง ครูงานปกครอง และผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด

2.2.3 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด ดำเนินการในวันศุกร์ ที่ 1 มิถุนายน 2555 และวันศุกร์ ที่ 7 กรกฎาคม 2555 โดยมีการจัดกิจกรรมในช่วงบ่ายคาบกิจกรรมสวดมนต์ โดยมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาในแต่ละชั้นเรียนได้เดินตรวจแถวนักเรียนที่นั่งตามชั้นเรียนที่รับผิดชอบ แล้วยกนักเรียนที่แต่งกายสะอาดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนออกมา นำไปเข้าแถวหน้าเวทีก่อนที่จะทำการประกวดการแต่งกายให้กับนักเรียนทั้งชายและหญิงที่ได้รับการคัดเลือกจากแถวของแต่ละชั้นเรียน หลังจากนั้นครูงานปกครองได้สำรวจการแต่งกายของนักเรียนที่เลือกออกมาจากแถว พร้อมทั้งอธิบายถึงการแต่งกายให้นักเรียนทั้งหมดได้รับทราบ โดยชี้ให้เห็นถึงการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน รวมถึงการรักษาสะอาดตนเองให้ถูกสุขลักษณะ

โดยแต่ละกิจกรรมการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด มีขั้นตอนในการปฏิบัติดังนี้

1. ขั้นการวางแผนงาน ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้วิเคราะห์สภาพและปัญหาพฤติกรรมวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสำรวจโดยใช้แบบประเมินพฤติกรรม การสังเกต และการสัมภาษณ์ การดำเนินการประชุม ปรึกษาหารือ วิพากษ์วิจารณ์ ระดมความคิดเห็น และกำหนดเป็นแนวทางที่ใช้ในการพัฒนา โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.1 ประชุมคณะครู ผู้ร่วมวิจัยทุกคนเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ที่ประชุมได้กำหนดระยะเวลาที่จะทำกิจกรรมระหว่างวันที่ 28 พฤษภาคม – วันที่ 17 สิงหาคม 2555

1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานและจัดประชุมคณะกรรมการเพื่อกำหนดวัตถุประสงค์และปฏิทินการปฏิบัติงาน กำหนดแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรม

1.3 ประชุมนักเรียนเพื่อรับทราบแนวทางการปฏิบัติตน

1.4 ปฏิบัติกิจกรรมตามแนวทางที่กำหนด

1.5 กำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน

- 1.6 สรุปผลการดำเนินงานให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ
2. ขั้นการปฏิบัติการ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยปฏิบัติตามแผน และระยะเวลาที่กำหนดในการดำเนินกิจกรรม ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 3. ขั้นการสังเกตการณ์ ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยได้สังเกตการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน และการทำงานของวิทยากร เมื่อพบพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ก็ได้ เสนอแนะให้แก้ไขพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ทันที
 4. ขั้นการสะท้อนกลับการปฏิบัติตามกิจกรรม ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้ เข้าร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตการณ์การปฏิบัติตามกิจกรรม บันทึกความคิดเห็นนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์ สรุปผลจากข้อมูลการสังเกตการณ์

2.3 การนิเทศติดตาม การกำหนดแผนงานการนิเทศติดตามการดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ดำเนินการโดยผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้นิเทศติดตาม ร่วมกันกำหนดแผนงานการนิเทศติดตามโดยใช้แบบ นิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความ สะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" ประเมินครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ ร่วมวิจัย จำนวน 20 คน จาก 20 ห้องเรียน ในระหว่างวันที่ 11 มิถุนายน - 2 กรกฎาคม 2555 รายละเอียดตามตาราง 5

ตาราง 5 การนิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา"

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	กิจกรรมที่นิเทศ	ผู้นิเทศ	ผู้รับการนิเทศ
1	11 มิถุนายน 2555	แผนดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านการแต่งกายและการรักษาความ สะอาด	กลุ่มผู้ นิเทศ ติดตาม	ครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นกลุ่ม ผู้ร่วมวิจัย
2	18 มิถุนายน 2555	การวางแผนกิจกรรมตามที่ได้รับ มอบหมายและดำเนินกิจกรรมด้วย ความเอาใจใส่		

ตาราง 5 (ต่อ)

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	กิจกรรมที่นิเทศ	ผู้นิเทศ	ผู้รับการนิเทศ
3	25 มิถุนายน 2555	การให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย	กลุ่มผู้ นิเทศ ติดตาม	ครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นกลุ่ม ผู้ร่วมวิจัย
		เสริมสร้างและพัฒนาวิทยุณักเรียนด้าน การแต่งกายและการรักษาความ สะอาด		
4	2 กรกฎาคม 2555	สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน เสริมสร้างวิทยุณักเรียนด้านการแต่ง กายและการรักษาความสะอาด		

การนิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวิทยุณักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของกลุ่มผู้นิเทศติดตาม ได้ดำเนินการ 4 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 ในวันที่ 11 มิถุนายน 2555 กลุ่มผู้นิเทศติดตามให้ครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยส่งแผนการดำเนินงานเสริมสร้างวิทยุณักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ครั้งที่ 2 ในวันที่ 18 มิถุนายน 2555 กลุ่มผู้นิเทศติดตามใช้แบบนิเทศติดตามกับครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยว่าดำเนินกิจกรรมตามแผนการดำเนินงานด้วยความเอาใจใส่เพียงใด ครั้งที่ 3 ในวันที่ 25 มิถุนายน 2555 กลุ่มผู้นิเทศติดตามให้ครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยส่งบันทึกโฮมรูม และสรุปผลการให้ความรู้สอดแทรกวิทยุณักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดในคาบโฮมรูมของนักเรียน ครั้งที่ 4 ในวันที่ 2 กรกฎาคม 2555 กลุ่มผู้นิเทศติดตามให้ครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยสรุปผลการดำเนินงานเสริมสร้างวิทยุณักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

การตรวจสอบการนิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวิทยุณักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด กลุ่มผู้นิเทศติดตามได้ดำเนินการตรวจสอบคือ ตรวจสอบการส่งเอกสารตามที่กำหนด ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร ประเมินเอกสารและสังเกตการณ์การดำเนินงานของครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ประมวลหาค่าสถิติและแจ้งผลการนิเทศติดตามให้ครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยทราบ

การปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด กลุ่มผู้นิเทศติดตามได้ดำเนินการในระหว่างเดือนมิถุนายน-สิงหาคม 2555 ให้ครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยทราบ

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (observation)

3. ผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

3.1 การประเมินความรู้ความเข้าใจของครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” รายละเอียดตามตาราง 6

ตาราง 6 การประเมินความรู้ ความเข้าใจของครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย หลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

ข้อความ	ผล การประเมิน (N = 19)		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
1. ทรงผมนักเรียนชาย	4.50	.50	มาก
2. ทรงผมนักเรียนหญิง	4.77	.42	มากที่สุด
3. เครื่องแบบนักเรียนชาย	4.56	.50	มากที่สุด
4. เครื่องแบบนักเรียนหญิง	4.42	.50	มาก
5. การแต่งกายตามโอกาสและกิจกรรม	4.38	.49	มาก
6. การปฎิบัติลักษณะของโรงเรียน	4.32	.50	มาก
7. เครื่องประดับ เครื่องสำอาง	4.87	.34	มากที่สุด
8. การรักษาความสะอาดเครื่องแบบนักเรียน	4.72	.45	มากที่สุด
9. การรักษาความสะอาดผม	4.45	.50	มาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อความ	ผล การประเมิน (N = 19)		แปลผล
	\bar{X}	S.D.	
10. การรักษาความสะอาดปากและฟัน	4.24	.43	มาก
11. การรักษาความสะอาดเล็บมือ เท้า	4.45	.50	มาก
12. การรักษาความสะอาดมือ	4.27	.50	มาก
13. การรักษาความสะอาดผิวหนัง	4.35	.48	มาก
14. การรักษาความสะอาดร่างกาย	4.41	.50	มาก
รวม	4.48	.15	มาก

จากตาราง 6 พบว่า การประเมินความรู้ ความเข้าใจของครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยหลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ครูที่ปรึกษานักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด หลังจากการเข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) เมื่อพิจารณาแต่ละด้านปรากฏว่าอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เครื่องประดับ เครื่องสำอาง ทรงผมนักเรียนหญิง การรักษาความสะอาดเครื่องแบบนักเรียน เครื่องแบบนักเรียนชาย ส่วนองค์ประกอบอื่นมีค่าอยู่ในระดับมาก

3.2 กิจกรรมโฮมรูมจัดขึ้นทุกวันจันทร์ เวลา 08.20-08.40 น. ตั้งแต่วันที่ 28 เดือน พฤษภาคม พ.ศ.2555 ถึง วันจันทร์ ที่ 9 เดือน กรกฎาคม พ.ศ.2555 รวมทั้งสิ้น 6 ครั้ง โดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมโฮมรูมและบันทึกการจัดกิจกรรมในแบบบันทึกกิจกรรมโฮมรูมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาและนักเรียนทั้งหมด รายละเอียดตามตาราง 7

ตาราง 7 จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา เพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการ
แต่งกายและการรักษาความสะอาด และนักเรียนทั้งหมด

ชั้น	จำนวนนักเรียน (คน)							รวม (คน)
	ชาย	หญิง	รวม	แต่งกายไม่ถูก ระเบียบ		ไม่รักษาความ สะอาด		
				ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
ม.1/1	15	18	33	-	1	3	-	4
ม.1/2	18	15	33	1	2	1	-	4
ม.1/3	18	15	33	2	-	-	2	4
ม.1/4	19	13	32	-	-	2	2	4
ม.1/5	17	14	31	-	-	2	2	4
ม.2/1	22	21	43	1	1	2	-	4
ม.2/2	24	24	48	1	1	2	-	4
ม.2/3	24	21	45	2	1	1	-	4
ม.2/4	21	24	45	1	1	2	-	4
ม.2/5	23	18	41	2	1	1	-	4
ม.3/1	14	19	33	2	1	1	-	4
ม.3/2	16	16	32	2	1	-	1	4
ม.3/3	16	15	31	2	1	-	1	4
ม.3/4	16	17	33	1	1	1	1	4
ม.3/5	10	25	35	2	-	2	-	4
ม.4/1	15	12	27	3	1	-	-	4
ม.4/2	12	18	30	2	1	1	-	4
ม.5/1	12	18	30	2	1	1	-	4
ม.5/2	11	16	27	2	1	-	1	4
ม.6/1	10	20	30	2	-	1	1	4
รวม	333	359	692	30	16	23	11	80

จากตาราง 7 พบว่า นักเรียนทั้งหมด จำนวน 692 คน นักเรียนชายจำนวน 333 คน นักเรียนหญิงจำนวน 359 คน นักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา จำนวน 80 คน ประกอบด้วย แต่งกายไม่ถูกระเบียบ นักเรียนชายจำนวน 30 คน นักเรียนหญิงจำนวน 16 คน และไม่รักษาความสะอาด นักเรียนชายจำนวน 23 คน นักเรียนหญิงจำนวน 11 คน

3.3 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด นักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา จำนวน 80 คน รายละเอียดตามตาราง 8

ตาราง 8 จำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด วงรอบที่ 1

ชั้น	จำนวนนักเรียน (คน)															รวม		ลดลงร้อยละ
	ชาย	หญิง	รวม	แต่งกายไม่ถูกระเบียบ						ไม่รักษาความสะอาด						เดิม	คงเหลือ	
				ชาย			หญิง			ชาย			หญิง					
				เดิม	ลดลง	คงเหลือ	เดิม	ลดลง	คงเหลือ	เดิม	ลดลง	คงเหลือ	เดิม	ลดลง	คงเหลือ			
ม.1/1	15	18	33	0	0	0	1	1	0	3	3	0	0	0	4	0	0.00	
ม.1/2	18	15	33	1	1	0	2	1	1	1	1	0	0	0	4	1	25.00	
ม.1/3	18	15	33	2	1	1	0	0	0	0	0	0	2	2	4	1	25.00	
ม.1/4	19	13	32	0	0	0	0	0	0	2	2	0	2	2	4	0	0.00	
ม.1/5	17	14	31	0	0	0	0	0	0	2	2	0	2	2	4	0	0.00	
ม.2/1	22	21	43	1	0	1	1	1	0	2	2	0	0	0	4	1	25.00	
ม.2/2	24	24	48	1	0	1	1	1	0	2	2	0	0	0	4	1	25.00	
ม.2/3	24	21	45	2	1	1	1	1	0	1	1	0	0	0	4	1	25.00	
ม.2/4	21	24	45	1	1	0	1	1	0	2	2	0	0	0	4	0	0.00	
ม.2/5	23	18	41	2	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	4	2	50.00	
ม.3/1	14	19	33	2	1	1	1	1	0	1	0	1	0	0	4	2	25.00	
ม.3/2	16	16	32	2	1	1	1	1	0	0	0	0	1	0	4	2	25.00	
ม.3/3	16	15	31	2	1	1	1	0	1	0	0	0	1	0	4	3	50.00	
ม.3/4	16	17	33	1	0	1	1	1	0	1	0	1	1	1	4	2	50.00	
ม.3/5	10	25	35	2	1	1	0	0	0	2	1	1	0	0	4	2	50.00	
ม.4/1	15	12	27	3	2	1	1	0	1	0	0	0	0	0	4	2	50.00	
ม.4/2	12	18	30	2	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	4	2	50.00	
ม.5/1	12	18	30	2	1	1	1	0	1	1	1	0	0	0	4	2	50.00	
ม.5/2	11	16	27	2	1	1	1	0	1	0	0	0	1	1	4	2	25.00	

ตาราง 8 (ต่อ)

ชั้น	จำนวนนักเรียน (คน)															รวม	ลดลง ร้อยละ	
	ชาย	หญิง	รวม	แต่งกายไม่ถูกระเบียบ						ไม่รักษาความสะอาด								
				ชาย			หญิง			ชาย			หญิง					
				เดิม	ลดลง	คงเหลือ	เดิม	ลดลง	คงเหลือ	เดิม	ลดลง	คงเหลือ	เดิม	ลดลง	คงเหลือ			
ม.6/1	10	20	30	2	2	0	0	0	0	1	1	0	1	1	0	4	0	0.00
รวม	333	359	692	30	16	14	16	10	6	23	19	4	11	9	2	80	26	
ร้อยละ					53.33	26.27		62.50	37.50		82.61	17.39		81.82	18.18		32.50	67.50

จากตาราง 8 พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา เดิมจำนวน 80 คน ลดลง 54 คน ประกอบด้วย แต่งกายไม่ถูกระเบียบ นักเรียนชายลดลงจำนวน 16 คน นักเรียนหญิงลดลงจำนวน 10 คน และไม่รักษาความสะอาด นักเรียนชายลดลงจำนวน 19 คน นักเรียนหญิงลดลงจำนวน 9 คน คงเหลือนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา ที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายในการพัฒนา จำนวน 26 คน ประกอบด้วย แต่งกายไม่ถูกระเบียบ นักเรียนชายจำนวน 14 คน นักเรียนหญิงจำนวน 6 คน และไม่รักษาความสะอาด นักเรียนชายจำนวน 4 คน นักเรียนหญิงจำนวน 2 คน

3.4 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการรักษาความสะอาด ดำเนินการโดยครูที่ปรึกษาคัดเลือกนักเรียนในแต่ละห้องด้วยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด คัดเลือกนักเรียนห้องเรียนละ 2 คน เป็นชาย 1 คน และหญิง 1 คน รวม 40 คน โดยมอบเกียรติบัตรให้แก่นักเรียนที่ชนะการประกวดในเดือนมิถุนายน และกรกฎาคม พ.ศ.2555 เพื่อสร้างความภาคภูมิใจให้กับนักเรียนที่ได้รับรางวัล และนำเอาไปเป็นแบบอย่างให้นักเรียนที่ยังมีพฤติกรรมแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียนและนักเรียนที่ยังบกพร่องในด้านการรักษาความสะอาดได้นำไปเป็นแบบอย่างต่อไป

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (reflection)

การสะท้อนกลับตามแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ดังนี้

4.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” พบว่า ครูที่ปรึกษานักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เป็นผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และจากการสัมภาษณ์ พบว่า

“...การประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ทำให้การดำเนินงานพัฒนาและเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพราะผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบถึงวิธีการและมีเครื่องมือในการดำเนินงานพัฒนา คณะครูมีความพร้อมที่จะให้ความร่วมมือในการดำเนินงานดังกล่าว เพื่อพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย และปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนต่อไป...”

(เจนเชิง สารจิต, หัวหน้างานปกครอง. สัมภาษณ์, 2555)

“...การประชุมร่วมกันทำให้คณะครู นักเรียน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจถึงระเบียบที่โรงเรียนจัดทำขึ้น ซึ่งเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการประพฤติปฏิบัติตนของนักเรียน โดยเกี่ยวข้องกับวินัยด้านการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบได้เป็นอย่างดี...”

(สมศักดิ์ อุณบุญเรือง. ครูงานปกครอง. สัมภาษณ์, 2555)

“...โรงเรียนมีระเบียบเป็นแนวปฏิบัติอยู่แล้ว การขยายผลเพื่อให้นักเรียนและผู้ปกครองได้รับทราบ และโดยเฉพาะนักเรียนที่จะต้องปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและยังเป็นการแสดงออกถึงการเป็นผู้มีวินัย ย่อมทำให้การพัฒนาและเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดปฏิบัติได้ง่ายยิ่งขึ้น...”

(สังคม พรหมลังกา. ครูพิเศษ. สัมภาษณ์, 2555)

“...ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้ให้ความร่วมมือในการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้เป็นอย่างดี ทุกคนได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์ ระดมสมองและร่วมมือกันปรับปรุงระเบียบให้สอดคล้องกับสภาพของนักเรียนและสภาพของชุมชน จนทำให้ได้แนวปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยเมื่อดำเนินงานตามแนวทาง

กิจกรรมการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว เป็นที่คาดหวังว่าจะสามารถทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย และนักเรียนส่วนใหญ่แต่งกายได้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน รวมถึงการรักษาสุขภาพอนามัย ส่วนตนได้ดีเช่นกัน...”

(นันทนา ลีลาชัย. ครูพิเศษ. สัมภาษณ์, 2555)

“...เข้าใจและรู้สึกเห็นใจครูบาอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเด็กนักเรียนยังติดนิสัยวัยรุ่น ชอบแต่งกายตามกระแสนิยม การแก้ไขปัญหาคือการแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียนและการให้นักเรียนเป็นบุคคลที่รู้จักรักษาอนามัยส่วนตน สมควรแล้วที่โรงเรียนได้ดำเนินการหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว...”

(อัญชลี ไพศานาม. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2555)

“...การประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ ลูกของผมได้มาเล่าให้ฟังว่าคณะครูกำลังจะดำเนินงานพัฒนาและเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ผมถือเป็นสิ่งที่ดีมาก เพราะทำให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงแนวทางการดำเนินงานที่โรงเรียนกำลังจะเริ่มดำเนินการเกี่ยวกับวินัยในเรื่องดังกล่าว ในขณะที่เดียวกันนักเรียนก็จะได้ปรับปรุงตนเองให้เป็นผู้มีวินัยในการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ทั้งยังทำให้นักเรียนได้รู้จักวิธีปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีวินัยในด้านการรักษาความสะอาดร่างกายของตนเองอีกด้วย...”

(บรรเจิด แยมศิลา. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2555)

“...เป็นสิ่งที่ครูได้นำแนวทางพัฒนาปรับปรุงพฤติกรรมวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด มาใช้ปฏิบัติกับนักเรียน และยังแจ้งให้ผู้ปกครองได้รับทราบเพื่อที่จะได้ให้ความร่วมมือในการให้นักเรียนเป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย โดยเป็นที่ชื่นชมของผู้ปกครองที่ต้องการเห็นบุตรหลานของตนเป็นผู้มีวินัยในตนเองในด้านการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดตนเองต่อไป...”

(อรอนงค์ กลิ่นศรีสุข. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2555)

จากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการพบว่า ครูรับทราบสภาพและปัญหาการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมา และเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาคือการปฏิบัติไปในทิศทางเดียวกัน

4.2 กิจกรรมโสมรุ่มพบว่า นักเรียนมีความเข้าใจและรู้กฎระเบียบของโรงเรียนมากขึ้น ตระหนักและเห็นความสำคัญของการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบมากยิ่งขึ้น รวมถึงการรักษาอนามัยส่วนตนให้ถูกสุขลักษณะ ด้านวินัยการแต่งกาย จะเห็นได้จากนักเรียนชายไม่ใส่เสื้อลอยชาย เขี้ยวสั้นรองเท้า หรือไว้ผมยาว นักเรียนหญิงไม่ไว้ผมยาว ไม่ชวยผมรีดผม ใส่ชุด ถูกต้องตามวันที่โรงเรียนกำหนด ไม่ใช้เครื่องสำอาง ไม่ใส่เครื่องประดับ ด้านวินัยการรักษาความสะอาด นักเรียนอาบน้ำมาโรงเรียนทุกวัน รายที่มีเหงื่อหรือหวัดรักษาให้ปราศจากเหาได้อย่างเด็ดขาด มีการซักเสื้อผ้าอย่างเรียบร้อย รองเท้าถูเท้า ไม่มีกลิ่น เป็นที่น่ารังเกียจ นักเรียนมีความตระหนักในการปฏิบัติตนให้แต่งกายถูกระเบียบของโรงเรียน และรักษาความสะอาดตนเองได้ถูกสุขลักษณะ ทำให้บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดีขึ้น

4.3 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาดพบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา จำนวน 80 คน มีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดดีขึ้น จากจำนวนทั้งหมด จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 67.50 ประกอบ ด้านแต่งกายไม่ถูกระเบียบ นักเรียนชายจำนวน 30 คน ลดลงจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.33 นักเรียนหญิงจำนวน 16 คน ลดลง 10 คน คิดเป็นร้อยละ 62.50 และไม่รักษาความสะอาด นักเรียนชายจำนวน 23 คน ลดลง 19 คน คิดเป็นร้อยละ 82.61 นักเรียนหญิงจำนวน 11 คน ลดลง 9 คน คิดเป็นร้อยละ 81.82 คงเหลือนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50

4.4 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการรักษาความสะอาดพบว่า จากกิจกรรมดังกล่าว ทำให้ได้นักเรียนที่มีการแต่งกายที่สมควรนำเอาไปเป็นต้นแบบให้กับนักเรียนที่ยังมีพฤติกรรมแต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน ได้นำไปแบบอย่างในการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมต่อไป

4.5 การนิเทศติดตามพบว่า การดำเนินงานเพื่อพัฒนาและเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" ในระหว่างวันที่ 11 มิถุนายน 2555 ถึงวันที่ 2 กรกฎาคม 2555 โดยใช้แนวทางและกิจกรรมการพัฒนา ประกอบด้วย การประชุมเชิงปฏิบัติการ กิจกรรมโสมรุ่ม กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด กิจกรรมประกวดนักเรียน

แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด และการนิเทศติดตาม โดยการนิเทศติดตามพบว่า ครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน และสามารถดำเนินงานตามขั้นตอนของการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดได้อย่างถูกต้อง

จากการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ในวงรอบที่ 1 ส่งผลให้ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้รับความรู้ความเข้าใจจากการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกัน อันเป็นกระบวนการระดมสมองในการหาแนวทางแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โดยมติในที่ประชุมมีความคิดเห็นร่วมกันในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด มี 3 แนวทาง คือ 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) กิจกรรมเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ประกอบด้วย 2.1) กิจกรรมโฮมรูม 2.2) กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด 2.3) กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด และ 3) การนิเทศติดตาม โดยทั้ง 3 แนวทาง ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีความร่วมมือช่วยกันรณรงค์ส่งเสริมการแต่งกายของนักเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด ซึ่งนักเรียนทั้งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาและไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา ได้รับการดูแลแก้ไขและพัฒนาวินัยด้านการแต่งกายมากยิ่งขึ้น นักเรียนที่แต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียนเริ่มลดลงและสามารถปฏิบัติตนจนสามารถสร้างเป็นสุขนิสัยที่ดีในการดูแลรักษาความสะอาดตนเองมากยิ่งขึ้นเช่นกัน แต่ยังมีนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาที่เหลือนจากการดำเนินงานในวงรอบที่ 1 จำนวน 26 คน ที่ยังต้องแก้ไขและพัฒนาต่อไป ประกอบด้วยวินัยด้านการแต่งกาย เป็นการแต่งกายไม่ถูกระเบียบ นักเรียนชายจำนวน 14 คน นักเรียนหญิงจำนวน 6 คน วินัยด้านการรักษาความสะอาด เป็นการไม่รักษาความสะอาด นักเรียนชายจำนวน 4 คน นักเรียนหญิงจำนวน 2 คน ซึ่งนักเรียนกลุ่มดังกล่าว ยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญจำเป็นและคุณประโยชน์ที่จะได้จากการดำเนินงาน ครูและนักเรียนบางส่วนยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เป็นเครื่องบ่งชี้ได้ว่ายังขาดการประชาสัมพันธ์ทำความเข้าใจในการดำเนินงานให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรับทราบ โดยสภาพและปัญหาเหล่านี้ ถึงแม้จะได้ดำเนินการแก้ไขไปบางส่วนแล้วจากการดำเนินงานพัฒนาในวงรอบที่ 1

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สรุปผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด ในระหว่างวันที่ 28 พฤษภาคม 2555 ถึง วันที่ 9 กรกฎาคม 2555 แจ้งผลการดำเนินงานและข้อเท็จจริงต่อที่ประชุมประจำเดือน ในวันที่ 13 กรกฎาคม 2555 ระหว่างเวลา 15.30 – 17.30 น. ให้แก่ครูที่ปรึกษาซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย และฝ่ายบริหารโรงเรียนรับทราบผลการดำเนินงานและอภิปรายถึงแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด จากผลการประชุมของ คณะครูผู้ร่วมวิจัย มีมติให้ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการ เพื่อแก้ไขปัญหานักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ต่อไป

การดำเนินการในวงรอบที่ 2

ขั้นที่ 1 การวางแผนงาน

1. สภาพและปัญหา เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

ผู้วิจัยและกลุ่มผู้ร่วมวิจัยได้ร่วมกันพิจารณาสภาพและปัญหา เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดที่ดำเนินการในวงรอบที่ 1 และมีมติให้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ที่กำหนดไว้ โดยเนื้อหาในการพัฒนางานเสริมสร้างวินัยยังคงใช้กิจกรรมที่ประสบผลสำเร็จจากการพัฒนาในวงรอบที่ 1

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ

2. แนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

2.1 กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมจัดขึ้นทุกวันจันทร์ เวลา 08.20-08.40 น. โดยผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมโฮมรูม โดยเพิ่มความเข้มข้นในการสร้างความตระหนักให้แก่ นักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา จำนวน 26 คน เป็นการเฉพาะในเรื่องการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด

2.2 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด จัดขึ้นในวันพุธ ที่ 1 เดือน สิงหาคม พ.ศ.2555 เวลา 08.20-08.40 น. โดยหัวหน้างานปกครอง คุรุงานปกครองและผู้ร่วมวิจัยที่เป็นครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกาย

ตาราง 9 (ต่อ)

ชั้น	จำนวนนักเรียน (คน)															รวม	ลดลง ร้อยละ		
	ชาย	หญิง	รวม	แต่งกายไม่ถูกระเบียบ						ไม่รักษาความสะอาด								เดิม	คงเหลือ
				ชาย			หญิง			ชาย			หญิง						
				เดิม	ลดลง	คงเหลือ	เดิม	ลดลง	คงเหลือ	เดิม	ลดลง	คงเหลือ	เดิม	ลดลง	คงเหลือ				
ม.1/5	17	14	31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	
ม.2/1	22	21	43	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	25.00	
ม.2/2	24	24	48	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	25.00	
ม.2/3	24	21	45	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	25.00	
ม.2/4	21	24	45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	
ม.2/5	23	18	41	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	0	50.00	
ม.3/1	14	19	33	1	0	1	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	1	25.00	
ม.3/2	16	16	32	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	1	25.00	
ม.3/3	16	15	31	1	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0	0	3	1	50.00	
ม.3/4	16	17	33	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	0	50.00	
ม.3/5	10	25	35	1	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2	0	50.00	
ม.4/1	15	12	27	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	50.00	
ม.4/2	12	18	30	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	50.00	
ม.5/1	12	18	30	1	1	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	50.00	
ม.5/2	11	16	27	1	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	2	1	25.00	
ม.6/1	10	20	30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.00	
รวม	333	359	692	14	11	3	6	5	1	4	4	0	2	2	0	26	4		
ร้อยละ					78.57	21.43		83.33	16.67		100.00	100.00		100.00	100.00		15.38	84.62	

จากตาราง 9 พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาจากวงรอบที่ 1 จำนวน 26 คน แยกเป็นประเภทที่มีปัญหาวินัยด้านการแต่งกาย จำนวน 20 คน และปัญหาวินัยด้านการรักษาความสะอาด จำนวน 6 คน โดยนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาจำนวนดังกล่าว บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาในวงรอบที่ 2 จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 ประกอบด้วย การแต่งกายไม่ถูกระเบียบ นักเรียนชายลดลงจำนวน 11 คน นักเรียนหญิงลดลงจำนวน 5 คน และการไม่รักษาความสะอาด นักเรียนชายลดลงจำนวน 4 คน นักเรียนหญิงลดลงจำนวน 2 คน ซึ่งปัญหาวินัยด้านการรักษาความสะอาด นักเรียน

กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาสามารถพัฒนาตนเองให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาได้ร้อยละ 100 โดยสรุปภาพรวมการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" ทั้ง 2 วนรอบ จากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา จำนวน 80 คน สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนา จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 95 คงเหลือนักเรียนกลุ่มเป้าหมายที่ยังไม่ผ่านการพัฒนา จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5 จากจำนวนทั้งหมด

3.3 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการรักษาความสะอาด ดำเนินการโดยครูที่ปรึกษาคัดเลือกนักเรียนในแต่ละห้องด้วยการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด คัดเลือกนักเรียนห้องเรียนละ 2 คน เป็นชาย 1 คน และหญิง 1 คน รวม 40 คน โดยได้พิจารณาให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายพัฒนาที่สมัครใจเข้าร่วมประกวดในกิจกรรมดังกล่าวเป็นกรณีพิเศษ และมอบเกียรติบัตรให้แก่นักเรียนที่ชนะการประกวดในวัน อังคาร ที่ 8 สิงหาคม 2555

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ

4. การสะท้อนกลับกิจกรรมและแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ดังนี้

4.1 กิจกรรมไฮมูม จัดทุกวันจันทร์ เวลา 08.20-08.40 น. ตั้งแต่วันจันทร์ ที่ 16, 23, 30 กรกฎาคม 2555 และวันจันทร์ ที่ 6 เดือน สิงหาคม 2555 จำนวน 4 ครั้ง โดยครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมสะท้อนกลับโดยการสัมภาษณ์ รายละเอียดดังนี้

“...กิจกรรมไฮมูม เป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ครูมีเวลาพูดคุยกับนักเรียน ได้ดีกว่าการพูดคุยในคาบเรียนปกติ นักเรียนได้พูดคุยปรึกษาปัญหาที่ตนเองมี ครูมีเวลาใส่ใจและศึกษาพฤติกรรมนักเรียนมากขึ้น ทำให้ทราบปัญหาของนักเรียนและสามารถหาแนวทางแก้ไขปัญหานั้นได้ทันทั่วทั้ง ทั้งยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับครูที่ปรึกษา...”

(ศศิภัสสร ศรีวิชา. ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/3 สัมภาษณ์, 2555)

“...การมีคาบไฮมูม ถือเป็นสิ่งที่ดีมากๆ เพราะทำให้ครูที่ปรึกษาได้มีโอกาสพบปะพูดคุย มีเวลาสำรวจความเรียบร้อยของนักเรียน ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกาย

ของนักเรียน หรือการรักษาความสะอาด เป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครู และนักเรียน ทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นไว้วางใจครูที่ปรึกษาของตนมากขึ้น ซึ่งคณะครู ได้พิจารณาเป็นหนึ่งในแนวทางแก้ไขและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียน...”

(นฤชิต ไชยพิมพ์. ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/2. สัมภาษณ์, 2555)

“...ครูที่ปรึกษานอกจากจะใช้เวลาในกิจกรรมโฮมรูม ในการตรวจ เครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียนตามแนวทางกิจกรรมในการพัฒนา วินัย ยังได้มีเวลาในการตรวจความสะอาดของนักเรียนเป็นรายบุคคล ซึ่งเวลาในการทำ กิจกรรมหน้าเสาธงในตอนเช้ามีเวลาค่อนข้างจำกัด การตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษา ความสะอาดของนักเรียน เป็นสาเหตุให้นักเรียนเริ่มเอาใจใส่ในการแต่งกายและการรักษา อนามัยส่วนตนมากขึ้น...”

(เยาวเรศ ใจอ่อน. ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3. สัมภาษณ์, 2555)

“...กิจกรรมโฮมรูมที่จัดขึ้นในทุกวันจันทร์ ช่วยให้คุณได้มีเวลาเอาใจใส่ ต่อพฤติกรรมต่างๆ ของนักเรียนมากยิ่งขึ้น เป็นการสร้างความตระหนักให้กับนักเรียน มีผล ทำให้นักเรียนเริ่มใส่ใจในการแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียน ปฏิบัติการมีวินัยขั้นพื้นฐาน ได้เป็นอย่างดี และการรักษาความสะอาดตนเองให้เป็นผู้มีอนามัย ปฏิบัติได้ถูกสุขลักษณะ สามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิต ทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป...”

(รัตติกอ สุทธิชัยตระกูล. ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/4. สัมภาษณ์, 2555)

“...นักเรียนที่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน มักจะไม่ปรากฏว่ามี ปัญหาในการแต่งกายรวมถึงการรักษาความสะอาด ซึ่งถือเป็นวินัยขั้นพื้นฐานอันเป็น คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของโรงเรียน การที่โรงเรียนได้พิจารณาจัดกิจกรรมโฮมรูมไว้ใน ตอนเช้าของวันจันทร์จะเป็นการกระตุ้นเตือนให้นักเรียนที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของโรงเรียนได้ตระหนักในวันแรกของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งถือเป็นกิจกรรมที่ดีมากๆ ในการชี้แจงแนวปฏิบัติของโรงเรียนที่มีต่อนักเรียนในการ ปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบวินัยของโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นผู้ที่มีความดี อันเป็นเป้าประสงค์ของการจัดการศึกษา...”

(วรวิทย์ ราชกรม. ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2. สัมภาษณ์, 2555)

“...ในคาบโฮมรูม โดยส่วนใหญ่ครูที่ปรึกษาก็จะใช้เป็นโอกาสในการแจ้งข่าวสารที่ต้องการความละเอียดของเนื้อหาระหว่างโรงเรียนกับนักเรียน แต่ในช่วงที่โรงเรียนได้มีการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ครูที่ปรึกษาก็จะเน้นการสำรวจความเรียบร้อยของนักเรียนเกี่ยวกับการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดตนเองของนักเรียนให้ถูกสุขลักษณะและมีอนามัย ซึ่งมีผลดีทำให้นักเรียนในชั้นเรียนเริ่มเห็นความสำคัญและเอาใจใส่ในการแต่งกายและการรักษาความสะอาดมากขึ้น...”

(จิรัฐา โนยราชฎาร์. ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/4. สัมภาษณ์, 2555)

“...นักเรียนปรับปรุงการแต่งกายให้ดีขึ้นไม่มีความสกปรกเหมือนแต่ก่อนเมื่อมีการให้รณรงค์เรื่องวินัยการแต่งกายและการรักษาความสะอาด การมีกิจกรรมโฮมรูมทำให้นักเรียนได้รู้ถึงการมีวินัยในการแต่งกายและการรักษาความสะอาดดีขึ้น...”

(ณัฐณา ไกยะฝ่าย. ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1. สัมภาษณ์, 2555)

“...แต่ก่อนนักเรียนไม่ค่อยสนใจที่จะฟังครูอธิบายเกี่ยวกับการประพฤติให้มีวินัยในการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน เพราะคิดตามใจตนเองว่าแต่งกายอย่างไรก็ได้ หากครูงานปกครองไม่เห็นก็ไม่น่าจะเป็นไร การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนในครั้งนี้ หนึ่งในกิจกรรมที่ใช้พัฒนาก็คือการจัดกิจกรรมโฮมรูม ซึ่งกิจกรรมนี้สามารถทำให้นักเรียนได้ตระหนักและหันมาสนใจที่จะปฏิบัติตนด้วยการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน รวมถึงการรักษาความสะอาดอนามัยส่วนตนมากยิ่งขึ้น...”

(เจนเชิง สารจิต. หัวหน้างานปกครอง. สัมภาษณ์, 2555)

“...แต่ก่อนเวลาจะเข้าสอบ ไม่ว่าจะเป็กลางภาคหรือปลายภาคเรียนต้องคอยเตือนนักเรียนที่แต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียนอยู่ตลอดเวลา หลังการจัดกิจกรรมโฮมรูมให้แก่ นักเรียนแล้ว ทำให้การแต่งกายของนักเรียนถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมากขึ้น...”

(สมศักดิ์ อุ่ณบุญเรือง. ครูงานปกครอง. สัมภาษณ์, 2555)

“...ครูทุกคนและโดยเฉพาะครูที่ปรึกษาได้มีบทบาทเป็นพิเศษในการกำกับติดตามดูแลและส่งเสริมการมีวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดกัน

อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ นักเรียนเข้าโรงเรียนจนถึงนักเรียนเลิกเรียน ครูได้รูปแบบแนวทางและวิธีดำเนินงานพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียน ตามที่ผู้วิจัยได้ร่วมคิดร่วมทำกับคณะครู จนทำให้นักเรียนลดปัญหาด้านการแต่งกายลงได้ในระดับหนึ่ง ตลอดทั้งนักเรียนได้มีความกระตือรือร้นในการแต่งกายให้ถูกระเบียบ รวมถึงรักษาความสะอาดรักษาสุขภาพตนเองมากยิ่งขึ้น...”

(ประครอง เปลียนเอก. ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/1. สัมภาษณ์, 2555)

“...ลูกของดิฉันได้เล่าถึงกิจกรรมที่โรงเรียนได้จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีวินัย คือกิจกรรมโฮมรูมซึ่งดิฉันคิดว่าเป็นกิจกรรมที่ส่งผลดีต่อการให้นักเรียนได้ปฏิบัติตามให้อยู่ในระเบียบวินัยด้านการแต่งกายอย่างถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และทำให้นักเรียนรักษาความสะอาดส่วนตนได้ดียิ่งขึ้น สังเกตได้จากการปรับปรุงตนเองในเรื่องการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของลูกดิฉันเอง...”

(อรอนงค์ กลิ่นศรีสุข. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์. 2555)

จากการสัมภาษณ์พบว่า การจัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นผลให้ครูได้มีเวลาพูดคุยกับนักเรียน สำนวญความเรียบร้อยของนักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนเริ่มใส่ใจในการแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจ เนื่องจากนักเรียนปฏิบัติตามอยู่ในระเบียบวินัยด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและแต่งกายสะอาดมากขึ้น

4.2 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด ดำเนินงานโดยผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยซึ่งเป็นครูที่ปรึกษาและไม่ใช่เป็นครูที่ปรึกษาในตอนเช้าหลังกิจกรรมการเข้าแถวเคารพธงชาติ ในวันพุธ ที่ 1 สิงหาคม 2555 สะท้อนกลับจากผลการสังเกตการณ์และการสัมภาษณ์ รายละเอียดดังนี้

“...นักเรียนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีการปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรม การแต่งกายที่มีความเหมาะสมดีขึ้นเป็นที่น่าพอใจ ได้รับคำชมเชยและการกระตุ้นเตือนในทุกสัปดาห์ทำให้มีกำลังใจที่ดี...”

(วรวิทย์ ราชกรม. ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2. สัมภาษณ์, 2555)

“...กลุ่มเป้าหมายเอาใจใส่ต่อคำแนะนำจากครูที่ปรึกษาดีมาก ทำให้มีการแต่งกายที่สะอาดเป็นที่น่าพอใจ แม้จะเหลือนักเรียนบางส่วนที่ยังมีปัญหาในการแต่งกาย

ไม่เหมาะสม ทั้งการแต่งกายชุดนักเรียน เสื้อนักเรียนไม่ปักชื่อและอักษรย่อให้ถูกต้อง นักเรียนเอาเสื้อออกนอกกางเกงหรือกระโปรง บางคนยังคงใช้เครื่องสำอางและเครื่องประดับ...”

(วารุณี บุรีมาต. ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1. สัมภาษณ์, 2555)

“...นักเรียนส่วนใหญ่มีการนำคำแนะนำของครูไปปรับปรุงและพัฒนาตนเองให้มีการแต่งกายที่สะอาดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมีการรักษาความสะอาดของร่างกายที่ดีขึ้น หลายคนได้รับการชมเชย...”

(ศศิพันธ์ จันทรดี. ครูที่ปรึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/2. สัมภาษณ์, 2555)

“...หลังจากมีกิจกรรมการตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาดนักเรียน ปรากฏว่านักเรียนส่วนมากสามารถพัฒนาตนเองอย่างสร้างสรรค์ในการแต่งกาย ชุดกีฬาถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน แต่งกายชุดลูกเสือสามัญด้วยเครื่องแบบที่ถูกต้องตามระเบียบ ทรงผม เล็บมือและร่างกายมีความสะอาดเรียบร้อย ไม่ใช้เครื่องสำอางและเครื่องประดับ ไม่มีรอยสักบนร่างกาย ไม่เจาะหู ไม่เอาเสื้อออกนอกกางเกงหรือกระโปรง ชุดเครื่องแบบมีความถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ปักชื่อและอักษรย่อได้ถูกต้องตลอดจนช่วยตักเตือนบอกกล่าวเพื่อนหรือบอกครู...”

(นิทรา ศิริมาต. ครูงานฝ่ายปกครอง. สัมภาษณ์, 2555)

“...นักเรียนกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่มีพฤติกรรมเป็นไปในแนวทางการพัฒนา เช่นไม่ไว้ผมยาวหรือไม่ไว้เล็บยาว ไม่ใช้เครื่องสำอางหรือสวมใส่เครื่องประดับ ไม่มีรอยสักตามร่างกาย อาบน้ำชำระร่างกาย ซักรีดเสื้อผ้าได้สะอาดเรียบร้อย...”

(สมศักดิ์ อุ่ณบุญเรือง. ครูงานฝ่ายปกครอง. สัมภาษณ์, 2555)

“...จากการที่ครูได้จัดกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด ผมคิดว่านักเรียนคงจะคิดได้ว่า ครูหวังดีที่ฝึกนักเรียนให้เป็นผู้มีวินัย การมีวินัยถ้าฝึกให้เป็นนิสัยก็จะเป็นสิ่งดีต่อไปในอนาคตเมื่อไปศึกษาต่อสถานศึกษาอื่นในระดับที่สูงขึ้นหรือออกไปทำงาน ก็จะได้นำการมีวินัยของตนเองดังกล่าวไปใช้ในการดำรงชีวิตหรือปฏิบัติงาน ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ดีต่อตัวนักเรียนทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งข้าพเจ้าเองก็ได้ปรับปรุงตนเองให้แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และยังเห็นความสำคัญของ

การรักษาความสะอาดส่วนตนเพื่อเป็นบุคคลที่มีสุขอนามัยที่ดี เป็นที่ชื่นชมของผู้พบเห็น โดยทั่วไป ตามคำแนะนำสั่งสอนของครู...”

(ภาณุพงศ์ ถนัดคำ. ตัวแทนนักเรียน. สัมภาษณ์. 2555)

“...การที่ครูที่ปรึกษาได้แนะนำสั่งสอนเกี่ยวกับการเป็นผู้มีวินัย จากการทำกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาดนั้น ทำให้ได้รู้ถึงข้อดีของการที่ครูพร่ำสอนและห้ามนักเรียนไม่ให้แต่งกายผิดระเบียบมาโรงเรียน เพราะหากแต่งกายถูกระเบียบและสะอาดมาโรงเรียนแล้ว จะทำให้เดินไปไหนมาไหนก็ไม่ต้องกลัวครูงานปกครองจะลงโทษว่ากระทำผิดวินัย...”

(รัฐพงษ์ สิงห์พันธ์. ตัวแทนนักเรียน. สัมภาษณ์. 2555)

จากผลการสังเกตการณ์พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาในวงรอบที่ 2 จำนวน 26 คน สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนา จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 84.62 ประกอบด้วย แต่งกายไม่ถูกระเบียบ นักเรียนชาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 นักเรียนหญิงจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และไม่รักษาความสะอาด นักเรียนชายจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 นักเรียนหญิงจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 โดยปัญหาวินัยด้านการรักษาความสะอาด ถือว่าบรรลุเป้าหมายในการพัฒนา และจากการสัมภาษณ์พบว่า ครูมีความพอใจในการจัดกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายมีการปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรม การแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและแต่งกายเหมาะสมดีขึ้น ในด้านวินัยการรักษาความสะอาด นักเรียนให้ความสำคัญและใส่ใจในการรักษาความสะอาดมากยิ่งขึ้น

4.3 กิจกรรมประวัตินักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการรักษาความสะอาด สะท้อนกลับโดยการสัมภาษณ์ รายละเอียดดังนี้

“...กิจกรรมประวัตินักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการรักษาความสะอาดในครั้งนี้ นับได้ว่าเป็นกิจกรรมที่ดี เป็นการคัดเลือกให้นักเรียนที่มีวินัยและเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด สามารถเป็นต้นแบบให้นักเรียนทั้งหมดและนำไปใช้เป็นแบบอย่างที่ดีได้...”

(เจนเชิง สารจิต. หัวหน้างานปกครอง. สัมภาษณ์. 2555)

“...การจัดกิจกรรมในครั้งนี้ทำให้นักเรียนได้รู้จักวิธีการปฏิบัติตนให้เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัยในตนเองด้านการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น รวมถึงการรักษาความสะอาดของตนเอง ซึ่งถือเป็นการฝึกนักเรียนให้มีอุปนิสัยการมีสุขอนามัยที่ดี นักเรียนที่ได้รับคัดเลือกจากการประกวดสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับนักเรียนคนอื่นๆ ได้ปฏิบัติตาม นับเป็นกระบวนการบ่มเพาะวินัยนักเรียนได้ดีอีกวิธีหนึ่ง...”

(สมศักดิ์ ชุมนบุญเรือง. ครูงานปกครอง. สัมภาษณ์, 2555)

“...นักเรียนส่วนใหญ่ต่างให้ความสนใจในการประกวดมาก เป็นแนวโน้มที่ดีที่จะทำให้นักเรียนคนอื่นๆ อยากปฏิบัติตาม นับว่าเป็นกิจกรรมที่ดีมาก...”

(อนุวัฒน์ เนตรวงศ์. ครูพิเศษ. สัมภาษณ์, 2555)

“...การจัดกิจกรรมประกวดในครั้งนี้ ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ดีมาก ทำให้นักเรียนได้รับรู้ถึงการแต่งกายที่สะอาดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนเป็นอย่างไร นักเรียนที่ได้รับการคัดเลือกก็ได้รับกำลังใจจากครูด้วยการยกย่องชมเชย ซึ่งนักเรียนที่ยังคงมีพฤติกรรมกระทำผิดวินัยของโรงเรียน สมควรนำไปเป็นแบบอย่างในการแต่งกายให้ถูกต้อง รวมถึงการรักษาอนามัยของตนเองต่อไป...”

(กรรณิการ์ อูปพงษ์. ครูพิเศษ. สัมภาษณ์, 2555)

“...การจัดกิจกรรมการประกวดการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของคณะครูถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ดีมากๆ น่าจะทำให้นักเรียนทุกคนที่แต่งกายผิดระเบียบวินัยของโรงเรียน นำไปเป็นแบบอย่างในการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของตนเองต่อไป...”

(นวลอนงค์ พงศ์ศักดิ์. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2555)

“...การที่ครูได้จัดให้มีกิจกรรมประกวดการแต่งกายของนักเรียนจะทำให้ นักเรียนได้เกิดความตระหนักในการที่จะแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น...”

(ปวีณา พลมาตร์. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 2555)

“...รู้สึกดีใจมากที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นนักเรียนที่แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและเป็นผู้ที่รักษาความสะอาดตนเอง จนเป็นแบบอย่างให้กับเพื่อนๆ ซึ่งปกติแล้วก็จะชอบทำตัวเหมือนวัยรุ่นโดยทั่วไปแต่เมื่อได้ร่วมกิจกรรมต่างๆ ที่คณะครูได้จัดทำขึ้น เช่น การไฮมรุมให้ความรู้และการแนะนำที่ถูกต้องของครูที่ปรึกษา การตรวจเครื่องแต่งกายของครูงานปกครอง และกิจกรรมการประกวดในครั้งนี้ ทำให้ตนเองรู้สึกภาคภูมิใจ รู้ถึงประโยชน์ของการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ไม่ต้องคอยหลบซ่อนครูงานปกครองต่อไป...”

(สุพัตรา บัองจัตุรัส. ตัวแทนนักเรียน. สัมภาษณ์, 2555)

“...ไม่คิดว่าจะได้รับรางวัลอะไร เมื่อครูประกาศว่าเป็นผู้ที่แต่งกายถูกต้องตามระเบียบและมีความสะอาดเหมาะสมกับสภาพของนักเรียน ยิ่งดีใจมากขึ้น...”

(ธนาเทพ โอทอง. ตัวแทนนักเรียน. สัมภาษณ์, 2555)

“...การจัดให้มีการประกวดในครั้งนี้ นักเรียนส่วนใหญ่ให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ข้าพเจ้าก็เป็นส่วนหนึ่งที่รู้สึกภูมิใจและดีใจที่ได้รับคัดเลือกให้หนึ่งในนักเรียนตัวอย่างที่ได้รับการพิจารณาจากครูที่ปรึกษาและครูงานปกครอง และคิดว่าจะรักษาความดีนี้ต่อไป แม้จะไม่มีกิจกรรมส่งเสริมวินัยเหล่านี้อีก...”

(ปณิธาน คุ่มสุวรรณ. ตัวแทนนักเรียน. สัมภาษณ์, 2555)

“...การที่ครูได้จัดให้มีการประกวดการแต่งกายในครั้งนี้ถือได้ว่าเป็นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เกิดความรู้ความเข้าใจและประโยชน์ของการแต่งกายอย่างถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ไม่ต้องคอยหลบซ่อนครูงานปกครอง อยู่ในชั้นเรียนและเรียนได้อย่างมีความสุขอีกด้วย และการรักษาความสะอาดตนเองก็เป็นการสร้างสุขนิสัยที่ดีในการดำเนินชีวิตทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ทำให้เป็นผู้มีสุขภาพดี ซึ่งนักเรียนที่ยังไม่ได้รับการคัดเลือกควรนำไปปรับปรุงและพัฒนาตนเองต่อไป...”

(ภาณุพงศ์ ถนัดคำ. ตัวแทนนักเรียน. สัมภาษณ์, 2555)

ผลจากการสัมภาษณ์กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดพบว่า นักเรียนได้รับรางวัลแต่งกายถูกต้องตาม

ระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดจำนวน 40 คน โดยแบ่งเป็นห้องเรียนละ 2 คน นักเรียนส่วนใหญ่แนะนำคำแนะนำของครูไปปรับปรุงและพัฒนาการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน นักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา มีพัฒนาการไปในทิศทางที่ดี และตระหนักในการที่จะแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและมีการรักษาความสะอาดของร่างกายที่ดีขึ้น ครูและผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก ที่นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและรักษาความสะอาดตนเองได้ถูกสุลักษณะ

4.4 การนิเทศติดตาม การประเมินผลการนิเทศติดตามการดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษา เทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" รายละเอียดดังนี้

4.4.1 การเปรียบเทียบการประเมินผลการนิเทศติดตามการดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษา เทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โดยกลุ่มผู้นิเทศติดตาม (N=6) รายละเอียด ตามตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบการประเมินผลการนิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษา เทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โดยกลุ่มผู้นิเทศติดตาม (N=6)

ข้อความ	\bar{X}		ค่าร้อยละ ความก้าวหน้า
	วงรอบที่ 1	วงรอบที่ 2	
1. การกำหนดแผนการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด	4.69	4.99	96.77
2. การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด	4.70	4.97	90.00
2.1 การวางแผนในการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย	4.82	4.97	83.33
2.2 การดำเนินกิจกรรมด้วยความเอาใจใส่	4.78	5.00	100.00
2.3 การให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย	4.72	4.97	89.29

ตาราง 10 (ต่อ)

ข้อความ	\bar{X}		ค่าร้อยละ ความก้าวหน้า
	วงรอบที่ 1	วงรอบที่ 2	
2.4 การเคารพกฎระเบียบที่วางไว้	4.68	4.99	96.88
2.5 นักเรียนพัฒนาตนเองและยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น	4.51	4.94	87.76
3. การสรุปผลการดำเนินงานเสริมสร้าง วินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการ รักษาความสะอาด	4.69	4.99	96.77
4. การรายงานผลการดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด	4.45	4.53	14.55
รวมทั้งสิ้นเฉลี่ย	4.67	4.92	75.76

จากตาราง 10 พบว่า การเปรียบเทียบการประเมินผลการนิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" ของกลุ่มผู้ร่วมวิจัย โดยกลุ่มผู้นิเทศติดตาม (N=6) เปรียบเทียบวงรอบที่ 1 กับวงรอบที่ 2 มีค่าเฉลี่ยร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 75.76

4.5 ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา เมื่อดำเนินการครบ 2 วงรอบ รายละเอียดตามตาราง 11

ตาราง 11 การเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายเพื่อเสริมสร้าง
 วินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด เมื่อดำเนินการ
 ครบ 2 วงรอบ

ชั้น	จำนวนนักเรียน (คน)											รวม		ลดลง ร้อยละ
	ชาย	หญิง	รวม	แต่งกายไม่ถูกระเบียบ				ไม่รักษาความสะอาด				รวม	คงเหลือ	
				ชาย		หญิง		ชาย		หญิง				
				เดิม	ลดลง	เดิม	ลดลง	เดิม	ลดลง	เดิม	ลดลง			
ม.1/1	15	18	33	0	0	1	1	3	3	0	0	4	0	100
ม.1/2	18	15	33	1	1	2	2	1	1	0	0	4	0	100
ม.1/3	18	15	33	2	2	0	0	0	0	2	2	4	0	100
ม.1/4	19	13	32	0	0	0	0	2	2	2	2	4	0	100
ม.1/5	17	14	31	0	0	0	0	2	2	2	2	4	0	100
ม.2/1	22	21	43	1	1	1	1	2	2	0	0	4	0	100
ม.2/2	24	24	48	1	1	1	1	2	2	0	0	4	0	100
ม.2/3	24	21	45	2	2	1	1	1	1	0	0	4	0	100
ม.2/4	21	24	45	1	1	1	1	2	2	0	0	4	0	100
ม.2/5	23	18	41	2	2	1	1	1	1	0	0	4	0	100
ม.3/1	14	19	33	2	1	1	1	1	1	0	0	4	1	75
ม.3/2	16	16	32	2	1	1	1	0	0	1	1	4	1	75
ม.3/3	16	15	31	2	2	1	0	0	0	1	1	4	1	75
ม.3/4	16	17	33	1	1	1	1	1	1	1	1	4	0	100
ม.3/5	10	25	35	2	2	0	0	2	2	0	0	4	0	100
ม.4/1	15	12	27	3	3	1	1	0	0	0	0	4	0	100
ม.4/2	12	18	30	2	2	1	1	1	1	0	0	4	0	100
ม.5/1	12	18	30	2	2	1	1	1	1	0	0	4	0	100
ม.5/2	11	16	27	2	1	1	1	0	0	1	1	4	1	75
ม.6/1	10	20	30	2	2	0	0	1	1	1	1	4	0	100
รวม	333	359	692	30	27	16	15	23	23	11	11	80	4	
ร้อยละ					90.00		93.75		100.00		100.00		5.00	95.00

จากตาราง 11 พบว่า นักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด จำนวน 80 คน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 95 แยกเป็นวินัยด้านการแต่งกาย โดยแต่งกายไม่ถูกระเบียบ นักเรียนชายจำนวน 30 คน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 90 นักเรียนหญิงจำนวน 16 คน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 และในกรณีวินัยด้านการรักษาความสะอาด นักเรียนที่ไม่รักษาความสะอาด เป็นชาย จำนวน 23 คน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และหญิง จำนวน 11 คน บรรลุเป้าหมายการพัฒนาจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100 คงเหลือ นักเรียนจำนวน 4 คน ที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ตั้งไว้ในด้านวินัยการแต่งกาย คิดเป็นร้อยละ 5 โดยภาพรวมผลการดำเนินงานพัฒนาเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด มีผลที่น่าพอใจเป็นอย่างยิ่ง

ผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร ครบ 2 วงรอบ พบว่า การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางพัฒนาและเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” มีส่วนทำให้ครูเข้าใจสภาพปัญหา และร่วมมือกันแก้ไขปัญหา กิจกรรมโฮมรูมทำให้ครูได้ใกล้ชิดกับนักเรียน รับทราบปัญหาและแก้ไขปัญหามาเบื้องต้น รวมถึงเป็นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกาย และการรักษาความสะอาด ทำให้นักเรียนมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกี่ยวกับเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาดไปในทิศทางที่ดีขึ้น กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด เป็นกิจกรรมที่มีการเสริมแรงทางบวกให้กับนักเรียนได้ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการนิเทศติดตามเป็นการประเมินผลการดำเนินงาน เพื่อติดตามการดำเนินงานว่าได้ผลตามความมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ มีผลกระทบต่อโรงเรียน ครู นักเรียนและผู้ปกครองอย่างไร โดยเปรียบเทียบกับผลที่คาดหวังกับผลสำเร็จที่เกิดขึ้นจริงของการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผลการวิจัย
5. อภิปรายผลการวิจัย
6. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”
2. เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”
3. เพื่อติดตามผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

กลุ่มเป้าหมายของการวิจัย

การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย

กลุ่มผู้ร่วมวิจัยจำนวน 21 คน ประกอบด้วย

- 1.1 ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูที่ปรึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 จำนวน 1 คน
- 1.2 ผู้ร่วมวิจัย หัวหน้างานปกครอง จำนวน 1 คน
- 1.3 ครูที่ปรึกษานักเรียน จำนวน 19 ห้อง จำนวน 19 คน

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 98 คน ประกอบด้วย

- 2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 1 คน
- 2.2 รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 2 คน
- 2.3 ครูพิเศษ จำนวน 15 คน
- 2.4 ตัวแทนผู้ปกครองของนักเรียน โดยเป็นผู้ปกครองของนักเรียนในข้อ 3

จำนวน 80 คน

3. กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา

กลุ่มเป้าหมายการพัฒนา คือ นักเรียน จำนวน 80 คน ประกอบด้วย

- 3.1 นักเรียนกลุ่มแต่งกายไม่ถูกต้องระเบียบ จำนวน 46 คน
- 3.2 นักเรียนกลุ่มไม่รักษาความสะอาด จำนวน 34 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

วงรอบที่ 1

ขั้นที่ 1 การวางแผน (planning)

1.1 ศึกษาวิเคราะห์เอกสารและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

1.2 ประชุมคณะครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เพื่ออภิปรายและศึกษาสภาพปัญหา รวมถึงหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานติดตามและประเมินผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” รวมทั้งการจัดทำเอกสารการประเมิน

1.4 สัมภาษณ์จากผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารโรงเรียน ตัวแทนครู ตัวแทนนักเรียน และตัวแทนผู้ปกครอง เกี่ยวกับสภาพปัญหาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (action) โดยดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ที่มีปัญหา โดยการจัดกิจกรรมตามแนวทางที่กำหนดไว้ และสังเกตการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (observation) โดยการสังเกตการณ์การเข้าร่วมกิจกรรมตามแนวทางที่กำหนดไว้ไปพร้อมกับขั้นที่ 2

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (reflection) โดยการนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประเมินผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษา เทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

วงรอบที่ 2

ขั้นที่ 1 การวางแผน (planning) ปรับปรุงและเสริมสร้างแผนปฏิบัติการที่ใช้ในการวิจัยวงรอบที่ 1 ซึ่งไม่บรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (action) นำแผนปฏิบัติการที่เสริมสร้างไปใช้ โดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยพิจารณาร่วมกันในการปรับปรุงแผนและกิจกรรม

ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (observation) สังเกตโดยกลุ่มผู้ร่วมวิจัยพิจารณาร่วมกันประเมินกิจกรรมหรือโครงการที่ไม่บรรลุวัตถุประสงค์

ขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (reflection)

4.1 การสะท้อนผลตามกิจกรรมที่ใช้ในการดำเนินงาน ซึ่งเป็นแนวทางและ กิจกรรม ที่ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยใช้ในการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ซึ่งประกอบด้วย

4.1.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ

4.1.2 กิจกรรมไฮมูม สอดแทรกการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบ ของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด

4.1.3 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด โดยครู งานปกครอง และครูที่ปรึกษา

4.1.4 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของ โรงเรียนและการรักษาความสะอาด ในแต่ละระดับชั้น

4.1.5 การนิเทศติดตาม

สรุปผลการวิจัย

การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียน มัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. สภาพและปัญหา เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษา ความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

1.1 สภาพเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ผลจากการศึกษาเอกสาร การประชุม คณะครู และสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องพบว่า นักเรียนบางส่วนแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบ ของโรงเรียน แต่งกายเป็นไปตามสมัยนิยมมากเกินไป นักเรียนไม่ใส่ใจในการดูแลรักษา ความสะอาดของร่างกายและเครื่องแต่งกาย ขาดระเบียบวินัยในเรื่องเครื่องแต่งกายและ การรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า การปฏิบัติงาน เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ยังไม่มีรูปแบบหรือ แนวทางที่กำหนดการปฏิบัติไว้ชัดเจน ครูผู้สอนไม่มีโอกาสชี้แจงแนวการปฏิบัติในเรื่องการ

แต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การดำเนินงานวินัยนักเรียนด้านเครื่องแต่งกาย และการรักษาความสะอาดทำได้เพียงตักเตือน

2. แนวทางและกิจกรรมการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

2.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ประกอบไปด้วย

2.2.1 กิจกรรมโฮมรูม สอดแทรกการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ

2.2.2 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด

2.2.3 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการรักษาความสะอาด

2.3 การนิเทศติดตาม

3. ผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

จากผลของการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โดยใช้แนวทางการพัฒนา 3 แนวทาง ได้แก่ 1) แนวทางการประชุมเชิงปฏิบัติการ 2) แนวทางกิจกรรมเพื่อพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ประกอบด้วย 2.1) กิจกรรมโฮมรูม สอดแทรกการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ 2.2) กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด และ 2.3) กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด และ 3) แนวทางการนิเทศติดตาม โดยกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด แบ่งเป็นนักเรียนกลุ่มแต่งกายไม่ถูกระเบียบ จำนวน 46 คน ประกอบด้วย นักเรียนชายจำนวน 30 คน นักเรียนหญิงจำนวน 16 คน และนักเรียนกลุ่มไม่รักษาความสะอาด จำนวน 34 คน ประกอบด้วยนักเรียนชายจำนวน 23 คน นักเรียนหญิงจำนวน 11 คน รวมทั้งหมดจำนวน 80 คน ภายหลังจากการดำเนินงานพัฒนาตามแนวทางและกิจกรรมทั้ง

2 วงรอบ พบว่าวินัยด้านการแต่งกายนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาที่มีความตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจ และทราบถึงแนวทางในการปฏิบัติตนในการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของทางโรงเรียน เช่น นักเรียนชายไม่ใส่เสื้อลอยชาย เขี้ยวปลั๊นรองเท้า หรือไว้ผมยาว นักเรียนหญิงไม่ไว้ผมยาว ไม่ชอยผม ไม่รัดผม ใส่ชุดถูกต้องตามวันที่โรงเรียนกำหนด ไม่ใช้เครื่องสำอาง ไม่ใส่เครื่องประดับ สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาวินัยด้านการแต่งกาย จำนวน 42 คน จาก 46 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30 ในด้านวินัยการรักษาความสะอาด พบว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาจำนวน 34 คน มีความตระหนักการปฏิบัติตนในการรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ มีพัฒนาการที่ดีขึ้นในการดูแลเอาใจใส่ความสะอาดตนเอง จากการได้รับความรู้เรื่องการดูแลรักษาความสะอาดจากครูที่ปรึกษาในกิจกรรมโฮมรูม สอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการดูแลรักษาความสะอาดร่างกาย กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกาย และการรักษาความสะอาด กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด โดยทุกกิจกรรมได้ช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับวินัยด้านการรักษาความสะอาด โดยนักเรียนกลุ่มเป้าหมายพัฒนา มีการแข่งขันในการรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะมากขึ้น สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 สะท้อนให้เห็นถึงผลการพัฒนาวินัยด้านการรักษาความสะอาด เช่น มีการแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ทำให้ปัญหาเรื่องกลิ่นปาก ลดลง สระผมอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง นักเรียนในรายที่มีเหากัหวาวิธีรักษาให้ปราศจากเหาได้อย่างเด็ดขาด อาบน้ำมาโรงเรียนทุกวัน ตัดเล็บสั้นอยู่เสมอ ล้างมือด้วยสบู่ก่อนรับประทานอาหารและหลังจากการจับสิ่งสกปรก รองเท้าถุงเท้าไม่มีกลิ่นเป็นที่น่ารังเกียจ มีการซักเสื้อผ้าอย่างเรียบร้อย รวมถึงมีการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด

เมื่อเปรียบเทียบผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" ทั้ง 2 วงรอบ ของจำนวนนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนาจำนวน 80 คน มีนักเรียนจำนวน 76 คน สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 95 ส่งผลให้บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดีขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพและปัญหา เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

1.1 สภาพเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า นักเรียนบางส่วนแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน แต่งกายเป็นไปตามสมัยนิยมมากเกินไป นักเรียนไม่ใส่ใจในการดูแลรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกาย ขาดระเบียบวินัยในเรื่องเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการแต่งกายของนักเรียนในปัจจุบันมีการเลียนแบบแฟชั่นตามสมัยนิยม แต่งกายกันตามอำเภอใจ ใช้สิทธิเสรีภาพเกินขอบเขต ไม่รู้จักหน้าที่ที่ควรปฏิบัติตามกฎกติกาของโรงเรียนและสังคม ในส่วนการรักษาความสะอาด นักเรียนยังไม่ตระหนักถึงความจำเป็นในการรักษาสุขอนามัยของตนเอง ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการดำรงชีวิต มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ พิระพงษ์ บุญแน่น (2552 : 84-86) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน โรงเรียนบ้านพระเสาร์ (สามัคคีวิทยา) ตำบลพระเสาร์ อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร จากการตรวจสอบสภาพปัญหาก่อนการพัฒนา มีนักเรียนประพฤติผิดวินัยด้านการแต่งกาย และด้านการรักษาความสะอาดภายในห้องเรียน สอดคล้องกับ อุทัย ภูเต่าสูง (2552 : 107-108) ได้ศึกษาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนโคกกลางวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จากการตรวจสอบสภาพปัญหาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและข้อมูลการประเมินสถานศึกษาพบว่า นักเรียนโรงเรียนโคกกลางวิทยามีพฤติกรรมเกี่ยวกับการรักษาความสะอาด จำแนกเป็นรักษาความสะอาดตนเอง โดยรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายพฤติกรรมพบว่า พฤติกรรมที่มีปัญหาสูงกว่าพฤติกรรมอื่นๆ คือ การรักษาความสะอาดอวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ประกอบด้วย ความสะอาดของฟัน ผม เล็บมือ เล็บเท้า และการรักษาความสะอาดของเสื้อผ้า และสอดคล้องกับ พัชรินทร์ จันทรดาประดิษฐ์ (2553 : 130-132) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดและการแต่งกายโรงเรียน ที่ โอ เอ วิทยา (เทศบาล 1 วัดคำสายทอง) เทศบาลเมืองมุกดาหาร มีปัญหาด้านความสะอาด เช่น นักเรียนไม่ให้ความร่วมมือในการรักษาความสะอาดอาคารสถานที่

บริเวณที่รับผิดชอบ ทั้งขณะไม่เป็นที่และการแต่งกายของนักเรียน ได้แก่ การแต่งกายไม่ถูกต้องระเบียบของโรงเรียน นักเรียนชาย-หญิงไว้ผมยาว สวมเครื่องประดับมาโรงเรียน

1.2 ปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ผลจากการสัมภาษณ์ พบว่าการปฏิบัติงานเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ยังไม่มีรูปแบบหรือแนวทางที่กำหนดการปฏิบัติไว้ชัดเจน ครูผู้สอนไม่มีโอกาสชี้แจงแนวการปฏิบัติในเรื่องการแต่งกายที่ถูกต้องตามระเบียบโรงเรียน การดำเนินงานวินัยนักเรียนด้านเครื่องแต่งกายทำได้เพียงตักเตือน ทั้งนี้อันเนื่องมาจากครูยังขาดการวางแผนงานด้านวินัยนักเรียน คณะครูมีความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านวินัยคลาดเคลื่อนไม่เข้าใจตรงกัน ทั้งยังขาดเครื่องมือในการกำกับดูแลวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดที่เป็นรูปธรรมชัดเจน มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ เกรียงไกร ประเสริฐเมือง (2553 : 79-81) ได้ศึกษาเพื่อพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบต่อตนเองด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ จากการสำรวจสภาพปัญหาก่อนการพัฒนา นักเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับวินัย 2 ด้าน ได้แก่ วินัยด้านความสะอาด และวินัยด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบข้อตกลงของโรงเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ เพชรยุภา สุริยะกาญจน์ (2553 : 120-124) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนดงเย็นพิทยาคาร จังหวัดอุดรธานี มีปัญหาด้านความมีวินัยของนักเรียนในเรื่องการแต่งกายไม่ถูกต้องระเบียบของโรงเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ สมบูรณ์ อรรถอุดม (2556 : 145-149) ได้ศึกษาการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนหนองจระเข้เรื่องศิลป์ จากปัญหาตามกรอบแนวคิดด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบและการจัดกิจกรรมพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด สอดคล้องกับการศึกษาของ แอคซอย (Aksoy. 2000 : 473-A) ได้ศึกษาความคิดเห็นของครูในโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางวินัยที่เกิดขึ้นบ่อยที่สุดในห้องเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ เอ็นซิสโซ (Enciso. 2001 : 56) ได้ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับวินัยนักเรียนอันเป็นการศึกษาทัศนคติของนักเรียนและครูในโรงเรียน สอดคล้องกับ สเตอร์เนอร์ (Sterner. 2003 : 3382-A) ได้ศึกษาเพื่อกำหนดว่ามโนทัศน์สำคัญทางสถิติระหว่างปัญหาวินัยนักเรียนในโรงเรียนกับส่วนประกอบของครอบครัวหรือไม่ และศึกษาว่าส่วนประกอบของครอบครัวมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของนักเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ

รอยแอล (Roydl. 2004 : 2733 -A) มีความมุ่งหมายในการศึกษาครั้งนี้เพื่อระบุปัญหาที่นักเรียนที่ส่งผลต่อการพักการเรียนในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เพื่อเปรียบเทียบเพศและระดับชั้นของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย

2. แนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

2.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อหาแนวทางเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ซึ่งได้จัดให้มีขึ้นเพื่อเป็นการประชุมระดมความคิดเห็น ปรัชญาหรือ อภิปรัชญาถึงรูปแบบแนวทางที่เหมาะสมในการพัฒนาและเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ วุฒิโกไร ไชยช่วย (2552 : 40-41) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดต่อตนเองและส่วนรวม โรงเรียนคำเขื่อนแก้วชนูปถัมภ์ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธรพบว่าการพัฒนา การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดต่อตนเองและส่วนรวม โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมแบบมีส่วนร่วมและการนิเทศสอดคล้องกับการศึกษาของ ดำรงค์ศักดิ์ ศรีตะวัน (2553 : 91-92) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมแบบมีส่วนร่วมและกลยุทธ์การเสริมแรงในกิจกรรมต่างๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ พัชรินทร์ จันทร์ดาประดิษฐ์ (2553 : 130-132) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดและการแต่งกายโรงเรียน ที่ โอ เอ วิทยา (เทศบาล 1 วัดคำสายทอง) เทศบาลเมืองมุกดาหาร โดยใช้แนวทางในการพัฒนา 2 แนวทาง ได้แก่ การประชุมแบบมีส่วนร่วม และการศึกษาดูงานด้านการรักษาความสะอาด และสอดคล้องกับการศึกษาของ โบลลิงเกอร์ (Bollinger. 2002 : 2052-A) ได้ศึกษาเพื่ออธิบายผลของนโยบายเครื่องแบบนักเรียนในบังคับที่มีต่อบรรยากาศของโรงเรียน และวินัยนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตเมือง

2.2 กิจกรรมเพื่อพัฒนาการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด ประกอบไปด้วย

2.2.1 กิจกรรมไฮมรุ่มพบว่า นักเรียนมีความเข้าใจและรู้กฎระเบียบของโรงเรียนมากขึ้น ตระหนักและเห็นความสำคัญของการแต่งกายถูกระเบียบมากยิ่งขึ้น รวมถึง

การรักษาอนามัยส่วนบุคคลได้ถูกสุขลักษณะ จะเห็นได้จากวินัยด้านการแต่งกาย นักเรียนชาย ไม่ใส่เสื้อลอยชาย เขยิบสันรองเท้าหรือไว้ผมยาว นักเรียนหญิงไม่ไว้ผมยาว ไม่ชวยผม รีดผม ใส่ชุดถูกต้องตามวันที่โรงเรียนกำหนด ไม่ใช่เครื่องสำอาง ไม่ใส่เครื่องประดับ ในด้านการรักษาความสะอาด นักเรียนอาบน้ำมาโรงเรียนทุกวัน รายที่มีเหงื่อหรือเหงื่อออกให้ปราศจากเหงื่อได้อย่างเด็ดขาด มีการซักเสื้อผ้าอย่างเรียบร้อย รองเท้า ถุงเท้าไม่มึลื่นเป็นที่น่ารังเกียจ นักเรียนมีความตระหนักการปฏิบัติตนในการแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียน และรักษาความสะอาดตนเองได้ถูกสุขอนามัย ทำให้บรรยากาศในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนดีขึ้น การจัดกิจกรรมโฮมรูมเป็นผลให้ครูได้มีเวลาพูดคุยกับนักเรียน สำนวญความเรียบร้อยของนักเรียน กระตุ้นให้นักเรียนเริ่มใส่ใจในการแต่งกายให้ถูกระเบียบของโรงเรียน สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างนักเรียนกับครูที่ปรึกษา ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจ เนื่องจากนักเรียนปฏิบัติตนอยู่ในระเบียบวินัยด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน รวมถึงปฏิบัติตนในการรักษาอนามัยส่วนบุคคลดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากครูและนักเรียนได้มีเวลาพบปะพูดคุยปรึกษาหารือ นอกเหนือไปจากการมีปฏิสัมพันธ์ในกิจกรรมการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนมีโอกาสปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับครูที่ปรึกษา ในส่วนของผู้ปกครองก็ได้มีโอกาสรับทราบข้อมูลของนักเรียนในขณะที่อยู่โรงเรียนว่ามีปัญหาอะไรที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข มีพฤติกรรมใดที่เปลี่ยนแปลงไปจากที่บ้านอย่างไร อันจะใช้เป็นแนวทางแก้ไขพัฒนา และเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดได้อย่างถูกต้องเที่ยงตรง มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ จันทรเพ็ญ แสงเนตร (2553 : 97-98) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนบ้านหนองไผ่ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ด้วยการจัด 4 กิจกรรมได้แก่ 1) การอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยนักเรียน 2) กิจกรรมรับ-ส่งนักเรียนที่หน้าประตูโรงเรียน 3) กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน 4) กิจกรรมโฮมรูม สอดคล้องกับการศึกษาของ ดำรงค์ศักดิ์ ศรีตะวัน (2553 : 91-92) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร อำเภอภมลาวาสัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมแบบมีส่วนร่วม และกลยุทธ์การเสริมแรงในกิจกรรมต่างๆ คือ กิจกรรมโฮมรูม และการประกวดการแต่งกายนักเรียน และสอดคล้องกับการศึกษาของ เพชรยุภา สุริยะกาญจน์ (2553 : 120-124) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายโรงเรียนดงเย็น

พิทยาคาร จังหวัดอุดรธานี มีปัญหาด้านความมีวินัยของนักเรียนในเรื่องการแต่งกายไม่ถูกระเบียบของโรงเรียน จึงได้ดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย ประกอบด้วยกิจกรรมในการพัฒนา 4 กิจกรรม คือ 1) กิจกรรมไฮมูม 2) กิจกรรม ประกวดการแต่งกาย 3) กิจกรรมอบรมเรื่องวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียนทุกวันศุกร์ และ 4) กิจกรรมรับนักเรียนหน้าประตูโรงเรียน

2.2.2 กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด พบว่ากลุ่มเป้าหมายการพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด แบ่งเป็นนักเรียนกลุ่มแต่งกายไม่ถูกระเบียบ จำนวน 46 คน ประกอบไปด้วยนักเรียนชายจำนวน 30 คน นักเรียนหญิงจำนวน 16 คน และนักเรียนกลุ่มไม่รักษาความสะอาดจำนวน 34 คน ประกอบไปด้วยนักเรียนชายจำนวน 23 คน นักเรียนหญิงจำนวน 11 คน รวมทั้งหมดจำนวน 80 คน ภายหลังจากดำเนินงานพัฒนาตามแนวทางและกิจกรรมทั้ง 2 วงรอบ พบว่าวินัยด้านการแต่งกายนักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา มีความตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจ และทราบถึงแนวทางในการปฏิบัติตนในการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของทางโรงเรียน เช่น นักเรียนชายไม่ใส่เสื้อลอยชาย เขี้ยวสั้นรองเท้าน้ำ หรือไว้ผมยาว นักเรียนหญิงไม่ไว้ผมยาว ไม่ชอยผม ไม่รัดผม ใส่ชุดถูกต้องตามวันที่โรงเรียนกำหนด ไม่ใช้เครื่องสำอาง ไม่ใส่เครื่องประดับ สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาวินัยด้านการแต่งกายจำนวน 42 คน จาก 46 คน คิดเป็นร้อยละ 91.30 ในด้านวินัยการรักษาความสะอาดพบว่า นักเรียน กลุ่มเป้าหมายการพัฒนาจำนวน 34 คน มีความตระหนักการปฏิบัติตนในการรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะ มีพัฒนาการที่ดีขึ้นในการดูแลเอาใจใส่ความสะอาดตนเอง จากกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด โดยกิจกรรมได้ช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติตนเกี่ยวกับวินัยด้านการรักษาความสะอาด นักเรียนกลุ่มเป้าหมายการพัฒนา มีการแข่งขันในการรักษาความสะอาดให้ถูกสุขลักษณะมากขึ้น สามารถบรรลุเป้าหมายการพัฒนาทุกคน คิดเป็นร้อยละ 100 สะท้อนให้เห็นถึงผลการพัฒนาวินัยด้านการรักษาความสะอาด เช่น มีการแปรงฟันอย่างน้อยวันละ 2 ครั้ง ทำให้ปัญหาเรื่องกลิ่นปากลดลง สระผมอย่างน้อยสัปดาห์ละ 2 ครั้ง นักเรียนในรายที่มีเหาที่หาวิธีรักษาให้ปราศจากเหาได้อย่างเด็ดขาด อาบน้ำมาโรงเรียนทุกวัน ตัดเล็บสั้นอยู่เสมอ ล้างมือด้วยสบู่ก่อนรับประทานอาหารและหลังจากการจับสิ่งสกปรก รองเท้าถุงเท้าไม่มีกลิ่นเป็นที่น่ารังเกียจ มีการซักผ้าเสื้อผ้าอย่างเรียบร้อย รวมถึงมีการแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่สะอาด และจากการสัมภาษณ์พบว่า ครูมีความพอใจในการจัดกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด

อันเนื่องมาจากกลุ่มเป้าหมายมีการปรับปรุงและพัฒนาพฤติกรรมการแต่งกายชุดนักเรียนให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และแต่งกายเหมาะสมดีขึ้น ในด้านการรักษาความสะอาด นักเรียนให้ความสำคัญมากยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการตระหนักและเห็นความสำคัญของกิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด โดยการแต่งกายให้ถูกต้องระเบียบของโรงเรียน รวมถึงการรักษาสุขอนามัยของตนเอง อันเป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินชีวิต มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ หอมหวน อรุณไพโร (2553 : 94-96) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาด โรงเรียนดอนญูราษฎร์ประดิษฐ์วิทยาคาร และมีความสอดคล้องกับการศึกษา ของ เกอเปท์ (Guepet. 2003 : 3802-A) ได้ศึกษาการพัฒนาวินัยนักเรียนในชั้นเรียนพบว่า วินัยในตนเองเป็นความสามารถของบุคคลที่บังคับควบคุมตนเองได้ทั้งร่างกาย จิตใจ ให้ประพฤติปฏิบัติตนได้เหมาะสมกับสถานการณ์ เวลา และเป็นไปตามเงื่อนไข กฎเกณฑ์ กติกาหรือข้อตกลงที่สังคมกำหนดไว้ด้วยความเต็มใจ

2.2.3 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการรักษาความสะอาดพบว่า นักเรียนได้รับรางวัลแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และการรักษาความสะอาด จำนวน 40 คน และนักเรียนส่วนใหญ่นำคำแนะนำของครูไปปรับปรุงและพัฒนาการแต่งกายที่สะอาดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน มีการรักษาความสะอาดของร่างกายที่ดีขึ้น นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพัฒนาการไปในทางที่ดี และตระหนักในการที่จะแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ครูและผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจที่นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดตนเอง ซึ่งเหตุผลหลักอันเนื่องมาจากนักเรียนต้องการการยอมรับและการยกย่อง เมื่อปฏิบัติตนได้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน รวมถึงผู้ปกครองเกิดความภาคภูมิใจที่บุตรหลานของตนปฏิบัติตนได้ถูกต้องเหมาะสม สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนคนอื่นได้ มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ เจนวิทย์ เข้มทอง (2553 : 137-138) ได้ศึกษาการพัฒนาเสริมสร้างวินัยความรับผิดชอบด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนบ้านหนองอีโย อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ ดำเนินการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนาคือ การประชุมแบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมเสริมแรง กิจกรรมนักเรียนต้นแบบ กิจกรรม 5 ส. กิจกรรมเยี่ยมบ้านและการกำกับติดตาม สอดคล้องกับการศึกษาของ บอลเดอร์สัน (Balderson. 2004 : 746) ได้ศึกษาผลกระทบของการใช้รูปแบบ ซึ่ง

ส่งเสริมด้านการมีความรับผิดชอบต่อตนเองที่มีพฤติกรรมในด้านการละเลยต่อหน้าที่และพฤติกรรมด้านเข้าสังคมในทางบวกของนักเรียนชั้นประถมศึกษา

2.3 การนิเทศติดตาม พบว่าจากการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์ ผู้วิจัย กลุ่มผู้ร่วมวิจัยและครูที่ปรึกษา ลงความเห็นร่วมกันว่าให้มีแนวทางการนิเทศติดตาม เนื่องจากนักเรียนกลุ่มเป้าหมายขาดการกำกับติดตามวินัยด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด ซึ่งการมีรูปแบบแนวทางการควบคุมกำกับดูแลที่เป็นรูปธรรมชัดเจน สามารถปฏิบัติได้เป็นขั้นตอนที่ถูกต้องเหมาะสม เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับติดตามผลการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลการ ศึกษาของ เจนวิทย์ เข้มทอง (2553 : 137-138) ได้ศึกษาการพัฒนาเสริมสร้างวินัยความรับผิดชอบด้านการรักษาความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองฮ้อย อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์ โดยดำเนินการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบโดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมแบบมีส่วนร่วม การจัดกิจกรรมเสริมแรง กิจกรรมนักเรียนต้นแบบ กิจกรรม 5 ส. กิจกรรมเยี่ยมบ้าน และการกำกับติดตาม และสอดคล้องกับ มลิวัลย์ ช่างทอง (2553 : 96-97) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายโรงเรียนวังหินประชาสรรค์ อำเภอนอนแดง จังหวัดนครราชสีมา ใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมร่วมคิดร่วมทำ โดยมีกิจกรรมการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการแต่งกาย กิจกรรมคำมั่นสัญญา กิจกรรมนักเรียนต้นแบบและการนิเทศติดตาม

3. ผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

การประชุมเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” พบว่าการประเมินความรู้ความเข้าใจของครูที่ปรึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัยหลังจากการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ครูที่ปรึกษา นักเรียนซึ่งเป็นกลุ่มผู้ร่วมวิจัย เห็นความสำคัญของการมีวินัย มีความรู้ความเข้าใจในแนวทางและกิจกรรมการดำเนินงานที่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ส่งผลให้การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดบรรลุความมุ่งหมายตามที่ตั้งไว้ ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวและกิจกรรมในการพัฒนาการดำเนินงานร่วมกัน ผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการ ครูที่ปรึกษามีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$)

กิจกรรมไฮมรุมพบว่า นักเรียนมีความเข้าใจและรู้กฎระเบียบของโรงเรียนมากขึ้น ตระหนักและเห็นความสำคัญของการแต่งกายถูกระเบียบมากยิ่งขึ้น รวมถึงการรักษาอนามัยส่วนตนได้ถูกสุขลักษณะ

กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด พบว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายเดิมจำนวน 80 คน ลดลง 76 คน ประกอบด้วยแต่งกายไม่ถูกระเบียบ นักเรียนชายเดิมจำนวน 30 คน ลดลงจำนวน 27 คน นักเรียนหญิงเดิมจำนวน 16 คน ลดลงจำนวน 15 คน และไม่รักษาความสะอาด นักเรียนชายเดิมจำนวน 23 คน ลดลงจำนวน 23 คน นักเรียนหญิงเดิมจำนวน 11 คน ลดลงจำนวน 11 คน

กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด พบว่านักเรียนได้รับรางวัลแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด จำนวน 40 คน นักเรียนส่วนใหญ่นำคำแนะนำของครูไปปรับปรุงและพัฒนาการแต่งกายที่สะอาดถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน มีการรักษาความสะอาดของร่างกายที่ดีขึ้น นักเรียนกลุ่มเป้าหมายมีพัฒนาการไปในทางที่ดี และตระหนักในการที่จะแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน ครูและผู้ปกครองนักเรียนมีความพอใจที่นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดตนเองให้ถูกสุขลักษณะ

การนิเทศติดตาม พบว่านักเรียนกลุ่มเป้าหมายได้รับการนิเทศติดตามจากผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัยและครูที่ปรึกษา ในการกำกับติดตามวินัยด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมายเดิมจำนวน 80 คน บรรลุเป้าหมายจากกิจกรรมการพัฒนาจำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 95.00 ประกอบด้วยแต่งกายไม่ถูกระเบียบ นักเรียนชายเดิมจำนวน 30 คน ลดลงจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 90.00 นักเรียนหญิงเดิมจำนวน 16 คน ลดลงจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75 และไม่รักษาความสะอาด นักเรียนชายเดิมจำนวน 23 คน ลดลงจำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 นักเรียนหญิงเดิมจำนวน 11 คน ลดลงจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00 คงเหลือนักเรียนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายการพัฒนาจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.00

ผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” มีความสอดคล้องกับการศึกษาของ จตุพล ไกรยบุตร (2553 : 87-88) ได้ศึกษาค้นคว้าการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียน โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร อำเภอคำชะอี จังหวัดโขง โดยให้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการดำเนินการพัฒนา 2 วงรอบ ผลการ

ศึกษาพบว่า การดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมระดมความคิด ร่วมกันกำหนดกิจกรรมเพื่อใช้ในการดำเนินการพัฒนา คือ กิจกรรมที่รับน้อง กิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรม และกิจกรรมคัดเลือกนักเรียนตัวอย่าง ทำให้นักเรียน กลุ่มเป้าหมายจำนวน 31 คน ส่วนใหญ่สามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นผู้มีวินัยด้านการ แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและแต่งกายสะอาด สอดคล้องกับการศึกษาของ จันทรพีญู แสงเนตร (2553 : 97-98) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัย นักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนบ้านหนองไผ่ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์ ผลการศึกษาการดำเนินงานพัฒนาในวงรอบที่ 1 ด้วยการจัด 4 กิจกรรมได้แก่ 1) การอบรม ให้ความรู้เกี่ยวกับวินัยนักเรียน 2) กิจกรรมรับ-ส่งนักเรียนที่หน้าประตูโรงเรียน 3) กิจกรรม เยี่ยมบ้านนักเรียน และ 4) กิจกรรมโฮมรูม ทำให้นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย สามารถปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.66 สอดคล้อง กับ มลิวัดย์ ช่างทอง (2553 : 96-97) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัย นักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนวังหินประชาสรรค์ อำเภอโนนแดง จังหวัดนครราชสีมา สอดคล้องกับ รัชณี แก้วแก่น (2553 : 79-80) ได้ศึกษาค้นคว้าการพัฒนาการดำเนินงาน เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย โรงเรียนหนองเรือวิทยา อำเภอหนองเรือ จังหวัด ขอนแก่น สอดคล้องกับ เอกเนอร์ (Egnor. 2001 : 3950-A) ได้ศึกษาวิธีการกำหนดแนวคิด และนโยบายการแก้ไขวิกฤตเกี่ยวกับวินัยนักเรียนตามข้อกำหนดในอเมริกา สอดคล้องกับ แอนโทนี (Anthony. 2002 : 1240) ได้ทำการศึกษาผลของโปรแกรม ลักษณะบุคคลที่มีต่อ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขนาดเล็กในชนบท สอดคล้องกับ ดิพฮานี (Dzivhani. 2002 : 842) ได้ศึกษาบทบาทของระเบียบวินัยที่มีต่อการจัดการในโรงเรียนและห้องเรียน สอดคล้องกับ เซนต์เนอร์ (Zentner. 2002 : 2312-A) ได้วิจัยความสัมพันธ์ระหว่างระเบียบ วินัยของนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และสอดคล้องกับ ไฟร์ส (Fries. 2002 : 480-A) ได้ศึกษาสมมุติฐานความเชื่อและประสบการณ์ของคนกลุ่มหนึ่งคือ ครูก่อน ประจําการ กลุ่มตัวอย่างเป็นครูก่อนประจําการจำนวน 7 คน จากมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของสหรัฐอเมริกา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัย นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” โดยใช้กระบวนการดำเนินงานวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของเคมมิส และแม็กแท็กการ์ท (Kemmis and McTaggart. 1988 : 11 อ้างถึงใน องอาจ นัยพัฒน์, 2551 :

342-344) เป็นการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู นักเรียน ตัวแทนผู้ปกครอง จำแนกแนวทางและกิจกรรมการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ขั้นตอนหลัก (PAOR) คือ ขั้นที่ 1 การวางแผนงาน (planning) ขั้นที่ 2 การปฏิบัติการ (action) ขั้นที่ 3 การสังเกตการณ์ (observation) และขั้นที่ 4 การสะท้อนกลับ (reflection) โดยกลุ่มผู้วิจัยได้นำแนวทางและกิจกรรมต่างๆ จัดทำเป็นแผนปฏิบัติการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ตามกรอบงาน 2 ด้านคือ 1) การแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน และ 2) การรักษาความสะอาดตนเอง ซึ่งในแผนปฏิบัติการประกอบด้วยแนวทางและกิจกรรม เป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินงาน ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลจากการวิจัยในครั้งนี้ ทำให้ผู้บริหาร คณะครูและนักเรียนทราบและรู้ขั้นตอนในการปฏิบัติตามแนวทางและกิจกรรม มีเอกสารในการนิเทศติดตาม ครูมีความกระตือรือร้นในการแก้ไขปัญหาและกำกับดูแลติดตามนักเรียน ในด้านนักเรียนมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีพัฒนาการไปในทางที่ดีและตระหนักในการที่จะแต่งกายให้ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน การรักษาความสะอาดตนเองให้ถูกสุขลักษณะ รวมถึงผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับนักเรียนมีความพอใจที่นักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและมีการรักษาความสะอาดตนเองถูกสุขลักษณะได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร ในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมดังนี้

1. ผลการวิจัยการพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” พบว่า

1.1 โรงเรียนดำเนินแนวทางและกิจกรรมเรื่องการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดได้อย่างเป็นระบบมีแบบแผน มีการวางแผนเป็นขั้นตอน เป็นไปตามทฤษฎีหรือหลักของการวิจัย เพื่อแก้ไขพัฒนาและเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดให้แก่ นักเรียน

1.2 ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้คณะครูในโรงเรียนได้จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดตนเองให้แก่นักเรียน รวมถึงผู้ปกครองให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่และเต็มใจในการดำเนินงานดังกล่าว

1.3 นักเรียนปฏิบัติตามแนวทางและกิจกรรมการพัฒนาได้เป็นอย่างดีทำให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ต่อตัวนักเรียนและโรงเรียน และพฤติกรรมดังกล่าวยังเป็นพฤติกรรมที่ดีติดตัวไปได้โดยตลอด เมื่อเรียนจบและเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือเข้าสู่สังคมในอนาคต

1.4 การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด มีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานของครูที่ปรึกษาครูพิเศษ ครูเวรประจำวัน ครูงานปกครอง ที่ชัดเจน รวมถึงผู้บริหารได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมในการสร้างขวัญและให้กำลังใจในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี

1.5 การกำกับดูแลนิเทศติดตามผลการดำเนินงานเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายงานในสถานศึกษา การนิเทศติดตามเป็นไปอย่างกัลยาณมิตร มากกว่าการจ้องจับผิด

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 สถานศึกษาควรติดตามผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างวินัยดังกล่าวอย่างจริงจังและยั่งยืน ด้วยการพัฒนาการดำเนินงานให้ครบทุกมิติได้แก่ มิติของสถานศึกษา มิติของนักเรียน มิติของผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ตลอดจนมิติอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

2.2 ศึกษากระบวนการดำเนินงานในการใช้แนวทางหรือกิจกรรมอื่นใดดำเนินการตามความเหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ

2.3 ควรสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าการพัฒนางานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดอย่างหลากหลาย เช่น การพัฒนางานอนามัยโรงเรียน กิจกรรมส่งเสริมความรับผิดชอบด้านความสะอาด กิจกรรมนักเรียนต้นแบบด้านการแต่งกาย เป็นต้น

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ คุณปัญญา. นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา".
สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2555.
- กมล สุคประเสริฐ. การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน. พิมพ์ครั้งที่ 2.
กรุงเทพฯ : เจ.เอ็น.ที, 2540.
- กรมวิชาการ. การสังเคราะห์รูปแบบการพัฒนาศักยภาพของเด็กไทยด้านความรับผิดชอบ
และมีวินัยในตนเอง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545 .
- กรมวิชาการ. คู่มือเสริมสร้างค่านิยมคุณธรรมจริยธรรมและวินัยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.
- กรรณิการ์ อูปพงษ์. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์,
3 สิงหาคม 2555.
- กาญจนา ศรีกาพสินธุ์. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2544.
- กาญจนา รุ่งแจ้ง. การนำเสนออยู่ทศตวรรษการพัฒนาบุคลากรของกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน
บึงพิมพาสამัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 2.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครสวรรค์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. 2551.
- กุลชา ศิรเฉลิมพงศ์. แนวทางการพัฒนาความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม จังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น :
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
- เกรียงไกร ประเสริฐเมือง. การพัฒนาเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ
ต่อตนเอง ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนชุมชน
บ้านห้วยยายจิว อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ ค.ม.มหาสารคาม
: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2553.
- โกษีย์ วงศ์สุธา. การพัฒนากิจกรรมเสริมสร้างวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนบ้าน
โพธิ์สง่า อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- ชนิษฐา ศรีมงคล. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์,
23 พฤษภาคม 2555.

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) : ฉบับสรุป.
 กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2545.
- คณะกรรมการข้าราชการครู, สำนักงาน. รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ
 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับโรงเรียน ปีการศึกษา 2544. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
 คณะกรรมการข้าราชการครู, 2545.
- คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, สำนักงาน. รายงานการศึกษาวิจัยการศึกษารูปแบบและ
 วิธีการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม. กรุงเทพฯ : สำนักงานข้าราชการพลเรือน,
 2545.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. คู่มือดำเนินการสร้างวินัยทั่วประเทศ.
 กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2542.
- คณะกรรมการศึกษาเอกชน, สำนักงาน. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
 ศุภสภาลาดพร้าว, 2546.
- จตุพล ไกรยบุตร. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายของนักเรียน
 โรงเรียนสมเด็จพระญาณสังวร อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดยโสธร.
 การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
 2553.
- จันทร์เพ็ญ แสงเนตร. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย
 โรงเรียนบ้านหนองไผ่ อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์ จังหวัดบุรีรัมย์.
 การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
 2553.
- จันทร์เท จันทรพิมพ์. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนางานกิจการนักเรียน
 โรงเรียนบ้านโคกขามเสียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุกดาหาร.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.
- จำนงค์ มิ่งเจริญ. ความต้องการพัฒนาบุคลากรของครูโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
 การศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2548
- จรัส หาราชวงศ์. การเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกาย ด้านการตรงต่อเวลา ด้านการ
 เข้าแถวและด้านการรักษาความสะอาด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม.
 มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.

จินตนา สราวุธพิทักษ์. การบริการสุขภาพในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2536.

จิรัฐา โนยราษฎร์. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์,
6 สิงหาคม 2555.

เจนเชิง สารจิตร. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์,
23, 25 พฤษภาคม, 3 และ 6 สิงหาคม 2555.

เจนวิทย์ เข้มทอง. การพัฒนาดำเนินงานเสริมสร้างวินัยความรับผิดชอบด้านการรักษา
ความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองอ้อย อำเภอสนม จังหวัดสุรินทร์.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
2553.

เฉลียว นัยนา. กระบวนการนิเทศภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในอำเภอแม่สรวย
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. การศึกษาอิสระ ค.ม. เชียงราย :
มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2550.

เฉลียว บุรีภักดี และคณะ. วิชาการวิจัยชุมชน. กรุงเทพฯ : เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์,
2545.

ชบาพรรณ นรินทร์. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์,
23 พฤษภาคม 2555.

ชอบ เข้มกลัด และโกวิท พวงงาม. การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมเชิงประยุกต์.
กรุงเทพฯ : เสมาธรรม. 2547.

เชาว์ มณีวงศ์. การบริหารกิจการนักเรียน. กรุงเทพฯ : ศิลปะบรรณา, ม.ป.ป.

จรรยาณี ไทยดี. การปฏิบัติการพัฒนาบุคลากรด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียน
เป็นสำคัญของข้าราชการครูโรงเรียนบ้านทางสาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
อุบลราชธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี,
2552

ณัฐณา ไกยะฝ้าย. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์,
6 สิงหาคม 2555.

ดำรงศักดิ์ ศรีตะวัน. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย
โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.

- ดิเรก ศรีเกื้อกลิ่น. การพัฒนาวิสัยทัศน์นักเรียนโรงเรียนดินคำบัวรองวิทยา อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- ถาวร นวลมณี. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2555
- ธนาเทพ โอทอง. นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 3 สิงหาคม 2555.
- ธวัชชัย นันทสว่าง. บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน. การศึกษาค้นคว้าอิสระ คช.ม. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546.
- ธีระนัน พิรุณสุนทร. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม 2555.
- นฤชิต ไชยพิมพ์. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2555.
- นวลอนงค์ พงศ์ศักดิ์. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 3 สิงหาคม 2555.
- นวรรตน์ วงศ์โสภา. การพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความมีวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัยโดยใช้แนวทางการบริหารจัดการในชั้นเรียนแบบร่วมมือกันสร้างวินัย : กรณีศึกษานักเรียนระดับชั้นอนุบาล 2 โรงเรียนสันติธรรมวิทยาคม จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ คช.ม. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2544.
- นันทนา ลีลาชัย. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 25 พฤษภาคม 2555.
- นิคม กกขุนทด. การวิจัยปฏิบัติการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพผู้บริหารและครูด้านการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, 2550.
- นิตยา เงินประเสริฐศรี. "การวิจัยแบบมีส่วนร่วม" วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 27 : 61- 62 ; กรกฎาคม-ธันวาคม, 2544.
- นิทรา ศิริมาศ. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2555.
- ทิตนา แคมมณี. การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : เสริมสินพีรพรสซิสเต็ม, 2545

- บรรเจิด แยมศิลา. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 29 พฤษภาคม 2555.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น ฉบับปรับปรุง. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น, 2545.
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. “แนวการสอนจริยธรรมในชั้นเรียนโดยวิธีอภิปรายกลุ่ม.” วารสารวิชาการ. 10 (2) : 20 ; เมษายน-มิถุนายน 2550.
- ปณิธาน คุ่มสุวรรณ. นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 3 สิงหาคม 2555.
- ปวีณา พลมาตย์. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 3 สิงหาคม 2555.
- ประครอง เป็ลียนเอก. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม และ 6 สิงหาคม 2555.
- ประชุม โพธิกุล. เทคนิคการประชุม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สายใจ. 2546.
- ปรัชญา ฤาชา. การพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานของสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามทัศนะของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2550.
- ปรีชา เกตุผดุง. สภาพและความต้องการการพัฒนาบุคลากรของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอบางน้ำเปรี้ยว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ศ.ม. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2549
- พนัส หันนาคินทร์. หนังสือเรียนคุณภาพแม่ค้ำชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กพอ. กรุงเทพฯ : ฟรีเมียร์กราฟฟิกส์, 2539.
- _____. สร้างเสริมลักษณะนิสัย 6. กรุงเทพฯ : แม็ค, 2545.
- พรชัย ภาพันธ์. “เมื่อจริยธรรมเด็กไทยหายไป ครูไทยต้องกอบกู้”. วารสารวิชาการ 6(1) : 68-73 ; มกราคม, 2546.
- พระสมชาย ฐานวุฑโฒ. มงคลชีวิต ฉบับท้าวหน้า. กรุงเทพฯ : ม.ป.พ., 2545.
- พัชรินทร์ จันทรดาประดิษฐ์. การพัฒนาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความสะอาดและการแต่งกาย โรงเรียน ที่ โอ เอ วิทยา (เทศบาล 1 วัดคำสายทอง) สังกัดเทศบาลเมืองมุกดาหาร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.
- พันธุ์ทิพย์ รามสูต. การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม. กรุงเทพฯ : พี.เอ.ลิฟวิ่ง, 2540.

- พีระพงศ์ บุญแน่น. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและ การรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน โรงเรียนบ้านพระเสาร์ (สามัคคีวิทยา) อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร. วิทยานิพนธ์ ค.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 2553.
- พิสิทธิ์ หอมสมบัติ. การพัฒนาวินัยนักเรียนโรงเรียนบ้านคอนยูง กิ่งอำเภอนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2546.
- พูลสวัสดิ์ นาคเสน. การปฏิบัติงานส่งเสริมวินัยนักเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดอุดรธานี. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2544.
- เพชรยุภา สุริยะกาญจน์. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายของ นักเรียน โรงเรียนดงเย็นพิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุดรธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2553.
- ไพจิตร อุทัยประดิษฐ์. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายนักเรียน โรงเรียนเบญจมิตร์วิทยา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- ไพพรรณ เกียรติโชติชัย. หลักการสัมมนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : บริษัทการศึกษา จำกัด, 2545.
- ไพรัตน์ พันธุ์ทุม. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความรับผิดชอบ โรงเรียนบ้านทรายทอง อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- ไพริน กรรัมย์. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายนักเรียน โรงเรียนเมืองแกพิทยาคม อำเภอสตึก จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- ไพโรจน์ ชลารักษ์. "การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม." วารสารราชภัฏตะวันตก. 1(1) 20 -21 ; กรกฎาคม-ธันวาคม, 2549.
- ภาณุพงศ์ ถนัดคำ. นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 1 และ 3 สิงหาคม 2555.
- ภิญโญ สาธร. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2546.

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. หลักการเรียนรู้และเทคนิคการฝึกอบรม. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2545.
- มานพ จิตแมน. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายนักเรียนโรงเรียนเทศบาล 1 “บุรีราษฎร์ตรุณวิทยา” อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- มาลี จุฑา. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์, 2542.
- ยิ่งสัน ทุมมาวัตติ. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายโรงเรียนหนองสอพิทยาคม อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549
- เยาวเรศ ใจอ่อน. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”. สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2555.
- รัฐพงษ์ สิงห์พันธ์. นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”. สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2555.
- รัตกร สุทธิชัยตระกูล. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”. สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2555.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2546.
- เริงชัย จงพิพัฒน์สุข. คู่มือผู้ปกครองและครู : การเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2546.
- เรืองยศ สมมาตร. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนโรงเรียนวัดบ้าน-หินโคน “คุรุราษฎร์บำรุง” อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- รุจิรี ภูสาระ และคนอื่นๆ. แบบเรียนแนวหน้า ชุดกระบวนการหลักสูตรใหม่ กลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย 6. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2547.
- โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”. ระเบียบโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ว่าด้วยงานกิจการนักเรียน พุทธศักราช 2555 หมวดที่ 3 ว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน. สกลนคร, 2555.

- โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”. สมุดหลักฐานการบันทึกควบคุมความประพฤตินักเรียน. สกลนคร, 2555.
- สีลวัฒน์ ชมพูพิน. การพัฒนาด้านการส่งเสริมวินัยนักเรียนโรงเรียนโนนสะอาดวิทยา อำเภอคอนสวรรค์ จังหวัดชัยภูมิ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548.
- วรพงษ์ มีมาก. การพัฒนาการดำเนินงานปกครองด้านความมีวินัยในตนเองของนักเรียนโรงเรียนสุรินทร์พิทยาคม สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสุรินทร์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- วรวิทย์ ราชกรม. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 1 และ 6 สิงหาคม 2555.
- วันวิสา ผลปัญญา. การพัฒนาวินัยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสตรีศึกษา จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- วารุณี บุรีมาต. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2555.
- วุฒิกโร ไชยช่วย. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความสะอาดต่อตนเองและส่วนรวม โรงเรียนคำเขื่อนแก้วชนูปถัมภ์ อำเภอคำเขื่อนแก้ว จังหวัดยโสธร. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- วิจิตร อวาระกุล. บุคลิกภาพ : เทคนิค-หลักการพัฒนา. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- ศศิรินทร์ จันท์ดี. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2555.
- ศศิภัสสร ศรีวิชา. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 6 สิงหาคม 2555.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : פרקหวานกราฟฟิค, 2545.

- ศึกษาธิการ, กระทรวง. คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ร.ส.พ., 2546.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2551.
- สมคิด แก้วตา. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านความสะอาด
โรงเรียนพระราชราษฎร์รังสรรค์ อำเภอทุ่งเขาหลวง จังหวัดร้อยเอ็ด. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- สมชาย โอนอ่อน. แนวทางการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียน
สังกัดงานเทศบาลนครนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม.พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. 2547.
- สมนึก โกเสนต์อ. แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาโรงเรียนบ้านแม่ลาภ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 3. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ค.ม. เชียงราย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2551.
- สมบูรณ์ อรรถอุดม. การพัฒนาวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด
โรงเรียนหนองจระเข้เรืองศิลป์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาพัสนธุ์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2556.
- สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหารงานบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2544.
- สมศักดิ์ คงเที่ยง. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2546.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. หนังสือเรียนสมบูรณ์แบบกลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย สลน.3. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2539.
- สมศักดิ์ อุ่นบุญเรือง. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 23, 25 พฤษภาคม, 1, 3 และ 6 สิงหาคม 2555.
- สว่าง บุญกุล. การพัฒนาการดำเนินการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน ด้านการรักษาความสะอาดโรงเรียนบ้านหนองลูมพุก อำเภอหนองบัวแดง จังหวัดชัยภูมิ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.

- สังคม พรหมลังกา. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์,
25 พฤษภาคม 2555.
- สายรุ้ง ชัยชาญ. การพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย
ของนักเรียนโรงเรียนนิคมสร้างตนเอง อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- สำราญ กำจัดภัยและคณะ. การพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาครูและ
บุคลากรทางการศึกษาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้ : กรณีศึกษาโรงเรียนพรหมานุเคราะห์
อำเภอพรหมานิคม จังหวัดสกลนคร. สกลนคร : งานวิจัยคณะกรรมการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2547.
- สำราญ สุขเกษม. การพัฒนานักเรียนโรงเรียนโนนสุวรรณพิทยาคม อำเภอโนนสุวรรณ
จังหวัดบุรีรัมย์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2547.
- สิทธิณัฐ ประพุทธนิตินสาร. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม : แนวคิดและแนวปฏิบัติ.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). 2546.
- สุพจน์ เขียวรัมย์. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านความสะอาด
โรงเรียนอำนวยการศิลปสารกิจ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครราชสีมา.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2550.
- สุพัตรา บัองจัตุรัส. นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์,
3 สิงหาคม 2555.
- สุภา เวียงชัยภูมิ. การพัฒนาเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย วิทยาลัยการอาชีพ
แก่งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม :
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2551.
- สุมน อมรวิวัฒน์. บทบาทสถาบันการศึกษาต่อการพัฒนาจิตใจ. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา, 2549.
- สุวัจ บุญมาดี. การศึกษาการจัดกิจกรรมพัฒนาบุคลากรโรงเรียนแกนนำปฏิรูป
กระบวนการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กาญจนบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2546.

- สุวิทย์ จันทร์เพชร. การพัฒนาการดำเนินงานส่งเสริมวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและ
การรักษาความสะอาด โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 32 อำเภอเมือง จังหวัด
อุบลราชธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัย-
มหาสารคาม, 2548.
- สุวิมล ว่องวานิช. การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ : อักษรไทย, 2544.
- หอมหวน อรุณไพโร. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการรักษาความ
สะอาดโรงเรียนดอนญูราษฎร์ประติษฐ์วิทยาการ อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์.
การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2553.
- หัน พันชัย. การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาครู
ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้าน
หนองหัวงัว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 4. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, 2551.
- หนูใจ ทมถา. สภาพการพัฒนาบุคลากรที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ด้านผู้เรียนใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม.
สกลนคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2551.
- องอาจ นัยพัฒน์. วิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพทางพฤติกรรมศาสตร์และ
สังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : สามลดา, 2551.
- อดุลย์ ศรีรักษ์. การพัฒนาแนวทางการพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 : กรณีศึกษา
โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีวงศ์ และโรงเรียนวัดลาดกระโหง. วิทยานิพนธ์
ค.ม. พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2552.
- อนุวัฒน์ เนตรวงศ์. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์,
3 สิงหาคม 2555.
- อมรา พงศ์คำพิชญ์. “ความหมายของการวิจัยเชิงคุณภาพ,” ใน การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อ
การพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 3. ขอนแก่น : สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น,
2544.
- อรรถพล ปิ่นม้น. ปัญหาการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม.ชลบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์,
2550.

- อรรถวรรณ บุรณะ. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 24 พฤษภาคม 2555.
- อรอนงค์ กลิ่นศรีสุข. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 24, 29 พฤษภาคม และ 6 สิงหาคม 2555.
- อนันต์ ศรีอำไพ. การบริหารทรัพยากรบุคคลทางการศึกษา. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2549.
- อัครพงศ์ ภูติยา. รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 22 พฤษภาคม 2555.
- อัจฉรา สุขชัยบรร. การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาส. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม.ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2553.
- อัญชลี ไพศานาม. ผู้ปกครองนักเรียน. สัมภาษณ์, 29 พฤษภาคม 2555.
- อุดมวิทย์ วันกุมภา. วินัยนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://dusithost.dusit.ac.th/~studentaffairs/?name=knowledge&file=readknowledge&id=3> (8 ธันวาคม 2554)
- อุทัย ภูเต่าสูง. การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยด้านความสะอาดของนักเรียนโรงเรียนโคกกลางวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2552.
- อุไรวรรณ ไชยนา. ครูโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา". สัมภาษณ์, 23 พฤษภาคม 2555.
- โอกาส ยติกร. การพัฒนาการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนชุมชนบ้านประโดก-โคกไผ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2547.
- Anthony, Mary Christone Jackson. "An Investigation of the Efficacy of a Character Education Program in a Rural Middle School," Dissertation Abstracts International. 63(4) : 1240-A ; October, 2002.

- Balderson, Daniel Wesley. "The Effects of a Personal Accountability and Personal Responsibility Model on Urban Elementary Student Positive Social and Off-task Behaviors," Masters Abstracts International. 42(03) : 746 ; June, 2004.
- Bollinger, Lee Stephen. "The Effect of Mandatory School Uniform Policy on School Climate and Student Discipline in an Urban Middle School," Dissertation Abstracts International. 63(06) : 2052-A ; December, 2002.
- Egnor, David Edward. "IDEA Reauthorization and The Issue of Student Discipline : A Case Study of Crisis Policymaking in the United States Congress". Dissertation Abstract International. 61 (10) :3950-A ; April , 2001.
- Enciso, Raymond Paz. "Perceptions of Student Discipline : Viewpoints of Student, Teachers, And Administrators," Masters Abstracts International. 39(04) : 961 ; August, 2001.
- Fries, Mary Kim. "Just Rewards : How Preservice Teachers Make Sense of Classroom Discipline," Dissertation Abstracts International. 63(02) : 480 – A ; August, 2002.
- Guepet, Sharon Joyaan. "Parental Contact and Student Discipline in the Classroom Setting," Dissertation Abstracts International. 63(11) : 3802-A ; May, 2003.
- Kemmis, S. and R. McTaggart. The Action Research Planner. Victoria : Deakin University Press, 1988.
- Miller, Virnia Garza. "An Evaluation of a Disciplinary Alternative Education Program After Its Initial Year of Implementation," Dissertation Abstracts International. 66(2) : 478– A ; August, 2005.
- Royal, Janell Klingner. "Discipline Problems, Suspend, Gender, Grade level High School Students," Dissertation Abstracts International. 52(2) : 2733-A ; February, 2004.
- Sternner, Karl Andrew. "Family Structure and Discipline Problems at the Middle School Level," Dissertation Abstracts International. 63(9) : 3382-A ; March, 2003.

- Way, Sandra Marie. "For Their Own Good? The Effects of School Discipline and Disorder on Student Behavior and Academic Achievement," Dissertation Abstracts International. 64(10) : 3850-A ; April, 2004.
- Williams, Vernell Z. Waymer. "The Impact of School Uniforms on Student Attendance, Student Discipline, and Student Achievement," Dissertation Abstracts International. 65(03) : 793-A ; September, 2004.
- Wilson SJ, School-based interventions for aggressive and disruptive behavior : update of a meta-analysis. Dissertation Abstracts International. 33(2 Supply) : S130-43 ; Aug, 2007.
- Zentner, Suzanne Mary. " The Relationship Between Student Discipline and Student Achievement : A Multilinear Approach," Dissertation Abstracts International. 62(07) : 2312-A ; January, 2002.

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี



ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๙๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธวัชชัย ไพไหล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒



ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๙๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒



ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๙๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายสมัย วงศ์ษาพาน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒



ที่ ศบ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๙๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายเจนเชิง สารจิต

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๙๗ ๐๐๓๒



ที่ ศธ ๐๕๔๒.๑๒/ว ๔๙๗

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

๖๘๐ หมู่ ๑๑ ถนนสกลนคร - อุดรธานี

อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๙ เมษายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายบรรพต หนูยงจันทร์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. กรอบแนวคิดการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ
 ๒. เครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด
 ๓. แบบประเมินเครื่องมือการวิจัย จำนวน ๑ ชุด

ด้วย สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพลินพิศ ธรรมรัตน์ เป็นประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และดร.ระพีพรรณ ร้อยพิลา เป็นกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาตรวจสอบ เครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์และประเมินเครื่องมือการทำวิทยานิพนธ์ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน ด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.กิตติชัย โสพันนา)

ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

โครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. ๐ ๔๒๗๔ ๓๗๓๘

โทรสาร ๐ ๔๒๗๗ ๐๐๓๒



ที่ สน ๕๒๐๐๖.๓/.....๒๐๕

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

ถนนใสสว่าง อำเภอเมือง

จังหวัดสกลนคร ๔๗๐๐๐

๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์วิทยากรให้ความรู้การประชุมเชิงปฏิบัติการ

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา

ตามที่โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัด สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ซึ่งการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ โรงเรียนได้พิจารณาแล้วเห็นว่าบุคลากรโรงเรียนของท่านได้แก่ นายบรรพต หนูยงนันทิก ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ เป็นผู้ที่มีความสามารถและความชำนาญในงานด้านปกครองมาเป็นระยะเวลาอันนาน เป็นที่ประจักษ์ในแวดวงการศึกษา ดังนั้น โรงเรียนจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์บุคลากรรายดังกล่าว มาเป็นวิทยากรให้ความรู้ในการประชุมเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ โดยการประชุมดังกล่าวจะจัดให้มีขึ้นในวันศุกร์ ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ตั้งแต่เวลา ๑๓.๐๐ น. เป็นต้นไป หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชาติ คำกรฤชา)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

งานธุรการ

โทร./แฟกซ์ ๐๔๒-๗๑๑๕๘๘

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี



แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นแบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นของกลุ่มผู้ร่วมวิจัยและผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ขอให้ผู้สัมภาษณ์ถามให้ครบทุกข้อคำถาม ข้อคำถามใดไม่ได้ตอบคำถาม กรุณابันทึกเหตุผลไว้ด้วย
3. ขอให้ผู้สัมภาษณ์บันทึกผลการสัมภาษณ์ตามความเป็นจริง โดยหลีกเลี่ยงการบันทึกความคิดเห็นส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อจะได้เป็นข้อมูลในการการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนที่แท้จริง อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร



แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 1

**แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓**

**“ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร
เรื่อง สภาพและปัญหา เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย
และการรักษาความสะอาด**

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์

.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.เวลา.....น.

สถานที่

.....

ตอนที่ 2 กรอบการสัมภาษณ์

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ชุดนี้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและ
ปัญหา เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียน
มัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เพื่อนำไปเสริมสร้างควมมีวินัยของนักเรียน
ลักษณะของแบบสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าโดยสัมภาษณ์ตามกรอบ
เนื้อหาที่กำหนดให้

1. สภาพของวินัยนักเรียนของท่านเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

2. ท่านเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนอย่างไร

.....
.....
.....
.....

3. ท่านเห็นว่าควมมีวินัยของนักเรียนด้านต่อไปนี้เป็นอย่างไร

3.1 วินัยด้านการแต่งกาย

.....
.....
.....
.....

3.2 วินัยด้านการรักษาความสะอาด

.....
.....
.....
.....

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ ผู้สัมภาษณ์
(.....)
...../...../.....



แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 2

สำหรับผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓
“ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานพัฒนาวินัยนักเรียน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

ผู้ให้สัมภาษณ์

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.เวลา.....น.

สถานที่

ตอนที่ 2 กรอบการสัมภาษณ์

คำชี้แจง แบบสัมภาษณ์ชุดนี้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสภาพและ
ปัญหาความมีวินัยของนักเรียน เพื่อนำไปเสริมสร้างความมีวินัยของนักเรียน ลักษณะของ
แบบสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ผู้ร่วมวิจัยโดยสัมภาษณ์ตามกรอบเนื้อหาที่กำหนดให้

1. ท่านมีหลักการ วิธีการและแนวทางที่จะเสริมสร้างวินัยนักเรียนของท่านอย่างไร

2. ท่านคิดว่าแนวทางการเสริมสร้างวินัยนักเรียนจะเกิดผลสำเร็จจะต้องมีปัจจัยด้านใดบ้าง

3. ท่านคิดว่าการเสริมสร้างวินัยนักเรียนจะเป็นกลไกสำคัญที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมนักเรียนให้มีความตระหนักในการมีวินัยจนเกิดผลสำเร็จหรือไม่อย่างไร

.....

.....

.....

4. ท่านคิดว่าการระดมสมองในการประชุมวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนจากผู้เกี่ยวข้องจะทำให้การเสริมสร้างวินัยนักเรียนประสบผลสำเร็จหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ท่านคิดว่ามีส่วนเกี่ยวข้อง

.....

.....

.....

ลงชื่อ ผู้สัมภาษณ์

(.....)

...../...../.....



แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับผู้ร่วมวิจัย)

เรื่อง การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร เพื่อนำผลการแสดงความคิดเห็นไปวิเคราะห์สรุปผลเกี่ยวกับการแสดงความคิดเห็นในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
2. ขอให้ท่านแสดงความคิดเห็นในภาพรวมเกี่ยวกับสภาพความมีวินัยของนักเรียนตามความเป็นจริงในทรรศนะของท่าน ในอันที่จะเป็นประโยชน์ในการเสริมสร้างวินัยนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร
3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความมีวินัยของนักเรียน
 - ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดกรอกรายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่านเองโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน
 หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. หน้าที่

ครูที่ปรึกษา

ครูพิเศษ

นักเรียน

ตอนที่ 2 ความมีวินัยของนักเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีวินัยของ
 นักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาล
 นครสงขลา โปรดอ่านข้อความในช่องรายการสังเกตแล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับ
 ความคิดเห็นของท่านท้ายข้อความที่ตรงกับธรรมชาติของท่าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

ระดับ 5 หมายถึงนักเรียนมีวินัยระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึงนักเรียนมีวินัยระดับระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึงนักเรียนมีวินัยระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึงนักเรียนมีวินัยระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึงนักเรียนมีวินัยระดับน้อยที่สุด

พฤติกรรมนักเรียน	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
วินัยด้านการแต่งกาย					
1. แต่งเครื่องแบบและอุปกรณ์ประกอบถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบที่โรงเรียนกำหนด					
2. สวมถุงเท้าและรองเท้าที่มีสีและแบบถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน					
3. ไม่ใส่เครื่องประดับ					
4. ไม่ใช้เครื่องสำอาง					
5. ไม่นำเสื้อออกนอกกางเกง					
6. ทรงผมถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน					
7. ไม่ลักหรือเจาะส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย					
วินัยด้านการรักษาความสะอาด					
1. รักษาความสะอาดร่างกาย					
2. รักษาความสะอาดผม					
3. รักษาความสะอาดช่องปาก					
4. รักษาความสะอาดของเล็บมือ เล็บเท้า					
5. รักษาความสะอาดของเสื้อผ้า					
6. รักษาความสะอาดของถุงเท้า รองเท้า					
7. ล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหาร					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีวินัยของนักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร โปรดเขียนข้อเสนอแนะของท่านเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนพอสังเขปในประเด็นต่อไปนี้

1. การมีวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียนเป็นอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในด้านต่อไปนี้

2.1 ด้านการแต่งกาย

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ด้านการรักษาความสะอาด

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....



แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเสริมสร้างวินัย

ครั้งที่..... วันที่..... เดือน.....พ.ศ.เวลา.....น.

ชื่อผู้สังเกต

.....

กิจกรรม

.....

คำชี้แจง ผู้ร่วมวิจัย ร่วมสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนและสรุปรายงานการสังเกต ขณะ
ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างวินัย

1. ด้านการแต่งกาย

.....
.....
.....
.....
.....

ด้านการรักษาความสะอาด

.....
.....
.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....
.....
.....
.....
.....



แบบสังเกตพฤติกรรมการเสริมสร้างวินัยของนักเรียน

ครั้งที่..... วันที่..... เดือน.....พ.ศ.เวลา.....น.

ชื่อผู้สังเกต

.....

กิจกรรม

.....

คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรมการเสริมสร้างวินัยนักเรียนขณะที่ดำเนินกิจกรรม โดยผู้สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “การปฏิบัติ” ตามความจริงผลการสังเกตว่ามีปัญหา/อุปสรรค มีข้อค้นพบหรือข้อเสนอแนะอย่างไร บันทึกเพิ่มเติมในช่อง “ปัญหา/อุปสรรค ข้อค้นพบหรือข้อเสนอแนะ”

พฤติกรรมการเสริมสร้าง วินัยนักเรียน	การปฏิบัติ		
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปัญหา/อุปสรรค ข้อค้นพบ/ ข้อเสนอแนะ
การดำเนินกิจกรรม			
1. มีการวางแผนการดำเนินกิจกรรม			
2. ดำเนินกิจกรรมด้วยความเอาใจใส่			
3. ให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรม			
4. เคารพกฎระเบียบที่วางไว้			
5. ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น			

พฤติกรรมกำรเสริมสร้ำง วินัยนักเรียน	กำรปฏิบัติ		
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	ปัญหา/อุปสรรค ข้อค้นพบ/ ข้อเสนอแนะ
ผลการดำเนินกิจกรรม			
วินัยด้ำนกำรแต่งกำย			
1. แต่งเครื่องแบบและอุปกรณ์ประกอบ ถูกต้องครบถ้วนตำระเบียบที่โรงเรียน กำหนด			
2. สวมถุงเท้าและรองเท้าที่มีสีและแบบ ถูกต้องตำระเบียบของโรงเรียน			
3. ไม่ใส่เครื่องประดับ			
4. ไม่ใช้เครื่องสำอาง			
5. ไม่นำเสื้อออกนอกกำงเกง			
6. ทรงผมถูกต้องตำระเบียบของโรงเรียน			
7. ไม่สักหรือเจาะส่วนหนึ่งส่วนใดของ ร่างกาย			
วินัยด้ำนกำรรักษาความสะอาด			
1. รักษาความสะอาดร่างกาย			
2. รักษาความสะอาดผม			
3. รักษาความสะอาดช่องปาก			
4. รักษาความสะอาดของเล็บมือ เล็บเท้า			
5. รักษาความสะอาดของเสื้อผ้า			
6. รักษาความสะอาดของถุงเท้า รองเท้า			
7. ล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหาร			



แบบประเมินระเบียบวินัยนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

ครั้งที่..... วันที่..... เดือน.....พ.ศ.เวลา.....น.

ชื่อผู้เข้ารับการประเมิน

.....

ชื่อผู้ประเมิน

.....

คำชี้แจง

1. ให้ผู้ประเมินพิจารณาความมีวินัยของนักเรียน จากการดำเนินกิจกรรมต่างๆ แล้วประเมินวินัยของนักเรียนแต่ละด้านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ผลการประเมิน” ตามความจริง

2. เกณฑ์การประเมินมี 5 ระดับคือ

ระดับ 5 หมายถึงนักเรียนมีวินัยดีขึ้นระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึงนักเรียนมีวินัยดีขึ้นระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึงนักเรียนมีวินัยดีขึ้นระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึงนักเรียนมีวินัยดีขึ้นระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึงนักเรียนมีวินัยดีระดับน้อยที่สุด

พฤติกรรมนักเรียน	ผลการประเมิน				
	5	4	3	2	1
วินัยด้านการแต่งกาย					
1. แต่งเครื่องแบบและอุปกรณ์ประกอบถูกต้องครบถ้วนตามระเบียบที่โรงเรียนกำหนด					
2. สวมถุงเท้าและรองเท้าที่มีสีและแบบถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน					
3. ไม่ใส่เครื่องประดับ					
4. ไม่ใช้เครื่องสำอาง					
5. ไม่นำเสื้อออกนอกกางเกง					
6. ทรงผมถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน					
7. ไม่ลักหรือเจาะส่วนหนึ่งส่วนใดของร่างกาย					
วินัยด้านการรักษาความสะอาด					
1. รักษาความสะอาดร่างกาย					
2. รักษาความสะอาดผม					
3. รักษาความสะอาดช่องปาก					
4. รักษาความสะอาดของเล็บมือ เล็บเท้า					
5. รักษาความสะอาดของเสื้อผ้า					
6. รักษาความสะอาดของถุงเท้า รองเท้า					
7. ล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหาร					



แบบประเมินเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 1

แบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล

เกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครสกลนคร

เรื่อง สภาพและปัญหา เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย

และการรักษาความสะอาด

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. เอกสารนี้เป็นแบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ
2. ขอความกรุณาตรวจสอบเอกสารแต่ละรายการ แล้วตอบลงความเห็นโดยการ
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของแต่ละรายการ

ตัวเลขในช่องประเมินมีความหมายดังนี้

- +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ได้”
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ไม่แน่ใจว่าใช้ได้”
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ไม่ได้”

คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. สภาพและปัญหาของการมีวินัยของนักเรียนเป็นอย่างไร				
2. ท่านเข้าใจเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยของนักเรียนอย่างไร				
3. ท่านเห็นว่าการเสริมสร้างความมีวินัยของนักเรียนด้านต่อไปนี้เป็นอย่างไร				
3.1 วินัยด้านการแต่งกาย				
3.2 วินัยด้านการรักษาความสะอาด				
4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ



แบบประเมินเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์ฉบับที่ 2

สำหรับผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓
“ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร
เรื่อง แนวทางการดำเนินงานพัฒนาวินัยนักเรียน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. เอกสารนี้เป็นแบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ
2. ขอความกรุณาตรวจสอบเอกสารแต่ละรายการ แล้วตอบลงความเห็นโดยการ
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของแต่ละรายการ

ตัวเลขในช่องประเมินมีความหมายดังนี้

- +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ได้”
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ไม่แน่ใจว่าใช้ได้”
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ไม่ได้”

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 กรอบการสัมภาษณ์

คำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ท่านมีหลักการวิธีการและแนวทางที่จะพัฒนา วินัยนักเรียนของท่านอย่างไร				
2. ท่านคิดว่าแนวทางการเสริมสร้างวินัยนักเรียนจะ เกิดผลสำเร็จ จะต้องมีการจัดดำเนินการใดบ้างโปรดอธิบาย				
3. ท่านคิดว่าการเสริมสร้างวินัยนักเรียนคือกลไก สำคัญที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม นักเรียน ให้มีความตระหนักในการมีวินัยจนเกิด ผลสำเร็จใช้หรือไม่ อย่างไร				
4. ท่านคิดว่าการระดมสมองในการประชุมวางแผน การดำเนินงานที่ชัดเจนจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ทำให้ การเสริมสร้างวินัยนักเรียนประสบผลสำเร็จหรือไม่ เพราะเหตุใด				
5. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่ท่านคิดว่ามีส่วนเกี่ยวข้อง				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ



แบบประเมินเครื่องมือ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย (สำหรับผู้ร่วมวิจัย)

เรื่อง การเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. เอกสารนี้เป็นแบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ
2. ขอความกรุณาตรวจสอบเอกสารแต่ละรายการ แล้วตอบลงความเห็นโดยการ
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของแต่ละรายการ

ตัวเลขในช่องประเมินมีความหมายดังนี้

- +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ได้”
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ไม่แน่ใจว่าใช้ได้”
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ไม่ได้”

พฤติกรรมนักเรียน	ระดับ ความคิดเห็น					ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อ เสนอแนะ
	5	4	3	2	1	+1	0	-1	
วินัยด้านการรักษาความสะอาด									
1. รักษาความสะอาดร่างกาย									
2. รักษาความสะอาดผม									
3. รักษาความสะอาดช่องปาก									
4. รักษาความสะอาดของเล็บมือ เล็บเท้า									
5. รักษาความสะอาดของเสื้อผ้า									
6. รักษาความสะอาดของถุงเท้า รองเท้า									
7. ล้างมือก่อนและหลังรับประทานอาหาร									

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีวินัย
 ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” สังกัดสำนักงานการศึกษา
 เทศบาลนครสกลนคร โปรดเขียนข้อเสนอแนะของท่านเกี่ยวกับการเสริมสร้างวินัย
 นักเรียนในปกครองของท่านพอสังเขป ในประเด็นต่อไปนี้

คำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. การมีวินัยด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาดของนักเรียนเป็นอย่างไร				
2. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรกับการเสริมสร้างวินัยนักเรียนในปกครองของท่านในด้านต่อไปนี้				
2.1 ด้านการแต่งกาย				
2.2 วินัยด้านการรักษาความสะอาด				
3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ



แบบประเมินเครื่องมือ

แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย
และการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. เอกสารนี้เป็นแบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ
2. ขอความกรุณาตรวจสอบเอกสารแต่ละรายการ แล้วตอบลงความเห็นโดยการ
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของแต่ละรายการ

ตัวเลขในช่องประเมินมีความหมายดังนี้

- +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ได้”
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ไม่แน่ใจว่าใช้ได้”
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ไม่ได้”

คำชี้แจง ครูที่ปรึกษา/ครูพิเศษ/คณะกรรมการนักเรียน ร่วมสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน และสรุปรายงานการสังเกต ขณะที่ดำเนินกิจกรรมเสริมสร้างวินัย

คำถาม	ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ด้านการแต่งกาย				
2. ด้านการรักษาความสะอาด				
3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ



แบบประเมินเครื่องมือ

แบบสังเกตพฤติกรรมการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย
และการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร

เรื่อง แนวทางการดำเนินงานพัฒนาวินัยนักเรียน

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. เอกสารนี้เป็นแบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ
2. ขอความกรุณาตรวจสอบเอกสารแต่ละรายการ แล้วตอบลงความเห็นโดยการ
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของแต่ละรายการ

ตัวเลขในช่องประเมินมีความหมายดังนี้

- +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ได้”
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ไม่แน่ใจว่าใช้ได้”
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ไม่ได้”

คำชี้แจง แบบสังเกตพฤติกรรมการเสริมสร้างวินัยนักเรียนขณะที่ดำเนินกิจกรรม โดยผู้
สังเกตทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “การปฏิบัติ” ตามความจริง ผลการสังเกตว่ามีปัญหา/
อุปสรรค มีข้อค้นพบหรือข้อเสนอแนะอย่างไร บันทึกเพิ่มเติมในช่อง “ปัญหา/อุปสรรค
ข้อค้นพบหรือข้อเสนอแนะ”

พฤติกรรมกำรเสริมสร้ำง วินัยนักเรียน	กำรปฏิบัติ			ควมคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อ เสนอ แนะ
	ปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ	ปัญหา/ อุปสรรค ข้อค้นพบ/ ข้อเสนอแนะ	+1	0	-1	
กำรดำเนินกิจกรรม							
1. มีกำรวงแผนในกำรดำเนิน กิจกรรมตำที่ได้รับมอบหมย							
2. ดำเนินกิจกรรมด้วยควมเออ ใจใส่							
3. ให้ความร่วมมือในกำรดำเนิน กิจกรรมตำที่ได้รับมอบหมย							
4. เครพกฎระเบียบที่วางไว้							
5. นักเรียนพัฒนาตนเองและ ยอมรับควมคิดเห็นของผู้อื่น							
ผลกำรดำเนินกิจกรรม							
วินัยด้ำนกำรแต่งกาย							
1. แต่งเครื่องแบบและอุปกรณ์ ประกอบถูกต้องครบถ้วนตำ ระเบียบที่โรงเรียนกำหนด							
2. สวมถุงเท้าและรองเท้าที่มีสี และแบบถูกต้องตำระเบียบของ โรงเรียน							
3. ไม่ใส่เครื่องประดับ							
4. ไม่ใช้เครื่องสำอาง							
5. ไม่นำเสื้อออกนอกกำงเกง							

พฤติกรรมกรรมการเสริมสร้าง วินัยนักเรียน	การปฏิบัติ			ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อ เสนอ แนะ
	ปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ	ปัญหา/ อุปสรรค ข้อค้นพบ/ ข้อเสนอแนะ	+1	0	-1	
6. ทรงผมถูกต้องตามระเบียบ ของโรงเรียน							
7. ไม่สักหรือเจาะส่วนหนึ่งส่วนใด ของร่างกาย							
วินัยด้านการรักษาความสะอาด							
1. รักษาความสะอาดร่างกาย							
2. รักษาความสะอาดผม							
3. รักษาความสะอาดช่องปาก							
4. รักษาความสะอาดของเล็บมือ เล็บเท้า							
5. รักษาความสะอาดของเสื้อผ้า							
6. รักษาความสะอาดของถุงเท้า รองเท้า							
7. ล้างมือก่อนและหลัง รับประทานอาหาร							

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี



แบบประเมินเครื่องมือ

แบบประเมินระเบียบวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร

(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

1. เอกสารนี้เป็นแบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ
2. ขอความกรุณาตรวจสอบเอกสารแต่ละรายการ แล้วตอบลงความเห็นโดยการ
ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างทางขวามือของแต่ละรายการ

ตัวเลขในช่องประเมินมีความหมายดังนี้

- +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ได้”
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ไม่แน่ใจว่าใช้ได้”
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าเครื่องมือ “ใช้ไม่ได้”

คำชี้แจง

1. ให้ผู้ประเมินพิจารณาความมีวินัยของนักเรียนจากการดำเนินกิจกรรมต่างๆแล้ว
ประเมินวินัยของนักเรียนแต่ละด้านโดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ผลการประเมิน” ตาม
ความจริง

2. เกณฑ์การประเมินมี 5 ระดับ คือ

- ระดับ 5 หมายถึงนักเรียนมีวินัยดีขึ้นระดับมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึงนักเรียนมีวินัยดีขึ้นระดับมาก
- ระดับ 3 หมายถึงนักเรียนมีวินัยดีขึ้นระดับปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึงนักเรียนมีวินัยดีขึ้นระดับน้อย
- ระดับ 1 หมายถึงนักเรียนมีวินัยดีระดับน้อยที่สุด

พฤติกรรมกำรเสริมสร้ำง วินัยนักเรียน	กำรปฏิบัติ			ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อ เสนอ แนะ
	ปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ	ปัญหา/ อุปสรรค ข้อค้นพบ/ ข้อเสนอแนะ	+1	0	-1	
วินัยด้ำนกำรแต่งกำย							
1. แต่งเครื่องแบบและอุปกรณ์ ประกอบถูกต้องครบถ้วนตำน ระเบียบที่โรงเรียนกำหนด							
2. สวมถุงเท้าและรองเท้ำที่มีสี และแบบถูกต้องตำนระเบียบของ โรงเรียน							
3. ไม่ใส่เครื่องประดับ							
4. ไม่ใช้เครื่องสำอาง							
5. ไม่นำเสื้อออกนอกกำงเกง							
6. ทรงผมถูกต้องตำนระเบียบ ของโรงเรียน							
7. ไม่สักหรือเจาะส่วนหนึ่งส่วนใด ของร้ำงกำย							
วินัยด้ำนกำรรักษำควมสะอาด							
1. รักษาควมสะอาดร้ำงกำย							
2. รักษาควมสะอาดผม							
3. รักษาควมสะอาดช่องปาก							
4. รักษาควมสะอาดของเล็บมือ เล็บเท้า							
5. รักษาควมสะอาดของเสื้อผ้า							

พฤติกรรมกำรเสริมสร้ำง วินัยนักเรียน	กำรปฏิบัติ			ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ			ข้อ เสนอ แนะ
	ปฏิบัติ	ไม่ ปฏิบัติ	ปัญหา/ อุปสรรค ข้อค้นพบ/ ข้อเสนอแนะ	+1	0	-1	
6. รักษำควำมสะอาดของถุงเท้า รองเท้า							
7. ล้างมือก่อนและหลัง รับประทำนอำหำร							

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(.....)

ผู้เชี่ยวชาญ



**แบบนิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย
และการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”**

ผู้นิเทศ.....

ตำแหน่ง.....

ผู้รับการนิเทศ..... ครูที่ปรึกษาชั้น...../.....

รายการนิเทศติดตาม	ระดับการดำเนินการ				
	ดี เยี่ยม	ดี มาก	ปาน กลาง	พอ ใช้	ปรับ ปรุง
	5	4	3	2	1
1. การกำหนดแผนการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด
2. การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่ง กายและการรักษาความสะอาด
2.1 การวางแผนในการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้รับ มอบหมาย
2.2 การดำเนินกิจกรรมด้วยความเอาใจใส่
2.3 การให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมตาม ที่ได้รับมอบหมาย
2.4 การเคารพกฎระเบียบที่วางไว้
2.5 นักเรียนพัฒนาตนเองและยอมรับความคิดเห็น ของผู้อื่น
3. การสรุปผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด
4. การรายงานผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัย นักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

บันทึกการนิเทศและข้อเสนอแนะ

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้รับการนิเทศ

(.....)

...../...../.....

ลงชื่อ.....ผู้นิเทศ

(.....)

...../...../.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี



แบบประเมินเครื่องมือ

แบบนิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย
และการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

ผู้เสนอความคิดเห็น

คำชี้แจง

ขอให้ท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เสนอแนะแบบนิเทศติดตามการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้น เพื่อนำกลับมาปรับปรุงให้เกิดความสมบูรณ์

ขอความกรุณาตรวจสอบรายการประเมินแต่ละรายการ และตอบความคิดเห็นต่อรายการประเมินโดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

ตัวเลขในช่องความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ มีความหมายดังนี้

- +1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารายการประเมิน ใช้ได้
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารายการประเมิน ไม่แน่ใจว่าใช้ได้
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่ารายการประเมิน ใช้ไม่ได้

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			
	+1	0	-1	ข้อเสนอแนะ
1. การกำหนดแผนการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้าน การแต่งกายและการรักษาความสะอาด	
2. การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกาย และการรักษาความสะอาด	
2.1 การวางแผนในการดำเนินกิจกรรมตามที่ได้รับ มอบหมาย	
2.2 การดำเนินกิจกรรมด้วยความเอาใจใส่	
2.3 การให้ความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมตาม ที่ได้รับมอบหมาย	
2.4 การเคารพกฎระเบียบที่วางไว้	
2.5 นักเรียนพัฒนาตนเองและยอมรับความคิดเห็น ผู้อื่น	
3. การสรุปผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้าน การแต่งกายและการรักษาความสะอาด	
4. การรายงานผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้าน การแต่งกายและการรักษาความสะอาด	

ลงชื่อ

(.....)

...../...../.....

ภาคผนวก ค

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฉวีชัย ไพไธล อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. นายชาติรี คำกรฤชา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา
วิทยาลัยฐานะ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ
โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓
“ยุติธรรมวิทยา” สำนักงานการศึกษา
เทศบาลนครสกลนคร
3. นายสมัย วงศ์ษาพาน ตำแหน่ง คีษานิเทศก์
วิทยาลัยฐานะ คีษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานการศึกษา เทศบาลนครสกลนคร
4. นายเจนเชิง สารจิต ตำแหน่ง ครู วิทยาลัยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓
“ยุติธรรมวิทยา” สำนักงานการศึกษา
เทศบาลนครสกลนคร
5. นายบรรพต หนุ่ยจันทิก ตำแหน่ง ครู วิทยาลัยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนธาตุนารายณ์วิทยา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 23

ภาคผนวก ง

โครงการ ระเบียบ คำสั่งที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน
เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด
โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา"

ชื่อโครงการ	การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”
ลักษณะโครงการ	โครงการพิเศษ
ประเภทของโครงการ	โครงการและกิจกรรมเพื่อพัฒนา
สอดคล้องกับมาตรฐาน	มาตรฐานที่ ๑ ตัวบ่งชี้พื้นฐาน ข้อ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์
หน่วยงานที่รับผิดชอบ	โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”
ผู้รับผิดชอบโครงการ	สิบเอกคุณุฒิ ภิรมย์ลาภ
ระยะเวลา	พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๕๕

๑. หลักการและเหตุผล

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจโดยตรงในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนด แล้วยังมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้กับผู้เรียน รวมทั้งการดูแลป้องกันและควบคุมแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหาสำคัญของผู้เรียน การปลูกฝังแนวปฏิบัติที่ดีให้ผู้เรียนมีการปรับตัวที่ดี จะทำให้สามารถลดปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้เรียนได้ ดังนั้นการพัฒนาบุคคลให้เป็นคนดี จะต้องเกิดจากการเรียนรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ดังที่กล่าวมาแล้ว อันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาประเทศ เพราะถ้าประชาชนในประเทศมีการศึกษาที่ดีเป็นผู้มีวินัย จะส่งผลให้ประชาชนเหล่านั้นมีคุณภาพชีวิตที่ดี ประชาชนที่มีคุณภาพจะเป็นพลังสำคัญในการพัฒนาประเทศให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป แต่ถ้าการจัดการศึกษาของชาติขาดความสมดุลในด้านองค์ความรู้ ทักษะกระบวนการและเจตคติกับวินัยพื้นฐานของผู้เรียน เช่น ถ้าจัดรูปแบบทางการศึกษาที่เน้นคนเก่งแต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่สนใจกระบวนการพัฒนาให้เป็นคนดีมีวินัยแล้วนั้น การจัดการศึกษาในลักษณะนั้น จะทำให้คนเก่งเหล่านั้นเห็นแก่ตัว ดังนั้นจึงต้องมีการจัดกระบวนการเรียนรู้และการเสริมสร้างคุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ หลักในการพัฒนาประเทศที่แท้จริงคือ การพัฒนาบุคคลหรือกำลังคนในชาติ โดยอาศัยการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ๘ ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งประกอบ

ด้วย ๑) รักษาติ ศาสน์ กษัตริย์ ๒) ชื่อสัตย์สุจริต ๓) มีวินัย ๔) ใฝ่เรียนรู้ ๕) อยู่อย่างพอเพียง ๖) มุ่งมั่นในการทำงาน ๗) รักความเป็นไทย และ ๘) มีจิตสาธารณะ อันเป็นรากฐานในการพัฒนาประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑ : ๓) จากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง ๘ ประการ การที่ผู้เรียนจะสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายทั้ง ๘ ประการนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปฏิบัติตนในข้อที่ ๓ ให้ได้เสียก่อน นั่นก็คือ การเป็นผู้มีวินัย การมีวินัยหมายถึง การอยู่ในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และข้อกำหนดที่สังคมสร้างขึ้น เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติสำหรับบุคคลในสังคม เป็นสิ่งควบคุมให้บุคคลอยู่ในระเบียบวินัยที่เป็นแบบแผนเดียวกัน ทั้งนี้เพื่อความ เป็นระเบียบเรียบร้อย และความสงบสุขของสังคม

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

๒.๒ เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

๒.๓ เพื่อติดตามผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

๓. เป้าหมาย

๓.๑ เชิงปริมาณ

ผู้บริหารและครู โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” จำนวน ๓๘ คน

๓.๒ เชิงคุณภาพ

๓.๒.๑ ผู้บริหารและครูทราบถึงสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

๓.๒.๒ ผู้บริหารและครูได้แนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

๓.๒.๓ ผู้บริหารและครูติดตามผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

๔. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการ

๔.๑ จำนวนผู้บริหารและครูทราบถึงสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๔.๒ จำนวนผู้บริหารและครูได้แนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๔.๓ จำนวนผู้บริหารและครูติดตามผลการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๕. ความสอดคล้องกับแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา และมาตรฐานตัวบ่งชี้

แผนพัฒนาเทศบาล	แผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษา	มาตรฐานการบริหารงานด้านการจัดการศึกษา
สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านสังคม แนวทางการพัฒนาที่ ๑๑ การพัฒนาด้านการศึกษาศาสนาและศิลปวัฒนธรรม	สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนา การเรียนการสอน ส่งเสริมความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและพละนามัยที่ สมบูรณ์ แนวทางการพัฒนาที่ ๑ จัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ	มาตรฐานที่ ๙ สถานศึกษามี การจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพ ผู้เรียนอย่างหลากหลาย ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๒ มีการจัด กิจกรรมส่งเสริมและตอบสนอง ความสามารถทางวิชาการและ ความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

๖. กิจกรรม วิธีการ ขั้นตอนการดำเนินงาน

ลำดับ ที่	กิจกรรมและรายละเอียดการดำเนินงานที่ สอดคล้องตามแผนพัฒนาและเป็นวงจร คุณภาพ PDCA	ระยะเวลา ดำเนินงาน				หมาย เหตุ
		พ.ค. ๕๕	มิ.ย. ๕๕	ก.ค. ๕๕	ส.ค. ๕๕	
๑	ขั้นการวางแผน (Plan)					
	-ประชุมเขียนแผนปฏิบัติการและเสนอโครงการ เพื่อขออนุมัติ	๑๖				
	-วางแผนการใช้เอกสาร วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ในการดำเนินงาน	๑ ๗				
	-แต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงาน	๑ ๘				
๒	ขั้นการปฏิบัติตามแผน (Do)					
	-ประสานงานกับฝ่าย/หมวด/งานที่เกี่ยวข้อง	๑ ๘				
	-เสนอการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และดำเนินการ จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์	๒ ๑				
	-เสนอขออนุมัติจ้างทำอาหาร, เครื่องดื่มอาหาร ว่างและขออนุมัติยืมเงินทรงจ่ายสำหรับค่าจ้าง เหมาทำอาหารและค่าวิทยากร	๒ ๑				
	- ดำเนินกิจกรรมตามโครงการ	๒ ๕			๑๕	
๓	ขั้นการตรวจสอบ (Check)					
	- ประเมินผลโครงการ				๑๕	
๔	ขั้นการรายงานผล (Act)					
	- สรุปและรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการ				๑ ๗	

๗. สถานที่ดำเนินการ

ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

๘. ผู้รับผิดชอบ

ส.อ.คุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ และคณะครูทุกท่าน

๑๐. งบประมาณดำเนินการ

เบิกจ่ายตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและพละนาถมายที่สมบูรณั แนวทางการพัฒนาที่ ๑ จัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการค้ำยภาษาอังกฤช เป็นเงินจำนวน ๔,๐๖๐ บาท (สี่พันหกสิบบาทถ้วน) ดังรายละเอียดแนบท้ายโครงการ โดยให้ถ้วจ่ายได้ทุกรายการ

๑๑. การติดตามประเมินผล

เป้าหมาย/ตัวชี้วัด	วิธีการประเมิน	วันเวลา	เครื่องมือที่ใช้
ความสำเร็จที่ต้องประเมิน ๔.๑ จำนวนผู้บริหารและครู ทราบถึงสภาพและปัญหา เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้าน การแต่งกายและการรักษา ความสะอาด โรงเรียน มัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	- ประเมิน - สัมภาษณ์	๒๕ พ.ค.๕๕	- แบบประเมิน - แบบสัมภาษณ์

๗. สถานที่ดำเนินการ

ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

๘. ผู้รับผิดชอบ

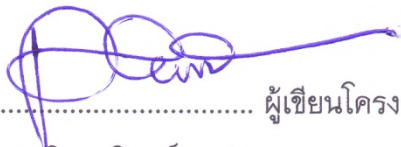
ส.อ.คุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ และคณะครูทุกท่าน

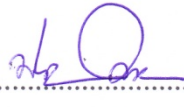
๑๐. งบประมาณดำเนินการ

เบิกจ่ายตามยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมความรู้ คุณธรรม จริยธรรมและพละนาถมายที่สมบูรณั แนวทางการพัฒนาที่ ๑ จัดการเรียนการสอนอย่างมี ประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในโครงการค้ำยภาษาอังกฤษ เป็นเงินจำนวน ๔,๐๖๐ บาท (สี่พันหกสิบบาทถ้วน) ดังรายละเอียดแนบท้ายโครงการ โดยให้ถ่วงจ่ายได้ทุกรายการ

๑๑. การติดตามประเมินผล

เป้าหมาย/ตัวชี้วัด	วิธีการประเมิน	วันเวลา	เครื่องมือที่ใช้
ความสำเร็จที่ต้องประเมิน ๔.๑ จำนวนผู้บริหารและครู ทราบถึงสภาพและปัญหา เกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้าน การแต่งกายและการรักษา ความสะอาด โรงเรียน มัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๘๐	- ประเมิน - สัมภาษณ์	๒๕ พ.ค.๕๕	- แบบประเมิน - แบบสัมภาษณ์


 ลงชื่อ ส.อ. ผู้เขียนโครงการ
 (คุณวุฒิ ภิรมย์สาภ)
 ครู


 ลงชื่อ ผู้ตรวจโครงการ
 (นางนันทนา สีลาชัย)
 ครู


 ลงชื่อ ผู้เสนอโครงการ
 (นางรัตนาภรณ์ แนนอุดร)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายบริหารทั่วไปและฝ่ายบริหารงานบุคคล


 ลงชื่อ ผู้เห็นชอบโครงการ
 (นายอัศรพงศ์ ภูติยา)

รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการและงบประมาณ


 ลงชื่อ ผู้อนุมัติโครงการ
 (นาย ชาตรี คำกรฤชา)

ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

บัญชีรายละเอียดค่าใช้จ่ายแนบท้ายโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ณ ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

ลำดับ	รายการ	จำนวน	เงิน	รวม เป็นเงิน	หมายเหตุ
๑	ค่าวิทยากร	๑ คน X ๖ ช.ม.	๒๐๐	๑,๒๐๐	
๒	อาหาร	๑ มื้อ X ๓๘ คน	๓๕	๑,๓๓๐	
๓	อาหารว่าง	๒ มื้อ X ๓๘ คน	๒๕	๙๕๐	
๔	กระดาษทำเกียรติบัตร	๑ รีม	๑๕๐	๑๕๐	
๕	กระดาษ A๔	๒ รีม	๑๒๐	๒๔๐	
๖	สีเมจิก ๑	๑	๙๐	๙๐	
๗	กระดาษชาร์ตสี	๑๐	๑๐	๑๐๐	
(รวมเป็นเงินทั้งสิ้น สี่พันหกสิบบาทถ้วน)				๔,๐๖๐	

หมายเหตุ : ถัวจ่ายได้ทุกรายการ

ระเบียบโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”
ว่าด้วย งานกิจการนักเรียน
พ.ศ. ๒๕๕๕



ระเบียบการควบคุมความประพฤตินักเรียน พุทธศักราช ๒๕๕๕

โดยเป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบการควบคุมความประพฤตินักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” พ.ศ. ๒๕๕๕ เสียใหม่ให้เหมาะสมสอดคล้องตามระเบียบกระทรวงศึกษา ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ โรงเรียนจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑ หมวดทั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ ระเบียบโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ ยุติธรรมวิทยา ” ว่าด้วยงานกิจการนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๕

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ใช้ข้อบังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

๓.๑ ระเบียบการควบคุมความประพฤตินักเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๕๔) บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนใดที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ หัวหน้าสถานศึกษา ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา ”

“ นักเรียน ” หมายความว่า นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา ”

“ การลงโทษ ” หมายความว่า การลงโทษนักเรียนที่ประพฤติผิด หรือฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาหรือสถานศึกษาธิการ หรือฝ่าฝืนกฎกระทรวง ออกตามความประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๒ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อสั่งสอนให้มีความประพฤติดีหรือเซ็ดหลาย

“ การทำกิจกรรม ” หมายความว่า การให้นักเรียนที่กระทำผิดกระทำความผิดหรือบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อตนเอง สถานศึกษาหรือสังคม

หมวดที่ ๒ ว่าด้วยความประพฤติของนักเรียน

เพื่อให้การควบคุมดูแลความประพฤติของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย โรงเรียนจึงห้ามนักเรียนทุกคนประพฤติตัวไม่เหมาะสมกับสภาพการเป็นนักเรียน ดังนี้

๑. ประพฤติทำนองชู้สาว
๒. ยุยงส่งเสริม หรือกระด้างกระเดื่องอันเป็นที่ให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ และการกระทำเป็นอันธพาล
๓. ลักขโมย จี้ ปล้น วิ่งราว หรือประพฤติตัวเข้าลักษณะมิฉฉาชีพ
๔. ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงหรือกระทำการใดใดที่นำความเสื่อมเสียมาสู่โรงเรียน
๕. เสพยาเสพติดให้โทษ (กัญชา ฝิ่น เฮโรอีน ยาบ้า ฯลฯ)
๖. เข้าไปตามสถานบริการตามกฎหมายหมายต่ำกว่า ๑๘ ปี ได้แก่ ไนต์คลับ โรงบิลเลียด ผับ บาร์ คาราโอเกะ อาบอบนวด สถานที่ค้าประเวณี เป็นต้น เว้นแต่ผู้ที่ทำนุในสถานบริการและผู้ปกครองต้องแจ้งให้ทางโรงเรียนทราบ
๗. มีอาวุธติดตัวหรือซ่อนเร้นไว้เพื่อใช้ในการประทุษร้าย พกอาวุธเข้ามาในสถานศึกษาหรือเข้ามาในที่สาธารณสถาน
๘. ทำลายทรัพย์สินของโรงเรียนหรือผู้อื่น
๙. แสดงกิริยาก้าวร้าวอันไม่เคารพต่อครู – อาจารย์
๑๐. สูบบุหรี่ ดื่มสุรา เบียร์ หรือเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิด
๑๑. เล่นการพนันหรือมั่วสุมแหล่งอบายมุข
๑๒. ก่อการทะเลาะวิวาท
๑๓. กระทำการอันเป็นปฏิปักษ์ต่ออำนาจบริหารของโรงเรียนหรือสถานศึกษา หรือบังคับขู่เข็ญยุยงส่งเสริมหรือสนับสนุนให้นักเรียนหรือบุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว
๑๔. ออกนอกบริเวณโรงเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต
๑๕. หลบหนีชั่วโมงเรียน
๑๖. มุด หรือ ปีนป่ายรั้วโรงเรียน
๑๗. เทียวเตร่ยามวิกาล ระหว่างเวลา ๒๑.๐๐-๐๔.๐๐ น. ของวันรุ่งขึ้น เว้นแต่ผู้ปกครองพาไปหรือได้รับอนุญาตจากทางโรงเรียน
๑๘. ขาดเรียนติดต่อกัน ๓ วันขึ้นไป โดยไม่มีใบลาและไม่ทราบสาเหตุ
๑๙. กล่าววาจาหยาบคาย ทะเลาะหรือกลั่นแกล้งผู้อื่น
๒๐. ขัดคำสั่งของโรงเรียน ไม่เคารพต่อสถานศึกษา ไม่เข้าร่วมกิจกรรม
๒๑. ใช้เครื่องประดับตกแต่งร่างกาย (ยกเว้นนาฬิกา)
๒๒. แต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน
๒๓. มาโรงเรียนสายบ่อยๆ
๒๔. นำอาหาร น้ำ ขนมของขบเคี้ยวขึ้นไปรับประทานบนอาคารหรือห้องเรียน
๒๕. ส่งเสริมหรือกระทำการอันเป็นที่รบกวนต่อผู้อื่น
๒๖. นำหนังสือ สิ่งพิมพ์ สื่อลามกอนาจารเข้ามาในสถานศึกษา
๒๗. ขีดเขียนข้อความ หรือถ้อยคำในที่ไม่สมควร อันจะนำความเสื่อมเสียมาสู่โรงเรียนและผู้อื่น
๒๘. กระทำการทุจริตในการสอบ

หมวดที่ ๓ ว่าด้วยการแต่งกายของนักเรียน

ก. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑. นักเรียนชาย

๑.๑ ทรงผม ห้ามไว้ด้านหน้าและกลางศีรษะเกิน ๔ ซม. ชายผมรอบศีรษะต้องตัดเกรียนชิดผิวหนัง ไม่เปลี่ยนสีผม ไม่ใช้น้ำมัน หรือเยล

๑.๒ เสื้อ เสื้อเชิ้ตคอตั้งสีขาวไม่มีลวดลาย ไม่บางจนเกินไป สาบเสื้อกว้าง ๓-๔ ซม. ใช้กระดุมสีขาวกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๑ ซม. แขนเสื้อสั้นเพียงข้อศอก หรือเลยข้อศอกไม่เกิน ๒ ซม. มีกระเป๋าดิตราวนมด้านซ้าย ๑ กระเป๋า ขนาดกว้าง ๘-๑๒ ซม. ลึก ๑๐-๑๕ ซม. พอเหมาะกับขนาดตัวเสื้อ เหนือกระเป๋าด้านซ้าย ๒ ซม. ให้ปักชื่อเป็นภาษาไทยด้วยด้ายสีน้ำเงิน ขนาดอักษรกว้าง ๐.๘ ซม. สูง ๑ ซม. -ขนาดเส้นตัวอักษร ๐.๐๒ ซม. หน้าอกเสื้อด้านขวาให้ปักชื่อย่อโรงเรียน ม.ท.สน.๓. ขนาดกว้าง ๑.๕ ซม. สูง ๒.๐๐ ซม. ขนาดเส้นตัวอักษร ๐.๐๔ ซม. การปักหรือพิมพ์ให้อยู่ในแนวระดับเดียวกันกับชื่อด้านซ้าย การปักให้ด้วยไหมสีน้ำเงินหรือด้วยหมึกสีน้ำเงิน ห้ามใช้ปากกาขีดเขียนเครื่องหมายที่หน้าอกเสื้อแทนการปักพิมพ์เป็นอันขาด เมื่อสวมเสื้อ ต้องสอดชายเสื้อไว้ในกางเกงให้เรียบร้อยและมองเห็นเข็มขัด

๑.๓ กางเกง ให้ใช้กางเกงสีกากีขาสั้นมีจีบ ไม่มีกระเป๋าลัง ให้มีกระเป๋าด้านเดียวที่ตะเข็บข้างขนาดกว้างหรือลึกพอเหมาะ ปลายขากางเกงขณะยืนตรง ต้องมีขนาดกว้าง ๕-๖ นิ้ว และเย็บพับขาเข้าข้างใน ขนาดประมาณ ๕ ซม. และยาวเหนือเข่าวัดจากกลางสะบ้าขึ้นมาไม่เกิน ๕ ซม.

๑.๔ เข็มขัด ใช้เข็มขัดหนังสีน้ำตาลไม่มีลวดลาย ขนาดกว้าง ๓-๔ ซม. หัวเข็มขัดเป็นโลหะทองเหลืองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าชนิดหัวกลัด เจาะ ๑ รู หรือหัวเข็มขัดลูกเสือ เข็มขัดนี้คาดทับขอบหรือกางเกงในลักษณะพองาม ไม่หลวมหรือแน่นเกินไป โดยสอดเข้าหูกางเกงทุกหูก

๑.๕ รองเท้า ให้ใช้รองเท้าน้ำตาลไม่มีลวดลาย หุ้มสันเป็นผ้าใบหรือหนังก็ได้ ถ้าเป็นหนังต้องไม่เป็นหนังกลับ เชือกผูกรองเท้าเป็นสีเดียวกับรองเท้า รองเท้าจะไม่มีลวดลายใดใด

๑.๖ ถุงเท้า ให้ใช้ถุงเท้าน้ำตาลสำหรับเครื่องแบบนักเรียน และถุงเท้าสีกากียาวสำหรับเครื่องแบบลูกเสือ ไม่มีลวดลายใด ๆ ทั้งสิ้น

๑.๗ ชุดลำลอง เสื้อโปโลสีแดง กางเกงนักเรียน หรือกางเกงวอร์ม สวมรองเท้านักเรียนหรือรองเท้าผ้าใบสีขาวก็พา

๒. นักเรียนหญิง

๒.๑ ห้ามไว้ผมยาวเกินต้นคอ ไม่ตัด ไม่ฉีดสเปรย์ ไม่ติดกิ๊บหลากสี ไม่ชวย ไม่ตกแต่งทรงผมเป็นอย่างอื่น หรือหากได้รับอนุญาตจากสถานศึกษาให้ไว้ผมยาวต้องผูกรวบให้เรียบร้อยด้วยริบบิ้นหรือผ้าผูกผมสีเข้มเท่านั้น

๒.๒ ต้องไม่ใช่เครื่องสำอาง หรือสิ่งแปลกปลอมอื่นเพื่อการเสริมสวย ต้องตัดเล็บให้สั้น

๒.๓ เสื้อ สีขาวคอพับ ไม่มีลวดลายในตัว ลึกพอเหมาะให้สวมศีรษะได้สะดวก สาบตลบเข้าด้านใน ส่วนบนของسابให้ใหญ่พอแบะคอคอแล้วมองไม่เห็นตะเข็บด้านใน มีปกขนาด ๑๐ ซม. ใช้แบบเย็บเข้าถ้าแขนสั้นเหนือข้อศอกมีจีบปลายเล็กน้อย มีผ้าขาวหุ้มปลายแขนสั้นเสื้อ ๔ ซม. ความยาวของตัวเสื้อวัดจากข้อมือขณะยืนตรงประมาณ ๒๐ ซม. ความกว้างพอเหมาะกับลำตัว ไม่รัดเอวการปักอกเสื้อให้สูงพอเห็นได้ชัดเจน ปักขนาดเดียวกับเสื้อนักเรียนชาย โบว์ผูกคอสีน้ำเงินผูกเป็นเงื่อนกลาสี

๒.๔ กระโปรง กระโปรงทรงนักเรียนสีกรมท่า ไม่มีลวดลายใดๆ พับเป็นจีบข้างละ ๓ จีบ ทั้งด้านหน้าและด้านหลัง ยาวเพียงเข้า เย็บชายกระโปรงเข้าข้างในขนาด ๕ ซม. ติดซิปปข้างขนาด ๖ นิ้ว ให้มีกระเป๋าด้านข้าง ๑ กระเป๋า

๒.๕ รองเท้า เป็นรองเท้านักเรียนหรือผ้าใบสีดำชนิดหุ้มส้นไม่มีลวดลาย มีสายรัดหลังรองเท้าสันสูงไม่เกิน ๒-๓ ซม.

๒.๖ ถุงเท้า ใช้ถุงเท้าสีขาวล้วนไม่มีลวดลาย พับลงทับข้อเท้าแต่พองาม

๒.๗ ชุดลำลอง เสื้อโปโลสีแดง กระโปรงนักเรียน หรือกางเกงวอร์ม สวมรองเท้าวางเท้าไปสีดำหรือสีขาวกีฬา

ข. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

๑. นักเรียนชาย

๑.๑ ทรงผม ให้ไว้ผมทรงทรงสั้น ด้านหน้าและกลางศีรษะไม่เกิน ๖ ซม. ชายผมด้านข้างและด้านหลังสั้นชิดผิวน้ำ ไม่ไว้หนวดเครา ไม่เปลี่ยนสีผม ไม่ใส่น้ำมันหรือยेल

๑.๒ เสื้อ กางเกง รองเท้า ให้ใช้เหมือนกับนักเรียนชายระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๑.๓ ถุงเท้า ให้ใช้ถุงเท้าชนิดสั้นสีน้ำตาล

๑.๔ เข็มขัด เป็นสายหนังสีน้ำตาล ขนาดกว้าง ๓-๔ ซม. หัวเข็มขัดเป็นโลหะทองเหลืองรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ชนิดกัลด์เจาะ ๑ รู

๒. นักเรียนหญิง

๒.๑ ทรงผม ให้ไว้ทรงผมและปฏิบัติเหมือนนักเรียนหญิงระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หรือหากได้รับอนุญาตจากสถานศึกษาให้ไว้ผมยาวต้องผูกรวบให้เรียบร้อยด้วยริบบิ้นหรือผ้าผูกสีเข้มเท่านั้น

๒.๒ เสื้อ เป็นเสื้อปกตีสีขาวไม่มีลวดลาย แขนสั้น ผ่าอกตลอดทำเป็นซาบตลบเข้าด้านในกว้าง ๓ ซม. มีกระดุมกลมสีขาวเส้นผ่านศูนย์กลาง ๑ ซม. แขนสั้นยาวเหนือศอกไม่เกิน ๓ ซม. มีจีบปลายแขนปะด้วยผ้า ๒ ชั้น กว้าง ๓ ซม. สอดชายเสื้อเข้ากระโปรงให้เห็นเข็มขัด การปักหน้าอกเสื้อให้ปักเหมือนนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทุกรายการ ห้ามใช้เครื่องประดับตกแต่งร่างกาย

๒.๓ รองเท้า กระโปรง ถุงเท้า เหมือนกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๒.๔ เข็มขัด เป็นเข็มขัดหนังสีดำ หัวรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าชนิดหัวกัลด์หุ้มด้วยหนังสีเดียวกับเข็มขัด

ค. ชุดกีฬา

๑. เสื้อ ให้ใช้เสื้อกีฬาของโรงเรียนกำหนด

๒. กางเกงผ้ายัด สีดำหรือกรมท่าไม่มีลวดลาย

๓. รองเท้า นักเรียนชายสวมรองเท้านักเรียนหรือรองเท้าวางเท้าไปสีขาวกีฬา นักเรียนหญิงสวมรองเท้าวางเท้าไปสีน้ำตาลหรือสีขาว

๔. อนุญาตให้นักเรียนแต่งชุดกีฬาเฉพาะในคาบเรียนวิชาพลศึกษาเท่านั้น

หมวดที่ ๔ ว่าด้วยการลงโทษ

๑. การลงโทษนักเรียนกำหนดให้ใช้ระบบคะแนน เป็นแนวทางในการควบคุมความประพฤติของนักเรียน คะแนนพฤติกรรมจะถูกนำไปใช้ร่วมประเมินเกณฑ์คุณลักษณะของนักเรียนรายภาคเรียนสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และรายปีการศึกษาสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

๒. การลงโทษนักเรียนที่กระทำผิด นอกจากใช้ระบบคะแนนแล้ว ให้สถานศึกษาลงโทษนักเรียนตามระเบียบกระทรวงศึกษา ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนหรือนักศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๕ โทษที่จะลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดมี ๔ สถาน ดังนี้

- ๒.๑ ว่ากล่าวตักเตือน
- ๒.๒ ทำกิจกรรม
- ๒.๓ ทำทัณฑ์บน
- ๒.๔ พักการเรียน

๓. ให้พิจารณาโทษแก่นักเรียนตามระดับชั้น ดังนี้

- ๓.๑ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสำหรับโทษว่ากล่าวตักเตือน ทำกิจกรรมและทำทัณฑ์บน
- ๓.๒ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสำหรับโทษว่ากล่าวตักเตือน ทำกิจกรรม ทำทัณฑ์บน และพักการเรียน

๔. การดำเนินการเกี่ยวกับคะแนนความประพฤติ

๔.๑ ให้นักเรียนทุกคนมีคะแนนความประพฤติเมื่อเริ่มปีการศึกษาใหม่ เต็มคนละ ๑๐๐ คะแนน ถ้านักเรียนกระทำผิด ฝ่าฝืนกฎระเบียบข้อบังคับของสถานศึกษาจะถูกตัดคะแนนความประพฤติและลงโทษตามเกณฑ์ในหมวดที่ ๕

๔.๒ นักเรียนที่มีความประพฤติ มารยาทดี มีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างดีสมควรได้รับการยกย่องชมเชย จะเพิ่มคะแนนความประพฤติตามเกณฑ์ในหมวดที่ ๖

๔.๓ ให้ฝ่ายกิจการนักเรียนเป็นผู้เก็บรวบรวมสถิติข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับคะแนนความประพฤติ นำเสนอข้อมูลให้นักเรียน ครู - อาจารย์ ผู้บริหารตลอดจนผู้ปกครองทราบอย่างต่อเนื่อง

หมวดที่ ๕ ว่าด้วยการตัดคะแนนความประพฤติและการลงโทษ

๑. กำหนดให้ดำเนินการตัดคะแนนความประพฤติ และลงโทษนักเรียนที่กระทำผิดตามเกณฑ์ ดังนี้

ตัดคะแนน/ครั้ง	รายการกระทำผิด	หมายเหตุ
ตัด ๕ คะแนน	๑. มาสาย ๓ ครั้งติดต่อกัน ๒. แต่งกายผิดระเบียบ ๓. ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น ๔. ขีดเขียนข้อความลงบนผนังหรือในที่ไม่สมควร ๕. นำอาหาร เครื่องดื่มขึ้นไปรับประทานบนอาคาร หรือห้องเรียน	๑. ว่ากล่าวตักเตือน ๒. ทำกิจกรรมเป็นเวลา ๒๐ นาที ๓. ตรวจสอบผลงาน หากไม่ผ่านเกณฑ์ให้ทำเพิ่มจนผ่าน
ตัด ๑๐ คะแนน	๑. ไม่ให้ความร่วมมือกับกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น , หลบไม่เข้าแถวหน้าเสาธง, หลบหนีเรียน, ไม่เข้าประชุมประจำสัปดาห์ ๒. พุดจาหยาบคาย, รายงานเท็จ, ทะเลาะวิวาท, กลั่นแกล้งผู้อื่น	๑. ว่ากล่าวตักเตือน ๒. ทำกิจกรรมเป็นเวลา ๒๐ นาที ๓. ตรวจสอบผลงาน หากไม่ผ่านเกณฑ์ให้ปรับปรุงจนผ่าน

ตัดคะแนน/ครั้ง	รายการกระทำผิด	หมายเหตุ
	๓. ขาดเรียน ๓ วันติดต่อกันโดยไม่ทราบสาเหตุ ๔. เทียบเตร่ยามวิกาล ๕. ออกนอกบริเวณโรงเรียนโดยไม่ได้รับอนุญาต ๖. ลอดรั้วหรือปีนป่ายรั้วโรงเรียน ๗. ฝ่าฝืนคำสั่งของโรงเรียน ๘. ใช้โทรศัพท์มือถือไม่เหมาะสมระหว่างเรียนหรือการประชุม	
ตัด ๒๐ คะแนน	๑. แสดงกิริยาจากก้าวร้าวไม่เคารพครู – อาจารย์ ๒. ไม่ปฏิบัติตามกฎจราจร, การจอดรถไม่ถูกที่ ๓. ไม่เดินตามทางที่โรงเรียนกำหนด	๑. ว่ากล่าวตักเตือน ๒. ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เป็นเวลา ๒๐ นาที ๓. ตรวจสอบผลงาน หากไม่ผ่านเกณฑ์ให้ปรับปรุงจนผ่าน
ตัด ๓๐ คะแนน	๑. ก่อการทะเลาะวิวาท ๒. พกพาอาวุธมาโรงเรียนหรือที่สาธารณะ ๓. สูบบุหรี่ ๔. เล่นการพนัน/มั่วสุมแหล่งอบายมุข ๕. ทำลายทรัพย์สินของโรงเรียนและผู้อื่น	๑. ว่ากล่าวตักเตือน ๒. ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เวลา ๔๐ นาที ๓. ตรวจสอบผลงาน หากไม่ผ่านเกณฑ์ให้ปรับปรุงจนผ่าน
ตัด ๔๐ คะแนน	๑. ดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ๒. เข้าไปในสถานที่ที่กฎหมายห้ามเด็กอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี, ไนท์คลับ, โรงบิลเลียด, อาบอบนวด, คาราโอเกะ สถานศึกษาที่ค่าประเพณีและแหล่งมั่วสุมเป็นต้น ๓. ยุยงส่งเสริมหรือกระด้างกระเดื่องอันทำให้เกิดความแตกแยกในหมู่คณะ	๑. ว่ากล่าวตักเตือน ๒. ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เวลา ๑ ชั่วโมง ๓. ตรวจสอบผลงาน หากไม่ผ่านเกณฑ์ให้ปรับปรุงจนผ่าน
ตัด ๕๐ คะแนน	๑. ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ๒. แสดงพฤติกรรมทำนองชู้สาว ๓. ลักขโมย, จี้ปล้น, กรรโชกทรัพย์, ฉกชิงวิ่งราว ๔. เกี่ยวข้องกับยาเสพติดเช่นเป็นผู้เสพ/ผู้ค้ำ ๕. กระทำตนเป็นผู้มีอิทธิพล, ช่องสุ่ม, ก่อความไม่สงบ ๖. เป็นผู้ต้องคดีความ ๗. กระทำการอันเป็นปฏิปักษ์ต่ออำนาจการบริหารของสถานศึกษา	๑. ว่ากล่าวตักเตือน ๒. ทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เวลา ๒ ชั่วโมง ๓. ตรวจสอบผลงาน หากไม่ผ่านเกณฑ์ให้ปรับปรุงจนผ่าน

๑. ครูทุกคนสามารถตัดคะแนนความประพฤตินักเรียน โดยปฏิบัติตามขั้นตอนตามระเบียบนี้
๒. การพิจารณาโทษนักเรียนจากคะแนนความประพฤติให้เป็นไปตามลำดับขั้นดังนี้ โดยความเห็นชอบของผู้อำนวยการโรงเรียน

ตัดคะแนน/ครั้ง	การดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
ตัด ๓๐ คะแนน ขึ้นไป	๑. แจ้งเตือนนักเรียน ๒. แจ้งผู้ปกครองรับทราบ ๓. แจ้งครูที่ปรึกษา	๑. ครูที่ปรึกษา ๒. อาจารย์หัวหน้าสายชั้น ๓. เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักเรียน ๔. หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ๕. รอง ผอ. งานบริหารทั่วไป
ตัด ๖๐ คะแนน ขึ้นไป	๑. ประชุมคณะกรรมการฝ่ายบริหารงานทั่วไป ระดับชั้นพิจารณา ๒. นัดหมายนักเรียนทำทัณฑ์บน ๓. เชิญผู้ปกครองมาลงนามรับรองทัณฑ์บน ๔. รายงานผู้อำนวยการ	๑. ครูที่ปรึกษา ๒. อาจารย์หัวหน้าสายชั้น ๓. เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักเรียน ๔. หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ๕. รอง ผอ. งานบริหารทั่วไป
ตัด ๘๐ คะแนน ขึ้นไป	๑. ประชุมคณะอนุกรรมการพัฒนานักเรียน ระดับชั้นพิจารณา ๒. นัดหมายนักเรียนรับทราบคำสั่งพักการเรียน ๓. เชิญผู้ปกครองมาลงนามรับรองคำสั่งโรงเรียน ๔. รายงานผู้อำนวยการ	๑. ครูที่ปรึกษา ๒. อาจารย์หัวหน้าสายชั้น ๓. เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักเรียน ๔. หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ๕. คณะอนุกรรมการพัฒนา นักเรียนระดับชั้น ๖. รอง ผอ. งานบริหารทั่วไป
ตัด ๑๐๐ คะแนน ขึ้นไป	๑. ประชุมคณะอนุกรรมการฝ่ายบริหารงานทั่วไป ระดับชั้นพิจารณา ๒. เชิญคณะกรรมการพัฒนานักเรียนระดับ สถานศึกษาลงความเห็นชอบคำพิจารณาของ คณะอนุกรรมการพัฒนานักเรียนระดับชั้นเรียน ๓. นัดหมายนักเรียนรับทราบคำสั่งให้ย้าย สถานศึกษา ๔. เชิญผู้ปกครองมาลงนามรับรองคำสั่งโรงเรียน	๑. ครูที่ปรึกษา ๒. อาจารย์หัวหน้าสายชั้น ๓. เจ้าหน้าที่ฝ่ายกิจการนักเรียน ๔. หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน ๕. คณะอนุกรรมการพัฒนา นักเรียนระดับชั้น ๖. คณะกรรมการฝ่ายบริหารงาน ทั่วไประดับสถานศึกษา ๗. รอง ผอ. งานบริหารทั่วไป

๔. หากผู้ปกครองไม่มาตามนัดหมายของโรงเรียน ให้ดำเนินการตามความเห็นชอบของคณะกรรมการ แล้วแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบภายหลัง

๕. ให้ฝ่ายบริหารงานทั่วไปดำเนินการประเมินคุณลักษณะของนักเรียนจากคะแนนความประพฤติ โดยประชุมพิจารณาของคณะอนุกรรมการฝ่ายบริหารงานทั่วไประดับชั้น,ครูที่ปรึกษา และหัวหน้าระดับชั้น สรุปรายงานแจ้งฝ่ายวิชาการเพื่อหลอมรวมผลการประเมินต่อไป

๖. นักเรียนทุกคนต้องได้รับการตรวจสอบสภาพอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง หรือได้รับการตรวจหาสารเสพติด

หมวดที่ ๖ ว่าด้วยการเพิ่มคะแนนความประพฤติ

๑. ครู - อาจารย์มีอำนาจพิจารณาเพิ่มคะแนนความประพฤตินักเรียนได้ตามเกณฑ์ ดังนี้

คะแนน	เกณฑ์การพิจารณา	หมายเหตุ
เพิ่มครั้งละ ๕ คะแนน	๑. ช่วยงานกิจกรรม ครู- อาจารย์ ๒. เก็บสิ่งของแจ้งครูมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๕๐ บาท ๓. ร่วมกิจกรรมตามที่โรงเรียนนัดหมาย	- เพิ่มตามจำนวนที่นักเรียนปฏิบัติ
เพิ่มครั้งละ ๑๐ คะแนน	๑. เป็นตัวแทนของโรงเรียนเข้าร่วมแข่งขันหรือทักษะความสามารถของนักเรียน เช่น แข่งขันทักษะทางวิชาการ, ดนตรี , กีฬา, ศิลปะ ๒. เก็บสิ่งของแจ้งครูมีมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ บาท ๓. ปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลืองานโรงเรียนหรือสังคมด้วยความรับผิดชอบและมีความประพฤติดี เช่น หัวหน้าชั้น สภานักเรียน ปฏิบัติหน้าที่ช่วยกิจกรรมโรงเรียน/สังคมและกิจกรรมสาธารณะ ๔. เป็นนักเรียนแกนนำช่วยเหลือกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมเพื่อนเตือนเพื่อน , เยาวชนคนของแผ่นดิน, สมาชิก TO BE NUMBER ONE	- เพิ่มตามจำนวนที่นักเรียนปฏิบัติ
เพิ่มครั้งละ ๑๕ คะแนน	๑. ทำหน้าที่หัวหน้าคณะสี/คณะกรรมการในคณะสีที่มีความรับผิดชอบดีเด่น ๒. ปฏิบัติหน้าที่ประธาน/รองประธาน/คณะกรรมการสมัชชานักเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบสม่ำเสมอ มีความประพฤติดี	-

หมวดที่ ๗ ว่าด้วยการตอบแทนความดี

๑. เพื่อเป็นการยกย่องชมเชย ส่งเสริมให้กำลังใจนักเรียนที่ตั้งใจประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมตามคุณลักษณะของนักเรียนที่พึงประสงค์ จึงกำหนดรางวัลเพื่อเป็นการตอบแทนนักเรียนพร้อมทั้งรางวัลตอบแทนความดีแก่ครูที่ปรึกษา ที่อุทิศตนอบรมดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นคนดี มีคุณธรรมของสังคม และประเทศชาติ มีเกณฑ์ดังนี้

คะแนนความประพฤติ	รางวัลที่นักเรียนได้รับ	รางวัลที่ครูได้รับ
๑. มีคะแนน ๑๐๐ - ๒๐๐ คะแนน	รับมอบเกียรติบัตรชมเชย รับมอบเหรียญเกียรติยศทองแดง	- มอบเกียรติบัตรแก่ครูที่ปรึกษา
๒. มีคะแนน ๒๐๑ - ๓๐๐ คะแนน	พร้อมรับประกาศนียบัตรรับรอง รับมอบเหรียญเกียรติยศเงิน พร้อมรับประกาศนียบัตรรับรอง	มอบเกียรติบัตรแก่ครูที่ปรึกษา
๓. มีคะแนน ๓๐๑ - ๔๐๐ คะแนน	รับมอบเหรียญเกียรติยศทอง พร้อมรับประกาศนียบัตรรับรอง	มอบเกียรติบัตรแก่ครูที่ปรึกษา
๔. มีคะแนน ๔๐๑ ขึ้นไป	รับเหรียญเชิดชูเกียรติชั้นเพชร พร้อมรับประกาศนียบัตรรับรอง	มอบโล่เกียรติคุณแก่ครูที่ปรึกษา
๕. ถ้ามีคะแนนตามข้อ ๔ ติดต่อกัน ๓ ปี	รับเหรียญเชิดชูเกียรติชั้นเพชร พร้อมรับประกาศนียบัตรรับรอง	มอบโล่เกียรติคุณแก่ครูที่ปรึกษา
๖. ถ้ามีคะแนนตามข้อ ๒- ๔ ติดต่อกัน ๖ ปี		

- นักเรียนที่ได้รับมอบเหรียญเกียรติยศให้ประดับเหรียญเพื่อความภาคภูมิใจไว้ที่เสื้อบริเวณหน้าอกด้านขวา เหนืออักษรย่อ ม. ท.สน. ๓ ขึ้นไป ๑ ซม.
- เพื่อเป็นกำลังใจแก่คณะครูและนักเรียน ให้มีการรวมคะแนนของคณะที่ได้จากการ นับคะแนนเพิ่ม ทั้งสิ้นตลอดปีการศึกษา โดยมีรางวัลดังนี้

อันดับ	รางวัล	หมายเหตุ
รางวัลที่ ๑	โล่เกียรติยศเหรียญทอง	
รางวัลที่ ๒	โล่เกียรติยศเหรียญเงิน	
รางวัลที่ ๓	โล่เกียรติยศเหรียญทองแดง	
รางวัลชมเชย ๒ รางวัล	ใบประกาศเกียรติบัตรชมเชย	

หมวดที่ ๘ ว่าด้วยคณะกรรมการฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน

๑. กำหนดให้บริหารงานฝ่ายบริหารงานทั่วไปเป็นระดับชั้น โดยดำเนินงานตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน

๒. ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายบริหารงานทั่วไปโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ซึ่งประกอบด้วย

๒.๑ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารทั่วไป	เป็นประธานกรรมการ
๒.๒ หัวหน้าฝ่ายกิจการนักเรียน	เป็นรองประธานกรรมการ
๒.๓ หัวหน้าสายชั้น	เป็นกรรมการ
๒.๔ หัวหน้างานปกครองนักเรียน	เป็นกรรมการและเลขานุการ
๒.๕ รองหัวหน้างานปกครองนักเรียน	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

๑. กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์แนวทางการปฏิบัติงานฝ่ายบริหารงานทั่วไปให้สอดคล้องกับกฎหมายธรรมนูญ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ , กฎกระทรวงออกตามความในประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๓๒, ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการลงโทษนักเรียน พ.ศ. ๒๕๔๓, (ฉบับปรับปรุง ๒๕๔๗) ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเด็กและเยาวชนโดยสถานศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้น เพื่อเป็นปฏิบัติของคณะกรรมการฝ่ายบริหารงานทั่วไประดับชั้น

๒. สนับสนุนส่งเสริม นิเทศ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฝ่ายบริหารงานทั่วไประดับชั้นให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

๓. ให้ความเห็นชอบการพิจารณาลงโทษนักเรียนของคณะกรรมการฝ่ายบริหารงานทั่วไป

๔. พิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ว่าด้วยการลงโทษนักเรียนให้เหมาะสมสอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕. ให้คณะกรรมการบริหารงานฝ่ายบริหารงานทั่วไประดับสถานศึกษามีวาระการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

๖. สรุปรายงานผลการดำเนินงานฝ่ายบริหารงานทั่วไปเสนอผู้อำนวยการโรงเรียนทราบตลอดจนเผยแพร่ผลงานพัฒนานักเรียนแก่ผู้ปกครองและชุมชนให้เป็นที่ประจักษ์

๓. ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายบริหารงานทั่วไประดับชั้น เพื่อบริหารงานระดับชั้นให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย ซึ่งคณะกรรมการระดับชั้นประกอบด้วย

๓.๑ รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไป	เป็นประธานกรรมการ
๓.๒ หัวหน้าฝ่ายปกครอง	เป็นรองประธานกรรมการ
๓.๓ หัวหน้าสายชั้น	เป็นกรรมการ
๓.๔ หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป	เป็นกรรมการ
๓.๕ ครูที่ปรึกษา	เป็นกรรมการและเลขานุการ
๓.๖ ครูงานปกครอง	เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

1. ดำเนินงานพัฒนานักเรียนในระดับชั้นให้เป็นไปตามระเบียบโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” ว่าด้วยงานพัฒนานักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๕ อย่างเคร่งครัด

๒. กำหนดให้ดำเนินงานพัฒนานักเรียนโดยระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๓. พิจารณานุญาตคำอุทธรณ์ของนักเรียนในระดับชั้นในกรณีต่างๆ เช่น การขออนุญาตไว้ผมยาวของนักเรียนหญิง เป็นต้น

๔. พิจารณาลงโทษนักเรียนที่ประพฤติผิดอย่างร้ายแรง ทุกกรณีสรุปผลนำเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารฝ่ายบริหารงานทั่วไประดับสถานศึกษาเพื่อนำเสนอขออนุญาตจากผู้อำนวยการโรงเรียนต่อไป

๕. กำหนดให้มีวาระการประชุมอย่างน้อยภาคเรียนละ ๒ ครั้งเพื่อการแก้ปัญหา นิเทศ ติดตามงานฝ่ายบริหารงานทั่วไปให้มีความต่อเนื่องประสบความสำเร็จ

๖. สรุปรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการงานปกครองระดับสถานศึกษาทุกภาคเรียน

บทเฉพาะกาล

๑. การดำเนินงานฝ่ายบริหารงานทั่วไปตามระเบียบนี้ให้ดำเนินงานบริหารเป็นปีๆ ไป ไม่ต่อเนื่องกันทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดีขึ้น

๒. คณะกรรมการที่แต่งตั้งตามหมวดที่ ๘ ว่าด้วยคณะกรรมการงานปกครองและงานคณะสืออยู่ในตำแหน่งคราวละ ๑ ปีการศึกษา โดยเริ่มนับตั้งแต่วันเปิดเรียนภาคเรียนที่ ๑ เป็นต้นไป

๓. หลังจากประกาศใช้ระเบียบนี้ ให้สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการตามระเบียบนี้บริหารดำเนินงานพัฒนานักเรียน ในต้นปีการศึกษา ๒๕๕๕ นี้

๔. ให้รองผู้อำนวยการฝ่ายบริหารงานทั่วไปรักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

๕. ประกาศใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๕



(ลงชื่อ)

(นายชาติร์ คำกรถาชา)

ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ ยุติธรรมวิทยา ”



คำสั่งโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

ที่ ๗๔ / ๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประชุมเชิงปฏิบัติการ
เพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

การจัดการศึกษาของชาติเป็นกระบวนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่สำคัญเพราะเป็นกระบวนการสร้างการเรียนรู้เพื่อให้เกิดความเจริญงอกงามของบุคคลในสังคม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พุทธศักราช 2545 มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำเนินชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข แต่ปรากฏว่าจากสถิติพฤติกรรมกระทำผิดวินัยนักเรียนและรายงานการตรวจสุขภาพนักเรียน ปีการศึกษา 2555 สภาพเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด นักเรียนบางส่วนแต่งกายไม่ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน แต่งกายเป็นไปตามสมัยนิยมมากเกินไป นักเรียนไม่ใส่ใจในการดูแลรักษาความสะอาดร่างกายและเครื่องแต่งกาย ขาดระเบียบวินัยในเรื่องเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด เป็นปัญหาวินัยขั้นพื้นฐานที่อาจลุกลามเป็นปัญหาวินัยในด้านอื่น ๆ ต่อไป จากการปฏิบัติที่ผ่านมาการปฏิบัติงานด้านวินัยนักเรียนยังไม่มีแนวทางหรือกิจกรรมที่กำหนดการปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด หาแนวทางการดำเนินงานและติดตามผลการดำเนินงาน จึงได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางและกิจกรรมที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้การจัดโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ในวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการ

๑.๑ นายชาติรี คำกรฤชา	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประธานกรรมการ
๑.๒ นางรัตนภรณ์ แน่นอุดร	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	รองประธานกรรมการ
๑.๓ นายอัศวพงศ์ ภูติยา	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	รองประธานกรรมการ
๑.๔ นางสาวพัชร์ อุปพงศ์	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานวิชาการ	กรรมการ
๑.๕ นางสาววาสนา แก้วจันทร์เพ็ญ	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานงบประมาณ	กรรมการ
๑.๖ นางจามจรี สุตะโคตร	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคล	กรรมการ
๑.๗ นางนันทนา ลีลาชัย	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป	กรรมการ
๑.๘ สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ		กรรมการและเลขานุการ
๑.๙ นายเจนเชิง สารจิตตร		กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ ให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลความสะอาดในการดำเนินโครงการฯ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๒. คณะกรรมการจัดสถานที่ในการดำเนินงาน

๒.๑ นายวรวิทย์ ราชกรม	หัวหน้า	๒.๒ นายสมศักดิ์ อุ่นบุญเรือง	ผู้ช่วย
๒.๓ นายณฤชิต ไชยพิมพ์	ผู้ช่วย	๒.๔ นายเจนเชิง สารจิต	ผู้ช่วย
๒.๕ นายสำราญ ทองเนื้อห้า	ผู้ช่วย	๒.๖ นายพรสวรรค์ วงศ์กาฬสินธุ์	ผู้ช่วย
๒.๗ นายอนุวัฒน์ เนตรวงศ์	ผู้ช่วย	๒.๘ นายสุรียา แก้วจันทร์เพ็ญ	ผู้ช่วย

มีหน้าที่ จัดสถานที่ห้องสมุด จัดโต๊ะ-เก้าอี้ ประธาน วิทยากร คณะครู ป้ายฉากโครงการ อุปกรณ์เครื่องเสียง เครื่องฉายโปรเจคเตอร์และอื่นๆ ให้เรียบร้อยในการดำเนินงานตามโครงการฯ

๓. คณะกรรมการจัดทำเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ และประเมินผลการดำเนินโครงการฯ

๓.๑ นางนันทนา สีสลาชัย	หัวหน้า	๓.๒ นางจามจรี สุตะโคตร	ผู้ช่วย
๓.๓ นางกาญจนา คิง	หัวหน้า	๓.๔ นายพรสวรรค์ วงศ์กาฬสินธุ์	ผู้ช่วย
๓.๕ นางศศิภัสสร ศรีวิชา	ผู้ช่วย	๓.๖ นางสาวจิรัฐา โนयरาชภูร์	ผู้ช่วย

มีหน้าที่ จัดทำเอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ตามโครงการฯ แจกเอกสารในวันดำเนินงาน , จัดเตรียมเอกสารแบบประเมินความพึงพอใจโครงการฯ เก็บแบบประเมินพร้อมทั้งสรุปผลแบบประเมินความพึงพอใจการดำเนินงานตามโครงการฯ

๔. คณะกรรมการจัดเครื่องเสียง เครื่องฉายโปรเจคเตอร์และประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย

๔.๑ นายประครอง เปลียนเอก	หัวหน้า	๔.๒ นายพรสวรรค์ วงศ์กาฬสินธุ์	ผู้ช่วย
๔.๓ นายณฤชิต ไชยพิมพ์	ผู้ช่วย	๔.๔ นายบดินทร์ บุญแสน	ผู้ช่วย
๔.๕ นางกาญจนา คิง	ผู้ช่วย	๔.๖ คณะกรรมการสถานักเรียน	ผู้ช่วย

มีหน้าที่ จัดเครื่องเสียง/อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการใช้เครื่องเสียง เครื่องฉายโปรเจคเตอร์ ให้เกิดความเรียบร้อย และเพียงพอต่อการใช้งาน

๕. คณะกรรมการพิธีการและดำเนินรายการโครงการฯ

๕.๑ นางพรทิพย์ พลไชย	หัวหน้า	๕.๒ นางสาวธนาภรณ์ ผิวงาม	ผู้ช่วย
๕.๓ นางนันทนา สีสลาชัย	ผู้ช่วย	๕.๔ นายบดินทร์ บุญแสน	ผู้ช่วย

มีหน้าที่ เป็นพิธีกรดำเนินงานตามโครงการฯ ตามกำหนดการ ขั้นตอนให้เรียบร้อยเหมาะสมตามเวลา

๖. คณะกรรมการบันทึกภาพกิจกรรม

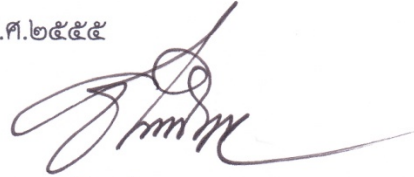
๖.๑ นายประครอง เปลียนเอก	หัวหน้า	๖.๒ นายพรสวรรค์ วงศ์กาฬสินธุ์	ผู้ช่วย
๖.๓ นางสาวภาวิณี เพ็ชรธรรม	ผู้ช่วย	๖.๔ นางสาวกรรณิการ์ อุปพงษ์	ผู้ช่วย

มีหน้าที่ บันทึกภาพในการจัดกิจกรรมทุกขั้นตอน ตามความเหมาะสม

ขอให้คณะกรรมการแต่ละฝ่ายที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น อุตสาหะ ปฏิบัติหน้าที่เต็มกำลังความสามารถให้บรรลุวัตถุประสงค์ บังเกิดผลดีต่อผู้เรียนและสถานศึกษา หากมีปัญหาอุปสรรคใดๆ ให้ปรึกษาคณะกรรมการอำนวยการเพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๕



(นายชาติรี คำกรธาดา)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุพรรณบุรี

ผนวก ก.

บัญชีรายชื่อผู้เข้าร่วมโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้าน
การแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา"

วันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ณ ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา"

ที่	ชื่อ - นามสกุล	วุฒิ	ตำแหน่ง	ประจำชั้น	หมายเหตุ
๑	นายชาติรี คำกรฤชา	ศษ.ม.	ผอ.สถานศึกษา	ผู้บริหาร	
๒	นางรัตนาภรณ์ แนนอุดร	ศษ.ม.	รอง ผอ.สถานศึกษา	ผู้บริหาร	
๓	นายอัศวพงศ์ ภูติยา	ค.ม.	รอง ผอ.สถานศึกษา	ผู้บริหาร	
๔	นางอุไรวรรณ ไชยนา	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๒	ม.๑/๑	
๕	นางชบาพรรณ นรินทร์	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๓	ม.๑/๒	
๖	นางศศิภัสสร ศรีวิชา	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๑	ม.๑/๓	
๗	สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๒	ม.๑/๔	
๘	นางนงค์เยาว์ มูลคำเกตุ	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๓	ม.๑/๕	
๙	นางสุพร พาวินิจ	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๓	ม.๒/๑	
๑๐	นายณชิต ไชยพิมพ์	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๑	ม.๒/๒	
๑๑	นางเยาวเรศ ใจอ่อน	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๑	ม.๒/๓	
๑๒	นางรัตติกร สุทธิชัยตระกูล	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๓	ม.๒/๔	
๑๓	นายธีระนัน พิรุณสุนทร	ค.ม.	ครู อันดับ คศ. ๑	ม.๒/๕	
๑๔	นางชนิษฐา ศรีมงคล	ค.ม.	ครู อันดับ คศ. ๓	ม.๓/๑	
๑๕	นายวรวิทย์ ราชกรม	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๓	ม.๓/๒	
๑๖	นางนิภา พรหมเทศ	ศษ.ม.	ครู อันดับ คศ. ๓	ม.๓/๓	
๑๗	นางสาวจิรัฐา โนยราษฎร์	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๑	ม.๓/๔	
๑๘	นางพรทิพย์ พลไชย	ศษ.ม.	ครู อันดับ คศ. ๑	ม.๓/๕	
๑๙	นางสาวณัฐมา ไกยะฝ่าย	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๑	ม.๔/๑	
๒๐	นางสาวธนาภรณ์ ผิวงาม	ค.ม.	ครูผู้ช่วย	ม.๔/๒	

ที่	ชื่อ - นามสกุล	วุฒิ	ตำแหน่ง	ประจำชั้น	หมายเหตุ
๒๑	นางวารุณี บุรีมาต	วท.ม.	ครู อันดับ คศ. ๒	ม.๕/๑	
๒๒	นางสาวศศิพันธ์ จันทร์ดี	ค.ม.	ครู อันดับ คศ. ๑	ม.๕/๒	
๒๓	นายประครอง เปลี่ยนเอก	วท.ม.	ครู อันดับ คศ. ๒	ม.๖	
๒๔	นายสมศักดิ์ อุ่นบุญเรือง	ศษ.บ.	ครู อันดับ คศ. ๓	ครูพิเศษ	
๒๕	นายเจนเชิง สารจิต	วท.บ.	ครู อันดับ คศ. ๓	ครูพิเศษ	
๒๖	นางสาวนิทรา ศิริมาศ	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๓	ครูพิเศษ	
๒๗	นายสำราญ ทองเนื้อห้า	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๓	ครูพิเศษ	
๒๘	นางวิไลลักษณ์ กุศลสูงเนิน	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๑	ครูพิเศษ	
๒๙	นางสาวภาวิณี เพ็งธรรม	วท.บ.	ครู อันดับ คศ. ๑	ครูพิเศษ	
๓๐	นางกาญจนา คิง	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๑	ครูพิเศษ	
๓๑	นางสาวกรรณิการ์ อุปพงษ์	ศษ.ม.	ครู อันดับ คศ. ๑	ครูพิเศษ	
๓๒	นายสังคม พรหมลังกา	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๒	ครูพิเศษ	
๓๓	นายพรสวรรค์ วงศ์กาฬสินธุ์	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๒	ครูพิเศษ	
๓๔	นายอนุวัฒน์ เนตรวงศ์	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๒	ครูพิเศษ	
๓๕	นางสุวิพัชร อุปพงศ์	ค.บ.	ครู อันดับ คศ. ๓	ครูพิเศษ	
๓๖	นางสาววาสนา แก้วจันทร์เพ็ง	ค.ม.	ครู อันดับ คศ. ๒	ครูพิเศษ	
๓๗	นางจามจรี สุดะโคตร	ศษ.ม.	ครู อันดับ คศ. ๑	ครูพิเศษ	
๓๘	นางนันทนา ลีลาชัย	ค.ม.	ครู อันดับ คศ. ๓	ครูพิเศษ	

ผนวก ข.

กำหนดการโครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียน
ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา"

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ณ ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา"

วัน/เดือน/ปี/เวลา	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ/วิทยากร
๐๗.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.	- ลงทะเบียนรับเอกสาร	คณะกรรมการลงทะเบียน
๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	- พิธีเปิด และบรรยายพิเศษ	ผู้อำนวยการสถานศึกษากล่าว เปิดงานและบรรยายพิเศษ
๐๙.๓๐ - ๑๐.๒๐	- การแต่งกาย	นายบรรพต หนูจันทิก
๑๐.๒๐ - ๑๑.๑๐	- การรักษาความสะอาด	นายบรรพต หนูจันทิก
๑๑.๑๐ - ๑๒.๐๐	- ระเบียบว่าด้วยการแต่งกาย	นายบรรพต หนูจันทิก
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	- รับประทานอาหาร	
๑๓.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.	- ระดมความคิดเห็นเพื่อหาแนวทาง เสริมสร้างและพัฒนาวินัยและการ รักษาความสะอาด	
๑๕.๓๐ น.	- กลุ่มนำเสนอ	กลุ่มครูชาย และครูหญิง
๑๖.๐๐ - ๑๖.๑๕ น.	- อภิปรายและซักถาม - ประเมินการประชุมเชิงปฏิบัติการ	
๑๖.๓๐ น.	- พิธีปิด	

หมายเหตุ : กำหนดการอาจเปลี่ยนแปลงตามเหมาะสม



คำสั่งโรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

ที่ ๘๗ / ๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานติดตามและประเมินผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียน
ด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

ตามที่โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาเกี่ยวกับวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด หาแนวทางการดำเนินงานและติดตามผลการดำเนินงาน จึงได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางและกิจกรรมที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวไปแล้วนั้น จากมติการประชุมเชิงปฏิบัติการฯ ดังกล่าว ได้มีการกำหนดแนวทางให้กำกับติดตามวินัยด้านการแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาดขึ้น ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด เป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการฯ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ดังนี้

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการเสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด

๑. นายชาติรี คำกรฤชา	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	ประธานกรรมการ
๒. นางรัตนภรณ์ แน่นอุดร	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	รองประธานกรรมการ
๓. นายอักรพงศ์ ภูติยา	รองผู้อำนวยการสถานศึกษา	รองประธานกรรมการ
๔. สิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ	ครู	กรรมการและเลขานุการ
๕. นายเจนเชิง สารจิตร	ครู	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๖. นางสุพพัชร อุปพงศ์	ครู	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่ นิเทศติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรมโฮมรูม กิจกรรมตรวจเครื่องแต่งกายและการรักษาความสะอาด กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด ให้คำปรึกษา แนะนำให้ความช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริมในการสร้างขวัญและให้กำลังใจในการปฏิบัติงาน นิเทศติดตามอย่างใกล้ชิดตามโดยเริ่มปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ๒๕๕๕ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕

ขอให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมุ่งมั่น อุตสาหะ ปฏิบัติหน้าที่เต็มกำลังความสามารถให้บรรลุวัตถุประสงค์ บังเกิดผลดีต่อผู้เรียนและสถานศึกษา หากมีปัญหาอุปสรรคใดๆ ให้ปรึกษาผู้บริหารสถานศึกษาเพื่อดำเนินการแก้ไขต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๕

(นายชาติรี คำกรฤชา)

ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา”

ภาคผนวก จ

ภาพประกอบกิจกรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์

ภาพกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อหาแนวทางการดำเนินงาน
เสริมสร้างวินัยนักเรียนด้านการแต่งกายและการรักษาความสะอาด



ภาพประกอบ 5 ลงทะเบียนรับเอกสาร



ภาพประกอบ 6 เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ



ภาพประกอบ 7 วิทยากร บรรยายพิเศษ



ภาพประกอบ 8 การประชุมเชิงปฏิบัติการ (1)



ภาพประกอบ 9 การประชุมเชิงปฏิบัติการ (2)



ภาพประกอบ 10 ผู้วิจัยปรึกษารื้อกับวิทยากร



ภาพประกอบ 11 พักรับประทานอาหารกลางวัน



ภาพประกอบ 12 การระดมความคิดเห็น (1)



ภาพประกอบ 13 การระดมความคิดเห็น (2)



ภาพประกอบ 14 ผู้วิจัยถ่ายภาพร่วมกับครูที่ปรึกษา

ภาพกิจกรรมไฮมรุม



ภาพประกอบ 15 ครูที่ปรึกษาตรวจการรักษาสะอาดนักเรียน (1)



ภาพประกอบ 16 ครูที่ปรึกษาตรวจการรักษาสะอาดนักเรียน (2)

ภาพกิจกรรมการตรวจเครื่องแต่งกาย
และการรักษาความสะอาด



ภาพประกอบ 17 ครูงานปกครองและครูที่ปรึกษาตรวจเครื่องแต่งกาย
และการรักษาความสะอาดนักเรียน (1)



ภาพประกอบ 18 ครูงานปกครองและครูที่ปรึกษาตรวจเครื่องแต่งกาย
และการรักษาความสะอาดนักเรียน (2)



ภาพประกอบ 19 ครูงานปกครองและครูที่ปรึกษาตรวจเครื่องแต่งกายและ
การรักษาความสะอาดนักเรียน (3)



ภาพประกอบ 20 นักเรียนที่กระทำผิดวินัยด้านการแต่งกายลงชื่อ
เพื่อดำเนินการแก้ไขพฤติกรรม

ภาพกิจกรรมประกวดกิจกรรมประกวดนักเรียน
แต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความ



ภาพประกอบ 21 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
และการรักษาความสะอาด (ม.ต้น)



ภาพประกอบ 22 กิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกายถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียน
และการรักษาความสะอาด (ม.ปลาย)



ภาพประกอบ 23 ฝ่ายบริหารมอบรางวัลนักเรียนที่ชนะเลิศกิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกาย
ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด (1)



ภาพประกอบ 24 ฝ่ายบริหารมอบรางวัลนักเรียนที่ชนะเลิศกิจกรรมประกวดนักเรียนแต่งกาย
ถูกต้องตามระเบียบของโรงเรียนและการรักษาความสะอาด (2)

ภาพกิจกรรมการนิเทศติดตาม



ภาพประกอบ 25 กิจกรรมการนิเทศติดตามให้การนิเทศแก่ครูที่ปรึกษา (1)



ภาพประกอบ 25 กิจกรรมการนิเทศติดตามให้การนิเทศแก่ครูที่ปรึกษา (2)

ประวัติย่อผู้วิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	ลิบเอกคุณวุฒิ ภิรมย์ลาภ
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 9 สิงหาคม 2511
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	499 หมู่ 4 บ้านนาคำ ตำบลห้วยยาง อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47000 โทรศัพท์ 08-3563-9888
ตำแหน่งปัจจุบัน	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ “ยุติธรรมวิทยา” เลขที่ 194 ถนนใสสว่าง ตำบลธาตุเชิงชุม อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร 47000 โทรศัพท์ 0-4271-1588
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2524	ประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล ๒ "เชิงชุมอนุชนวิทยา" อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ.2530	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสกลราชวิทยานุกูล อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ.2531	ประกาศนียบัตรหลักสูตรนักเรียนนายสิบเหล่าสรรพาวุธ รุ่นที่ 20
พ.ศ.2543	ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) วิชาเอกภาษาอังกฤษ (เกียรตินิยม อันดับ 2) สถาบันราชภัฏสกลนคร อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2531	พลขับ (ชกท.640.4) กองร้อยกองบังคับการ กองพันซ่อมบำรุงที่ 22 กองบัญชาการช่วยรบที่ 2 กองทัพภาคที่ 2 จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ.2544	อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนปากคาดพิทยาคม อำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย
พ.ศ.2545	อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนร่มไทรวิทยา อำเภอกุศบาก จังหวัดสกลนคร
พ.ศ.2553	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการ โรงเรียนเทศบาล ๒ "เชิงชุมอนุชนวิทยา" อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร
พ.ศ.2555	ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาล ๓ "ยุติธรรมวิทยา" อำเภอเมืองสกลนคร จังหวัดสกลนคร